ΕΥΡΩΠΗ

Ἔτος Α΄, ἀριθ. φύλλου 8

□□□

Ἀθῆναι 14 Ὀκτωβρίου 1937

2
ΔΡΑΧΜΑΙ

Περιεχόμενα :

Παύλου Νιρβάνα
Ὁ ἄνθρωπος μὲ τὸ μουστάκι

□□□

Κώστα Ἀθανάτου
Γκέλ

□□□

Ραμπιτρανὰθ Ταγκὼρ
Τρία τραγούδια

□□□

Σπ. Παναγιωτοπούλου
Καυγᾶς στὸ πανηγῦρι

□□□

Κώστα Οὐράνη
Ὁ Γκρέκο στὸ Τολέδο

□□□

Στρατῆ Μυριβήλη
Διήγημα

□□□

Κώστα Φαλτάϊτς
Τσοπάνης ναυτικός

□□□

Γεωργ. Μπουκουβάλα
Οἱ Ἄθλιοι τοῦ Πειραιῶς

□□□

Σίντνεϋ Χόρλερ
Τὸ ματωμένο χρυσάφι

□□□

Κατασκοπεία στὴν Κίνα
Πράκτωρ W 3

□□□

Παληοῦ
Γεώργιος Μουρούζης

□□□

Σώτου Πετρᾶ
Κατινάκι καὶ Τζογές

□□□

Βουτυρᾶ — Κανελη — Φέλιξ Κάρ. — Ἀνδρουλιδάκη.
(Μυθιστορήματα)

□□□

Διηγήματα.— Σελὶς Κυριῶν. —Μόδα, παιγνίδια κλπ.

□□□

(Σκίτσα τοῦ κ. Μ. ΚΕΤΣΗ)

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΜΙΝΩΣ ΑΝΔΡΟΥΛΙΔΑΚΗΣ

Ἀπὸ τοὺς βομβαρδισμοὺς τῆς Κίνας

ΠΡΟΣΟΧΗ, ΠΡΟΣΟΧΗ !!

ΤΟ ΤΕΥΧΟΣ ΑΥΤΟ ΠΕΡΙΕΧΕΙ:

Κινηματογραφικὸ παράρτημα ὅπου οἱ φίλοι τοῦ κινηματογράφου θὰ ἔχουν ὅλα τὰ νέα τῶν φίλμ καὶ τῶν στούντιο

ΓΡΑΜΜΕΝΑ ΑΠΟ ΕΙΔΙΚΟΥΣ ΣΥΝΕΡΓΑΤΑΣ ΤΗΣ «ΕΥΡΩΠΗΣ» (ΒΛΕΠΕ ΣΕΛ. 7 ΚΑΙ 8)

Ὁ ἀδελφοκτόνος πόλεμος στὴν Ἱσπανία

ΜΕ ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΕΣ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΕΣ (ΒΛΕΠΕ ΣΕΛ. 12 ΚΑΙ 13)

ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ
ΚΟΣΜΗΤΕΙΑ
ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ ΑΡΧΕΙΟΥ ΚΑΙ ΕΚΔΟΣΕΩΝ
ΔΩΡΕΑ Ι. Τζόγια
ΗΜΕΡΟΜ. 16.8.85
ΑΡΙΘ. 36197

Π
65

ΑΘΗΝΑΪΚΟΙ ΑΝΤΙΛΑΛΟΙ

ΕΝΑ ΚΑΘΕ ΕΒΔΟΜΑΔΑ

Ὁ ἄνθρωπος μὲ τὸ μουστάκι

ΤΟΥ κ. Π. ΝΙΡΒΑΝΑ

Ὁ φίλος καὶ συνταξιδιώτης τοῦ λεωφορείου μοῦ εἶπεν ἄξαφνα :

—Δὲν ξέρω γιατὶ αὐτὸς ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖ μὲ ἐμβάλλει εἰς σκέψεις.

Μοῦ ἔδειξεν ἕνα ἐπιβάτην φέροντα ἀκέραιον καὶ ἐπιμελῶς στριμμένο τὸ μουστάκι του.

—Δὲν ἐννοῶ τί σκέψεις μπορεῖ νὰ σοῦ προκαλῇ. Εἶνε ἁπλούστατα ἕνας καθυστερημένος Χριστιανὸς ποὺ δὲν θέλει ν' ἀκολουθήσῃ τὴ μόδα. Καὶ ἐπιμένει εἰς τὰ πάτρια.

—Δὲν εἶνε τόσο ἁπλὸ τὸ πρᾶγμα, ὅπως τὸ φαντάζεσαι...μοῦ εἶπε. Αὐτὴ τὴ στιγμὴ οἱ περισσότεροι ἔχουν ξυρίσει τὰ μουστάκια τους. Ὅσοι δὲν τὰ ἐξύρισαν τὰ ἐψαλλίδισαν γενναίως. Ὅσοι δὲν τὰ ἐψαλλίδισαν γενναίως τὰ ἐπερίκοψαν ὁπωσδήποτε. Ὑπῆρξαν, βέβαια, πολλοί, ποὺ ἐδίστασαν νὰ δεχθοῦν τὸν νεωτερισμόν. Ἀλλὰ καὶ αὐτοὶ διὰ βαθμιαίων ὑποχωρήσεων ἔφθασαν στὸ ξύρισμα ἢ στὸ ψαλλίδισμα. Ἕνας ἄνθρωπος, λοιπόν, ποὺ ἐπιμένει νὰ φέρῃ ἀκέραιον καὶ ἀναλλοίωτον τὸ μουστάκι του, ἀποτελεῖ μίαν ὕποπτον ἐμφάνισιν.

—Μήπως ἐννοεῖς ὅτι εἶνε ἀρχιληστής ;

—Ἀρχιληστὴς μπορεῖ νὰ μὴν εἶνε. Ἀσφαλῶς ὅμως εἶνε κάτι χειρότερον.

—Χειρότερον ἀπὸ ἀρχιληστής ;

—Βεβαιότατα. Ἐν πρώτοις θὰ εἶνε γενικῶς ἕνας ἄνθρωπος ἀδιάλλακτος. Ἔπειτα θὰ εἶνε, χωρὶς ἄλλο, ἕνας πεισματάρης, ἕνας ἀσυμβίβαστος, ἕνας περιφρονητὴς τῶν ἄλλων, ἕνας ἐγωϊστής, ἕνας ὑπερφίαλος, ἕνας ἰσχυρογνώμων, ἕνας ἄνθρωπος μὴ σεβόμενος τὰς ἀντιλήψεις τῶν ἄλλων καὶ ἐπιμένων νὰ ἐπιβάλῃ παντοῦ τὰς γνώμας του, ἕνα στοιχεῖον ἀντικοινωνικόν, τέλος πάντων, ἕνας ἐχθρὸς τῆς κοινωνίας.

—Τόσα πράγματα μαζύ ;

—Ὅλα αὐτὰ εἶνε ἀλληλένδετα. Ἐξ ὄνυχος μπορεῖ νὰ κρίνῃ κανεὶς τὸν λέοντα.

—Καὶ ἐκ μύστακος λοιπὸν τὸν ἄνθρωπον ;

—Βεβαιότατα. Δὲν βλέπεις πῶς μᾶς ἀπειλεῖ αὐτὸ τὸ στριμμένο μουστάκι ; Ἀπειλεῖ τὴν Οἰκουμένην. Καὶ συγχρόνως μᾶς ὑβρίζει κατὰ πρόσωπον. Μᾶς φωνάζει ὅτι εἴμεθα γελοῖοι, τιποτένιοι ἐξευτελισμένοι, ἀνάξιοι νὰ ζοῦμε. Ἂν μποροῦσε θὰ μᾶς κρεμοῦσε ὅλους ἀπὸ τὴν ἄκρη τοῦ μουστακιοῦ του.

—Εὐτυχῶς ποὺ δὲν μπορεῖ.

—Ἀδιάφορο. Θὰ ὑπάρχουν ὅμως, ἀσφαλῶς, ἄλλοι ἄνθρωποι, ποὺ ὑποφέρουν τὰ πάνδεινα ἐξ αἰτίας του. Διότι ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς δὲν μπορεῖ παρὰ νὰ εἶνε ἀνυπόφορος γιὰ τὴν γυναῖκά του, τύραννος γιὰ τὰ παιδιά του, μπελᾶς γιὰ τὸν συνεταῖρο του, ἂν ἔχῃ συνέταιρον, βάσανον γιὰ τοὺς φίλους του. Ἕνα παρόμοιον μουστάκι εἶνε ἀδύνατον νὰ ζήσῃ ὁμαλῶς μὲ τὸ περιβάλλον του. Δὲν μπορεῖ παρὰ νὰ εἶνε μία διαρκὴς πρόκλησις καὶ ἕνας διαρκὴς κίνδυνος.

—Δὲν γνωρίζω, ἂν μὲ εἶχεν ἐπηρεάσει ἡ μουστακοδιαγνωστικὴ τοῦ φίλου μου. Ἀλλὰ ὁ ἄνθρωπος μὲ τὸ μουστάκι εἶχεν ἀρχίσει νὰ μοῦ προξενῇ φόβον. Εἶχα τὴν ἐντύπωσιν ὅτι μ' ἐκύτταζε βλοσυρῶς καὶ ὅτι κάτι κακὸν ἐμελέτα ἐναντίον μου. Τὸ αὐτὸ κρῦον δέος, ἀκριβῶς, ἐπροξενοῦσαν οἱ σπανοί, εἰς τὴν ἐποχὴν ποὺ ὅλοι οἱ ἄνδρες ἔτρεφαν δασὺ τρίχωμα. Ἐν τῷ μεταξὺ ὁ ἄνθρωπος μὲ τὸ μουστάκι ἐπέμενεν ἐπικινδύνως εἰς τὴν γνώμην του καὶ τὸ μουστάκι του.

ΠΑΥΛΟΣ ΝΙΡΒΑΝΑΣ

□□□

ΠΑΛΗΟΙ ΣΤΙΧΟΙ

Τὸ φθινόπωρο

Τὸ θουρκωμένο σύννεφο τὸν οὐρανὸ μαυρίζει·
ψιλή, ψιλή, ἀρχίνησε βροχὴ νὰ ψιχαλίζῃ
εἶναι ἡ φύσις ποὺ θρηνεῖ.

Τὰ δάκρυά της εἶν' αὐτά, ὅπου πικροσταλάζουν,
τὰ σύννεφα ὅπου βογγοῦν καὶ βαρυαναστενάζουν·
εἶν' ἡ θλιμμένη της φωνή.

Καὶ τὸ ξερὸ ἐβράχηκε τῆς ἐρημιᾶς ποτάμι·
ἀκοῦς τί κρότο τὸ νερὸ μέσ' στὰ χαλίκια κάνει;
βλέπεις τὸν ἄσπρο τὸν ἀφρό·

Στὶς λυγαριὲς ἀνάμεσα ἦταν πουλιὰ κρυμμένα,
τὸν κρότο μόλις ἄκουγαν ἔφευγαν τρομαγμένα,
μ' ἕνα τους πέταγμα ἐλαφρό.

ΚΑΙ ΤΟ ΣΠΟΥΔΑΙΟΤΕΡΟΝ :
ΤΟ ΕΠΕΙΣΟΔΙΟΝ ΣΥΝΕΒΗ ΣΤΗΝ...ΑΘΗΝΑ

Ο ΘΡΙΑΜΒΟΣ ΤΗΣ ΑΓΑΠΗΣ

Σ' ἕνα τέταρτο τῆς ὥρας, ἀπήχθησαν, παντρεύτηκαν, συνελήφθησαν καὶ φυσικώτατα ἀπελύθησαν ὡς «νομίμως συζευχθέντες».

ΑΠΟ ΤΟ ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ

Δὲν συνέβη στὴν Ἀμερικὴ αὐτὸ ποὺ θὰ σᾶς διηγηθοῦμε σήμερα, μήτε εἶναι ἀπὸ τὰ «περίεργα» καὶ «ἀνέκδοτα» ποὺ φτιάνονται στὰ γραφεῖα ἐφημερίδων καὶ περιοδικῶν καὶ σερβίρονται ὡς συμβάντα εἰς τὴν...Ἀμερικὴν !

Τὸ χαριτωμένο αὐτὸ ἐπεισόδιον ποὺ μοιάζει σὰν κορδέλλα κινηματογράφου ἐρωτο - ἀστυνομικῆς ὑποθέσεως, γίνηκε στὴν Ἀθήνα, στὴν καρδιὰ τῆς Ἀθήνας μάλιστα —πρὶν λίγες μέρες—μὲ ἥρωας γνωστοὺς Ἀθηναίους καὶ εὐτυχῶς εἶχε λαμπρὸ τέλος, γιατὶ μέσα σ' ἕνα τέταρτο, ἕνα χαριτωμένο ζευγάρι, ἀλληλοαπήχθη, στεφανώθηκε, προσήχθη πρὸ τῆς ἀρχῆς καὶ ἀπελύθη ὡς «νομίμως» τελῶν ἐν συζεύξει.

Ἀλλὰ παρακολουθήσατέ μας. Ἀξίζει τὸ σενάριον αὐτό, νὰ τὸ ἀπολαύσετε :

Τὴν περασμένη Τρίτη τὸ πρωΐ, ἕνα αὐτοκίνητο σταμάτησε μπρὸς στὴ πόρτα τῆς ἐκκλησίας τῆς Ζωοδόχου Πηγῆς. Ἕνα ὤμορφο παλληκάρι καὶ μιὰ ὡραία νέα, κατέβηκαν καὶ εἰσώρμησαν στὸν ναό :

—Δέσποτα, γλήγορα.

—Τί συμβαίνει, τέκνα μου ; ρωτᾶ ὁ ἱερεύς. Μπᾶς καὶ πέθανε κανείς ;

—Δέσποτα, σᾶς παρακαλοῦμε, παντρέψτέ μας γρήγορα. Μᾶς κυνηγοῦν, λέει ὁ νέος κι' ἂν δὲν προλάβουμε...καταλαβαίνετε.. Πάρτε τὶς ἄδειες. Δὲν θέλουν, πάτερ, τὴν εὐτυχία μας...

Ἐν τῷ μεταξὺ ὁ κουμπάρος δὲν φαινόταν καὶ ἐπομένως στεφάνια δὲν ὑπῆρχαν. Τί νὰ γίνῃ λοιπόν ; Οἱ γονεῖς τῆς ἀπαχθείσης νέας εἶχον εἰδοποιήσει τὴν ἀστυνομία καὶ ἠπειλεῖτο ἡ σύλληψις νύμφης καὶ γαμβροῦ.

Ὁ καλὸς ἱερεύς, ὁ προστάτης τῆς εὐτυχίας καὶ ὁ διδάσκων τὸ «ἀγαπᾶτε ἀλλήλους» ἦτο πρόθυμος νὰ σώσῃ τὸ καταδιωγμένο ζευγαράκι ποὺ ἀπέβλεψε σ' αὐτὸν μὲ ἐμπιστοσύνη—ἐφ' ὅσον ἄλλως τε ἐκκλησιαστικῶς ἦταν ἐν τάξει.

Καὶ βρῆκε τὸν τρόπον του :

—Περιμένετε μιὰ στιγμὴ παιδιά μου.

Κ' ἔβγηκε στὸν ὡραῖο κῆπο τῆς Ζωοδόχου Πηγῆς, τὸν γεμάτο ἀπὸ ἑσπεριδοειδῆ, ἀπὸ τὸν ὁποῖον ἐπέστρεψε σὲ λίγο, χαμογελῶντας καὶ κρατῶντας δυὸ στεφάνια ἀπὸ βέρα λεμονιά.

—Καὶ κουμπάρος ; ρώτησαν οἱ νέοι.

—Ἀλλὰ καὶ κουμπάρος βρέθηκε. Ἀνέλαβε γι' αὐτὸ ἡ ἀδελφὴ τοῦ ἀπαγωγέως δὶς Τσ.

Καὶ μὲ πλήρη ἡσυχία ὑπὸ τὸ φῶς δυὸ κεριῶν, ἀντὶ πολυτελῶν λαμπάδων, ὡς ἥρμοζε στὴ θέσι τῆς νύμφης, ἄρχισε νὰ διαβάζῃ τὶς εὐχές, τὸ Εὐαγγέλιο, τὰ Κύριε ἐλέησον.

Στὰ πρόσωπα τῶν ἐρωτευμένων ἦταν πιὰ ζωγραφισμένη ἡ εὐτυχία. Σὲ λίγο ὁ χορὸς τοῦ Ἡσαΐα, ποὺ, μὲ τρεμουλιαστὴ φωνή, ἔψελνε ὁ ἱερεύς, τοὺς εἶχε ἑνώσει γιὰ πάντα τοὺς δυό τους. Δὲν μποροῦσε πιὰ κανεὶς νὰ τοὺς χωρίσῃ.

Ἀλλὰ ἐκείνη ἀκριβῶς τὴ στιγμὴ ἔφθασε ἡ ἀστυνομία. Μὰ ὁ ἱερεὺς τὴν εἶχε προλάβει. Καὶ οἱ νεόνυμφοι, προσεκάλεσαν τὰ ἀστυνομικὰ ὄργανα, νὰ πάρουν κουφέτα, ἀφοῦ ὁ ἱερεὺς ἐδήλωσεν ὅτι τὸ μυστήριον εἶχε τελεσθῆ νομίμως.

Ἔτσι θέλοντας καὶ μή, εἶπε καὶ ἡ ἀστυνομία τὸ «νὰ ζήσετε» στὸ ἑνωμένο πιὰ ζευγαράκι, ποὺ τὰ κεφάλια τους ἀκόμα τὰ στόλιζαν τὰ φύλλα τῆς λεμονιᾶς, ἀληθινὰ — γιὰ πρώτη ἴσως φορά—ἀπὸ καταβολῆς...γάμων.

Ἀλλ' οἱ γονεῖς τῆς νύμφης πρώην δίδος Π., κατέφυγον στὸ διοικητὴ τοῦ τμήματος καὶ ἐζήτουν τὸ κορίτσι τους καὶ πραγματικὰ διετάχθη ἡ σύλληψις τῶν νεονύμφων καὶ ἐπηκολούθησε ἡ προσαγωγή των στὸν κ. Εἰσαγγελέα.

Ὁ κ. Εἰσαγγελεὺς ὅμως διέταξε τὴν ἀπόλυσι τῶν νέων, ἐφ' ὅσον ὁ γάμος ἦτο ἔγκυρος ἀπὸ πάσης πλευρᾶς.

Ξανὰ πάλι τότε, ἐλεύθερο τὸ ζευγάρι βγῆκε στὸ δρόμο μὲ χαρὰ καὶ γέλοια. Ἡ Ἀγάπη εἶχε θριαμβεύση γιὰ μιὰ ἀκόμη φορά.

Ἔτσι ὁ εὐτυχὴς γαμβρός, τοπογράφος τὸ ἐπάγγελμα ποὺ εἶχε φάει ὅλο τὸ καλοκαῖρι του νὰ κάνῃ...τοπογραφικὲς μελέτες ἔξω ἀπὸ τὴ βίλλα τοῦ πατρὸς τῆς νύμφης, στὸ Καλαμάκι, ἐκέρδισε τὸ ρεκὸρ ταχύτητος γάμου τῶν Βαλκανίων, ἴσως καὶ τοῦ κόσμου ὅλου, ἐπιτυχὼν νὰ κάνῃ τὸν γάμον του...μετ' ἐμποδίων μέσα σὲ ἕνα τέταρτο τῆς ὥρας ἀπὸ τὴν στιγμὴ τῆς ἀπαγωγῆς.

ΜΑΝ. ΛΙΤ.

Ὁ φύλακας τοῦ Ζωολογικοῦ Κήπου : Στὴν μπαντα, ὁ διευθυντὴς ἔρχεται...

ΚΑΤΙ ΠΟΥ ΕΝΔΙΑΦΕΡΕΙ

Ἐξόρμησις

Τυμπανοκρουσίαι ἀκούονται, γύρω ἀπὸ τὰ χαρακώματα τοῦ περιοδικοῦ τύπου : «Ἐξόρμησι» —λὲν—θὰ κάνουν τὰ περιοδικά. Ἐξόρμησις δὲ ἐστί : νέα ρεκλάμα, νέα ἀναγνώσματα, προσθήκη νέων συνεργατῶν, προσθήκη εἰκονογραφήσεως, ἡ ὁποία θὰ δώσῃ, κατὰ τὴν «ἐξόρμησιν» τοὺς νέους ἀναγνώστας, τὴν μεγάλην κυκλοφορίαν.

Δὲν θέλουμε, μὲ κανένα τρόπο νὰ εἰποῦμε, ὅτι δὲν θὰ καταβληθῇ ἀπὸ τοὺς συναδέλφους ἡ δέουσα προσοχὴ εἰς τὴν προπαρασκευαστικὴν ἐνέργειάν των, ὥστε νὰ ἐπιτύχῃ ἡ «ἐξόρμησις» τῶν περιοδικῶν ποὺ κινδυνεύουν. Καὶ τὸ εὐχόμεθα μάλιστα. Γιατὶ καλὴ κυκλοφορία ἑνὸς περιοδικοῦ, σημαίνει ὅτι ζοῦν μ' αὐτὴν, συντάκται, τυπογράφοι, χαρτέμποροι, μελανέμποροι, ἐφημεριδοπῶλαι, μεταφορεῖς, ἕνα σωρὸ κόσμος, ποὺ συμβάλλει στὶς ἐπιχειρήσεις αὐτές.

Ἀλλὰ ἡ «ἐξόρμησι» αὐτὴ λὲν ὅτι θὰ ἔχῃ ὡς βάσι καὶ κάτι σοβαρώτατο : τὴν αὔξησι τῆς τιμῆς τῶν περιοδικῶν αὐτῶν. Δικαίωμά των. Ἀλλ' ἡ «Εὐρώπη» δὲν συμφωνεῖ μαζύ των. Γιατί, ἡ «Εὐρώπη» κυκλοφορεῖ μὲς στὸν πολὺ κόσμο. Κι' ὁ κόσμος αὐτός, δὲν διαθέτει πέραν τοῦ διφράγκου, διὰ τὸ περιοδικόν του. Θὰ μείνουμε λοιπὸν—ἐφ' ὅσον ἐμεῖς ἀποφασίζουμε—στὴν τιμὴ τῶν δύο δραχμῶν, χάριν τῶν ἀναγνωστῶν μας καὶ μόνον χάριν αὐτῶν.

Ἀλλὰ μ' αὐτὸ δὲν σημαίνει ὅτι δὲν θὰ ἐπιμεληθοῦμε τὴν «Εὐρώπη» μας. Ὅσοι τὴν παρακολουθοῦν, βλέπουν ὅτι κάθε φύλλο εἶναι καὶ καλλίτερο τοῦ προηγουμένου. Ἀντιλαμβάνονται, ὅτι κάποια προσπάθεια γίνεται. Ὅτι δὲν ἀποβλέπουμε, παρὰ εἰς τὸ νὰ γίνῃ καλλίτερη ἡ «Εὐρώπη». Καὶ αὐτὸ θὰ συνεχισθῇ.

Ὄχι ! «ἐξόρμησι» δὲν θὰ κάμωμε ἐμεῖς. Δὲν θ' ἀναγγείλωμε νέους συνεργάτες, γιατὶ σὲ κάθε φύλλο, προστίθενται καινούργιοι καὶ γνωστότατοι. Δὲν θὰ κάμωμε ρεκλάμα—γιατὶ βέβαια δὲν διαθέτουμε ὅσα οἱ ἐκδόται τῶν πλουσίων περιοδικῶν—ἀλλὰ καὶ γιατὶ ρεκλάμα μας εἶναι ἡ συνεχὴς βελτίωσίς μας. Δὲν θὰ ἀναγγείλωμε νέα ἀναγνώσματα, γιατὶ διαρκῶς τὰ ἀνανεώνουμε. Καὶ γι' αὐτό, ἀπὸ τὰ προσεχῆ φύλλα, ΘΑ ΑΡΧΙΣΩΜΕ ΠΑΛΙ ΔΥΟ ΝΕΑ ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ, ΠΟΥ ΘΑ ΚΑΤΑΠΛΗΞΟΥΝ. Ἀναγνώσματα—κανόνια τῶν 41. Ὄχι ψέμματα.

Αὐτὰ λοιπὸν, ἔχουμε νὰ ποῦμε, πρὸς τοὺς ἀναγνώστας μας, ποὺ μᾶς νοιώθουν πολὺ καλά.

Η «ΕΥΡΩΠΗ»

□□

ΝΕΟΙ ΠΟΙΗΤΑΙ

Μακρυά μου

Μακρυὰ αὐτοῦ ποὺ εἶναι τὰ χιόνια
θάρθοῦνε μιὰ νύχτα τ' ἀηδόνια
νὰ τραγουδήσουνε
κι' ἕνα σκοπὸ ἀπ' τὰ περασμένα
ποὺ εἶναι ὅλα πιὰ σβυσμένα
θὰ σοῦ θυμήσουνε.

Κι' ἴσως σὲ κάνουν νὰ δακρύσῃς
καὶ τὰ παληὰ νὰ νοσταλγήσῃς
ποὺ δὲ γυρίζουνε,
κι' ὅταν τὰ μάτια σου θὰ δοῦνε
γιὰ τὰ δικά μου θὰ σοῦ ποῦνε
ποὺ ὅλο δακρύζουνε.

Λυπημένος γυρίζω, λυπημένος
καὶ τ' ἀγύριστα τὰ χρόνια λαχταρῶ
στὴν ἀγκαλιά σου ποὺ ζοῦσα εὐτυχισμένος
τὴ χαρὰ ἐκείνη τώρα δὲν θὰ βρῶ.

Λυπημένος γυρίζω, λυπημένος
μιὰ καὶ θέλησες νὰ φύγῃς μακρυά,
καὶ νὰ ζῶ ἀπ' τὴν ἀγάπη σου διωγμένος.
Λυπημένος γυρνῶ κάθε βραδυά.

ΒΑΣ. ΛΥΓΔΑΣ

ΕΚΔΟΤΗΣ :
Ἑταιρεία ἡ «Εὐρώπη»
Γραφεῖα : Κολωνοῦ 67 α
Τυπογραφεῖα : Ρ. Παλαμήδη 4
Τηλέφωνον 30-297
Τὰ χειρόγραφα δὲν ἐπιστρέφονται.

ΕΥΡΩΠΗ

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΗ ΚΑΤΑ ΠΕΜΠΤΗΝ

ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ :
Ἐσωτερικοῦ .... Δρ. 200
Διὰ Τραπέζας, Δήμους, Κοινότητας καὶ Ὀργανισμοὺς » 1.000
Ἐξωτερικοῦ .... £ 1
Ἐμπορικαὶ ἀγγελίαι ὁ στίχος .... Δρ. 5

ΘΡΥΛΟΙ ΚΑΙ ΣΥΜΒΟΛΑ

ΓΚΕΛ...

ΤΟΥ κ. ΚΩΣΤΑ ΑΘΑΝΑΤΟΥ

Τὰ ὡραιότερα, τὰ παθητικώτερα, τὰ δυνατώτερα τραγούδια τὰ συνθέτουν μόνοι τους οἱ λαοί. Αἰῶνες ὁλόκληροι χρειάζονται εἰς τὴν ὁμάδα γιὰ νὰ φτιάσῃ ἕνα καὶ μόνο στίχον, καὶ γι' αὐτὸ κάθε τέτοιος στίχος εἶναι καὶ αἰώνιος. Μέσα σ' ἕνα θρύλον, σὲ μίαν παρομοίωσιν, σ' ἕνα ἁπλὸ καὶ λιγόλογο τεχνούργημα τῆς παραδόσεως, κλείνεται ὅλη ἡ πίστις τῆς λαϊκῆς ψυχῆς. Γιατὶ ἔχει τονισθῆ προσεκτικὰ εἰς τὸν ρυθμὸν τῶν παλμῶν της, καὶ ἔχει γραφτεῖ μὲ τὸ ἀνεξίτηλο μελάνι τῶν αἱμάτων καὶ τῶν δακρύων της.

Ἔχουν καὶ οἱ τόποι καθένας τὸ δικό του ριζικό, καθὼς καὶ τὰ ἄτομα. Καὶ τὸ ξέρουν, καὶ τὸ φανερώνουν, καὶ τὸ φορμάρουν κάποτε μ' ἕναν ἄκρατο καὶ συνταρακτικὸν λυρισμό. Οἱ μεγαλείτεροι ἱστορικοὶ ψυχολόγοι εἶναι οἱ συλλέκται τῶν λαογραφικῶν δεδομένων, ποὺ μέσα εἰς τὰ καθιερωμένα, τὰ συμβατικὰ λόγια τοῦ πλήθους, ἐκεῖ ὅπου δὲν χωρεῖ τὸ ψέμμα τῆς τεχνοτροπίας, καὶ ἡ προσπάθεια τοῦ ὕφους, γεμίζουν τὸ σακκοῦλι τους μὲ τὰ παραριγμένα διαμάντια τῆς δημοτικῆς θυμοσοφίας. Ἡ Ἀνατολὴ ἦταν ἡ χώρα τῶν μύθων καὶ τῶν παροιμιῶν. Κανεὶς ποτὲ δὲν ἐμιλοῦσε μὲ τὴν ὠμὴν κυριολεξίαν τῶν ψυχρῶν φυλῶν. Εἶχαν οἱ ἄνθρωποι ἕνα δικό τους, χαριτωμένον, ἰδιόρρυθμον τρόπον τοῦ ἐκφράζεσθαι, τόσο, ποὺ κάθε λόγος σ' ἔκανε νὰ προσέχῃς καὶ νὰ σκέπτεσαι πολύ. Τὸ «Γκέλ» ἦταν τὸ κοινότερον, τὸ συνηθέστερον ἐπίγραμμα. Οἱ γυναῖκες εἶχαν στὰ μάτια τους τὸ γκέλ...

***

Ὤ! δὲν θὰ τὰ λησμονήσω ποτὲ τ' ἀμυγδαλάτα, τὰ χαραγμένα ὁλόμαυρα μάτια, ποὺ εἶχαν μιλιὰ εἰς τὴν γριφώδη, τὴ μυστηριακὴ τους σιωπή, καὶ σὲ καλοῦσαν, καὶ σοῦ ἐφώναζαν : Γκέλ...

***

Τσακισμένοι, ἀφανισμένοι ἀπὸ τὸν κάματο, εἴχαμε νυχτωθῆ στοὺς ἀνηφορικούς, τοὺς πετροστρωμένους ντουσεμέδες κάποιου χωριοῦ. Τὰ σκυλλιὰ ἀλιχτοῦσαν στὸ πέρασμά μας, καὶ ἡ ἀρβύλα σὰν τὸ ἀτσάλι στὰ πέταλα τῶν ἀλόγων ἄστραφτε στὸ καλντερίμι. Μιὰ πορτίτσα φιλόξενη, σκεβρωμένη ἀπὸ τὸ φλογερὸν ἥλιο κι' ἀπὸ τὴν ἀτέλειωτη βροχή, μᾶς ἄνοιξε μὲ τρόμο σὰν τὴν ἐκρούσαμε. Νὰ μποῦμε μέσα ; Μᾶς εἶπαν πρόθυμα : — Γκέλ... Καὶ εἶχεν ἡ φωνὴ κάτι σὰν κλάμμα καὶ σὰν χάδι, μιὰ παράξενη ὑπόκρουσι ἀνάκατα γεμάτη μὲ ἀπροσδιόριστη λύπη καὶ ἀνεξήγητη εὐχαρίστησι. Στὸ τζάκι ἔτριζε γερὴ φωτιά. Ἐπροχωρήσαμε δειλά. Εἶχε στήσει ἡ Ἀνατολὴ ἐκεῖ μέσα τὸ εἴδωλο τῶν Θεῶν της καὶ μᾶς ἐκαλοῦσε νὰ προσκυνήσουμε. Σ' ἕνα πλατὺ σοφᾶ μιὰ γρηά, γρηοῦλα καλὴ γιαγιά, εἶχε διπλοκαθήσει σταυροπόδι, μὲ τὰ σαλβάρια της καὶ τὰ σανδάλια της, γύρω σὲ πλῆθος ἀπὸ χαλιά. Τὴν καλησπερήσαμε μὲ σεβασμό, καὶ μᾶς ἀπάντησε κουνιῶντας τὸ κεφάλι, ἀμίλητη, βουβή. Τῆς δώσαμε τσιγάρο, καὶ τὸ πῆρε, καὶ τὸ ἄναψε, καὶ τὸ ρούφηξε μ' ἕναν ἀναστεναγμὸ βαθύ, σιωπηλό, παρατεταμένο, ἡδονιστικό, βυθισμένη στὴν ἀμνησία τῶν νεκρωμένων της στοχασμῶν. Τὰ δόντια της εἶχαν πέσει ἕνα ἕνα, ποιὸς ξέρει πόσον καιρὸ πρίν. Ὅμως τὰ μάτια της, ὦ, τὰ μάτια, δυὸ μισοαναμμένα κάρβουνα μὲ τὴν πυρὴ φλόγα στὴ μέση τῆς ἔντονης μαυρίλας ποὺ τὰ ἐκύκλωνε. Καὶ τὰ ματόκλαδά της, τὰ γλαρά, τὰ μεγάλα, ὅλο καὶ ἔπαιζαν. Λὲς καὶ ἔγνεφαν, κι' ἐκυμάτιζαν ἀνήσυχα, —ἴδια δυὸ μπράτσα, φειδωτά, μακρυά, προτεταμένα, ποὺ ἐκαλοῦσαν μὲ λαχτάρα, μὲ ἡδυπάθεια, μὲ τρεμοῦλα σύγκορμη, ἕνα γλυκό, λαγγεμένο : «ἔλα»' Καὶ στ' αὐτιά μας ἐστριφογύριζε πάντα τὸ μυστηριακό : — γκέλ. καθὼς λιγάκι πρὶν ἐχτυποῦσαμε τὴν κλειστὴ σκεβρωμένη πορτίτσα κι' ἀπὸ καρσὶ ἀλιχτοῦσαν τὰ ἄγρυπνα σκυλλιά...

***

Ἡ γρηά... Τὰ παλληκάρια τοῦ σπιτιοῦ, καλόβολα, μᾶς λέγανε σιγὰ σιγὰ τὴν ἀλλόκοτη ἱστορία, ἐνῶ ἔτριζε δυναμωμένη στὸ τζάκι ἡ φωτιά. Δὲν εἶχε πιὰ τὴ μιλιὰ στὸ στόμα της ἡ γρηά, οὔτε τ' αὐτιά της ἄκουγαν τὶς φωνὲς καὶ τὸ λογικό της ἦταν ρολόϊ σταματισμένο, εἶχε καρφωθῆ κι' αὐτὸ ἀκίνητο διπλοπόδι μέσα στὰ σαλβάρια καὶ στὰ σαντάλια, γύρω ἀπὸ πλῆθος χαλιὰ στὸν παχὺ σοφᾶ. Μόνο μᾶς κύτταζε κάθε τόσο μὲ τὴ βουβαμάρα της, καταπίνοντας μὲ ἀχόρταγη δίψα τὶς τοῦφες τοῦ καπνοῦ, ἐκάρφωσε ἐπάνω μας τὰ σιβυλλικὰ βλέμματα μὲ τὴ φρέσκια μαύρη γραμμὴ καὶ τὰ μακρυά της ματόκλαδα ἔπαιζαν ἀκατάπαυστα...

Ναί, ἦταν αὐτό... Εἶχε, λέει, ἀπὸ μικρὴ κοπελλοῦδα στὰ μάτια της τὸ «γκέλ». Κι' ἕνας πασσᾶς, μιὰ μέρα ποὺ ἐγύριζε ἀπὸ τ' ἀμπέλι, τὴν τσάκωσε καὶ μὲ τὸ ζόρι τὴν ἐφίλησε. Τ' ἀδέρφια της τὴν ἔκλεισαν στὸ σπίτι, ἀπάνω σ' αὐτὸν τὸν ἴδιο τὸ σοφᾶ, κι' ἕνα της ἀδέρφι, τὸ μικρότερο, ἐπῆρε μιὰ κάμα, κι' ὁ πασσᾶς ἔφυγε ἀπὸ τὸ χωριό. Κι' αὐτὴ τραβοῦσε τὰ μαλλιά της νὰ τὰ ξερριζώσῃ ἀπὸ ντροπή, μὰ τί ἔφταιγε, ἀφοῦ εἶχε στὰ μάτια της τὸ γκέλ... Ἕνα μικρὸ μπεόπουλο ἀπὸ τὰ πρῶτα τοῦ χωριοῦ, τὴν εἶδε ἕνα πρωϊνὸ στὸν τσεσμέ, τὴν ὥρα ποὺ ἔπαιρνε νερό. Κι' εἶχε διπλώσει ἡ καϋμένη τὸ πρόσωπότης στὸ πονὶ πὼς φοβότανε τὸν ἥλιο, μὰ πιότερο γιατὶ φοβότανε τοὺς ἀνθρώπους, γιατὶ εἶχε στὰ μάτια της τὸ γκέλ. Καὶ τὸ μπεόπουλο, ποὺ περνοῦσε περήφανο, ξεπέζεψε ἀπὸ τὸ ἄτι καὶ στάθηκε ὧρες στὸν τσεσμέ. Κι' ἔπεσε κάτω ζαλισμένο ὕστερα. Κι' ὅταν τὸ σήκωσαν, εἶπαν πὼς ἦταν πιὰ τρελλό. Τῶχε βαρέσει ὁ ἥλιος τὸ μπεόπουλο. Μὰ μπορεῖ, νὰ ἦταν μαγεμένο, καὶ τὸ νερό, γιατί, βλέπεις, ἐκείνη εἶχε στὰ μάτια της τὸ γκέλ... Κι' ἐκλείστηκε γιὰ πάντα ἀπὸ τότε. Ὅμως κάποιο βράδυ, κάποια νύχτα, σὰν καὶ τώρα, ποὺ καθότανε διπλοπόδι στὸ σοφᾶ, ἔγινε φασαρία στὸ ντουρσέκι καὶ βγῆκαν ἔξω οἱ χωριανοὶ μὲ τὶς φωνές, γιατὶ κάποιος εἶχε ρίξει πετρέλαιο στὸ σπίτι νὰ τοῦ βάλῃ φωτιά. Ἦταν γιατὶ εἶχε βγεῖ τὸ σούρουπο στὸ παραθύρι, καὶ εἶχε πάντα στὰ μάτια της τὸ γκέλ...

Ἐπήραμε πρωῒ πρωῒ τὸ δρόμο, κι' εἴχαμε ἀφήσει μακρυὰ πίσω μας τὸ φιλόξενο χωριό, καὶ δὲν ἀκούγαμε ν' ἀλιχτᾶνε τὰ σκυλλιά, μὰ καθὼς φλόγιζε ὁ ἥλιος, θαμπωμένοι, ἐβλέπαμε πάντα ὁλοζώντανο μπροστά μας ἐκεῖνο τὸ ζευγάρι τὰ μαῦρα μάτια μὲ τὴν πυρὴ φωτιά, σὰν τὸ μισοαναμμένο κάρβουνο, καὶ τὰ ματόκλαδα ποὺ παίζανε ὅπως δυὸ μπράτσα τεντωμένα ποὺ καλοῦν. Καὶ στ' αὐτιά μας ἐπήγαινε καὶ ἐρχότανε κι' ἐστριφογύριζε τὸ ἀλησμόνητο : — γκέλ...

***

Τί ἦταν, ἄρα γε, ἐκεῖ κάτω, ποὺ τόσα χρόνια ἔτρεχαν, νὰ σκοτωθοῦνε οἱ στρατοί, κι' ἐπάλαισαν τὰ παλληκάρια, κι' ἔπεφταν κουφάρια τ' ἀντρειωμένα κορμιὰ στὸν πόλεμο ;

Ἦταν ἡ λάγνα Ἀνατολή, ποὺ εἶχε στήσει μὲ μιὰ λέξι τοῦ θρύλου τὸ σύμβολο τῶν Θεῶν της πίσω ἀπὸ τὴ σκεβρωμένη πόρτα ἑνὸς σπιτιοῦ. Τὸ γλυκὸ χῶμα, καθισμένο, λές, σταυροπόδι κι' αὐτὸ σὲ σοφᾶ, βουβό, προσηλωμένο στὸ μοιραῖο, μὲ μιὰν ἀκατανίκητη διάθεσι ἡδονισμοῦ μᾶς καλοῦσε σὲ συναγερμὸ μὲ τὰ τεντωμένα του ματόκλαδα,, μὲ τὰ μελιά, τὰ λιγωμένα μάτια. Κι' ἐπροχωροῦσαμε, καθὼς μᾶς ἔσερνε. Τὸ γόνιμο χῶμα, τὸ ἀνοιγμένο σὰν ἐρωτικὴ ἀγκαλιά, μὲ τὸ ὑποσχετικὸ «γκέλ»...

Τσακισμένοι, ἀφανισμένοι, ἀπ' τὸν κάματο, ἐνῶ γύρω μας ἀλιχτοῦσαν τὰ σκυλλιά, ἐκρούσαμε καὶ μᾶς ἄνοιγαν, κι' ἐστεκόμαστε κι' ἐκυττάζαμε, μὲς ἀπὸ τὶς τοῦφες τοῦ καπνοῦ. Καὶ ἕνας πασσᾶς ἔφευγε γιατὶ εἶχε ὁρμήσει μὲ τὸ ζόρι νὰ φιλήσῃ τὴν κοπελλοῦδα καταμεσῆς τοῦ δρόμου, καὶ ἕνας νέος ἔβγαζε τὴν κάμα νὰ γίνῃ φονηᾶς, καὶ τὸ μπεόπουλο τρελλαινότανε ἀπὸ τὸν ἥλιο μπροστὰ στὸν τσεσμέ, καὶ κάποιος ἄλλος ἔβαζε φωτιὰ νὰ κάψῃ τὸ σύμπαν, καὶ οἱ γειτόνοι ἔβγαιναν περίτρομοι τὴ νύχτα κι' ἔβαζαν τὶς φωνές. Γιατὶ ἦταν μιὰ ἐξωτικιά, μιὰ γόησσα ἀθῶα, μανταλωμένη, ἐπικίνδυνη, ποὺ εἶχε στὰ μάτια της τὸ «γκέλ»....

ΚΩΣΤΑΣ ΑΘΑΝΑΤΟΣ

Ὁ Ἑλληνικὸς στίχος

Ἁρμονία

Γύρω τῆς Ἀττικῆς τὰ μάγια,
Τραγούδια οἱ πέτρες κ' οἱ γραμ-
[μές,
Πλημμύρα φῶς, φωτοσυρμὲς
Χύνονται ἀπ' τῶν βουνῶν τὰ πλά-
[για.

Ἀπόσταγμ, ἀπ' τὴν ὠμορφιά της,
Λάμπουν καλῶνες Δωρικές,
Αἰθέριες ἅρπες Αἰολικὲς
Ἀγαληνὰ χαϊδεύει ὁ μπάτης.

Κι' ὅραμα μέσ' στὴν ἁρμονία
Βλέπω, γαλήνιες τώρ' ἀχνές,
Τὶς λύπες τὶς νυχτερινὲς
Μὲς στὸ ἅγιο φῶς σὰ λιτανεία,

Σὰ νᾶταν κόρες Ἀθηναίων
Εὐγενικῶν, κι' εὐγενικὲς
Ν' ἀκολουθάγανε στωϊκὲς
Ἱερὴ πομπὴ Παναθηναίων.

ΚΩΣΤΑΣ ΑΘΑΝΑΣΙΑΔΗΣ

ΤΡΙΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ ΤΟΥ ΤΑΓΚΟΡ

Ὅλοι οἱ δεσμοί μου κόπηκαν.
Τὰ χρέη μου πληρωμένα.
Διάπλατη ἀνοίγει ἡ πόρτα μου
Καὶ φεύγω γιὰ τὰ ξένα.

Ὅσοι περνοῦν τὴν ἄχαρη
Ζωή : νὰ λογαριάζουν
Στὴ σκόνη τὸ χρυσάφι τους
Γύρισε ! μοῦ φωνάζουν.

Μὰ ἐγὼ ἔχω ζώσει τ' ἅρματα
Καὶ τὸ σπαθὶ ἀκονίσει,
Τὸ χῶμα σκάφτει ὁ μαῦρος
(μου
Μὲ βιὰ νὰ ξεκινήσῃ.

Καταχτητὴς ἀκράτητος
Στὴ σκοτεινιά, στὸν ἥλιο
Θὰ πάω νὰ βρῶ τὸ θρόνο μου
Καὶ τὸ παλιὸ βασίλειο.

❦

Στὰ χαραγμένα τρίστρατα.
Τὸ δρόμο μου τὸν χάνω,
Μὰ οἱ στράτες δὲν χαράζονται
Μηδὲ στὸ κῦμα ἀπάνω,
Μηδὲ ψηλὰ στὸν οὐρανὸ
Περνοῦν τὰ μονοπάτια.—
Πουλιῶν φτερὰ κιάστρων φω-
(τιὲς

Ὁ μέγας Ἰνδὸς ποιητὴς
ΡΑΜΠΙΤΡΑΝΑΘ ΤΑΓΚΟΡ

Τὰ κρύβουν ἀπ' τὰ μάτια.
Καὶ τὴν καρδιά μου ἀναρωτῶ:
—Καρδιά μου, ἂν ξεκινήσῃς,
Τὶς στράτες τὶς ἀχάραχτες
Μπορεῖς νὰ τὶς γνωρίσῃς ;

❦

Μὲ τὴ βία δὲν ἔχεις δύναμη
Τὸ κλεισμένο ἄνθος ν' ἀνοίξῃς
Ἀνατάραξέ το, χτύπα το,
Σκάλιζέ του τὴν καρδιά..

Θὰ τὸ σκίσῃς μὲ τὰ χέρια σου
Καὶ στὸ χῶμα θὰ τὸ ρίξῃς
Μαραμμένο, ἄψυχο, ξέθωρο,
Στερεμένο μυρωδιά.

Δίχως βιαστικὸ ἀνατάραμα
Μιὰ ματιά σου μόνο φτάνει
Νὰ ξυπνήσῃ μὲς στὰ φύλλα
(του
Τὴν ἀξύπνητη ζωή,
Κι' ἀπ' τὰ χείλη σου ἕνα ἀνά-
(σασμα
Τὸ κλεισμένο ἄνθος θὰ κάνῃ
Νὰ σαλέψῃ τὰ φτερούγια του
Στῶν ἀνέμων τὴν πνοή.

Μετάφρασι : Γ. ΔΡΟΣΙΝΗ

Ὁ Ἑλληνικὸς στίχος

Ἡ ἁπλότη

Τοῦ καλοῦ καιροῦ ἡ Ἁπλότη
Θὲς σεμνὴ γιατ' εἶχε νειότη,
Θὲς σεμνότη κι' ὠμορφιά,

Λατρευότουνε, νὰ εἰποῦμε
Σὰν Ψυχοῦλα, ποὺ ποθοῦμε
Τῆς Καρδιᾶς μας συντροφιά.

Τώρα πλιό, ἀποτραβηγμένη,
Μήτε ποὺ μᾶς συντυχαίνει,
Μηδὲ ἀντίκρυ μᾶς θωρεῖ·

Κάποιος μόνο σὲ καλύβι,
Ποὺ θλιμμένο τήνε κρύβει,
Λέει τὴ φίλησε νεκρή.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΠΕΡΓΙΑΛΙΤΗΣ

ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΑΝΕΚΔΟΤΑ

Στὰ 1837, παίχτηκε στὴν Ἀθήνα ἡ κωμωδία τοῦ Μολλιέρου «Γεώργιος Δαντῖνος». Μιὰ ἐφημερίδα τῆς πρωτευούσης, ἀναγγέλλουσα τὴν παράστασι, μετέβαλε τὸν ἥρωα τῆς κωμωδίας σὲ...συγγραφέα, καὶ ἔγραψε: «Αὔριο ἐν τῷ θεάτρῳ θὰ δοθῇ ἡ κωμωδία τοῦ κ. Γεωργίου Δαντίνου «Ὁ ντροπιασμένος σύζυγος»!... Ἕνας δὲ ἄλλος, ὕστερα ἀπὸ πολλὰ χρόνια, γράφοντας γιὰ τὴ «Λουκία Λαμερμοὺρ» ποὺ παίχτηκε στὴν Ἀθήνα, ἐτόνιζε κοντὰ στ' ἄλλα καὶ τὰ ἑξῆς: «Αὐτὸς ὁ... Λαμερμοὺρ δὲν μᾶς παρουσίασε καὶ πολὺ σπουδαῖα πράγματα. Εἶνε πολὺ κατώτερος τοῦ Ροσσίνι»!...

ΕΝΟΣ ΔΙΠΛΩΜΑΤΟΥ

Ἀλλ' αἱ παρεξηγήσεις εἶνε μοιραῖαι, ὅταν οἱ ἄνθρωποι εἶνε φτειαγμένοι γιὰ νὰ... παρεξηγοῦν. Μεταξὺ δὲ αὐτῶν, θὰ συγκαταλέγεται ἕνας μακαρίτης διπλωματικὸς ὑπάλληλός μας, ποὺ ἦταν τοποθετημένος στὴν Πόλι καὶ μετετέθη στὴν Θεσσαλονίκη, ὅταν ἡ Μακεδονικὴ πρωτεύουσα δὲν ἦτο ἀκόμη ἑλληνική. Στὴν τηλεγραφικὴ μεταβίβασι τῆς μεταθέσεως ἀνεμίχθη τὸ ὄνομα τοῦ παραλήπτου καὶ μετατιθεμένου, μετὰ τοῦ κειμένου τῆς διαταγῆς. Καὶ ἔτσι αὐτὴ ἔλεγε: «Πεζῇ μεταβῆτε Θεσσαλονίκην, ὅπου τοποθετεῖσθε. Ἀναφέρατε ἐκτέλεσιν». Καὶ ὁ δυστυχὴς προξενικὸς μετέβη, ἀποστολικῶς, πεζοπορῶν ἀπὸ Κωνσταντινουπόλεως εἰς Θεσσαλονίκην —βεβαιοῦν πολλοὶ συνάδελφοί του ὅτι δὲν εἶνε φτιαχτὸ τὸ ἀνέκδοτο — ὁπόθεν ἐτηλεγράφημα: «Ἀφικόμην Θεσσαλονίκην πεζῇ, ὅπως διατάξατε. Διαβιβάζω σχετικῶς μακροσκελὲς ὑπόμνημα, περιέχον λεπτομερῶς ἐντυπώσεις μου ἐξ ὅσων εἶδον». Ὁ γενικὸς γραμματεὺς τοῦ ὑπουργείου τῶν Ἐξωτερικῶν τῆς ἐποχῆς ἐκείνης, ποὺ εἶχε χάσει τὸν δυστυχῆ ὑφιστάμενόν του, πεζοποροῦντα ἐπὶ μῆνας διὰ νὰ μεταβῇ εἰς τὴν νέαν του θέσιν, ἔσκασε στὰ γέλια:

— Τί ἔχετε, κ. πρέσβυ ; τὸν ἠρώτησεν ὁ τμηματάρχης τῶν πολιτικῶν ὑποθέσεων, ποὺ ἔτυχε νὰ τὸν ἐπισκεφθῇ ἐκείνη τὴν ὥρα.

— Τί νάχω; Ξέρεις, ὁ Π... πῆγε πεζὸς στὴ Θεσσαλονίκη ἀπὸ τὴν Πόλη.

Καὶ ὁ τμηματάρχης, συγκρατῶντας τὰ γέλια του:

— Κύριε πρέσβυ, αὐτὸ εἶνε φυσικώτατο. Ἐδικαίωσε τ' ὄνομά του.

ΚΑΙ ΕΝΟΣ ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΟΥ—ΕΜΠΟΡΟΥ

Ἄλλο ἀνέκδοτο — δημοσιογραφικὸ τοῦτο — εἶνε ἑνὸς Σμυρναίου συναδέλφου, ποὺ ἐστάλη ἀπὸ τὴν ἐφημερίδα του στὸ μέτωπο, γιὰ νὰ παρακολουθήσῃ τὰ πολεμικὰ γεγονότα. Ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ, ὁ συνάδελφος ποὺ ἐπληροφορήθη ὅτι ἐκεῖ ἐπάνω δὲν βρισκόντουσαν ποτήρια καὶ πιατικά, λόγῳ δὲ τῆς μακρᾶς ἐγκαταστάσεως τῆς στρατιᾶς, οἱ ἀξιωματικοὶ καὶ αἱ οἰκογένειαί των εἶχαν ἀνάγκην τῶν εἰδῶν αὐτῶν, ἐφόρτωσε κι' ἕνα βαγόνι ἀπὸ δαῦτα — γιὰ νὰ μὴ χάσῃ τὴν εὐκαιρία νά... πλουτίσῃ. Ἔκαμε ὅμως μιὰ γκάφα ὁ καϋμένος: Δὲν ἠσφάλισε τὰ πιατικά του. Ἔτσι τὴν νύκτα στὶς μανοῦβρες, διαρκῶς πεταγόντανε ἀπὸ τὴ θέσι του κι' ἔβγαινε στοὺς σταθμούς, γιὰ νὰ παρακαλῇ τοὺς σιδηροδρομικοὺς νὰ «προσέχουν τὴν περιουσία του». Ἡ συνεχὴς ἀνησυχία τοῦ Σμυρναίου δημοσιογράφου, ἔκαμε ἕναν Ἄγγλο ἀνταποκριτή, ποὺ συνεταξείδευε, νὰ τὸν προσέξῃ. Καὶ τὸ πρωΐ ἔλεγε σὲ κάποιο Διοικητὴ συντάγματος ποὺ ὑπηρέτει στὸ μέτωπο:

— Τί ἀνησυχία ἔχει αὐτὸς ὁ νέος! Ὅλη τὴ νύχτα δὲν κοιμήθηκε. Σὲ κάθε σταθμό, μὲ κίνδυνο νὰ πουντιάσῃ, ἔβγαινε ἔξω γιὰ νὰ μαζέψῃ πληροφορίες.

Ὁ συνταγματάρχης, ποὺ ἐν τῷ μεταξὺ εἶχε μάθει τὴν... ἐπιχείρησι τοῦ συναδέλφου, γελῶντας πονηρά, ἀπήντησε:

— Πολὺ ἀνήσυχο παιδί, μίστερ. Φοβᾶται μὴ σπάσῃ...

— Τὸ μέτωπο; ἠρώτησεν ὁ ξένος δημοσιογράφος, νομίζοντας πὼς ψάρεψε στὰ θολά.

— Ὄχι, τὰ πιάτα του, ἀπήντησε τώρα ὁ συνταγματάρχης, γελῶντας ἀπὸ τὴν καρδιά του.

ΤΑ ΔΡΑΜΑΤΑ ΤΗΣ ΖΩΗΣ

ΗΘΟΓΡΑΦΙΚΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

ΚΑΥΓΑΣ ΣΤΟ ΠΑΝΗΓΥΡΙ

ΤΟΥ κ. ΣΠ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΥ

Παραμονὴ πανηγυριοῦ.

Ἡ πρώτη πάχνη μόλις ἄρχιζε νὰ διαλύεται σὰ χρυσογάλανος καπνὸς στὶς πρῶτες ἀχτίδες τοῦ ἥλιου. Ἡ μέρα ἤτανε χαρὰ Θεοῦ. Γεμᾶτοι κέφι καὶ ἐλπίδες οἱ ἔμποροι γιὰ τὴ δουλειὰ τῆς μεγάλης γιορτῆς. Μὲ σβελτωσύνη καὶ μὲ γνῶσι ἄρχισαν ν' ἁπλώνουν τὶς πραμάτειες τους ἀπάνου στὰ μεγάλα κασόνια τὰ στρωμένα μὲ στρατσόχαρτο ἢ μὲ χρωματισμένα τσιγαρόχαρτα τὶς καλοσιγυρισμένες ξύλινες παράγκες.

Ἑκατὸν τόσες παράγκες εἶχαν στηθεῖ ἐκεῖ, στὴ μεγάλη πλατεῖα τοῦ στρατῶνα, σὲ σχῆμα Π, ἀπὸ ἐμπόρους κάθε λογῆς καὶ κάθε τόπου. Ἀλλὰ οἱ πιὸ πολλοὶ κι' οἱ πιὸ τρανοὶ ἤτανε Ἀθηναῖοι ψιλικατζῆδες καὶ ὑφασματάδες. Εἶχαν τότε κουβαληθεῖ γιὰ τὸ καλλίτερο Μωραΐτικο πανηγῦρι ὅλοι οἱ γεροὶ μαστόροι τῆς δουλειᾶς, μὲ τὴν πιὸ ζηλευτὴ πραμάτεια. Ἐμπόροι μὲ πεῖρα καὶ μὲ σπιρτάδα, μὲ λόγο καὶ μὲ ὑπομονή, κι' εἶχαν φέρει ὄχι μπατελεμέδες καὶ δραγάτες τῶν μαγαζιῶν, ἀλλὰ εἴδη καινούργια, ἀσυνήθιστα, ρουφηχτά, ποὺ ἔπρεπε νὰ φεύγουν μόνα τους ἂν ἡ χρονιὰ δὲν ἦταν κακὴ καὶ δὲν εἶχε πέσει καὶ πολὺ πρᾶμα. Ἀλλὰ γι' αὐτὸ ἀκριβῶς καὶ τὸ πανηγῦρι εἶχε περισσότερο γοῦστο : ὁ καθένας ἐφρόντιζε μὲ κάθε τρόπο νὰ τραβήξῃ τὸν πελάτη καὶ νὰ τὸν κρατήσῃ. Κι' ἀπάνου στὸν ἀγῶνα αὐτὸν φωνὲς καὶ μαλώματα καὶ βρισίδια ἀκούγονταν ἀναμεταξύ τῶν ἴδιων ἀνθρώπων ποὺ χτὲς τὸ βράδυ πίναν ἀγκαλιασμένοι στὶς ταβέρνες —καὶ ποὺ ὅμοια θὰ ξαναπίνανε πάλι, σὰν τέλειωνε ἡ δουλειά.

— Θὰ φάῃ ἡ μυίγα σίδερο σήμερα ! ξεφώνισε ὁ Λουκᾶς ὁ Ντόριος θριαμβικά, στιβιάζοντας ὡραῖα ὡραῖα μιὰ ντάνα ἀπὸ κλαδωτὰ σατὲν καὶ καμαρώνοντάς τα.

— Νὰ φυλάξῃς λίγα ἀπ' αὐτὰ γιὰ τὶς κοῦκλες τοῦ Κονιτσιώτη, τοῦ φώναξε ἀπὸ τὴ διπλανὴ παράγκα ὁ Μᾶρκος ὁ Σούλης, ὁ κουλός, τρίβοντας λεβέντικα τὸ μουστάκι του. Καὶ φτύνοντας ἠχηρὰ χάμου, τοῦ γύρισε τὶς πλάτες, καὶ μὲ τὸ μονάκριβο χέρι του βάλθηκε ν' ἁπλώνῃ κάτι μεγάλες χτυπητὲς κουβέρτες.

— Ἄει σιχ..., μουρμούρισε ὁ Λουκᾶς καὶ μπῆκε στὴν παράγκα, δίνοντας τόπο στὴν ὀργή, γιατὶ ὁ κουλὸς δὲν ἤτανε τόσο τοῦ χεριοῦ του. Ἀνάμεσα στοὺς Ἀθηναίους γυρολόγους λογαριαζότανε γιὰ τὸ καλλίτερο παλληκάρι —παλληκάρι ἀληθινό, κι' ὄχι τῆς ἀράδας.

— Ντάν, ντάν, ἐχτύπησε τὰ κατσαρόλια του σκασμένος στὰ γέλια, ἐκεῖνος ὁ πόντος, ὁ Νῖκος ὁ Γριόλας, ὁ «ἀνήλικος», ποὺ ἡ γλωσσίτσα του πήγαινε ψαλλίδι σὰν πουλοῦσε στὴ γυναῖκα —πρὸ πάντων ὅταν αὐτὴ τύχαινε νὰ γυαλίζῃ λιγάκι. Κι' ἀμέσως ἔκανε :

— Ξοῦ, ξοῦ..., καθὼς κάνουν τὰ σκυλιὰ ὅταν τὰ βάνουν ν' ἀρπαχτοῦνε.

— Σκασμὸς ἐσὺ Γιούδα! εἶπε γλήγορα γλήγορα κι' αὐστηρὰ ὁ Γεράσιμος ὁ Κεφαλωνίτης, ὁ «τσιτάς», ψηλὸς ἴσαμε κεῖ πάνου, μὲ τὴ μιὰ πλάτη πέντε πόντους χαμηλότερη ἀπ' τὴν ἄλλη, «ἕνεκα ὁ μπόγος». Ἤτανε, βλέπεις, χρόνια στὸ κουρμπέτι, εἶχε φάει τὶς πιὸ μακρυνὲς συνοικίες τῆς πρωτεύουσας στὴ γύρα, ἀπὸ μικρὸ παιδί. Φίλος κι' ἀδελφοποιτὸς κάθε μπυραριέρη ἐξοχικοῦ, ἀπ' αὐτοὺς ποὺ ὄχι τὰ λίγα ψωρόσπιτα τῆς γειτονιᾶς, μὰ οἱ ξένοι ποὺ πήγαιναν γιὰ τὸν καλὸ μεζὲ καὶ τὰ «δωμάτια δι' οἰκογενείας» τοὺς συντηροῦσαν.

— Ντροπῆς παιδιά, ντροπῆς —δειλὰ καὶ σὰν ἐρωτηματικὰ εἶπε ὁ Ἀβραὰμ ὁ ψιλικατζῆς ἀπὸ τὴ γωνιά του— κι' ἐπροχώρησε κάνα δυὸ βήματα ν' ἁρπάξῃ μὲ γαλυφιὲς ἀπὸ τὸ χέρι μιὰ μικρὴ χωριατοπούλα ποὺ σαστισμένη ἔμπαινε στὸ πανηγῦρι, γιὰ νὰ τῆς πουλήσῃ τίποτα «μεγαλεῖα».

Σὰ νάητανε προπομπὸς ἡ μικρή, φτάσανε σὲ λίγο καμμιὰ δεκαπενταριὰ χωριάτες, ἄντρες καὶ γυναῖκες, κι' ἀμέσως ὅλοι οἱ ἐμπόροι ἄρχισαν νὰ διαλαλοῦνε τὰ εἴδη τους καὶ νὰ τοὺς προσκαλοῦνε. Δυὸ τρεῖς μονάχα σοβαροὶ κι' ἐπίσημοι στέκονταν μπροστὰ στὶς παράγκες τους χαμογελῶντας χωρὶς νὰ καταδέχουνται νὰ ξεφωνίσουν, ὅμως σκουντοῦσαν μὲ τρόπο τοὺς ὑπαλλήλους τους νὰ φωνάξουν καὶ νὰ τραβήξουν μέσα πελάτες, γιὰ νὰ κάνουν κι' αὐτοὶ τὴ δουλειά τους, κι' ἂς μὴ συμφωνοῦσαν καθόλου στὰ συστήματα αὐτὰ τὰ ταπεινά.

Ἄξαφνα, ὅλοι οἱ πανηγυριῶτες ἐσώπασαν σαστισμένοι. Κάθε φωνὴ διαλαλητικὴ σβύστηκε, κάθε ἔγνοια τῆς δουλειᾶς ἐλούφαξε, κι' ἕνας ἐλαφρὸς στεναγμὸς χύθηκε ἀπ' ὁλωνῶν τὰ χείλη. Ὅλα τὰ μάτια εἶχαν στραφεῖ σὲ μιὰ κοπέλλα παχουλή, ψηλή, ροδοκόκκινη, ποὺ κείνη τὴ στιγμὴ εἶχε προβάλει σειστὴ καὶ λυγιστή, μὲ τὸ ἀλατζαδένιο της φόρεμα σφιχτὰ ἐφαρμοσμένο στὸ λαστιχένιο της κορμί, ποὺ σπαρταροῦσε ἀπὸ μέσα σὰ νὰ ἤθελε νὰ τὸ σκίσῃ καὶ νάβγῃ νὰ χαρῇ τὸ φῶς καὶ τὸν ἀέρα.

Ὁ Λουκᾶς ὁ Ντόριος, μόλις ἐπέρασε ἀπ' ἐμπρός του τὸ κορίτσι, δὲ βαστήχτηκε. Ἐσιαξε μ' ἕνα βιαστικὸ κίνημα τοῦ χεριοῦ τὶς ἀφέλειες τῶν μαλλιῶν του ποὺ ἦταν πεσμένες, ἐτέντωσε τὸ κορμί του ἀπὸ ξαφνικὸ ἀνατρίχιασμα καὶ ξεφώνησε λιγωμένος :

— Παιδί μου, τ' εἶσαι σύ ; Ἄγγελος εἶσαι ἢ Σατανᾶς ;

Δὲν πρόφτασε νὰ καλοτελειώσῃ καὶ νά σου ὁ Βαγγέλης ὁ Μαρέγκος, τὸ χασαπάκι, ποὺ ἐρχότανε ἀπὸ πίσω ἀπὸ τὸ κορίτσι, λάου λάου, τάχα ἀδιάφορα, παρακολουθῶντας τὴν πολύχρονη αὐτὴ ἀγάπη του, χύθηκε σὰ θεριὸ ἀπάνου του καὶ τὸν ἄρχισε στὰ σκαμπίλια.

Ἔ ρε, τί γίνηκε! Στὴ στιγμὴ καμμιὰ δεκαπενταριὰ πανηγυριῶτες εἶχαν ἁρπαχτεῖ μὲ πέντε ἕξη ἄλλους ντόπιους ποὺ τρέξαν ἀμέσως στὸν καυγᾶ καὶ πῆραν τὸ μέρος του. Ἔβλεπες σανίδια νὰ ξεκολλῶνται ἀπὸ τὶς παράγκες καὶ νὰ πέφτουν στὰ κεφάλια, πήχες ν' ἀνεβοκατεβαίνουν, τόπια ὑφάσματα νὰ σφίγγωνται πάγκους ν' ἀναποδογυρίζουν, γυαλικὰ νὰ τσακίζωνται, κασόνια νὰ καταρακυλᾶνε. Σφυρίγματα, φωνὲς τρομαγμένες τοῦ κόσμου ποὺ μαζεύτηκε, οὐρλιάσματα σκυλιῶν —κάτι θεριῶν χασάπικων, ποὺ χυμοῦσαν καὶ ξέσκιζαν ἐκείνους ποὺ τάχαν βάνει μὲ τ' ἀφεντικά τους— βογγητὰ δαρμένων καὶ δαγκωμένων, βλαστήμιες, μουγγρητά, ἑνώνονταν σ' ἕνα ἀλαλητὸ φοβερό, γεμᾶτο τρόμο καὶ φρίκη.

Ὅταν, ὕστερα ἀπὸ μισῆς ὥρας ἀληθινὴ μάχη, οἱ χωροφύλακες εἶχαν καταφέρει νὰ τοὺς χωρίσουν καὶ νὰ τοὺς ὁδηγήσουν λαβωμένους τοὺς περισσότερους ἀπὸ ξύλα, ἀπὸ ποτήρια κι' ἀπὸ δαγκωματιές, στὰ φαρμακεῖα, ὅλες οἱ γύρω παράγκες ποὺ ἀστράφτανε πρὶν ἀπὸ τὸ σιγύρισμα, εἶχαν γίνει ἕνας σωρὸς ἀπὸ χίλια δυὸ πράματα ἀνακατεμένα. Καὶ ὁ Λουκᾶς ὁ Ντόριος, ὁ ἔμπορας, καθὼς τοῦ τὸ εἶχε φωνάξει στὴν τρέλλα τῆς ἐρωτικῆς του ζήλειας ὁ Μαρέγκος, τὸ λεβεντόπαιδο ποὺ τῶδειξε γιὰ καλὰ στὸν ἀξέχαστον ἐκεῖνον καυγᾶ, κρυφὰ τὰ μάζεψε κι' ἔφυγε νύχτα-νύχτα γιὰ τὴν Ἀθήνα, μ' ἕναν τουρὰ μαῦρο στὸ μέτωπο καὶ μὲ τὸ δεξί του χέρι φασκιωμένο.

ΣΠ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ

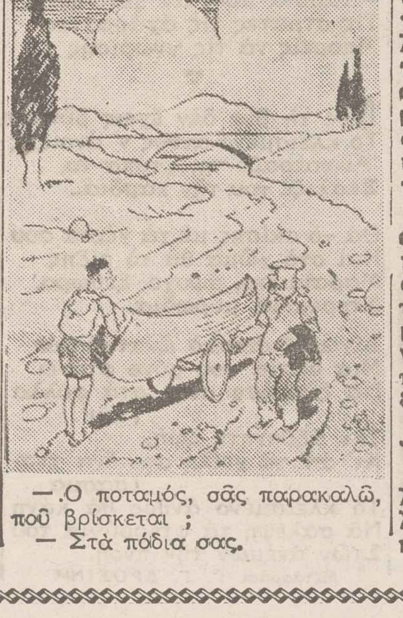

—.Ο ποταμός, σᾶς παρακαλῶ, ποῦ βρίσκεται ;
— Στὰ πόδια σας.

— Μὲ καταλαβαίνετε ; Ὑπάρχουν μέσα μου δυὸ γυναῖκες.
— Τί κρῖμα, ποὺ δὲν ἔφερα ἕνα φίλο μου !

ΑΠΟ ΠΑΝΤΟΥ

—Τηλεγραφικὰ φιλιὰ

Εἰς τὴν Νέαν Ὑόρκην — ποῦ ἀλλοῦ; — τὰ τηλεγραφεῖα ἐφήρμοσαν ἕνα πρωτοφανῆ νεωτερισμόν: τὴν τηλεγραφικὴν μεταβίβασιν φιλιῶν, τὰ ὁποῖα δίδουν εἰς τοὺς ἀποδέκτας των οἱ διανομεῖς. Οἱ τελευταῖοι ὅμως διεμαρτυρήθησαν διότι τὰ περισσότερα φιλιὰ στέλονται σὲ γρηὲς καὶ ἐζήτησαν νὰ ἐφαρμοσθῇ διαφορετικὸ τιμολόγιο. Ἐπιμένουν ὅτι πρέπει ν' ἀμείβωνται ἰδιαιτέρως ὅταν φιλοῦν γρηές, ἐνῷ μερικοὶ ἐδήλωσαν ὅτι θὰ τὰ μεταβιβάζουν εὐχαρίστως δωρεὰν στὶς νέες!

—Οἱ θαλεροὶ γέροντες

Ἐπὶ ἕνα ὁλόκληρον αἰῶνα ὁ Τοϊχίρο Ἴτο ποθοῦσε ν' ἀνεβῇ στὴν κορυφὴ τοῦ ἱεροῦ ἰαπωνικοῦ ὄρους Φουτζιγιάμα, ὕψους περίπου τεσσάρων χιλιάδων μέτρων. Τώρα εἰς ἡλικίαν 109 ἐτῶν ἱκανοποίησε τὴν φιλοδοξίαν τῆς ζωῆς του, ἐπὶ κεφαλῆς ὁμάδος ὀρειβατῶν, οἱ ὁποῖοι ἀνέβησαν στὴν κορυφὴ τοῦ ὄρους, κηρύσσοντες τὴν ἔναρξιν τῆς ὀρειβατικῆς σαιζόν. Βεβαίως ἡ ὀρειβασία δὲν εἶνε σπὸρ γιὰ τοὺς ἡλικιωμένους καὶ ὅμως, πρὸ ὀλίγων ἐτῶν ἕνας ἄλλος μανιώδης ἀλπινιστής, ὁ Κρίστιαν Ἄλμερ, ἡλικίας ἐνενῆντα ἐτῶν καὶ ἡ σύζυγός του, ἐνενῆντα δύο, ἑώρτασαν τοὺς ἀδαμαντίνους γάμους των εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ Βέττερχορν, ὕψους τεσσάρων χιλιάδων μέτρων. Ὑπάρχουν γέροι, πρὸ τῶν ὁποίων οἱ νέοι δὲν ἀξίζουν τίποτε: ὁ Τζὸ Μὰκ Νέλτυ ἦτο τρομερὸς κυνηγὸς εἰς ἡλικίαν ἑκατὸν ἕξη ἐτῶν καὶ ὁ Ἄλφρεντ Ἄρνολντ ἦταν ὁ καλύτερος πυροσβέστης τοῦ Λονδίνου εἰς ἡλικίαν ἑκατὸν τεσσάρων.

—Πολύτιμες μούμιες

Κατὰ τὴν ἐξέτασιν μὲ ἀκτῖνας Χ μιᾶς μούμιας, ἡ ὁποία εὑρίσκεται εἰς τὸ Μετροπόλιταν Μιουζέουμ Τέχνης τῆς Νέας Ὑόρκης, οἱ φωτογραφικὲς πλάκες ἔδειξαν ὅτι τὰ χέρια καὶ ὁ λαιμὸς ἐκαλύπτοντο ἀπὸ μεγάλην ποσότητα βαρυτίμων κοσμημάτων. Ἐπίσης εἰς τὸ ἐσωτερικὸν τῆς μούμιας ἀνευρέθησαν οἱ σκελετοὶ δύο ποντικῶν.

Κατὰ τὴν ἀποστολὴν τοῦ Μουσείου ἡ ὁποία ἔγινε τὸ 1920, ἠνοίχθη ὁ τάφος τοῦ Φαραὼ Μακὲτ-Ρέ, ποὺ ἔζησε περίπου τὸ 2.500 πρὸ Χριστοῦ, τὴν ἐποχὴν τῆς ἑνδεκάτης δυναστείας καὶ ἡ μούμια μετεφέρθη ἀπὸ τὰς Θήβας τῆς Αἰγύπτου στὸ Μουσεῖον τῆς Νέας Ὑόρκης. Εἰς τοὺς τάφους τῶν βασιλέων καὶ εὐγενῶν τῆς ἀρχαίας Αἰγύπτου ἀνευρέθησαν παντοειδεῖς θησαυροί, τώρα δὲ οἱ ἀκτῖνες Χ πείθουν ὅτι πολλοὶ νεκροὶ ἐθάπτοντο μὲ ὅλα των τὰ κοσμήματα.

—Περίεργα ζῶα

Τὸ περιεργότερον ζῶον τοῦ κόσμου, τὸ γιγαντιαῖον Πάντα, λείπει ἀπὸ ὅλους σχεδὸν τοὺς ζωολογικοὺς κήπους τοῦ κόσμου, τώρα ὅμως ἕνα δεῖγμα του ἀποστέλλεται στὸ Λονδῖνον. Ἔχει μαῦρο σῶμα καὶ περιέργως χονδροειδὲς κεφάλι καὶ διατηρεῖται εἰς τὰ μᾶλλον ἀπρόσιτα ὄρη τοῦ Θιβὲτ καὶ τῆς Κίνας. Μόλις δώδεκα δέρματα μετεφέρθησαν στὴν Εὐρώπη καὶ τὴν Ἀμερική, δύο δὲ ὑπάρχουν εἰς τὸ Ἀγγλικὸν Μουσεῖον Φυσικῆς Ἱστορίας τοῦ Σάουθ Κένσιγκτον. Ἡ ὕπαρξις τοῦ γιγαντιαίου Πάντα, ἐξηκριβώθη τὸ 1868, μέχρις ὅμως τοῦ 1928, ὅτε ἐφονεύθησαν τὰ πρῶτα δείγματά του, οἱ φυσιοδίφαι ἐπίστευαν ὅτι τὸ ζῶον αὐτὸ ἦτο φανταστικόν. Τὸ πρῶτον ζωντανὸν Πάντα ἀπεκτήθη πρὸ ἐτῶν ἀπὸ τὸν Ζωολογικὸν Κῆπον τῆς Νέας Ὑόρκης.

Ὑπάρχουν καὶ μερικὰ ἄλλα σπάνια ζῶα, ποὺ εἶνε ἐλάχιστα γνωστά. Ἕνα εἶνε τὸ Ὀκάπι, τὸ ὁποῖον ἀνεκάλυψε πρῶτος ὁ σὲρ Χάρρυ Τζόνστον, ἕνα δεῖγμα του δὲ ὑπάρχει εἰς τὸν Ζωολογικὸν Κῆπον τοῦ Λονδίνου. Ἕνα ἄλλο εἶνε τὸ Γαλάζιο Πρόβατο, ποὺ ἀνευρέθη μόνον στὸν Ἄνω Γιαγκτσέ.

ΕΙΝΑΙ ἐπίκαιρη σήμερα, ποὺ τὸ Τολέδο βρίσκεται μέσα στὴ ζώνη τοῦ ἐμφυλίου πολέμου, ποὺ συνεχίζεται τόσον αἱματηρὸς στὴν Ἱσπανία, ἡ μονογραφία αὐτή, τοῦ μόνου Ἕλληνος δημοσιογράφου καὶ ἐκλεκτοῦ λογοτέχνου κ. Κώστα Οὐράνη, ποὺ ἔζησε στὴν Ἱσπανία, κι' εἶδε ἀπὸ κοντὰ τοὺς τόπους, ποὺ ἄλλοτε ἄνθιζε ἡ χαρὰ τῆς ζωῆς, ποὺ σήμερα τὴν ἔχει θάψει κάτω ἀπὸ τὰ ἐρείπια τῶν ἀνακτόρων καὶ τῶν ἱστορικῶν κτιρίων μὲ τοὺς ἀμυθήτους καλλιτεχνικοὺς θησαυρούς. ἡ τρομερὰ καὶ ἀδελφοκτόνος σύρραξις. Συνεπῶς τὸ κομμάτι αὐτὸ τοῦ κ. Οὐράνη, ποὺ ἔχει γραφτεῖ ἀπὸ τὴ Λισσαβῶνα, πρὸ καιροῦ, ἐνδιαφέρει τοὺς Ἕλληνας, γιατὶ, ἀκόμη, ὁμιλεῖ γιὰ τὸν μεγάλο Κρητικὸ ζωγράφο Γκρέκο ποὺ ἐλάμπρυνε καὶ λαμπρύνει τὸ Ἑλληνικὸ ὄνομα, μὲ τὰ περίφημα ἔργα τῆς τέχνης του.

ΤΟΥ κ. ΚΩΣΤΑ ΟΥΡΑΝΗ

Ο ΓΚΡΕΚΟ ΣΤΟ ΤΟΛΕΔΟ

Ὑπάρχει στὸ Τολέδο ἕνα ψηλὸ καὶ πλατὺ ἰσοπέδωμα ποὺ κόβεται σχεδὸν ἀπότομα πάνω στὸν ποταμὸ Τάγη. Ἐκεῖ ἦταν τὸ μεσαίωνα ἡ συνοικία τῶν Ἑβραίων ποὺ, μαζὺ μὲ τοὺς Ἄραβες, ἀποτελοῦσαν τὸ μεγαλείτερο μέρος τῶν κατοίκων τῆς πολεμικῆς καὶ θρησκευτικῆς αὐτῆς πολιτείας. Στὴν κατωφέρεια τοῦ ἰσοπεδώματος αὐτοῦ ἕνας παντοδύναμος Ἑβραῖος τραπεζίτης ὀνόματι Σαμουὴλ Λεβύ, εἶχε κτίσει τὸ δέκατο τέταρτο αἰῶνα ἕνα μεγάλο ἀνάκτορο. Εὐνοούμενος τοῦ βασιλέως δὸν Πέδρο τοῦ Σκληροῦ καὶ θησαυροφύλακάς του, ἔχαιρε τρομερῆς φήμης μεταξὺ τοῦ λαοῦ τῆς Καστίλλιας, τὸν ὁποῖο ἀπομύζαινε κυριολεκτικῶς μὲ βαρυτάτους φόρους γιὰ νὰ αὐξάνῃ ὁ ἴδιος τὴ μεγάλη του περιουσία. Οἱ Τολεδάνοι ἐπίστευαν ὅτι ὁ τύραννός τους αὐτὸς ἔκρυβε ἀμύθητα πλούτη στοὺς ὑπόγειους θόλους ποὺ ὑποβαστάζανε, στὴν κατωφέρεια ὅπου ἦταν χτισμένο, τὸ ἀνάκτορό του. Ἡ λαϊκὴ αὐτὴ πεποίθησις ἔμελλε ν' ἀποδειχθῇ βάσιμη. Πραγματικά, ὅταν ὁ Σαμουὴλ Λεβὺ ὑπέπεσε στὴ δυσμένεια τοῦ δὸν Πέδρο καὶ διετάχθη ἡ σύλληψις αὐτοῦ κι' ὅλων τῶν συγγενῶν του, οἱ χρονογράφοι τῆς ἐποχῆς λένε ὅτι βρέθηκαν στὰ ὑπόγεια τοῦ ἀνακτόρου «170.000 χρυσᾶ ντουμπλόνια, 4.000 ἀσημένια μάρκα, 125 μπαοῦλα γεμᾶτα χρυσομετάξινα ὑφάσματα καὶ πλῆθος πολυτίμων πετρῶν καὶ κοσμημάτων». Ὁ δὸν Πέδρο, τοῦ ὁποίου τόσα πλούτη εἶχαν ἀνοίξει τὴν ὄρεξι, ὑποπτευόμενος ὅτι ὁ Λεβὺ ἦταν δυνατὸ νὰ ἔχῃ κρυμμένους κι' ἄλλους θησαυρούς, τὸν ὑπέβαλε σὲ βασανιστήρια γιὰ νὰ τὸν ἀναγκάσῃ νὰ ὁμολογήσῃ: ὁ Ἑβραῖος ὅμως τραπεζίτης πέθανε θαρραλέα χωρὶς νὰ μαρτυρήσῃ. Μετὰ τὸ θάνατό του, ὁ νέος θησαυροφύλακας τοῦ δὸν Πέδρο ἐρευνῶντας ἕνα μυστικὸ ὑπόγειο τοῦ ἀνακτόρου βρῆκε τρεῖς σωροὺς χρυσοῦ καὶ ἀργύρου, τόσο ψηλοὺς «ποὺ ἕνας ἄνθρωπος θὰ μποροῦσε νὰ κρυφτῇ πίσω ἀπὸ τὸν καθένα». Ἂν δὲ οἱ ἀνακαλύψεις περιωρίστηκαν σ' αὐτὸ καὶ μόνο, ἡ λαϊκὴ φαντασία ἐξακολούθησε ἐπὶ μακρὸ ἀκόμα νὰ πιστεύῃ ὅτι τὰ ὑπόγεια τοῦ ἀνακτόρου περιέκλειναν κι' ἄλλους θησαυρούς, πολλοὶ δὲ τρυπώνοντες τὶς νύχτες σ' αὐτά, ἀνέσκαβαν πυρετωδῶς τὰ χώματα μὲ τὴν ἐλπίδα πὼς θὰ τοὺς ἀνεύρισκαν...

Στοὺς περὶ τοῦ ἀνακτόρου αὐτοῦ θρύλους προσετέθησαν κατὰ τὸ δέκατο τέταρτο αἰῶνα καὶ ἄλλοι, ὅτε ἕνας νέος οἰκοδεσπότης ἦρθε νὰ τὸ κατοικήσῃ. Τὸ πρόσωπο αὐτὸ ἦταν ὁ δὸν Ἐρρῖκος τῆς Ἀραγώνας, ἀπόγονος βασιλέων, μεγάλος φιλόλογος καὶ σοφὸς τῆς ἐποχῆς του, ἐπιδιδόμενος στὶς τέχνες τῆς νεκρομαντείας. Στὴ λαϊκὴ παράδοσι καὶ σὲ πολλὰ ἔργα τῆς ἱσπανικῆς φιλολογίας εἶναι γνωστὸς ὑπὸ τὸ ὄνομα Μαρκήσιος ντὲ Βιλλένα. Οἱ Τολεδάνοι δὲν ἄργησαν νὰ φανταστοῦν ὅτι ὁ εὐγενὴς αὐτὸς σοφὸς καὶ νεκρομάντης ἦταν ἕνας μάγος καὶ ὅτι εἶχε ἐγκαταστήσει στὰ ὑπόγεια τοῦ ἀνακτόρου τὰ ἐργαστήριά του τῆς ἀλχημίας καὶ τῆς μαγείας, συνεννοούμενος μὲ κακὰ πνεύματα τῶν ὁποίων ἐδέχετο τὶς νυχτερινὲς ἐπισκέψεις...

Θεωρούμενο ὡς «στοιχειωμένο», τὸ ἀνάκτορο ἔμεινε, μετὰ τὸν θάνατο τοῦ δὸν Ἐρρίκου τῆς Ἀραγώνας, ἀκατοίκητο, καταρρέον μὲ τὸν καιρό, μέχρις ὅτου τὸν δέκατο ἕκτο αἰῶνα — τὸ 1585 ἀκριβῶς — ἐδέχθη τὸν τρίτο καὶ τελευταῖο του οἰκοδεσπότη. Αὐτὸς ἦταν ὁ ἐκ Κρήτης ζωγράφος Δομένικος Θεοτοκόπουλος, ὁ γνωστὸς τότε σ' ὅλη τὴν Ἱσπανία ὑπὸ τὴν ἐπωνυμία Ἐλ Γκρέκο.

Ὅτε ὁ Γκρέκο ἐγκατεστάθη στὸ ἀνάκτορο τοῦ Σαμουὴλ Λεβύ, ἢ μᾶλλον σ' ἕνα ἀπὸ τὰ οἰκοδομήματά του γιατὶ τὸ ἀνάκτορο περιελάμβανε πολλὰ τέτοια, δὲν ἦταν νεοφερμένος στὸ Τολέδο. Κατοικοῦσε ἐκεῖ πρὸ δέκα ἤδη χρόνων κι' ἤξευρε βέβαια τὶς φήμες ποὺ κυκλοφοροῦσαν γι' αὐτό. Γιὰ νὰ ἐγκατασταθῇ σ' αὐτὸ εἶναι ἀναμφίβολο ὅτι δὲν ἔδινε καμμία σημασία σ' αὐτὲς τὶς φῆμες, ὁπωσδήποτε ὅμως ἡ ἐκλογὴ ἑνὸς ἐρειπωμένου ἀνακτόρου γιὰ κατοικία του δὲν εἶναι γι' αὐτὸ λιγώτερο παράδοξη. Συνδυαζομένη μὲ τὴ ζωὴ καὶ τὸ χαρακτῆρα τοῦ Δομένικου Θεοτοκόπουλου θὰ ἐπέδρασε κατὰ πολὺ στὴν ἑδραίωσι τῆς πεποιθήσεως τῆς σχηματισμένης μεταξὺ τῶν Τολεδάνων τῆς ἐποχῆς του ὅτι ὁ Γκρέκο ἦταν ἕνας «παράξενος» ἄνθρωπος. Ἀπ' αὐτὸ ἴσαμε τὴν ὑστεροφημία βοηθούσης καὶ τῆς ἀκαταληψίας τῆς τέχνης του, ὅτι ἦταν ἕνας dementé, — ἕνας τρελλὸς — ἡ ἀπόστασι δὲν εἶναι μεγάλη.

Ἐὰν λάβῃ κανεὶς ὑπ' ὄψι του ὅτι στὴν ἐποχὴ ποὺ ὁ Δομένικος Θεοτοκόπουλος ἔζησε στὸ Τολέδο ἡ πόλις αὐτὴ εἶχε ἕνα χαρακτῆρα βαθύτατα πολεμικὸ καὶ μοναστικό, ὅτι ἡ μυστικοπάθεια κι' ἡ δυσιδαιμονία ἐβασίλευαν σ' ὅλες τὶς ψυχές, ἡ ἰδέα τῆς παραξενιᾶς, τῆς τρέλλας του ἀκόμα, εἶναι ἀνεξήγητη. Ὅλα στὸν τρόπο τῆς ζωῆς καὶ στὸ χαρακτῆρα τοῦ ξένου αὐτοῦ ζωγράφου βοηθοῦσαν σ' αὐτό. Ἀπὸ τὴ διαμονή του στὴν Ἰταλία — πρῶτα στὴ Βενετία ὡς μαθητὴς τοῦ Τιτσιάνο κι' ὕστερα στὴ Ρώμη ὡς σύντροφος τοῦ περιφήμου μινιατουρίστα Ζούλιο Κλόβιο — εἶχε φέρει τὴν ἀγάπη γιὰ τὰ πλούσια φανταχτερὰ ὑφάσματα καὶ γιὰ τὴ λαμπρὴ ζωή. Μιὰ τέτοια ἐπίδειξι δὲν μποροῦσε παρὰ νὰ θίξῃ καὶ νὰ σκανδαλίζῃ τὴ μοναστικὴ λιτότητα τῶν Τολεδάνων.

Τὴν ἀπήχησι τοῦ σκανδάλου αὐτοῦ τὴ βρίσκουμε στὰ χρονικὰ τοῦ Γκιουζέπε Μαρτινὲζ ὁ ὁποῖος ἐμέμφετο τὸν Γκρέκο ὅτι «γιὰ ν' ἀπολαμβάνῃ ταυτοχρόνως ὅλων τῶν ἡδονῶν εἶχε στὴν ὑπηρεσία του μουσικοὺς ποὺ ἔπαιζαν κατὰ τὰ γεύματά του». Ἡ ἀγερωχία του κι' ἡ μεγάλη ἰδέα ποὺ ἔτρεφε γιὰ τὴν ἀκατάληπτη σπουδαῖα πολλοὺς τέχνη του ηὔξαναν τὴν ἐντύπωσι αὐτή. Δὲν διεκήρυττε ὅτι ὁ Μιχαὴλ Ἄγγελος δὲν ἤξερε νὰ ζωγραφίσῃ καὶ μιὰ μέρα ποὺ οἱ μοναχοὶ τῆς Σάντα Μαρία ντὲ λὰ Σίσλα εἶχαν πάει νὰ τοῦ παραπονεθοῦν ὅτι ἕνας μαθητής του τοὺς εἶχε ζητήσει γιὰ μιὰ εἰκόνα ποὺ τοῦ εἶχαν παραγγείλει, τὸ ὑπερβολικὸ ποσὸ τῶν διακοσίων δουκάτων, δὲν ἐσήκωσε τὸ μπαστοῦνι του κατὰ τοῦ μαθητοῦ του λέγοντάς του ὅτι ἐξευτέλιζε τὸ ἀτελιέ του μὲ τὸ νὰ ζητήσῃ διακόσια μόνο δουκάτα γιὰ μιὰ εἰκόνα ποὺ ἄξιζε τοὐλάχιστο πεντακόσια; Τὸ ὅτι ὁ ἴδιος δὲν πωλοῦσε ποτὲ τὶς εἰκόνες του ἀλλὰ τὶς ἐνεχειρίαζε μόνο ὑπὸ τὸν ρητὸ ὅρο ὅτι θὰ μποροῦσε νὰ τὶς ξαναπάρῃ ὁπότε ἤθελε ἐπιστρέφοντας τὰ χρήματα ποὺ εἶχε πάρει, τὸ ὅτι δὲν ἐννοοῦσε νὰ πληρώνῃ φόρους ἐπαγγελματικούς, ὑποστηρίζοντας ὅτι οἱ εὐγενεῖς τέχνες δὲν ἔπρεπε νὰ ἐξισώνωνται μὲ τὶς ἄλλες, ἡ μισανθρωπία τῶν τελευταίων χρόνων τῆς ζωῆς του, ὁ τρόπος μὲ τὸν ὁποῖο ζωγράφιζε καί, τέλος τὸ γεγονὸς ὅτι εἶχε ἐγκατασταθῇ σ' ἕνα ἀνάκτορο τοῦ διαβόλου —ὅλα αὐτὰ πῶς ἦταν δυνατὸ νὰ μὴν ἐπηρεάσουν τὴν κρίσι τῶν ἁπλοϊκῶν καὶ μυστικοπαθῶν Τολεδάνων γιὰ τὸν Γκρέκο, γιὰ τὸν «Ἕλληνα» αὐτὸν ζωγράφον ποὺ εἶχε ἐγκατασταθῇ μεταξύ τους;

Φαίνεται ὅμως ὅτι ὁ Γκρέκο ἀδιαφοροῦσε τελείως γιὰ τὰ ὅσα ἐλέγοντο περὶ αὐτοῦ γιατί, ἐγκατασταθεὶς στὸ ἀνάκτορο τοῦ Σαμουὴλ Λεβύ, ἔμεινε σ' αὐτὸ εἴκοσι ἐννέα ὁλόκληρα χρόνια, μέχρι δηλαδὴ τοῦ 1614 ὁπότε ἐπέθανε.

Ἦταν σ' αὐτὸ τὸ ἀνάκτορο «τοῦ διαβόλου» ποὺ ἐζωγράφισε τὴν περίφημή του εἰκόνα «ὁ ἐνταφιασμὸς τοῦ κόμητος ντ' Ὀργκὰς» καὶ ποὺ ἐξετέλεσε ὅλα του τὰ ἔργα, τὰ τιτλοφορούμενα «τῆς τελευταίας περιόδου» καὶ τῶν ὁποίων ἡ παραδοξότητα τόσο ἐξάφνιζε καὶ ξαφνίζει ἀκόμα τὸν κόσμο. Ὅταν ὁ σεβιλλιάνος ζωγράφος καὶ κριτικὸς Πασέκο ἐπεσκέφθη τὸν Γκρέκο, γέροντα πλέον, ὁ Ἕλληνας ζωγράφος τοῦ ἔδειξε δύο αἴθουσες τοῦ ἀνακτόρου γεμάτες ἡ μὲν μία ἀπὸ διακόσιες περίπου εἰκόνες ἢ σκίτσα τῶν εἰκόνων του καὶ ἡ ἄλλη ἀπὸ πήλινες μακέτες ὅλων τῶν γλυπτικῶν του ἔργων... Οἱ διακόσιες αὐτὲς εἰκόνες ἦταν ἄλλως τε ἡ μόνη περιουσία ποὺ ἄφισε, καὶ τὸ πρᾶγμα δὲν εἶναι παράδοξο ἐὰν λάβουμε ὑπ' ὄψι ὅτι ὁ Θεοτοκόπουλος ἔζουσε μιὰ λαμπρὴ ζωὴ καὶ εἶχε πολυάριθμη ὑπηρεσία στὸ ἀνάκτορό του...

Μετὰ τὸ θάνατο τοῦ Γκρέκο τὸ ἀνάκτορο φαίνεται ὅτι ἐγκατελείφθη ἀπὸ τὴν οἰκογένειά του, ἔφτασε δὲ μέχρι τῆς ἐποχῆς μας σὲ κατάστασι ἀθλίου ἐρειπίου. Πρό τινων χρόνων ἡ δημαρχία τοῦ Τολέδο ἀπεφάσισε τὴν κατεδάφισί του καὶ σήμερα δὲν θὰ ὑπῆρχε πιὰ τίποτα ἀπὸ τὸ σπίτι τοῦ Γκρέκο ἐὰν ἕνας πλούσιος αἰσθητικὸς Ἱσπανός, ὁ μαρκήσιος ντὲ λὰ Βέγα Ἰνκλάν, δὲν ἀγόραζε τὰ ἐρείπια καὶ δὲν ἀφιερώνετο, μὲ ταλέντο καὶ μὲ ἀγάπη, στὴν ἀναστύλωσί τους καὶ στὴν ἀναδημιουργία τῆς φυσιογνωμίας τῆς κατοικίας τοῦ μεγάλου ζωγράφου, ὅπως αὐτὴ ἦταν ὅταν τὴν κατοικοῦσε. Χάρις σ' αὐτόν, χάρις στὴν ὑπομονητική κι' εὐλαβική του ἐργασία ὁλοκλήρων χρόνων, ἔχουμε σήμερα τὸ Σπίτι τοῦ Γκρέκο — La Casa del Greco, — ὅσο αὐτὸ ἦταν ἀνθρωπίνως δυνατὸ νὰ ἀναπαρασταθῇ.

Πῆγα καὶ τὸ ἐπεσκέφθηκα. Εἶναι ἕνα προσκύνημα ποὺ ἐπιφυλάσσει ἐξαίσιες ἀπολαύσεις. Περνῶντας κανεὶς τὴν ἀρχαϊκὴ πύλη, τὴν ἀνοιγμένη στὸ τεράστιο πλίνθινο τοῖχο ποὺ περικλείει τὰ ἐρείπια τῶν ἀνακτόρων τοῦ Σαμουὴλ Λεβὺ καὶ τοῦ μαρκησίου ντὲ Βιλλένα, βρίσκεται σ' ἕνα μεγάλο κῆπο τοῦ ὁποίου ἡ διασκευή, οἱ ταράτσες, οἱ μεγαλοπρεπεῖς κλίμακες καὶ τὰ γλυπτικά του στολίσματα σᾶς φέρνουν στὸ νοῦ τοὺς ὡραιοτέρους καὶ ποιητικώτερους κήπους τῆς Ἰταλίας. Κισσοὶ περιτυλίγουν τὰ ἐρείπια καὶ πεζούλια θριαμβικῶν λουλουδιῶν σκορπίζουν τὶς χαρούμενες νότες τους στὴ ρωμαντικὴ αὐτὴ ἐγκατάλειψι. Σ' ἕνα μέρος τοῦ κήπου οἱ ὑπόγειοι θόλοι τοῦ ἀνακτόρου τοῦ Σαμουὴλ Λεβὺ ἀφίνουν νὰ φαίνωνται ἐδῶ κ' ἐκεῖ τὰ μισοκατεστραμένα τόξα των. Πάνω ἀπὸ τοὺς πρώτους αὐτοὺς θόλους ὑψώνεται σήμερα τὸ Σπίτι τοῦ Γκρέκο.

Ἀντικρὺ στὴν πόρτα τῆς εἰσόδου μία αἴθουσα ἔχει μετατραπῆ σὲ παρεκκλήσιο, κοσμημένο μὲ γλυκύτατα ἀραβοανδαλουσιακὰ μωσαϊκὰ τοῦ ΙΕ' αἰῶνα καὶ μὲ γοτθικὲς εἰκόνες. Μία ἄλλη μικρὴ αἴθουσα, μὲ εἰκόνες τοῦ Μορίλλο καὶ τοῦ Μάζο, καὶ μιὰ μεγάλη κουζίνα γεμάτη ἀντικείμενα κεραμεικῆς τοῦ δεκάτου πέμπτου αἰῶνα συμπληρώνουν τὸ ἰσόγειο.

Ἀπὸ τὸ πάτιο μιὰ σκάλα φέρνει σὲ μιὰ γαλαρία ὅπου ἀνοίγουνται οἱ πόρτες τῶν δωματίων τοῦ δευτέρου πατώματος. Στὴν ἐποχὴ τοῦ Γκρέκο τὰ δωμάτια αὐτὰ ἦσαν κοιτῶνες. Σήμερα ἔχουν μετατραπῆ σὲ τυπικὰ δωμάτια τοῦ δεκάτου ἕκτου αἰῶνα, καθένα τους δὲ εἶναι ἕνα μικρὸ μουσεῖο περιέχον αὐθεντικὰ παλαιὰ ἔπιπλα γοτθικοῦ καὶ ἰσπανοαραβικοῦ ρυθμοῦ καὶ πλῆθος εἰκόνων τοῦ Γκρέκο, τοῦ Βαλδὲς Λεάλ, τοῦ Καρένο, τοῦ Μάζο, τοῦ Ἐρέρα καὶ τοῦ Μουρίλλο...

Τὸ αἰσθητικὸ γοῦστο καὶ ἡ βαθειὰ γνῶσις τῆς διακοσμήσεως τῆς ἐποχῆς ποὺ ἔδειξε ὁ μαρκήσιος ντὲ λὰ Βέγα Ἰνκλὰν στὴν ἐπίπλωσι τῆς κατοικίας τοῦ Γκρέκο, κάνουν ὥστε ὁ ἐπισκέπτης νὰ μὴν αἰσθάνεται τὸν ἑαυτό του μέσα σ' ἕνα μουσεῖο ἀλλὰ μέσα στὴν ἀτμόσφαιρα ἑνὸς σπιτιοῦ κατοικημένου, θαρρεῖς, ἀκόμα. Ἡ αὐταπάτη δὲ εἶναι τέτοια, ὥστε περιμένει κανεὶς ἀπὸ στιγμὴ σὲ στιγμὴ νὰ δῇ ἐρχόμενον πρὸς αὐτὸν τὸν «παράξενο» οἰκοδεσπότη του ἤ, τοὐλάχιστο, τὸ μικρὸ καὶ ὡραιότατο ἐκεῖνο κορίτσι ποὺ ἀπαθανάτισε, ὡς νεαρὸ ἀκόλουθο, στὸν «Ἐνταφιασμὸ τοῦ κόμητος ντ' Ὀργκὰς», καὶ ποὺ ἦταν θυγατέρα του...

ΚΩΣΤΑΣ ΟΥΡΑΝΗΣ

□□□

Αὐτὴ εἶναι ἡ ἱστορικὴ μονογραφία ποὺ ἔγραψε ἄλλοτε ὁ ἐκλεκτὸς λογογράφος κ. Κώστας Οὐράνης, κάτω ἀπὸ τὴ βαθειὰ ἐπίδρασι ποὺ εἶχε στὴν ποιητικὴ ψυχή του, ἡ ἐπίσκεψίς του στὸ σπίτι τοῦ μεγάλου Κρητὸς ζωγράφου, ποὺ τὰ ἔργα του καὶ σήμερα καὶ αὔριο θὰ τιμοῦν ὄχι μόνον τ' ὄνομά του, ἀλλὰ καὶ τ' ὄνομα τῆς Ἑλλάδος. Καὶ ἔρχεται αὐθόρμητα ἡ σκέψι: Ὑπάρχει ἄραγε σήμερα τὸ σπίτι τοῦ Γκρέκο; Σώθηκε στὸ Τολέδο αὐτὴ ἡ φρουριακὴ συγκρότησι — ποὺ τὴν βρέχει ὁ χιλιοτραγουδημένος Τάγος — ἀπὸ τὸν ἐμφύλιο σπαραγμό; Ἢ ἔγινε κι' αὐτὸ ἐρείπιο κάτω ἀπὸ τὶς ἀδελφοκτόνες βόμβες ποὺ πέφτουν σὰν βροχὴ κάθε μέρα στὴ χώρα τοῦ τραγουδιοῦ καὶ τῆς ἀγάπης ἄλλοτε, τῆς καταστροφῆς σήμερα, καὶ ποὺ ἀφανίζουν τόσους ἀνθρώπους καὶ τόσα ἱστορικὰ κειμήλια; Νὰ τί γεννᾶται στὴ σκέψι μας, διαβάζοντας τὸ κομμάτι τοῦ κ. Οὐράνη: Ἂν σώζεται τὸ σπίτι τοῦ Γκρέκο, ἡ ἑλληνικὴ αὐτὴ γωνιά, στὴν καρδιὰ τῆς ματωμένης Ἱσπανίας.

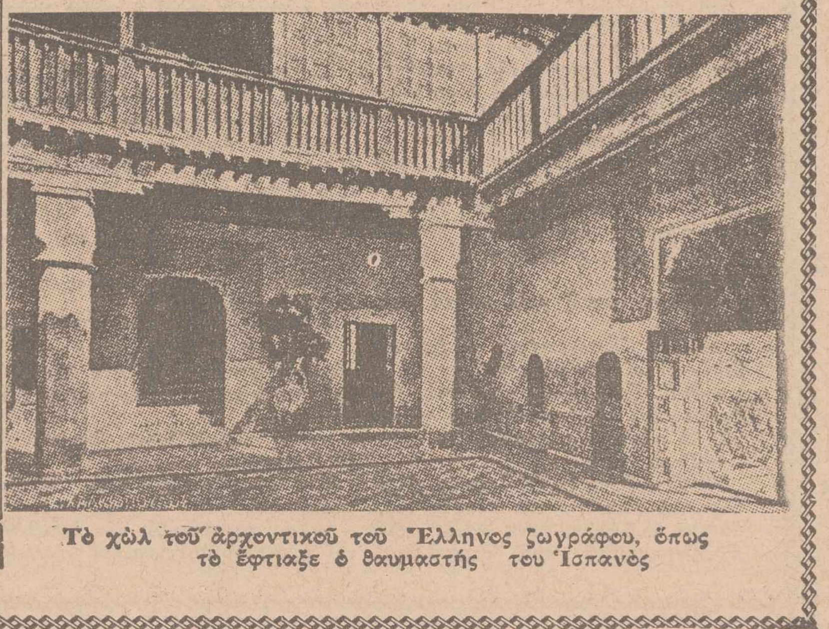

Τὸ χὼλ τοῦ ἀρχοντικοῦ τοῦ Ἕλληνος ζωγράφου, ὅπως τὸ ἔφτιαξε ὁ θαυμαστής του Ἱσπανὸς

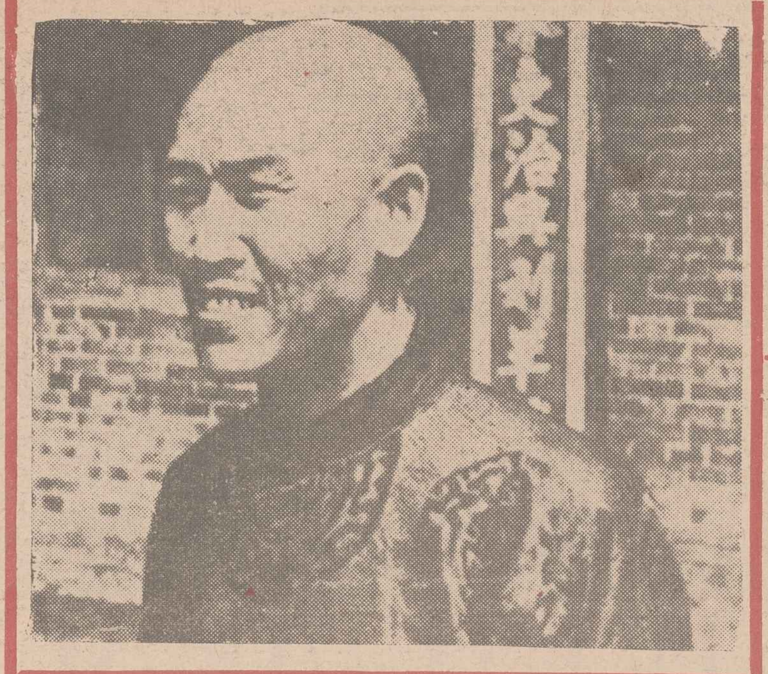

Η ΚΑΤΑΣΚΟΠΙΑ ΤΩΝ ΚΙΤΡΙΝΩΝ

ΠΡΑΚΤΩΡ W3

ΜΙΑ ΚΑΤΑΠΛΗΚΤΙΚΗ ΠΕΡΙΠΕΤΕΙΑ ΣΤΗ ΣΑΓΚΑΗ ΠΟΥ ΠΛΕΚΕΤΑΙ ΓΥΡΩ ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΑΛΗ ΚΙΝΕΖΩΝ ΚΑΙ ΙΑΠΩΝΩΝ

Ο ΜΠΡΕΗΚ Χῶτσον ἔψαξε τὶς τσέπες του καὶ μὲ τὰ τελευταῖα κέρματα ποὺ τοῦ εἶχαν μείνει πλήρωσε τὸ τεταρτο οὐΐσκυ ποὺ εἶχε πιῆ. Γύρισε ὕστερα, μὲ μιὰ θλιβερὴ γκριμάτσα, πρὸς τὴν ἔξοδο τοῦ μπὰρ κι' ἔκανε νὰ προχωρήση πρὸς τὰ ἐκεῖ, ὅταν ἄκουσε πίσω του μιὰ γνώριμη φωνὴ νὰ τοῦ λέῃ:

—Ἔ, Μπρέηκ! Πάλι στενοχωρημένος σήμερα;

Γύρισε καὶ εἶδε τὸν Πῆτερ Μέγιερ, ἀνταποκριτὴ τοῦ «Ἡνωμένου Τύπου τῆς Ἀμερικῆς» ποὺ στεκόταν λίγο πιὸ πέρα καὶ τοῦ χαμογελοῦσε.

—Ἀλλὸ, μίστερ Μέγιερ, ἔκανε ὁ Μπρέηκ. Δὲν πιστεύω νὰ σοῦ φαίνεται παράξενο ποὺ εἶμαι στενοχωρημένος μέσα σ' αὐτὴ τὴν Κόλαση ποὺ βρέθηκα. Ἡ Σαγκάη δὲν εἶναι πόλις, φίλε μου, εἶνε μιὰ μεγάλη μηχανὴ ποὺ ρουφάει τὸ αἷμα τῶν ἀνθρώπων...

—Ὄχι δὰ, τὰ παραλές. Ἂν δὲν βρισκόσουν ἐδῶ ναυαγὸς, χωρὶς φίλους, χωρὶς δουλειὰ, θὰ εἶχες ἄλλη γνώμη γιὰ τὴ Σαγκάη.

—Χμ! ἔκαμε ὁ Μπρέηκ. Ἴσως... Ἂν εἶχα δουλειά... Μὰ ποῦ νὰ τὴ βρῶ;

—Ἔλα, μὴ χάνης τὸ θάρρος σου. Ἐσὺ ἔσωσες τόσον κόσμο στὸ ναυάγιο τῆς «Ἀλιγκάρια». Κολυμποῦσες συνέχεια ὧρες ὁλόκληρες...

—Νὰ σοῦ πῶ, θἆταν προτιμότερο ἂν δὲν εἶχα μάθει νὰ κολυμπῶ. Ὁ πνιγμένος δὲν πεινάει πιά...

Ὁ Μέγιερ ἔρριξε μιὰ ματιὰ τριγύρω καὶ τράβηξε τὸ Μπρέηκ Χῶτσον σ' ἕνα ἀπόμερο τραπεζάκι.

—Ἄκου δῶ, τοῦ εἶπε. Ἔρχομαι νὰ σοῦ μιλήσω γιὰ μιὰ δουλειά... Σπουδαία δουλειά, ποὺ μόνο σὺ μπορεῖς νὰ τὴν ἀναλάβης.

— Λέγε. Εἶνε καμμιὰ θέσι σὲ ναυτικὸ γραφεῖο;

Ὁ δημοσιογράφος γέλασε. Ὕστερα ρώτησε σοβαρά:

—Εἶσαι ἕτοιμος νὰ τὰ παίξης ὅλα κορῶνα-γράμματα: Ἢ κερδίζεις πενῆντα χιλιάδες δολλάρια ἢ πληρώνεις μὲ τὴ ζωή σου...

Ὁ Μπρέηκ ἄνοιξε τὰ μάτια ἀπὸ ἔκπληξι...

—Πενῆντα χιλιάδες δολλάρια!... μουρμούρισε.

—Ναί. Ἔχουν κλαπῆ ἀπὸ μιὰ μυστηριώδη ὀργάνωσι τὰ σχέδια ἑνὸς πολεμικοῦ ἀεροπλάνου, ποὺ ἐφεῦρε ὁ καθηγητὴς Οὐέλμπορν. Ὅποιος παραδώση στὴν Διοίκησι αὐτὰ τὰ σχέδια, θὰ πάρῃ πενῆντα χιλιάδες δολλάρια. Θέλησα ν' ἀναλάβω γὼ αὐτὴ τὴ δύσκολη ἀποστολή, μὰ ἡ ἐφημερίδα μου δὲν μοῦ τὸ ἐπιτρέπει. Σκέφθηκα λοιπὸν ἐσένα. Ἐκτὸς ἀπὸ τὴν ἀμοιβὴ τῆς Διοικήσεως, σοῦ ἐξασφαλίζω καὶ δέκα χιλιάδες δολλάρια γιὰ τὴν ἀποκλειστικότητα τοῦ ρεπορτάζ. Δέχεσαι;

Ὁ Μπρέηκ σκέφθηκε γιὰ μιὰ στιγμή, ὕστερα κύτταξε κατάματα τὸ Μέγιερ μὲ βλέμμα ποὺ ἔδειχνε μιὰ σιδερένια ἀπόφασι καὶ εἶπε:

—Ποῦ εἶνε ὁ καθηγητὴς Οὐέλμπορν;

—Ἔχει κλαπῆ μαζὶ μὲ τὰ σχέδια.

—Πῶς; Ὥστε πρέπει ν' ἀπελευθερώσω καὶ τὸν καθηγητή;

—Ναί. Καὶ ὅταν ὁ καθηγητὴς βεβαιώση ὅτι δὲν ἐσυμπλήρωσε τὰ κενά, θὰ πάρῃς τὴν ἀμοιβή.

—Ποιὰ κενά;

— Ὁ καθηγητὴς Οὐέλμπορν, ἀκριβῶς γιὰ τὸ φόβο τῆς κλοπῆς, εἶχε ἀφήσει ὡρισμένα κενὰ πάνω στὰ σχεδιαγράμματα τοῦ ἀεροπλάνου, ποὺ ἂν δὲν συμπληρωθοῦν αὐτὰ εἶνε ἀδύνατη ἡ κατασκευὴ τοῦ σκάφους. Οἱ μυστηριώδεις ὅμως πράκτορες, ποὺ ἔκλεψαν τὰ σχέδια, φαίνεται πὼς ἤξεραν αὐτὴ τὴ λεπτομέρεια, γι' αὐτὸ ἀπήγαγον μαζὶ μὲ τὰ σχέδια καὶ τὸν ἴδιο τὸν καθηγητή.

—Ποιὸς μᾶς βεβαιώνει ὅτι ὁ Οὐέλμπορν ζῇ ἀκόμη;

—Ζῇ, αὐτὸ εἶνε βέβαιο. Οἱ ἀπαγωγεῖς, φυσικά, δὲν ἔχουν κανένα συμφέρον νὰ τὸν σκοτώσουν προτοῦ τοῦ ἀποσπάσουν τὸ μυστικὸ τῶν «κενῶν» τοῦ σχεδίου. Ἕνα σημείωμα δὲ ποὺ ἔφθασε μόλις σήμερα στὸ ξενοδοχεῖο ποὺ μένει ἡ κόρη τοῦ καθηγητοῦ, βεβαιώνει ὅτι ὁ πατέρας της ζῇ ἀκόμη...

— Μπορῶ νὰ δῶ τὸ σημείωμα; Ἀπὸ ποιὸν εἶνε;

—Δέχεσαι ν' ἀναλάβῃς τὴν ὑπόθεσι;

—Δέχομαι.

—Ἔχεις ὑπ' ὄψιν σου τοὺς κινδύνους;

—Ναί.

—Ὡραῖα. Πάρε τώρα χίλια δολλάρια προκαταβολὴ καὶ πᾶμε νὰ γνωρίσῃς τὴ μὶς Οὐέλμπορν καὶ νὰ μάθῃς λεπτομέρειες.

⁂

Μετὰ μισὴ ὥρα οἱ δύο ἄνδρες βρισκόντουσαν στὸ δωμάτιο ὑπ' ἀρ. 63 τοῦ ξενοδοχείου «Ἀστόρια», ὅπου ἔμενε ἡ μὶς Γκρέης Οὐέλμπορν. Ἀφοῦ ἐκεῖ ἔκλεισαν ὁριστικὲς συμφωνίες καὶ ὁ Μπρέηκ ὑποσχέθηκε νὰ ριχτῇ στὴν περιπέτεια, ἡ νέα, ποὺ ἦταν ἕνα θαῦμα ὀμορφιᾶς καὶ ἐξυπνάδας, τοῦ ἔδωσε νὰ διαβάσῃ τὸ μυστηριῶδες σημείωμα ποὺ εἶχε λάβει. Ἔγραφε:

«Μὶς Οὐέλμπορν. Ὁ μπαμπᾶς σας πρὸς τὸ παρὸν εἶνε καλά. Βέβαια δὲν ξέρω τί θὰ συμβῇ ἂν ἐπιμένῃ νὰ εἶνε ξεροκέφαλος καὶ νὰ μὴ θέλῃ νὰ μιλήσῃ. Πάντως σεῖς, ἂν τὸν ἀγαπᾶτε καὶ δὲν θέλετε νὰ ὑποστῇ βασανιστήρια, μπορεῖτε νὰ τὸν συμβουλεύσετε νὰ λύσῃ τὴ γλῶσσα του. Ἡ ἀπάντησίς σας μπορεῖ νὰ σταλῇ μὲ ἄνθρωπον τῆς ἐμπιστοσύνης σας, τὸν ὁποῖον θὰ περιμένῃ αὔριο τὸ μεσημέρι ἕνα αὐτοκίνητό μου στὴ γωνία τοῦ ξενοδοχείου σας. Περιττὸ νὰ προσθέσω ὅτι ἂν εἰδοποιήσετε τὴν ἀστυνομία, ὁ μπαμπᾶς σας θὰ πεθάνῃ μέσα στὰ φρικωδέστερα βασανιστήρια. Ὁ πράκτωρ W3».

—Ποιὸς τὤφερε αὐτὸ τὸ γράμμα; ρώτησε ὁ Μπρέηκ.

—Ἕνας μικρός, ὁ ὁποῖος ἐξαφανίσθηκε ἀμέσως μόλις μοῦ τὤδωσε.

—Πολὺ καλά. Τὴν ἀπάντησί σας θὰ τὴν πάω ἐγώ. Εἶνε ὁ μόνος τρόπος νὰ μπῶ στὸ στρατηγεῖο τοῦ μυστηριώδους πράκτορος W3.

— Ἔχετε μεγάλη καρδιά, κύριε Μπρέηκ, ἔκαμε ἡ νέα, σφίγγοντάς του μὲ θέρμη τὸ χέρι.

—Θὰ σ' ἐφοδιάσω μὲ ὅ,τι χρειάζεται, δήλωσε ὁ Πῆτερ Μέγιερ. Δύο πιστόλια, ἕνα στυλὸ-κλεφτοφάναρο καὶ ἕνα ὡραῖο ποῦρο Ἀβάνας, ποὺ δὲν θἆνε ἄλλο ἀπὸ μιὰ μικρὴ βόμβα μὲ δακρυγόνα ἀέρια...

Κείνη τὴ στιγμὴ ἀκούστηκε ἕνα κτύπημα στὴν πόρτα.

—Ἐμπρός, εἶπε ἡ μὶς Οὐέλμπορν.

Μπῆκε ἕνας ἀνθρωπάκος μὲ στενόμακρα ματάκια γεμᾶτα ἐξυπνάδα καὶ πονηρία καὶ ἕνα μυστηριῶδες χαμόγελο.

— Ὤ, μίστερ Κιότο, ἔκαμε ἡ μὶς Οὐέλμπορν.

Καὶ γυρίζοντας στὸν Μπρέηκ πρόσθεσε:

—Σᾶς παρουσιάζω τὸν διευθυντὴ τοῦ μυστικοῦ ἀστυνομικοῦ γραφείου ποὺ εἶχε ἀναλάβει τὴν ὑπόθεσι...

—Καὶ ποὺ πρὸ μισῆς ὥρας κατέθεσε τὴν ἐντολή, πρόσθεσε κεῖνος χαμογελῶντας.

—Αὐτὸ δὲν τὸ περίμενα ἀπὸ σᾶς, μίστερ Κυότο, εἶπε ὁ Μέγιερ.

—Φίλε μου, δικαιολογήθηκε αὐτὸς μὲ τὴν παράξενη προφορά του, αὐτὸ τὤκαμα γιὰ νὰ διευκολύνω τὴ δεσποινίδα. Ἂν ἐξακολουθήσω νὰ κυνηγῶ τὸν μυστηριώδη πράκτορα W3, αὐτὸς θὰ σκοτώσῃ τὸν καθηγητὴ Οὐέλμπορν, ποὺ ἔχει αἰχμάλωτο καὶ μοῦ φαίνεται πὼς ἡ δεσποινὶς εἶνε φυσικὸ νὰ προτιμήσῃ τὴ ζωὴ τοῦ πατέρα της ἀπὸ τὰ σχέδια τοῦ ἀεροπλάνου.

—Αὐτὸ δὲν τὸ ξέρετε, ἔκαμε ὁ Μπρέηκ ξερά. Σεῖς ὁπωσδήποτε ἔπρεπε νὰ κάνετε τὸ καθῆκον σας.

—Δηλώνω ἀδυναμία νὰ μετρηθῶ μὲ τὸν πράκτορα W3 καὶ ἐπὶ πλέον δὲν ἐννοῶ νὰ γίνω ἠθικὸς αὐτουργὸς τοῦ φρικτοῦ θανάτου ἑνὸς τζέντλεμαν σὰν τὸν καθηγητὴ Οὐέλμπορν.

—Πολὺ καλά, εἶπε ἡ νέα. Τὴν ὑπόθεσι θ' ἀναλάβῃ ὁ κύριος Μπρέηκ Χῶτσον...

Ὁ ἀνθρωπάκος μὲ τὸ μυστηριῶδες χαμόγελο ἔρριξε ἕνα βλέμμα οἴκτου στὸ Μπρέηκ, κάτω ἀπὸ τὰ χρυσά του γυαλιά. Ὕστερα εἶπε:

—Ἦλθα, μὶς Οὐέλμπορν, νὰ σᾶς μεταδώσω μιὰ τηλεφωνικὴ ὁδηγία, ποὺ μοῦ ἔστειλε ὁ πράκτωρ W3. Μοῦ εἶπε ὅτι ὁ ἄνθρωπος ποὺ θὰ τοῦ πάῃ τὴν ἀπάντησί σας γιὰ νὰ γνωρίσῃ τὸ σωφέρ, ποὺ θὰ τὸν περιμένῃ αὔριο κάτω ἀπὸ τὸ ξενοδοχεῖο σας καὶ γιὰ νὰ γνωρισθῇ ἀπ' αὐτὸν πρέπει νὰ περπατάῃ μὲ τὰ χέρια πίσω καὶ νὰ κρατάῃ μιὰ «Τριμπιοὺν» τοῦ Σικάγου. Τὴν ἴδια ἐφημερίδα θὰ διαβάζῃ καὶ ὁ σωφέρ.

—Πολὺ καλά. ἔκαμε ἡ μὶς Οὐέλμπορν. Τίποτε ἄλλο;

—Μ' ἐρώτησε ἂν ἐξακολουθῶ ν' ἀνακατεύωμαι στὴν ὑπόθεσι καὶ τοῦ ἀπάντησα ἀρνητικά. Δεσποινὶς καὶ κύριοι, εἶμαι δοῦλος σας.

Ὁ κοντὸς ἀνθρωπάκος μὲ τὰ διαβολικὰ μάτια ἔκαμε μιὰ βαθειὰ ὑπόκλισι καὶ ἔφυγε.

—Αὐτὸς ὁ τύπος, εἶπε ἡ νέα ὅταν ἡ πόρτα ἔκλεισε ξανά, φαίνεται περισσότερο μυστηριώδης ἀπὸ ὅ,τι θὰ τοῦ ἐπέβαλλε ἡ δουλειά του νὰ εἶνε.

—Εἶμαι βέβαιος, ἐσυμφώνησε ὁ Μέγιερ, ὅτι ὁ μίστερ Κυότο γνωρίζει τὸν πράκτορα W3 καὶ δὲν τὸν ἀποκαλύπτει εἴτε ἀπὸ φόβο εἴτε ἀπὸ συμφέρον.

Ὁ Μπρέηκ Χῶτσον δὲ μίλησε. Ζήτησε νὰ τοῦ ποῦν μὲ κάθε λεπτομέρεια τὸ ζήτημα τῆς κλοπῆς τῶν σχεδίων τοῦ ἀεροπλάνου καὶ τῆς ἀπαγωγῆς τοῦ καθηγητοῦ Οὐέλμπορν.

⁂

Τὴν ἄλλη μέρα τὸ μεσημέρι ἕνα αὐτοκίνητο περίμενε στὴ γωνία τοῦ ξενοδοχείου «Ἀστόρια». Ὁ σωφέρ, ξαπλωμένος στὰ καθίσματά του, διάβαζε ἕνα φύλλο τῆς «Τριμπιοὺν» τοῦ Σικάγου. Κρατοῦσε μὲ τέτοιο τρόπο τὴν ἐφημερίδα, ὥστε νὰ φαίνεται καλὰ ὁ τίτλος της.

Ὁ Μπρέηκ Χῶτσον πέρασε μπρὸς ἀπὸ τὸ αὐτοκίνητο περπατῶντας μὲ τὰ χέρια πίσω καὶ ἄφησε ἐπίσης νὰ φανῇ ὁ τίτλος τῆς ἐφημερίδος ποὺ κρατοῦσε.

Ὁ σωφὲρ τοῦ ἔδειξε τότε μὲ τὸ βλέμμα ὅτι τὸν ἀνεγνώρισε καὶ ἄνοιξε πρόθυμα τὴν πόρτα τοῦ αὐτοκινήτου του. Ὁ Μπρέηκ ἦταν ἕτοιμος νὰ πηδήσῃ μέσα, ὅταν ἔνοιωσε νὰ τὸν ἁρπάζουν γερὰ ἀπὸ τοὺς ὤμους καὶ τὰ χέρια καὶ νὰ τὸν τραβοῦν πρὸς τὰ πίσω. Ἔστριψε πίσω του καὶ μόλις πρόφθασε νὰ δῇ τὴ μορφὴ ἑνὸς Κινέζου, γιατὶ ἀμέσως ἕνα σκοῦρο ὕφασμα τοῦ σκέπασε τὸ πρόσωπο. Μὲ γληγοράδα, ποὺ δὲν τοὔδωσε οὔτε μιᾶς στιγμῆς καιρὸ ν' ἀμυνθῇ, μετεφέρθη σηκωτὸς σ' ἕνα ἄλλο αὐτοκίνητο, τὸ ὁποῖο ξεκίνησε ἀμέσως ὁλοταχῶς.

Μολονότι ἡ παραπάνω σκηνὴ δὲ βάσταξε παρὰ λίγα δευτερόλεπτα, προκάλεσε τὴν προσοχὴ τοῦ ἀστυφύλακος τῆς κινήσεως, ὁ ὁποῖος σφύριξε καὶ σὲ λίγο ξεκίνησαν δυὸ ἄλλα αὐτοκίνητα μὲ ἀστυνομικοὺς γιὰ νὰ κυνηγήσουν τὸ πρῶτο...

Ὕστερα ἀπὸ κάμποση ὥρα ὁ Μπρέηκ Χῶτσον βρισκόταν σὲ μιὰ συνοικία ποὺ δὲ μποροῦσε νὰ καθορίσῃ τὴ θέσι της, μὰ ποὺ εὔκολα καταλάβαινε πὼς ἦταν στὴν καρδιὰ τοῦ κινέζικου τμήματος τῆς Σαγκάης. Τοὔχαν βγάλει τὸ σκοῦρο πανὶ ἀπὸ τὸ κεφάλι καὶ μποροῦσε νὰ βλέπῃ ἔξω. Δρόμοι στενοί, βρώμικοι, γεμᾶτοι λάσπη, σπίτια φρικτὰ καὶ φάτσες ἐχθρικές.

Δὲν ἦταν ὅπως μέσα στὸ αὐτοκίνητο. Οἱ ἀπαγωγεῖς του τοῦ χαμογελοῦσαν μ' εὐγένεια.

— Τί σημαίνει αὐτό; ρώτησε ὁ Μπρέηκ ἕνα Κινεζάκο ποὺ τοῦ πρόσφερε τσιγάρο.

— Σημαίνει ὅτι σᾶς σώσαμε ἀπὸ μιὰ τρέλλα ποὺ θέλατε νὰ κάνετε, ἀπάντησε αὐτὸς σὲ ἄπταιστη ἀγγλική.

—Τρέλλα;

— Ἀκριβῶς. Εἴχατε σκοπὸ νὰ πᾶτε στὸν πράκτορα W3 τὴν ἀπάντησι τῆς μὶς Οὐέλμπορν. Πραγματικῶς δὲν εἴχατε καμμιὰ ἀπάντησι νὰ μεταδώσετε. Θέλατε ἁπλῶς νὰ μπῆτε στὸ στρατηγεῖο τοῦ πράκτορος W3 γιὰ νὰ λευθερώσετε τὸν καθηγητὴ Οὐέλμπορν καὶ νὰ σώσετε τὰ σχέδια τοῦ ἀεροπλάνου του.

— Πῶς τὰ ξέρετε σεῖς αὐτά; Ποιοὶ εἶσθε;

—Μὴ βιάζεσθε. Μὰ φαντασθήκατε τόσο ἀφελῆ τὸν πράκτορα W3 νὰ σᾶς δεχθῇ στὸ στρατηγεῖο του; Ὁ σωφέρ του θὰ σᾶς ὡδηγοῦσε σ' ἕνα ἐρημικὸ σπίτι, ὅπου περιμένει κάποιος ἄνθρωπός του μὲ τὴν ἐντολὴ μόλις πάρῃ τὴν ἀπάντησι ποὺ τοῦ πᾶτε νὰ σᾶς σκοτώσῃ.

—Ἐγὼ ὅμως θὰ ζητοῦσα τὸν W3 προσωπικῶς.

— Καὶ μήπως ξέρετε τὴ φάτσα του; Ὁμολογῆστε ὅτι φερθήκατε πολὺ ἐπιπόλαια...

—Μὰ σεῖς ποιοὶ εἶσθε; Γιατί δὲ μοῦ λέτε;

—Εἴμαστε ἄνθρωποι τοῦ Γιοὺγκ-Σοὺ-Φά, τοῦ ἀρχηγοῦ τῶν Κινέζων ἄκρων ἐθνικιστῶν. Δὲν θέλομε νὰ πέσουν τὰ σχέδια τοῦ ἀεροπλάνου σὲ ἰαπωνικὰ χέρια καὶ γι' αὐτὸ σᾶς πήραμε...

Τὸ αὐτοκίνητο σταμάτησε.

—Νά, θὰ σᾶς πῇ ὁ ἀρχηγὸς τὰ ρέστα, εἶπε ὁ Κινέζος συνοδὸς τοῦ Μπρέηκ, ἀνοίγοντας τὴν πόρτα τοῦ αὐτοκινήτου καὶ ἀφίνοντάς τον νὰ περάσῃ.

⁂

—Σὲ κάθε γωνιὰ καὶ κάθε τοῖχο τῆς Σαγκάης ὑπάρχουν «μάτια» καὶ «αὐτιὰ» τῆς ὀργανώσεώς μου, ἔλεγε σὲ λίγο ὁ Γιοὺγκ-Σοὺ-Φὰ στὸ Μπρέηκ Χῶτσον. Παρηκολούθησα ὅλη τὴ συζήτησι ποὺ κάνατε μὲ τὴ μὶς Οὐέλμπορν καὶ τὸν Πῆτερ Μέγιερ, ἀκόμη καὶ τὴν ἐπίσκεψι τοῦ Κυότο...

—Δὲν σᾶς φαίνεται ὕποπτος αὐτὸς ὁ ἄνθρωπος; ρώτησε ὁ Μπρέηκ.

—Μοῦ φτάνει ποὺ εἶνε Γιαπωνέζος, ἔκαμε ὁ Γιοὺγκ-Σοὺ-Φά, γιὰ νὰ μὴ τὸν ἐμπιστεύωμαι. Ἄλλωστε θὰ μάθετε πολὺ γλήγορα τί εἴδους ὑποκείμενο εἶνε αὐτὸς ὁ μίστερ Κυότο. Ὁπωσδήποτε θέλησα νὰ σᾶς βοηθήσω μ' ὅσα μέσα διαθέτω γιὰ νὰ μπῆτε στὸ πραγματικὸ στρατηγεῖο τοῦ πράκτορος W3.

(ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΣΤΗ ΣΕΛΙΔΑ 17)

Κι' ἐνῷ ἔβλεπε ἡ κόρη τοῦ καθηγητοῦ ὅτι θὰ τῆς σημάδευαν τὸ πρόσωπο μὲ πυρωμένο σίδηρο, φώναξε στὸν πατέρα της:—Μὴν ἀποκαλύψῃς τὰ σχέδια τοῦ ἀεροπλάνου.

ΕΥΡΩΠΗ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΙΚΗ

ΟΛΑ ΤΑ ΝΕΑ·ΣΤΟΥΝΤΙΟ κ ΦΙΛΜ

Πολλοὶ ἀναγνῶσται μας καὶ ἰδίως ἀναγνώστριες μᾶς γράφουν ταχτικὰ ζητῶντες διάφορες πληροφορίες διὰ τὴν ζωὴν τῶν στάρ, τὰ φίλμ εἰς τὰ ὁποῖα θὰ πρωταγωνιστήσοουν, τὰς διευθύνσεις τῶν κλπ. κλπ.

Γι' αὐτὸ ἀπὸ τὸ προηγούμενο φύλλο ἐγκαινιάσαμε αὐτὴ τὴν στήλη στὴν ὁποίαν θὰ δημοσιεύωνται αἱ ἀπαντήσεις πρὸς τοὺς ἀναγνώστας μας.

Ἡ στήλη αὐτή, ἡ ὁποία μόνον σὲ ὀλίγα ξένα περιοδικὰ ὑπάρχει, ἀνετέθη σὲ εἰδικὸ συνεργάτη μας, σπουδάσαντα τὴν κινηματογραφικὴ τέχνη στὸ ἐξωτερικό.

Κάθε ἀναγνώστης μας μπορεῖ νὰ ζητήσῃ ὁποιανδήποτε πληροφορία σχετικὴ μὲ τὸ σινεμά, ἀκολουθῶντας τοὺς ἑξῆς ὅρους:

α) Αἱ ἐρωτήσεις νὰ εἶναι σαφεῖς καὶ νὰ μὴν εἶναι περισσότερες ἀπὸ τρεῖς.

β) Νὰ ἀπευθύνετε τὰ γράμματά σας εἰς: Σεναρίστα περιοδικοῦ «Εὐρώπη», Κολωνοῦ 67 Α, γράφοντες μόνον εἰς τὴν μίαν ὄψιν τοῦ χαρτιοῦ.

Σήμερα ἀπαντοῦμε, σὲ ὅσους μᾶς ἔγραψαν, ζητῶντας πληροφορίας.

Ἡ στήλη τοῦ σεναρίστα

ΜΑΡ. ΟΙΚΟΝ. Ἐνταῦθα.— Τὸ ἀληθινὸ ὄνομα τῆς Μαίρης Ἄστορ εἶνε Λουσὶλ Βασκουέλλος Λανγκάνκε. Καθὼς βλέπετε, δὲν φαίνεται νὰ εἶνε Ἑλληνίδα καὶ λυποῦμαι γι' αὐτό. Βέβαια ὑπάρχουν πολλοὶ Ἕλληνες ἠθοποιοὶ στὸ Χόλλυγουντ μὰ κανένας δὲν εἶνε διάσημος. Οἱ περισσότεροι εἶνε κομπάρσοι καὶ μόνον λίγοι παίζουν σὲ δευτερεύοντας ρόλους.

ΠΑΥΛ. ΠΕΤΡΟΠ. Θεσσαλονίκη. Ὁ Τζόννυ Βαϊσμύλλερ γεννήθηκε στὸ Σικάγο τὴν 2αν Ἰουνίου 1905. Εἶνε ψηλὸς (1 μέτρ. 90) ἔχει μαῦρα μαλλιὰ καὶ καστανὰ μάτια. Πρὸς τὸ παρὸν δὲν πρόκειται νὰ παίξῃ σὲ ρόλους ἀγρίους τῆς ζούγκλας (Ταρζάν).

Ὁ Γκάρυ Κοῦπερ εἶνε πραγματικὸς καλλιτέχνης καὶ τὸν προτιμῶ ἀπὸ πολλοὺς ἄλλους συναδέλφους του μὲ μεγάλο ὄνομα, μὰ μὲ μικρὸ ταλέντο.

ΕΙΡ. ΒΑΣ. Ἐνταῦθα.—Ὁ Κλάϊβ Μπρούκ γεννήθηκε στς Λονδῖνο τὴν 1 Ἰουνίου 1891.

ΠΕΤΡ. ΧΡΙΣΤ. Ἐνταῦθα.— Ὁ Φερνὰν Γκραβὲ ἀνεχώρησε τὴν περασμένην ἑβδομάδα γιὰ τὸ Χόλλυγουντ ὅπου πρόκειται νὰ πρωταγωνιστήσῃ σ' ἕνα νέο φίλμ. Εἶνε ἀκόμη κι' ἄλλοι γνωστοὶ ἠθοποιοὶ γιὰ τὴν Ἀμερική. Βλέπετε τὸ Χόλλυγουντ πληρώνει σὲ δολλάρια, σὲ χιλιάδες δολλάρια.

ΛΙΛ. ΑΝΑΓΝ. Ἐνταῦθα.—Εἶνε ἀλήθεια πὼς ὁ Ραμὸν Νοβάρρο βρίσκεται στὸ Παρίσι. Δὲν πῆγε ὅμως ἐκεῖ γιὰ νὰ ξεκουραστῇ, ἀλλὰ πρόκειται νὰ παίξῃ σὲ μιὰ Γαλλικὴ ταινία.

ΙΩΣ. ΛΙΤ. Ἐνταῦθα.—Κάθε βεντέττα ἔχει καὶ τὸ δικό της τύπο ὀμορφιᾶς. Ἔτσι δὲν μπορεῖ νὰ γίνῃ σύγκρισις μεταξὺ τῶν ἀστέρων ποὺ μοῦ γράφετε. Ἂν θέλετε τὴ γνώμη μου. προτιμῶ τὴν Ντανιὲλ Νταριέ. Ἡ νεαρὴ Γαλλίδα στὰρ ἀνεχώρησε κι' αὐτὴ γιὰ τὸ Χόλλυγουντ μαζὺ μὲ τὸν ἄντρα της.

Ἡ διεύθυνσι τῆς Μάγδας Σνάϊντερ εἶνε:

Magda Schneider c)o Klang Film Askanischer Platz 4 Berlin S. W. 11 (Deutschland)

ΚΩΝΣΤ. ΦΙΛ. Πειρ.—Ἡ Ἄννα Στὲν γεννήθηκε στὸ Κίεβο τῆς Ρωσσίας τὸ 1910. Εἶνε ξανθιὰ μὲ μπλὲ μάτια· τὸ ἀληθινὸ της ὄνομα εἶνε Ἀνούσκα Στένεσκι. Πρωτόπαιξε σ' ἕνα φίλμα τῆς Οὔφα τὸ «Οἱ ἀδελφοὶ Καραμαζώφ», ὅπου τὴν εἶδε ὁ μεγάλος παραγωγὸς Γκόλντουϊν καὶ τὴν ἀγκαζάρισε γιὰ τὸ Χόλλυγουντ.

Ο ΣΕΝΑΡΙΣΤΑΣ

ΟΙ ΑΣΤΕΡΕΣ ΑΠΟΚΑΛΥΠΤΟΥΝ ΤΑ ΜΥΣΤΙΚΑ ΤΟΥΣ

ΘΕΛΕΤΕ ΝΑ ΓΙΝΕΤΕ ΑΣΤΗΡ ΤΗΣ ΟΘΟΝΗΣ;

ΑΚΟΛΟΥΘΗΣΑΤΕ ΤΙΣ ΣΥΜΒΟΥΛΕΣ ΜΑΣ!..

Ἡ ἀποκαλυπτικὴ καμπάνια τῆς μὶς Ρέντερ, μιᾶς «στάρ—ρεπόρτερ» ἑνὸς μεγάλου κινηματογραφικοῦ περιοδικοῦ, ἔχει ἀναστατώσει τὸν ὡραιόκοσμο καὶ τῶν δύο ἡμισφαιρίων. Ὑπάρχει γαργαλιστικώτερο ἐρώτημα ἀπὸ τὸ «Θέλετε νὰ γίνετε ἀστὴρ τῆς ὀθόνης;» Καὶ ποιὸς δὲν θέλει; Ἑκατομμύρια ὁλόκληρα κοριτσιῶν καὶ νέων σ' ὅλη τὴ Γῆ ξυπνοῦν καὶ κοιμοῦνται μ' αὐτὸ τὸ ὄνειρο: Νὰ γίνουν ἀστέρες τοῦ σινεμά.

Ἡ μὶς Ρέντερ μὲ τὶς σπαρταριστές ἀποκαλύψεις τοῦ «μυστικοῦ» τῶν διαφόρων ἀστέρων ἀναπτερώνει πολλὲς ἐλπίδες καὶ κάνει ἄπειρες καρδοῦλες νὰ χτυποῦν μὲ συγκίνησι....

Ποιὸ εἶν' ὅμως αὐτὸ τὸ περίφημο «μυστικό» τῆς γοητείας, τῆς δόξης, τοῦ πλούτου;

Μᾶς τὸ ἀποκαλύπτει σήμερα ὁ περίφημος Κλάρκ Γκέϊμπλ;

—Ὅταν ἄρχισα τὶς περιοδίες μου ὡς ἠθοποιὸς μ' ἕνα θίασο μετρίας φήμης, λέει ὁ γόης τῶν γυναικῶν, δὲν εἶχα φαντασθῆ ποτὲ ὅτι θὰ γινόμουν στὰρ τοῦ κινηματογράφου. Ἡ φιλοδοξία μου ἦταν, βέβαια, νὰ γίνω «κάτι», μὰ αὐτὸ τὸ κάτι δὲν χανόταν μέσα στὰ σύννεφα ἀβεβαίων ὀνειροπολημάτων. Γιὰ μένα ἦταν θετικό, ἁπτὸ καὶ τὤβλεπα μέσα στὴ δουλειά μου. Ἐργαζόμουν ἀπὸ τὴν ἀρχὴ τὸ ἴδιο ἐντατικὰ ὅπως καὶ τώρα. Ἀγαποῦσα τὸ ἐπάγγελμά μου κι' εἶχα γι' αὐτὸ τὸν ἐνθουσιασμό, ποὺ δίνει ἡ αἰσιοδοξία καὶ ἡ χαρὰ τῆς δουλειᾶς. Δὲν τὤβλεπα σὰν ἀγγαρεία, ποὺ τὴ διάλεξα ἀνάμεσα στὶς ἄλλες ἁπλῶς καὶ μόνο γιὰ νὰ ζήσω. Βρίσκω ὅτι στὴν ἀντίληψι αὐτὴ γιὰ τὴ χαρὰ τῆς δουλειᾶς κρύβεται ὁ σπόρος καὶ ἡ ἀρχὴ κάθε μεγάλης ἐπιτυχίας. Καὶ ἐδῶ ἀκριβῶς, νομίζω, πρέπει νὰ ζητηθῇ ἡ ἀφορμὴ τῆς ἀπογοητεύσεως ὅλων ἐκείνων, ποὺ ἀρχίζουν ἕνα στάδιο ὄχι μὲ πραγματικὸ ἐνθουσιασμό, ἀλλὰ μὲ τὴν ἀπατηλὴ μέθη τῶν εἰκόνων ἑνὸς μέλλοντος ἐντελῶς χιμερικοῦ.

—Βρίσκετε, μ' ἄλλα λόγια, ὅτι τὰ ὀνειροπολήματα τῶν νέων εἶνε βλαβερὰ γιὰ τὸ πρακτικό τους στάδιο;

— Ἀκριβῶς. Ἄλλο φιλοδοξία καὶ ἄλλο ὀνειροπόλημα. Ὅταν ἀρχίζετε ἕνα δρόμο καὶ μάλιστα δρόμο τόσο ἀνώμαλο καὶ δύσκολο ὅπως εἶνε τῆς Τέχνης, πρέπει νὰ προσέχετε τὰ βήματά σας, νὰ τὰ μετρᾶτε, νὰ τὰ ρυθμίζετε ἔτσι ὥστε νὰ περνᾶτε εὔκολα τὰ ἐμπόδια καὶ νὰ βρίσκετε τὰ εὐνοϊκὰ περάσματα. Ὄχι νὰ ἔχετε τὸ βλέμμα στηλωμένο σ' ἕνα μακρυνό, ἀπατηλὸ ἥλιο δόξης καὶ πλούτου ποὺ σᾶς θαμπώνει καὶ σᾶς κάνει νὰ μὴ βλέπετε μπροστά σας καὶ νὰ σκοντάφτετε....

»Βασικὴ λοιπὸν προϋπόθεσι γιὰ κάθε ἐπιτυχία εἶνε ἡ πρακτική, ἐντατικὴ δουλειά. Ὅταν δουλεύετε πολύ, δὲν ἔχετε καιρὸ νὰ ὀνειροπολῆτε...

—Ἐπιμένετε ὅτι οἱ ἐπιτυχίες σας ὀφείλονται στὴν ἐργατικότητά σας;

—Ναί. Εἶμαι βέβαιος γι' αὐτό.

—Καὶ τὸ ταλέντο; Τὰ προσόντα; Ἡ «προσωπικότης» σας;

—Αὐτὰ εἶνε χαρίσματα, ποὺ ἀναπτύσσονται καὶ ἐκδηλώνονται μόνο μὲ τὴ δουλειά.

—Δὲν τἄχουν ὅμως ὅλοι....

—Ἀλλοίμονο ἂν ὅλοι οἱ ἄνθρωποι εἴχαμε τὰ ἴδια ἀκριβῶς φυσικὰ καὶ ἠθικὰ χαρίσματα. Τότε, μετὰ τὴν ἐπιτυχία τῶν πρώτων, ὁ δρόμος θἆταν κλειστὸς γιὰ τοὺς ἄλλους. Τὸ καλὸ ὅμως εἶνε ὅτι κάθε ἄνθρωπος ἔχει ἐντελῶς ἀτομικὸ τύπο προσόντων. Καὶ γι' αὐτὸ κάθε προσωπικότης εἶνε τελείως ξεχωριστὴ ἀπ' τὶς ἄλλες καὶ λάμπει μὲ τὴ δική της λάμψι. Νὰ γιατὶ ὁ δρόμος τῆς δόξης θὰ εἶνε διαρκῶς ἀνοικτὸς γιὰ ὅλους....

—Τὶ συμβουλὴ δίνετε στοὺς νέους γιὰ νὰ γίνουν ὅ,τι γίνατε σεῖς;

— Νὰ δουλεύουν μ' ἐνθουσιασμὸ κι' αἰσιοδοξία. Ὅταν δουλέψουν ἀρκετά, ἀναπτύξουν κι' ἐπιβάλουν τὴν προσωπικότητά τους, θὰ δοῦν μὲ χαρὰ ὅτι ἔγιναν ἐκεῖνο ποὺ φιλοδόξησαν. Αὐτὸ βέβαια, δὲν θἆνε ὅ,τι ἔγινα ἐγώ. Θἆνε ἀσφαλῶς κάτι διαφορετικό. Καὶ ἴσως κάτι καλύτερο.

Ἡ Γκίτα Ἄλπαρ, ἡ ἀλησμόνητη ἀπὸ τὸ «Χορὸ στὸ Σαβόϊ», ὅπου θὰ τὴν ἰδοῦμε ἐφέτος στὰ «Ἐρωτικὰ καπρίτσια», ἕνα ὑπέροχο μουσικὸ φίλμ, μιλεῖ μὲ περισσότερο χιοῦμορ, ὅπως διατείνεται, μὲ ἀπόλυτη εἰλικρίνεια:

—Νὰ ἕνα ἀπροσδόκητο ἐρώτημα: «Τὶ πρέπει νὰ κάμῃ μία νέα γιὰ νὰ γίνῃ ἀστὴρ τοῦ κινηματογράφου;» Ἂν μ' ἐρωτούσατε τὶ πρέπει νὰ κάνῃ κανεὶς γιὰ νὰ γίνῃ ποιητής, θ' ἀπαντοῦσα χωρὶς δυσκολία: «Ἁπλούστατα, νά...γεννηθῇ ποιητής!»

»Ἂς δοῦμε ὅμως. Ὁ ἀστὴρ τῆς ὀθόνης γεννιέται ἀστήρ; Ἢ μᾶλλον: εἶνε ἀρκετὸ νὰ γεννηθῇ κανεὶς «ἀστὴρ» γιὰ νὰ μπορέσῃ νὰ λάμψῃ στὸ κινηματογραφικὸ στερέωμα; Πολὺ ἀμφιβάλλω. Ὁ ποιητής, γιὰ νὰ μείνωμε στὸ ἴδιο παράδειγμα, δὲν χρειάζεται παρὰ τὸ ἔμφυτο ταλέντο του. Καὶ ἂν ἀκόμη μείνῃ ἀγράμματος καὶ ἀκοινώνητος, ἡ ἔμπνευσί του εἶνε ἀρκετή. Ἀπαγγέλλει καὶ γράφουν οἱ ἄλλοι.

»Ὁ καλλιτέχνης τῆς ὀθόνης ὅμως; Ὡρισμένος εἶνε ταλέντο πολὺ πιὸ πολυσύνθετο. Καὶ χρειάζεται

(ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΕΙΣ ΤΗΝ 8ην ΣΕΛΙΔΑ)

Ἡ περίφημος βεντέττα Γκίτα Ἄλπαρ ποὺ ἔχει δημιουργήσει ἕναν ὑπέροχο ρόλο εἰς τὸ παιζόμενον τὴν ἑβδομάδα αὐτὴν ἔργο «Τὸ κρυπτογράφημα τοῦ δίσκου 413». Οἱ Ἀθηναῖοι θὰ τὴν θαυμάσουν καὶ εἰς ἄλλα ἔργα τῆς ἐφετεινῆς παραγωγῆς.

Ἡ «ΕΥΡΩΠΗ», ποὺ μεταξὺ τῶν χιλιάδων ἀναγνωστῶν της περιλαμβάνει ἕνα μεγάλο ἀριθμὸ φίλων τοῦ κινηματογράφου, ἀπεφάσισε, ἀπὸ τὸ φύλλο αὐτό, νὰ διαθέσῃ περισσότερο χῶρο γιὰ τὸν κινηματογράφο. Βιογραφίες ἀστέρων, κριτικὴ παιζομένων ἔργων, νέα ἀπὸ τὰ στούντιο, κουτσομπολιὸ τοῦ Χόλλυγουντ καὶ γενικὰ ὅ,τι μπορεῖ νὰ ἐνδιαφέρῃ ἕνα κινηματογραφόφιλο, θὰ δημοσιεύωνται τακτικὰ κάθε ἑβδομάδα στὶς δύο σελίδες τοῦ κινηματογραφικοῦ παραρτήματος τοῦ περιοδικοῦ μας. Ἔτσι ἡ «ΕΥΡΩΠΗ», μαζὶ μὲ τὴν συνήθη φιλολογικὴ ὕλη της θὰ ἔχῃ καὶ τὸ κινηματογραφικὸ παράρτημά της, ποὺ θὰ γίνῃ ἐντὸς ὀλίγου, ὁ καλλίτερος σύντροφος τῶν νέων ποὺ ἀγαποῦν τὸ σινεμά.

ΠΡΙΝ ΓΙΝΟΥΝ ΑΣΤΕΡΕΣ ΤΙ...ΗΣΑΝ

☐ Ἡ Μάρλεν Ντῆτριχ ἦταν βιολινίστρια σ' ἕνα μεγάλο κέντρο τῆς Βουδαπέστης.

☐ Ὁ Ρισὰρ Μπέννετ ἦταν ράφτης.

☐ Ὁ Μωρὶς Σεβαλλιὲ τραγουδοῦσε σ' ἕνα μοῦζικ-χώλ.

☐ Ὁ Σὰρλ Ράγκλς ἦταν φαρμακοποιός.

☐ Ἡ Μαίρη Ἄστορ ἦταν δακτυλογράφος.

☐ Ἡ Τζέϊλ Πάτρικ ἦταν δικηγορίνα.

☐ Ὁ Φρέντερικ Μὰρς ἦταν ὑπάλληλος στὴν Τράπεζα τοῦ πατέρα του.

☐ Ἡ Ντόροθυ Οὐῖλσον ἦταν δακτυλογράφος.

☐ Ὁ Τζώρζ Ρὰφτ ἦταν μποξὲρ κι' ὕστερα χορευτὴς σὲ κοσμικὰ κέντρα.

☐ Ὁ Χέρμπετ Μάρσαλ ἦταν βοηθὸς λογιστοῦ.

☐ Ἡ Ἔλεν Τουέλβτρις ἦταν ζωγράφος.

☐ Ἡ Λόϊς Οὐῖλσον ἦταν δακτυλογράφος.

☐ Ὁ Τζὰκ Λὰ Ρὺ ἦταν χορδιστὴς πιάνων.

☐ Ὁ Μπὶνγκ Κρόσμπυ ἦταν δικηγόρος.

☐ Ὁ Γκάρυ Κοῦπερ ἐργαζόταν σ' ἕνα «ράντς».

☐ Ὁ Ρίτσαρ Ντὶξ ἦταν τραπεζιτικὸς ὑπάλληλος.

☐ Ὁ Κόνρατ Βέϊντ ἦταν ἠθοποιὸς θεάτρου.

☐ Ἡ Ζαννὲτ Γκέϊνορ ἦταν πωλήτρια σ' ἕνα κατάστημα ποὺ πουλοῦσε παπούτσια.

☐ Ἡ Μύρνα Λόου ἦταν χορεύτρια σ' ἕνα θέατρο.

ΝΕΑ ΑΠΟ ΤΑ ΣΤΟΥΝΤΙΟ

☐ Ὁ διάσημος Κορσικανὸς τραγουδιστὴς Τίνο Ρόσσι βρίσκεται στὴν Νεάπολι, ὅπου πρωταγωνιστεῖ στὸ φίλμ «Τὸ φλογερὸ φιλί».

☐ Ἡ Λίλιαν Χάρβεϋ γυρίζει στὴν Ἀγγλία τὴν «Φανὴ Ἔσσλερ».

☐ Ὁ Πιὲρ Ρίσαρ Βὶλμ καὶ ἡ Ἄννυ Βερνὲ εἶνε οἱ πρωταγωνισταὶ τῆς νέας ταινίας «Ταρακάνοβα».

☐ Ἡ Νάντια Συμπιρσκάϊα παίζει εἰς τὴν «Μασσαλιώτιδα».

☐ Ὁ Ζόζεφ φὸν Στέρνμπεργκ θὰ γυρίσῃ τὸ «Ἀσφάλτ» μὲ τὴν Ντίτα Πάρλο.

☐ Ὁ Οὐΐλλιαμ Πόουελ θὰ παίξῃ προσεχῶς σ' ἕνα φίλμ μὲ παρτεναὶρ τὴν Ἀνναμπέλλα.

☐ Ὁ Ζὰκ Φ'ύντερ θὰ γυρίσῃ σὲ λίγο τὸ «Ταξειδιῶτες» μὲ τοὺς νέους ἠθοποιοὺς Λόρις καὶ Λουΐζα Καρλέττι.

☐ Στὸ Λονδῖνο ὁ Ἔντμοντ Γκρεβὶλ τέλειωσε τὸ γύρισμα τῆς ταινίας «Δεσποινὶς Ντοκτὲρ» μὲ τοὺς Ἔρικ φὸν Στροχέϊμ καὶ τὴν Ντίτα Πάρλο.

☐ Ὁ Πιὲρ Μπλανσὰρ παίζει εἰς τὴν ταινία «Ἡ ὑπόθεσις Λεζὺρκ».

ΟΙ ΒΑΣΙΛΕΙΣ ΤΟΥ ΓΕΛΩΤΟΣ

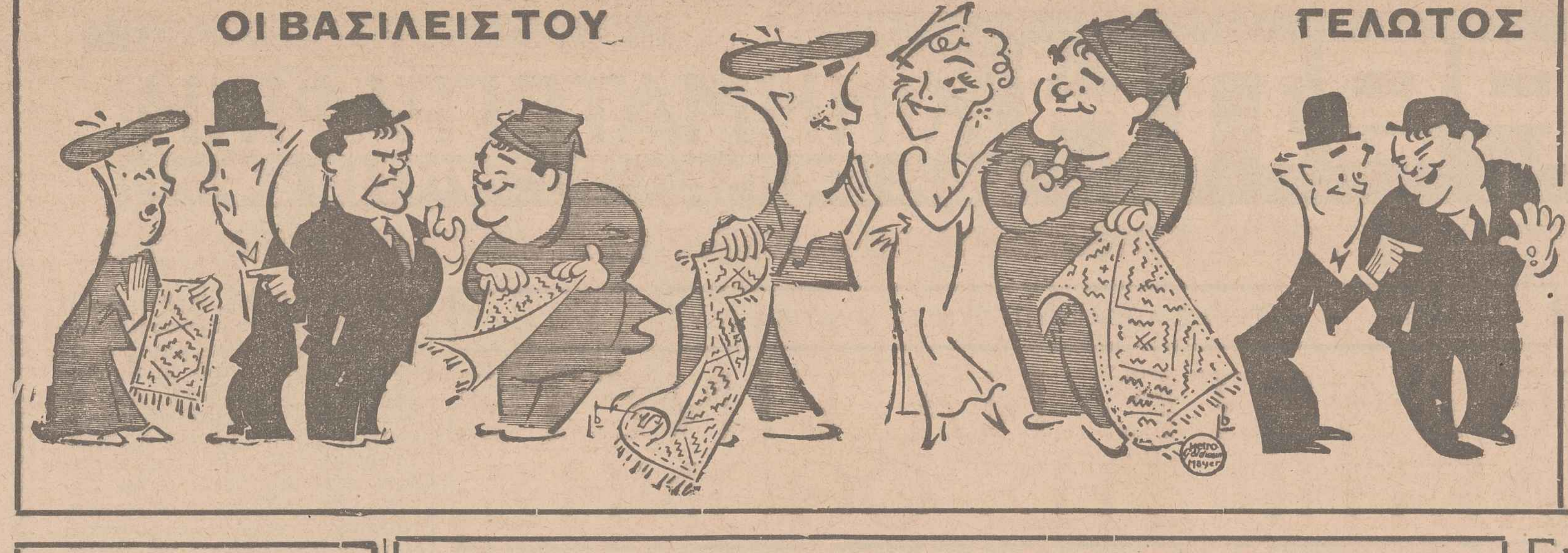

Νάτοι καὶ πάλι οἱ ἀμίμητοι Χοντρὸς καὶ Λιγνός, ὅπως μᾶς παρουσιάζονται σ' ἕνα ἐφετεινὸ φὶλμ τῆς «Μέτρο Γκόλντουϊν Μάγερ». Ἡ παραπλεύρως εἰκόνα μας τοὺς δείχνει σὲ τρεῖς διάφορες φάσεις. Ὁ Χοντρὸς καὶ Λιγνὸς θὰ σκορπίσουν καὶ πάλι ἐφέτος ἄφθονο κέφι στὰ σινεμά. Νέες γκάφες νέα κόλπα, ἡ διπλῆ τοῦ καθενὸς ἐμφάνισις στὴν ἴδια εἰκόνα, καὶ ἡ ἀδιαφορία τους διὰ τὰ συμβαίνοντα γύρω τους, μαζὶ μὲ τὴν θαυμαστὴ τέχνη τους, θὰ προκαλέσουν ἀσυγκράτητα γέλια εἰς τοὺς ὀπαδούς τους.

Οἱ δύο δημοφιλεῖς ἠθοποιοὶ τὸν χειμῶνα θὰ παίξουν στὰ φὶλμ «Δουλειὲς μὲ φοῦντες», «Ζητοῦνται ἀστέρες», στὸ ἐξαιρετικὸ φὶλμ «Πρωταθληταὶ τῆς γκάφας» καὶ στὴν... Ἑταιρεία «Χοντρὸς, Λιγνὸς καὶ Σία».

ΟΙ ΓΟΗΤΕΣ

Ο ΣΑΡΛ ΜΠΟΥΑΓΙΕ ΜΙΛΑ ΓΙΑ ΤΟΝ ΕΡΩΤΑ

Ὁ διάσημος Γάλλος ἠθοποιὸς Σάρλ Μπουαγιὲ σὲ μιὰ τελευταία του συνέντευξι εἶπε τὰ ἑξῆς:

«Γιὰ μένα, τὸ μεγαλύτερο θέλγητρο τῆς γυναίκας δὲν εἶνε ἡ ὀμορφιά, μὰ ἡ χάρι. Ἂν μ' ἐρωτήσετε ὅμως ποιὸ εἶνε τὸ εἴδωλό μου τῆς γυναικείας καλλονῆς θὰ σᾶς ἀπαντήσω ἀμέσως πὼς εἶνε

ἡ Τζόαν Κράουφορντ. Ἰδοὺ πραγματικὰ μιὰ μοναδικὴ ὠμορφιὰ ποὺ σκεπάζει ὅλες τὶς ἄλλες.

»Ὁ ἔρωτας; Δὲν ἀγαπῶ παρὰ τοὺς μεγάλους ἔρωτες, ἐκείνους ποὺ γεμίζουν μιὰν ὁλόκληρη ζωή. Εἶμαι ὑπὲρ τοῦ γάμου. Ἔχω δὲ τὴν γνώμη πὼς ἕνας νέος πρέπει νὰ διαλέγῃ γιὰ σύντροφο τῆς ζωῆς του μιὰ πιστὴ νέα ποὺ νὰ μπορῇ νὰ μοιρασθῇ μαζί του ὅλες τὶς λύπες καὶ τὶς χαρές. Νὰ μὴ τὸν γοητεύῃ ἡ ὠμορφιὰ μιᾶς κούκλας, ποὺ μόνο τὴν ματαιοδοξία του θὰ κολακεύῃ, παρὰ νὰ κυττάζῃ τὶς ψυχικὲς χάρες της.

»Ἡ ζωὴ ποὺ ἕνας ἠθοποιὸς μπορεῖ νὰ προσφέρῃ σὲ μιὰ γυναῖκα καὶ προπαντὸς σὲ ἠθοποιό, δὲν εἶνε καθόλου χαρούμενη. Παρ' ὅλα αὐτὰ παντρεύτηκα μιὰ στάρ (τὴν Πὰτ Πάτερσον) κι' εἴμαστε κι' οἱ δυὸ πολὺ εὐτυχισμένοι...»

□□□

ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΙΣ ΑΣΤΕΡΩΝ

Νὶλς Ἄσθερ : **Nils Asther c)o B. I. P. Studios Elstree, London.**

Χάρρυ Μπώρ : **Harry Baur 6, Frederic Bastia,—Paris.**

Ράντολφ Σκώτ : **Randolf Scott c)o Paramount Studios, Marathon str, Hollywood, Cal.**

Κάρεν Μόρλεϋ : **Karen Morlay c)o M. C. M. Studios Culver Citx, Calif.**

□□□

ΤΑ ΓΕΝΕΘΛΙΑ ΤΩΝ ΑΣΤΕΡΩΝ

Ὀκτ. 6 Καρὸλ Λομπάρντ.
» 7 Τζὰκ Μούλχαλ.
» 8 Νάνς Ὁ Νέϊλ.
» 9 Μάρτζορυ Μπήμπ.
» [illegible] Ἔλλεν Χέτζ.
» 11 Λύονελ Σέρμαν.
» 12 Σύμπιλ Γκρόβ.

ΑΣΤΕΡΙΑ ΠΟΥ ΣΒΥΝΟΥΝ

Πῶς εἶδα τὴν Ρενάτε Μύλλερ

Τὶς τελευταῖες ἡμέρες τῆς περασμένης ἑβδομάδος οἱ ἐφημερίδες ἀνήγγειλαν τὸ θάνατο τῆς χαριτωμένης Γερμανίδος ἠθοποιοῦ, τῆς ἀλησμόνητης πρωταγωνίστριας τοῦ «Χοροῦ τῆς ὄπερας».

Οἱ Ἀθηναῖοι θὰ τὴν θυμοῦνται καλὰ ὅταν πρὸ ἐτῶν πέρασε ἀπὸ τὴν πρωτεύουσά μας μαζὶ μὲ τὸν Βίλλυ Φρὶτς γυρίζοντας ἀπὸ τὸ Κάϊρο, ἀλλὰ τότε τὸ παραλήρημα τῶν Ἀτθίδων γιὰ τὸν Φρὶτς ἐσκίασε τὴ χαριτωμένη Ρενάτε ποὺ ἐπὶ ἔτη ἦταν ἡ λατρεία τῶν Γερμανῶν. Γιατὶ ἡ Ρενάτε Μύλλερ ἦταν ἡ δημοφιλέστερη ἠθοποιὸς τῆς Γερμανίας, τόσο στὸ ἐλαφρὸ μουσικὸ θέατρο, ὅσο καὶ στὸν κινηματογράφο. Ἦταν ἀκόμη ἡ ἀκριβώτερον ἀμειβομένη ἠθοποιὸς τοῦ γερμανικοῦ κινηματογράφου, ὅπως ἀπὸ τοὺς ἄνδρες ὁ ἀκριβώτερος ἦταν καὶ εἶνε πάντα ὁ Χὰνς Ἄλμπερς, ὁ περίφημος «Κουΐκ».

Ἡ Ρενάτε Μύλλερ ἔπεσε θῦμα τῆς κομψότητός της. Καθὼς εἶχε πάντα μιὰ διάθεσι πρὸς τὴν παχυσαρκία, ὑποχρεωμένη γιὰ τὶς ἀνάγκες τοῦ ἐπαγγέλματος νὰ «διατηρῇ τὴ γραμμή της», ὑπεβάλλετο συνεχῶς σὲ ἐξαντλητικὴ δίαιτα.

Δυστυχῶς συχνὰ κομψότης καὶ ὑγεία δὲν συμβιβάζονται καὶ ἡ Ρενάτε Μύλλερ τὸν τελευταῖο καιρὸ εἶχε ἐξαντληθῆ τόσο, ποὺ μὲ δυσκολία τελείωσε τὸ γύρισμα τῆς τελευταίας ταινίας της «Τόγκερ». Ἡ κρυστάλλινη φωνή της, ποὺ τὴν εἶχε ἀναδείξει ἠδόνι τῆς γερμανικῆς ὀπερέττας, εἶχε ἀδυνατήσει τόσο, ποὺ ἀναγκάσθηκαν νὰ τὴν ντουμπλάρουν μὲ ἄλλην ἠθοποιόν.

Μόλις τελείωσε τὸ γύρισμα, ἡ Ρενάτε Μύλλερ ἀναγκάσθηκε νὰ κλεισθῇ σὲ κλινική, ἀλλὰ γιὰ νὰ πεθάνῃ σὲ λίγες ἡμέρες, σὲ ἡλικία 31 ἐτῶν, ὅταν ἀκόμη τὸ «ἄστρο» της μεσουρανοῦσε στὸ παγκόσμιο κινηματογραφικὸ στερέωμα, ὅπου εἶνε τόσοι περισσότεροι οἱ διάττοντες ἀπὸ τοὺς ἀπλανεῖς.

Εἶνε τώρα λίγα χρόνια ποὺ εἶδα γιὰ πρώτη φορὰ τὴν Ρενάτε Μύλλερ ὄχι πιὰ στὸ πανί, μὰ ὁλοζώντανη μέσα στὶς πρωϊνὲς ἀχτῖνες τοῦ καυτεροῦ ἥλιου τῆς Αἰγύπτου.

Ἦταν τὸν καιρὸ ποὺ ὁ Γερμανὸς σκηνοθέτης Ρέϊνωλντ Σιοῦνζελ εἶχε ἔρθει στὸ Κάϊρο γιὰ νὰ γυρίσῃ τὸ φίλμ «Ἕνα εἰδύλλιο στὸ Κάϊρο», μαζὶ μὲ τὸν Βίλλυ Φρίτς, τὴν Σπινέλλι, τὸν Τζώρτζ Ριγκὼ καὶ τὴν Ρενάτε Μύλλερ.

ΘΥΜΑ ΤΗΣ ΜΟΔΑΣ

Μαζὶ μὲ δυὸ ἄλλους συναδέλφους φθάσαμε ἕνα πρωϊνὸ στὶς

Μύλλερ

Πυραμίδες, ὅπου ὁ Σιοῦνζελ εἶχε στήσει τὶς μηχανές του γιὰ τὸ γύρισμα μιᾶς σκηνῆς. Τζόκεϋ μὲ τὰ πολύχρωμα κοστούμια τους, ἀνεβασμένοι σὲ καμῆλες, πηγαινοέρχονταν, ἐνῷ πλῆθος κόσμου (κομπάρσοι) ἦσαν μαζεμένοι ὁλόγυρα στὴ μεγάλη πίστα, ὅπου ἐπρόκειτο νὰ γίνουν οἱ κοῦρσες.

Σὲ μιὰ γωνία, κάτω ἀπ' τὴν σκηνή τους, εἴδαμε τὸν Τζώρτζ Ριγκὼ καὶ τὴν Σπινέλλι μακιγιαρισμένους, ἕτοιμους γιὰ τὸ γύρισμα. Ἡ Μύλλερ ὅμως δὲν φαινόταν πουθενά. Ρώτησα γι' αὐτὴν τὸν βοηθὸ σκηνοθέτη Χέϋμανν καὶ μοῦ ἀπάντησε πὼς ἡ Ρενάτε δὲν θὰ λάβαινε μέρος σ' αὐτὴ τὴ σκηνὴ καὶ ἀναπαυόταν στὸ ξενοδοχεῖο.

Χωρὶς νὰ πῶ τίποτε στοὺς ἄλλους, τράβηξα γιὰ τὸ «Μένα Χάουζ», ποὺ βρισκόταν λίγα λεπτὰ μακρυά.

Τὴ στιγμὴ ποὺ ἔφθασα, εἶδα τὴν Μύλλερ νὰ βγαίνῃ ἀπ' τὴν πισίνα. Φοροῦσε ἕνα ἄσπρο μαγιὼ κι' ὅπως τὴν ἐφώτιζε ὁ πρωϊνὸς ἥλιος, τὰ μαλλιά της ἔπαιρναν μιὰ χρυσῆ ἀνταύγεια. Ἔμοιαζε σὰν τὶς νεράϊδες τῶν παραμυθιῶν, ποὺ βγαίνοντας μέσα ἀπ' τὰ γαλανὰ νερὰ τῶν λιμνῶν, σκόρπιζαν γύρω τὸν θαυμασμὸ καὶ τὴν γοητεία. Προχώρησα συγκινημένος πρὸς τὸ μέρος της.

— Εἶμαι εὐτυχισμένος, εἶπα. Μὰ μαζὶ καὶ λυπημένος.

Ἐκείνη μὲ κύτταξε μὲ τὰ γλυκὰ καστανὰ μάτια της.

— Γιατί; ρώτησε χαμογελῶντας.

Τὸ χαμόγελο τῆς Ρενάτε ἦταν ἀπ' τὰ πιὸ γοητευτικὰ ποὺ ἔχω δῆ.

Καὶ τῆς ἀπάντησα:

— Εὐτυχισμένος γιατὶ πρώτη φορὰ βλέπω μιὰ στὰρ μὲ σάρκα καὶ ὀστᾶ πρὶν ἀκόμη τὴν δῶ στὴν ὀθόνη. Καὶ λυπημένος γιὰ τὰ τόσα φὶλμ ὅπου παίξατε καὶ δὲν εἶδα κανένα.

—Ναί, ἀπάντησε Γαλλικὰ μὲ μιὰ ἐλαφρὰ ξενικὴ προφορά. Εἶνε ἀλήθεια πὼς ἐδῶ στὴν Αἴγυπτο δὲν προβάλλονται γερμανικὰ φὶλμ. Μὰ ἐγὼ ἔχω παίξει καὶ 'σ' ἐγγλέζικα.

— Δυστυχῶς οὔτε αὐτὰ δὲν εἴχαμε τὴν τύχη νὰ δοῦμε. Σὲ ἀμερικανικὰ φὶλμ πὼς δὲν σκεφθήκατε νὰ παίξετε;

— Ἕνας παραγωγὸς τοῦ Χόλλυγουντ μοῦ εἶχε προτείνει νὰ πρωταγωνιστήσω σὲ δύο φὶλμ, μὰ δὲν μπόρεσα νὰ δεχτῶ, γιατὶ εἶχα συμβόλαιο μεγάλης διαρκείας μὲ τὴν «Οὔφα».

— Ἔχω ἀκούσει πὼς ἀγαπᾶτε πολὺ τὸ ἐπάγγελμά σας.

—Πολύ, γι' αὐτὸ δίνω καὶ τὴ ζωή μου ἀκόμη.

Τὸ θέλγητρο τῆς ὁμιλίας της ἦταν τὸ ἴδιο μ' ἐκεῖνο π' ἄφινε ἡ φυσιογνωμία της.

— Σᾶς ἀρέσει ἡ Αἴγυπτος;

— Ναί. Εἶνε ἀπὸ τὰ ὠμορφότερα μέρη ποὺ ἔχω ἐπισκεφθῆ.

Ἐκείνη τὴν στιγμὴ εἶχαν φθάσει διάφοροι ἐπισκέπτες καὶ θαυμαστές της. Τὴν εὐχαρίστησα γιὰ τὴν καλωσύνη ποὖχε νὰ μοῦ πῆ αὐτὰ τὰ λίγα λόγια, τὴν χαιρέτησα κι' ἔφυγα γεμᾶτος ἀπ' τὶς καλύτερες ἐντυπώσεις γιὰ τὴν ὤμορφη στάρ.

ΝΙΚ.— ΤΕΡ.—

Γύρω ἀπὸ τὸ Θέατρό μας

Ὁ καιρὸς φάνηκε ὄχι καὶ τόσο καλὸς γιὰ τοὺς θιάσους ποὺ μπῆκαν στὰ κλειστὰ θέατρα.

—Ὁ Ὀκτώβριος τὰ μούσκεψε στὴν ἀρχὴ μὰ ὕστερα τἄκανε κυριολεκτικῶς μούσκεμμα ἀπὸ τὸν ἱδρῶτα ποὺ χύνουν οἱ θεαταὶ τῶν κλειστῶν θεάτρων.

—Κι' ἔτσι τὴν ἔψησε καὶ πάλι ὁ Σαμαρτζῆς ὁ ὁποῖος μὲ τὴν καλοκαιριάτικη ἀλλαγὴ τοῦ Ὀκτωβρίου λίγο θέλει νὰ καταργήσῃ καὶ τὴν «τέντα!»

— Ἂς ἐλπίσουμε ὅμως—θὰ μᾶς σκοτώσῃ ὁ φίλος μου ὁ Φώτης —ὅτι ὁ Ὀκτώβριος θὰ λυπηθῇ τοὺς ἐπιχειρηματίας καὶ θὰ ἀγριέψῃ ἐπὶ τὸ χειμωνιάτικον ὅμως!

—Στὶς 20—25 τρέχοντος ἡ «Κοκέττα» στεγάζεται στὸ Κεντρικόν.

—Μετὰ τὴν «Πέρδικα» ἡ ὁποία ἐξακολουθεῖ καὶ τρώει θαυμάσια στὸ «Ἰντεάλ» ὁ θίασος Μαυρέα—Κοκκίνη—Κοκκίνη—Μαυρέα—γιὰ νἄμαστε ἐν τάξει μὲ τὰ προγράμματα—θὰ παίξῃ τὴν νέαν ἐπιθεώρησιν τῶν κ.κ. Καπετανάκη—Γιανναкοπούλου ὁ «Γάτος» μὲ μουσικὴν τοῦ κ. Κυπαρίσση.

—Ἂς εὐχηθοῦμε στοὺς φίλους κ. κ. Μαυρέα καὶ Κοκκίνην ὁ «Γάτος» νὰ τοὺς δώσῃ ἂν ὄχι τὰ διπλάσια, τἄϊδια ποσά, ὅσα ἐβούτηξε...καὶ ὁ Γάτος ἀπὸ τὴν Τράπεζα!

—Ἄλλως τε ἡ ἐπιτυχία τοῦ «Γάτου» εἶνε ἐξησφαλισμένη ἀπὸ τώρα.

—Τί θὰ κάνῃ «νιάου νιάου» ὅλο τὸν χειμῶνα στὸ «Ἰντεάλ ;»

—Ὁ «Γάτος».

—Νὰ μιὰ εὐχὴ γιὰ τοὺς θιασάρχας καὶ τοὺς συγγραφεῖς.

—Ἡ κ. Κοὺλα Νικολαΐδου ἡ κανο καλοκαῖρι ποὺ χάρις στὴ φετεινὴ πτο τὴν ἄλλη ἑβδομάδα.

—Τὴν ἀγκαζάρισε τὸ «Τριανὸν» μὲ πολὺ καλοὺς καὶ ἱκανοποιητικοὺς ὅρους γιὰ τρεῖς μῆνες.

—Ὁ Ἐπιτροπάκης μὲ τὴν σύζυγόν του κ. Ἀλίκην Βίτσου μᾶς φεύγουν γιὰ τὴν Ἀμερική.

—Τοὺς εὔχομαι νὰ ἔχουν τὴν ἴδια τύχη μὲ τὸν Μοσχονᾶ!

—Οἱ θεατρικοὶ γλεντζέδες τῆς Θεσσαλονίκης μὲ ἐπὶ κεφαλῆς τὸν κ. Τσαντήλαν, τὸν Σεγκόβια τῆς Μακεδονικῆς πρωτευούσης, εἶνε ἀπαρηγόρητοι!

—Τοὺς ἔφυγαν καὶ οἱ δύο θίασοι Ριτσιάρδη καὶ Οἰκονόμου καὶ πᾶνε νὰ σκάσουν ἀπὸ πλῆξη!

—Ὅπως μᾶς γράφουν ἑτοιμάζουν ὁμαδικὴν ἐκδρομὴν γιὰ τὰς

ΘΕΛΕΤΕ ΝΑ ΓΙΝΕΤΕ ΑΣΤΗΡ ΤΟΥ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΥ;

(ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΕΚ ΤΗΣ 7ης ΣΕΛΙΔΟΣ)

πολὺ περισσότερα «ἀκσεσουὰρ» ἀπὸ κάθε ἄλλο τεχνίτη.

»Γι' αὐτό, βλέπουμε ταλέντα ποὺ δὲν ἀναπτύσσονται καὶ ἄλλα ποὺ οὔτε κὰν ἐκδηλώνονται.

—Φθάσαμε στὸ κύριο θέμα : Πῶς εἶνε δυνατὸν νὰ ἀναπτυχθῇ καὶ νὰ ἐκδηλωθῇ ἕνα ταλέντο ;

Ἡ ξανθὴ γόησσα σκέφθηκε μιὰ στιγμὴ καὶ ὕστερα ἀπάντησε :

— Θὰ σᾶς πῶ τὴ μέθοδό μου. Φροντίζω ἄγρυπνα γιὰ τὴ φυσική μου κατάστασι. Ξέρω ὅτι κάθε ἀνωμαλία τῶν λειτουργιῶν τοῦ ὀργανισμοῦ μου ἔχει βλαβερὸ ἀντίκτυπο στὴν ἐμφάνισί μου. Ἡ δυσπεψία εἶνε ὁ μεγάλος ἐχθρὸς τῆς ὀμορφιᾶς καὶ τοῦ κεφιοῦ. Ἡ παχυσαρκία ἐπίσης. Τ' ἀποφεύγω καὶ τὰ δύο μὲ τὴν κατάλληλη δίαιτα καὶ τὶς ἀσκήσεις. Προσέχω πολὺ τὸ δέρμα μου καὶ γι' αὐτό...ἀποφεύγω τὶς πολλὲς κρέμες.

»Ὁ φακὸς ἔχει δύο κύριες «λήψεις» : Τὸ «λόγκ-σὰτ» (φωτογράφησις ἀπὸ μακρυά, δηλαδὴ ὁλοκλήρου τοῦ σώματος) καὶ τὸ «κλόζ-ἀπ» (φωτογράφησις ἀπὸ κοντά, ποὺ φαίνεται μεγάλο τὸ πρόσωπο).

»Προσέχω λοιπὸν ἀφ' ἑνὸς νὰ εἶνε πάντα σὲ καλὴ «φόρμα» τὸ σῶμα μου καὶ ἀφ' ἑτέρου νὰ διατηρῇ πάντα τὴ γοητεία του τὸ πρόσωπό μου.

»Γιὰ τὸ πρῶτο : Ζυγίζομαι κάθε πρωῒ καὶ ἀπὸ τὸ βάρος μου κανονίζω τὴ δίαιτα καὶ τὶς ἀσκήσεις τῆς ἡμέρας. Κατὰ κανόνα τρώγω σὲ ὡρισμένες ὧρες, ἀποφεύγω μέχρις ὡρισμένου βαθμοῦ τὰ λιπαρὰ καὶ τὰ ἀμυλώδη. Δὲν φορτώνω ποτὲ τὸ στομάχι μου. Δὲν πίνω ποτὲ παρὰ σπανίως. Καπνίζω μόνο μετὰ τὸ γεῦμα.

»Γιὰ τὸ δεύτερο. Προσέχω ἰδιαιτέρως τὰ μαλλιά, τὰ μάτια, τὰ χείλη καὶ τὰ δόντια. Αὐτὰ τὰ τέσσαρα ἀποτελοῦν τὸ «γοητευτικὸ» σύνολο τοῦ προσώπου.

»Γιὰ ὅ,τι ἀφορᾶ τὰ μαλλιά, τὰ δόντια, τὰ χείλη, ἀκολουθῶ πιστὰ τὶς συμβουλὲς τῶν εἰδικῶν. Αὐτὸ οὔτε δύσκολο εἶνε, οὔτε ὑπάρχουν μυστικὰ στὴ διατήρησι τῆς ὀμορφιᾶς τῶν μαλλιῶν καὶ τῶν δοντιῶν, ἐκτὸς ἀπὸ ἐκεῖνα ποὺ κατέχουν οἱ κομμωταὶ καὶ οἱ ὀδοντοϊατροί.

»Τὰ μάτια ὅμως καὶ εἰδικώτερα τὸ βλέμμα ;

»Μπορεῖ νὰ ἔχετε ὡραία φόρμα ματιῶν, θαυμάσιες βλεφαρίδες, ἀλλὰ ἄτονο βλέμμα. Νὰ ἕνα μεγάλο μυστικό. Πῶς θὰ διατηρῆτε τὸ βλέμμα σας γεμᾶτο ζωὴ καὶ φλόγα ;

»Λίγες τὸ ξαίρουν αὐτό. Καὶ ἐν τούτοις δὲν εἶνε δύσκολο. Τὸ ὅλο ζήτημα ἔγκειται στὸ νὰ διατηρῆτε καλὴ τὴν ψυχικὴ σας κατάστασι. Δὲν ἀρκοῦν μονάχα οἱ φροντίδες γιὰ τὸ σῶμα. Ἡ ψυχὴ πρέπει νἆναι ἐπίσης ὑγιής. Καὶ ὑγεία της εἶνε ἡ χαρὰ καὶ τὸ γέλιο.

»Ἀποφεύγω τὶς δυσάρεστες ἐντυπώσεις καὶ κάθε τι ποὺ μπορεῖ νὰ προκαλέσῃ λύπη. Ἡ ζωὴ ἔχει δυὸ πλευρές. Παίρνω πάντα τὴν εὐχάριστη».

»Τελειώνω, προσθέτοντας ἀκόμα τὰ λίγα αὐτὰ μὰ οὐσιώδη : Θάρρος, ἐνεργητικότης καὶ αἰσιοδοξία εἶνε τρία ἀπὸ τὰ κύρια χαρίσματα τοῦ ὑποψηφίου ἀστέρος. Προστιθέμενα στὸ ἔμφυτο ταλέντο καὶ στὴν παραπάνω «μέθοδο», ποὺ ἀνέπτυξα ὅσο μπόρεσα πιὸ σύντομα, μᾶς δίνουν τὸν τύπο τοῦ «ἀστέρος», ποὺ εἶνε προωρισμένος νὰ μεσουρανήσῃ».

ΚΩΜΩΔΙΕΣ ΤΗΣ ΖΩΗΣ

ΣΟΒΑΡΑ ΠΡΟΤΑΣΙΣ

[Ἡ σκηνὴ μέσα σ' ἕναν δημόσιο κῆπο τῶν Παρισίων, ἕνα ἀνοιξιάτικο πρωϊνό. Μιὰ κυρία κάθεται μόνη της σ' ἕνα παγκάκι. Ἕνας νεαρὸς τὴν πλησιάζει. Χαιρετᾶ] :

ΕΚΕΙΝΟΣ : Παρντόν, ἐπιτρέπεται νὰ καθήσω, κυρία μου;

ΕΚΕΙΝΗ : Παρακαλῶ... Λάβετε ὅμως ὑπ' ὄψει σας, ὅτι δὲν θὰ μοῦ κάνετε τίποτε προτάσεις ἀπὸ τὶς συνηθισμένες. Θὰ μὲ ἀναγκάσετε νὰ φύγω ἀπ' τὸ ὤμορφο αὐτὸ μέρος.

ΕΚΕΙΝΟΣ : Αὐτὸ δὲν θὰ τὸ ἤθελα ποτὲ κυρία μου. Λάβετε ὑπὸ σημείωσιν πὼς εἶμαι σοβαρὸς κύριος.

ΕΚΕΙΝΗ : Αὐτὸ τὸ βλέπω, καὶ φαντάζομαι πὼς καὶ σεῖς θὰ βλέπετε, πὼς ἔχετε νὰ κάνετε μὲ μιὰ κυρία πολὺ καθὼς πρέπει... Ἔντιμη δέ, πρὸ παντός, γιατὶ εἶναι παντρεμένη.

ΕΚΕΙΝΟΣ : Μήπως πρόκειται νἄρθῃ ὁ σύζυγος ;

ΕΚΕΙΝΗ : Καθόλου. Ταξειδεύει.

ΕΚΕΙΝΟΣ (λίγο ἀφηρημένος) : Αὐτὸ εἶναι πολὺ εὐχάριστο.

ΕΚΕΙΝΗ : Γιὰ ποιόν ;

ΕΚΕΙΝΟΣ : Γιὰ ὅλους μας.

ΕΚΕΙΝΗ (τὸν ἀγριοκυττάζει) : Εἶναι σὲ πολὺ μακρυνὸ ταξεῖδι. Κάτω στὶς Ἰνδίες.

ΕΚΕΙΝΟΣ : Τόσο τὸ καλλίτερο! Ἀπέχει δηλαδὴ ἀπὸ δῶ χιλιάδες χιλιόμετρα!

ΕΚΕΙΝΗ : Ἀκριβῶς!... Ἀλλὰ πρέπει νὰ ξέρετε πὼς μ' ἀγαπάει τρελλά!.... Ἔχω ἀποδείξεις...

ΕΚΕΙΝΟΣ (ἔκπληκτος) : Ἔχετε ἀποδείξεις, ὅτι ...ἀπὸ ἀπόστασιν τόσων χιλιομέτρων σᾶς ἀγαπάει;! Τί εἴδους ἀποδείξεις ἔχετε, ἂν ἐπιτρέπεται...

ΕΚΕΙΝΗ : Μοῦ γράφει τακτικά.

ΕΚΕΙΝΟΣ : Ἀμ' αὐτὸ εἶναι ὑπέροχο!

ΕΚΕΙΝΗ : Βλέπετε, λοιπόν, ὅτι εἴσαστε καὶ σεῖς σύμφωνος; Ὅπου καὶ νὰ πάῃ —γιατὶ ταξειδεύει διαρκῶς σὲ διάφορες ξένες χῶρες τῆς Ἀσίας— μοῦ γράφει!

ΕΚΕΙΝΟΣ : Δὲ μποροῦσα ποτὲ νὰ φαντασθῶ πιὸ ἰδεῶδες πρᾶγμα! Νὰ γνωρίσω μιὰ κυρία, ποὺ ὁ ἄντρας της ταξειδεύει διαρκῶς.

ΕΚΕΙΝΗ (μειδιᾶ χαριτωμένα).

ΕΚΕΙΝΟΣ : Καὶ γι' αὐτὸ θὰ μοῦ ἐπιτρέψετε νὰ σᾶς κάμω μιὰ σοβαρὰ πρότασι.

ΕΚΕΙΝΗ (μειδιᾶ πιὸ χαριτωμένα).

ΕΚΕΙΝΟΣ : Μιὰ κι' ἔτυχε νὰ γνωριστοῦμε, θὰ σᾶς παρακαλέσω πολὺ νὰ μοῦ δίνετε τοὺς φακέλλους τῶν γραμμάτων τοῦ ἄνδρα σας, γιὰ νὰ βγάζω τὰ γραμματόσημα, τὰ ὁποῖα, φυσικά, θὰ εἶναι σπάνια.... Εἶμαι, ξέρετε, συλλέκτης γραμματοσήμων....

ΕΚΕΙΝΗ (κόκκινη ἀπ' τὸ θυμό) : Ὁρίστε! Δὲ σᾶς εἶπα πὼς θὰ μοῦ κάνετε καμμιὰ πρότασι ἀπ' τὶς συνηθισμένες! (σηκώνεται) καὶ θὰ μὲ ἀναγκάσετε νὰ φύγω; Χαίρετε, κύριε συλλέκτα!

(Ἡ κυρία φεύγει, θυμωμένη, ἐκεῖνος ἐπὶ πολὺ ὥρα παραξενεύεται γιὰ ποιὸ λόγο ἐθύμωσε ἡ κυρία).

Λ. ΣΤΡΑΦ.

Ἀθήνας νάθροῦν ἐδῶ λίγες μέρες νὰ βγάλουν τὸ ἄχτι τους!....

—Ἔμειναν οἱ κακόμοιροι χωρὶς θέατρο καὶ εἶχαν καλομάθει ὅλο τὸ καλοκαῖρι!

—Ἂς περιμένουν ὅμως τὸ ἐρχόμενο καλοκαῖρι ποὺ χάρις στὴ φετεινὴ ἐξαιρετικὴ δουλειὰ θὰ ἔχουν ὄχι δύο ἀλλὰ τρεῖς θιάσους μεταξὺ τῶν ὁποίων καὶ τὸν θίασον ἑνὸς τῶν πλέον γνωστῶν μας καλλιτεχνῶν ποὺ ἀπὸ τώρα συνεβλήθη μὲ γνωστὸν «παραλῆν» Θεσσαλονικιώτην νὰ κάνουν θίασον.

—Ὁ φίλος Γιώργης τοῦ «Λαβυρίνθου» ἂς ἑτοιμάσῃ τὸν μπεξαχτᾶ του γιὰ νέα κέρδη!

—Ὁ θίασος Κρεββατᾶ δὲν γίνεται εἰς τὸ θέατρον «Παπαϊωάννου».

—Ὑπάρχει ἀρκετὰ «καλὸς» ἐπιχειρηματίας νὰ καταθέσῃ κεφάλαια, ἀλλὰ φοβᾶται τὸν χειμῶνα!

— Ἀναλαμβάνει νὰ ἐπιχορηγήσῃ θίασον μὲ ἐπὶ κεφαλῆς τὴν καλή μας πρωταγωνίστρια, ἀλλὰ σὲ καλοκαιρινὸ θέατρο.

— Πάντως δὲν σκέπτεται καὶ ἄσχημα. Συμφωνεῖ ἀπολύτως μὲ τὰς ἀπόψεις του καί....

Ο ΠΙΜΠΡΙΝΕΤ

Μ' ΕΝ ΦΙΛΗΜΑ ΓΕΝΝΩΜΕΘΑ

ΦΙΛΙΑ ΚΑΙ... ΦΙΛΙΑ

Τὸ φίλημα — τὸ ἰδανικὸ αὐτὸ καὶ... ὀνειρῶδες φίλημα, ποὺ τὸ ὕμνησαν τόσο οἱ ποιηταί, — ἔχασε κι' αὐτὸ κάθε του ὑψηλὴ συναισθηματικότητα.

Δὲν εἶναι πιὰ ἐκεῖνο ποὺ διαβάζουμε στὶς παληὲς ποιητικὲς συλλογές. Ὁ μακαρίτης Παράσχος, ποὺ ἔγραψε τὸ :

Μ' ἕνα φίλημα γεννώμεθα
μ' ἓν φίλημα γεννῶμεν
κι' ἓν φίλημα λαμβάνομεν,
ὁπόταν τελευτῶμεν...

ἂν ζοῦσε σήμερα κι' ἔβλεπε τὸ «φιλὶ διαρκείας» τῶν «ἀστέρων... θὰ ηὐτοκτόνει.

Γιατὶ τὸ «φιλὶ διαρκείας» εἶναι ἐκεῖνο ποὺ ζητᾶ σήμερα ἡ μόδα. Στὸ Χόλλυγουντ γίνονται ...δοκιμαὶ ἐπὶ δοκιμῶν διὰ νὰ πετύχῃ αὐτὸ τὸ φιλί. Μεταχειρίζονται μάλιστα καὶ εἰδικὰ μηχανήματα ποὺ ρυθμίζουν πόσα λεπτὰ θὰ κρατήσῃ κάθε φιλί. Οἱ σκηνοθέται ἔχουν βρῆ τὸ μπελᾶ τους γιὰ ...ἕνα φιλί.

Ἀλλὰ ἐκεῖνο ποὺ κυριολεκτικῶς τραβοῦν μαρτύρια μὲ τὰ φιλιά, εἶναι οἱ «ἀστέρες» τοῦ κινηματογράφου, οἱ ὁποῖοι εἶναι ὑποχρεωμένοι ν' ἀποδώσουν μὲ τὸ φλογερό, διαρκὲς ἢ φευγαλέο φιλὶ μιὰ ὁλόκληρη σκηνὴ πάθους, ἔρωτος ἢ ...προδοσίας. Γιατὶ καὶ τὸ περίφημο αὐτὸ φιλὶ τοῦ Ἰούδα περιλαμβάνεται μέσα στὴν ποικιλία τῆς κινηματογραφικῆς ἀναπαραστάσεως τῶν ἀνθρωπίνων παθῶν διὰ τῆς σιγηλῆς γλώσσης τῶν ἐφαπτομένων χειλέων.

Ὁ περίφημος Γερμανο - Ἀμερικανὸς σκηνοθέτης Λούμπιτζ διαβαθμίζει ὡς ἑξῆς τὰ διάφορα εἴδη τῶν φιλιῶν :

1ον) Φιλὶ ἁγνότητος. Ἡ διάρκειά του δὲν πρέπει νὰ ὑπερβαίνει τὸ ἕνα δευτερόλεπτο καὶ δίδεται συνήθως στὸ μέτωπο ἢ στὰ μάγουλα, σπανιώτερα δὲ στὰ χείλη. Τὸ χαρακτηριστικώτερο τοῦ εἴδους αὐτοῦ τοῦ φιλιοῦ εἶναι ὅτι δὲν ἐξωτερικεύει καμμιὰ ἀπολύτως αἰσθησιακὴ ἀντίδρασι. Φανερώνει ἁπλῶς στοργή, φιλία, ἀγάπη ἀδελφική.

«Φιλὶ διαρκείας».

«Φιλὶ πόθου».

2ον) Φιλὶ τοῦ «πρώτου ρίγους» : Ἔτσι ὀνομάζεται τὸ πρῶτο φιλὶ ποὺ ἀλλάζουν οἱ ἐρωτευμένοι μέσα σ' ἕνα περιβάλλον κορεσμένο ἀπ' τὰ μύρα μιᾶς ἀνοιξιάτικης νύχτας καὶ κάτω ἀπὸ τὴν προστατευτικὴ σκιὰ τῶν πανύψηλων δέντρων κάποιου ποιητικοῦ πάρκου. Στὸ φιλὶ αὐτὸ λαβαίνουν μέρος ὄχι μόνο τὰ χείλη, ἀλλὰ καὶ τὰ ...μάτια, ποὺ λιγώνονται ἀπ' τὴ γλυκειὰ μέθη μιᾶς κρυμμένης ὥς τώρα δειλῆς, παρθενικῆς ἀγάπης. Ἡ διάρκειά του εἶναι τεσσάρων δευτερολέπτων καὶ ἀκολουθεῖται ἀπὸ ἐλαφρό, ἐλαφρότατο στεναγμὸ καὶ χαμήλωμα τῶν ματιῶν...

3ον) Τὸ φιλὶ τοῦ πάθους. Ἀπαιτεῖ «προπαρασκευαστικὴ» σκηνὴ δυνατῆς ἐρωτικῆς διαχύσεως καὶ ἐκδηλώνει ὅλη τὴ φλόγα δύο ψυχῶν ποὺ θέλουν νὰ δοθοῦν ὁλοκληρωτικὰ ἡ μιὰ στὴν ἄλλη. Τὸ αἰσθησιακὸ στοιχεῖο εἶναι πολὺ ἔντονο καὶ κατὰ τὸ πλεῖστον κυριαρχεῖ στὴν ὅλη εἰκόνα τοῦ φιλήματος. Αὐτὸ εἶναι τὸ διαρκέστερο φιλὶ καὶ ὑποχρεοῦνται οἱ ἠθοποιοὶ νὰ κρατοῦν σφιγμένα τὰ χείλη τους, μέχρις ὅτου ἕνα εἰδικὸ μηχάνημα, ποὺ χρησιμοποιεῖται γιὰ τὴ χρονομέτρησι τοῦ φιλιοῦ, τούς... ἀπαλλάξει ἀπὸ τὴν ἐπαγγελματικὴ αὐτὴ ἀγγαρεία ἢ ἀντιθέτως τοὺς διακόψῃ σὲ μιὰ στιγμὴ πραγματικῆς μέθης, ποὺ θἄθελαν νὰ μὴ τελειώσῃ ποτέ. Γι' αὐτὸ τὸν τελευταῖο λόγο, καὶ γιὰ τὴ φυσικωτέρα ἀπόδοσι τῆς σκηνῆς, οἱ σκηνοθέται προκειμένου νὰ χρησιμοποιήσουν φιλιὰ πάθους, διαλέγουν ἠθοποιοὺς...ἐρωτευμένους. Καμμιὰ φορὰ τὸ φιλὶ αὐτὸ παίζει καὶ τὸ ρόλο ψυχολογικῆς παγίδας ποὺ στήνουν οἱ πονηροὶ «νταϊρέκτορ» γιὰ νὰ ξεσκεπάσουν τὸ κρυφὸ αἴσθημα δύο ἀστέρων, ποὺ ἐνῷ ἡ φήμη τοὺς φέρνει ὡς ἐρωτευμένους, αὐτοὶ τὸ ἀρνοῦνται καὶ ἰσχυρίζονται ὅτι ἡ φιλία τους εἶναι ἐντελῶς ...ἀδελφική...

4ον) Τὸ φιλὶ τῆς «πίστεως». Βλέπετε ὅτι ἄλλο εἶναι τὸ φιλὶ τοῦ ἐρωτικοῦ πάθους καὶ ἄλλο τὸ φιλὶ τῆς πίστεως, πρᾶγμα ποὺ ἀποδεικνύει ὅτι τὰ δύο αὐτὰ ὡραῖα καὶ ὑψηλὰ συναισθήματα... δὲν συνυπάρχουν πάντοτε. Ἐξ ἄλλου τὸ φιλὶ τῆς πίστεως δὲν τὸ ἀλλάζουν μόνον οἱ ἐρωτευμένοι, ἀλλὰ καὶ οἱ...παντρεμένοι, οἱ ὁποῖοι μπορεῖ, ἀξιόλογα νὰ εἶναι πιστοὶ ὁ ἕνας στὸν ἄλλο, χωρὶς αὐτὸ νὰ ὑποδηλώνῃ ἀναγκαίως ὅτι ἐξακολουθοῦν ἀκόμα νὰ βρίσκωνται στὴν πρώτη τους ἐρωτικὴ φλόγα...

Τὸ φιλὶ αὐτὸ εἶναι τὸ πιὸ σοβαρό, ἀξιοπρεπὲς καὶ τὸ ὀλιγώτερο... σκανδαλιστικὸ ἀπ' ὅλα. Ἕνας ἠθοποιὸς ποὺ δίνει τὸ φιλὶ τῆς πίστεως στὴν ὀθόνη, παύει νὰ εἶναι κοινὸς ἄνθρωπος μὲ πάθη καὶ ὁρμὰς καὶ γίνεται σύμβολον τῆς ἁγνωτέρας ἑνώσεως δύο κατὰ πάντα ὡραίων καὶ ἠθικῶν ὑπάρξεων. Διαρκεῖ λίγο —ἕνα ἕως δύο τὸ πολὺ δευτερόλεπτα— καὶ ἀφήνει τελείως ἀσυγκινήτους τόσον τοὺς φιληθέντας, ὅσον καὶ τοὺς θεατάς.

5ον). Τὸ φιλὶ τῆς προδοσίας. Αὐτὸ εἶναι ἐκεῖνο, ποὺ κατὰ τὸν Ἀμερικανὸν σκηνοθέτην ἀπαιτεῖ τὴν μεγαλειτέραν τέχνην, διότι εἶναι συνυφασμένη ἡ ἀπιστία καὶ τὸ φιλί της μὲ τὴν ἀνθρώπινη φύσι καὶ μάλιστα τὴν γυναικεία, ὥστε τὸ φιλὶ αὐτό, ποὺ τὸ βλέπομε κάθε μέρα, ἔχομε συνηθίσει νὰ τὸ πέρνωμε γιὰ φιλὶ ...πίστεως. Γιὰ νὰ μπορέσῃ λοιπὸν ὁ θεατὴς νὰ καταλάβῃ ὅτι πρόκειται περὶ τοῦ φιλιοῦ τοῦ Ἰούδα, πρέπει ἀφ' ἑνὸς μὲν νὰ προηγηθῇ σκηνὴ «εἰσαγωγικὴ» καὶ ἀφ' ἑτέρου νὰ δοθῇ στὸ φιλὶ ὅλη ἡ ἀπεχθὴς ἐκδήλωσις μιᾶς ψεύτρας ψυχῆς ποὺ προδίδει.

Ἀκολουθοῦν στὸν κατάλογο ἄλλα φιλιά, μικρότερης κοινωνικῆς καὶ καλλιτεχνικῆς σημασίας.

Καὶ τώρα γεννιέται τὸ ἐρώτημα : οἱ «ἀστέρες» εἶναι πάντα ἐνθουσιασμένοι ἀπὸ τὰ φιλιὰ ποὺ ἀλλάζουν στὶς ἐρωτικές τους σκηνές ;

Αὐτὸ εἶναι ἄλλο μεγάλο ζήτημα, στὸ ὁποῖο θ' ἀπαντήσουν οἱ ἴδιοι... προσεχῶς.

Πρὸς τὸ παρὸν ἐκεῖνο ποὺ εἶναι βέβαιον εἶναι ὅτι οἱ ἀτυχεῖς-νεαροί, οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ γέροι - θεαταί, πολλὲς φορὲς ἔνοιωσαν τὴν καρδοῦλα τους νὰ χτυπάῃ δυνατὰ μπρὸς σὲ τέτοια φιλήματα καὶ ἀσφαλῶς θὰ τραγούδησαν στὴν «φιλουμένην γόησαν» ;

Δός μου δυὸ φιλιὰ
κι' ἂς εἶναι ψεύτικα...

Ο...ΑΦΙΛΗΤΟΣ

ΠΑΡΕΞΗΓΗΣΙ

Ὁ παπᾶς τοῦ χωριοῦ συναντᾶ στὸν δρόμο ἕναν ἐνορίτη του, ποὺ μόλις εἶχε ἀναρρώσει ἀπὸ πολυήμερη ἀρρώστεια.

—Καλὴ μέρα, κύριε Σαλτσίδη, τοῦ λέει. Πῶς τὰ περάσατε μὲ τὴ γρίππη ;

—Ἄχ, παπούλη μου, δὲν ὑπάρχει τρομερώτερη μέγαιρα ἀπ' τὴ γρίππη. Μ' ἔφαγε ἡ ἄτιμη!

—Καὶ ἡ κυρία Σαλτσίδη πῶς εἶναι ;

—Κι' αὐτὴ τὸ ἴδιο!

ΧΙΟΥΜΟΡ

Ο ΑΦΕΝΤΗΣ

Ὁ μικρὸς καχεκτικὸς ἀνθρωπάκος συναντᾶ ἕναν ἀρειμάνιο φίλο του.

—Λοιπόν, τοῦ λέει, ἀκολούθησα τὴ συμβουλή σου καὶ εἶπα στὴ γυναῖκα μου πὼς ἐγὼ εἶμαι ὁ νοικοκύρης τοῦ σπιτιοῦ καὶ ἐννοῶ ἀπὸ τώρα καὶ στὸ ἑξῆς νὰ μὲ ὑπακούῃ τυφλά!

—Ὡραῖα! φώναξε ὁ ἄλλος. Τώρα μπορεῖς νὰ περπατᾷς μὲ τὸ κεφάλι ψηλά!

—Ἀδύνατον! τὸ κεφάλι μου ἔχει γίνει σαράντα ὀκάδες.... ἀπὸ τὶς γριθιὲς ποὺ μοὔδωσε ἡ γυναῖκα μου μόλις τῆς ἔκαμα τὴν παραπάνω δήλωσι...

ΑΛΑΝΘΑΣΤΟ ΓΝΩΡΙΣΜΑ!

—Πῶς σᾶς φαίνεται τὸ μωρό; ρωτάει ὁ περίφημος μπαμπᾶς τὸ φίλο τοῦ σπιτιοῦ.

—Νὰ σᾶς πῶ ἔχει ἕνα ὕφος ἠλίθιο, ὁπωσδήποτε ὅμως σᾶς μοιάζει καταπληκτικά.

ΠΑΡΕΞΗΓΗΣΙΣ

Ἕνας κατάδικος εἶχε δραπετεύσει ἀπὸ τὶς φυλακὲς καὶ ἡ Σκότλαντ Γυὰρδ ἔστειλε σὲ κάποιο ἀπομακρυσμένο σταθμό, στὴν περιφέρεια τοῦ ὁποίου ὑπῆρχαν ὑπόνοιες ὅτι κατέφυγε ὁ δραπέτης, ἔξη φωτογραφίες του σὲ διάφορες στάσεις (προφίλ, ἀν-φὰς κ.λ.π.) μὲ τὴν διαταγὴ νὰ φροντίσουν γιὰ τὴ σύλληψί του.

Μετὰ δεκαπέντε μέρες ὁ σταθμάρχης ἀναφέρει:

«Ἀπὸ τοὺς ἔξη, ποὺ μοῦ στείλατε τὶς φωτογραφίες τους, ἔχω συλλάβει ὡς τώρα τοὺς πέντε. Μόλις συλλάβω καὶ τὸν ἕκτο θὰ σᾶς τοὺς στείλω ὅλους ὑπὸ συνοδείαν!»

Η ΜΟΝΗ ΛΥΣΙΣ

—Ὁ γυιός μου θέλει, σώνει καὶ καλά, νὰ γίνῃ μοτοσυκλετίστας καὶ νὰ λάβῃ μέρος σὲ ἀγῶνες ταχύτητος. Τί μὲ συμβουλεύεις νὰ κάνω;

—Νὰ μὴ βρεθῇς ...ἐμπόδιο στὸ δρόμο του γιατὶ πᾶς χαμένος.

Η ΔΙΑΓΝΩΣΙ

—Ἄκουσε, κόρη μου, λέει ὁ σοβαρὸς γιατρὸς κ. Σίμψον στὴν κατάξανθη τσαχπίνα, ποὺ ἐπιμένει νὰ τὸν πείσῃ ὅτι πρέπει νὰ παντρευτῇ τὸν ἀγαπημένον της. Δὲν τοῦ εἶπες τοῦ Τζὰκ ὅτι ἐγὼ δὲν τὸν βρίσκω καθόλου καλό;

—Ναί, μπαμπᾶ, ἀλλὰ ὁ Τζὰκ λέγει πὼς αὐτὸ δὲν εἶνε ἡ πρώτη... κακὴ διάγνωσι ποὺ κάνετε.

ΤΟΥ ΕΚΛΕΒΑΝ ΩΡΕΣ!

Ἕνας περιηγητὴς βρίσκει ἔξω ἀπὸ μιὰ μικρὴ πόλι τῆς Σκωτίας κάποιον γέρο, ποὺ φημίζεται ὅτι εἶνε ὁ γεροντότερος κάτοικος.

—Εἶνε ἀλήθεια, τοῦ λέει, ὅτι πλησιάζετε τὰ ἑκατό;

—Ἀσφαλῶς, ἀπαντᾶ ὁ γέρος καὶ ἂν δὲν βάζανε κάθε χειμῶνα τὰ ρολόγια μιὰ ὥρα πίσω, ἀσφαλῶς θὰ τἄχα ξεπεράσει τὰ ἑκατό!

ΕΝ ΕΣΧΑΤΗ ΑΝΑΓΚΗ

—Πῶς τὰ πᾶς μὲ τὴν κρίσι; ρωτᾶ κάποιος ἕνα περίφημο γυναικᾶ φίλο του.

—Ἄστα! φίλε μου, μὲ καπέστρεψε! Φαντάσου, ἀφοῦ ἀναγκάστηκα νὰ στείλω τὴ γυναῖκα μου στὸ πατέρα της καὶ νὰ βάλω τὰ παιδιά μου σ' ἕνα ἄσυλο.

—Φοβερό!

—Κι' ἂν ἐξακολουθήσῃ αὐτὴ ἡ κατάστασι, θ' ἀναγκασθῶ ἴσως νὰ διώξω καί... τὴν καμαριέρα!

ΖΗΤΗΜΑ ΠΕΙΡΑΣ

Ἕνας νεαρὸς σκωτσέζος εἶχε συγχρόνως ἀγαπήσει δύο συγχωριανές του, μία ψηλὴ καὶ εὔρωστη καὶ μία κοντὴ καὶ λεπτή. Ἐπειδὴ δυσκολευόταν νὰ διαλέξῃ μεταξὺ τῶν δυό, γιατὶ καὶ οἱ δυὸ ἦταν ὅμορφες, πῆγε καὶ ζήτησε τὴ συμβουλὴ τοῦ πατέρα του.

— Ποιὰ νὰ πάρω; Τὴ ψηλὴ ἢ τὴν κοντή;

—Ἄκουσε, παιδί μου, ἀπαντᾶ σοφώτατα ὁ γέρος. Στὸ ἴδιο δίλημμα εἶχα βρεθῆ κι' ἐγὼ ὅταν ἐπρόκειτο ν' ἀγοράσω τὴν ἐκκολαπτικὴ μηχανή μου. Ὥστε ἀκολούθησε τὴ συμβουλὴ τῆς πείρας μου. Πάρε τὴν λεπτὴ καὶ κοντή, γιατὶ αὐτὲς ἔχουν... λιγώτερη κατανάλωσι...

Μανώλη Κανελλή
(ΣΙΣΥΦΟΣ)

Ἀθηναϊκὸν μυθιστόρημα.

ΠΑΝΤΡΕΥΟΥΜΑΙ την ΠΡΟΙΚΑ ΣΟΥ

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ ΤΩΝ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΩΝ.— Ὁ βιομήχανος Ραλλόγλου ἔχει δυὸ παιδιά, τὴ Βέττα, ἀνοιχτόκαρδη, καὶ γεμάτη νοστιμιά, ποὺ ἔχει νέες ἀντιλήψεις, καὶ τὸν Ντόρη, ποὺ ὅλο ξοδεύει καὶ ποὺ χρεώνεται. Μιὰ ἡμέρα ζητάει τὴν Βέττα ἕνας μηχανικὸς νέος καὶ μὲ μέλλον, ἀλλ' ὁ Ραλλόγλου τὸν διώχνει μὲ τὶς κλωτσιές, ἐνῷ συγχρόνως ὁ γυιός του, ζητῶντας ἀπ' αὐτὸν καὶ μὴ λαβαίνοντας λεπτὰ γιὰ νὰ πληρώση τὰ χρέη του, ἀναγκάζεται ν' ἀρραβωνιαστῆ τὴν κόρη ἑνὸς τοκογλύφου γιὰ ναύρη τὰ λεπτὰ ποὺ ἔχει ἀνάγκη. Σ' αὐτὸ τὸ σημεῖο ἐμφανίζεται ὁ ὁμογενὴς Μαλάμης, περασμένης ἡλικίας, πλούσιος καὶ ἀμόρφωτος, ζητῶντας τὸ χέρι τῆς Βέττας μὲ τρόπο ποὺ κάνει τὸν Ραλλόγλου νὰ σκεφτῆ πὼς αὐτὸς ὁ ἄνθρωπος εἶναι ἕνα κτῆνος. Τὴν ἡμέρα ἀκριβῶς ἐκείνη ἡ Βέττα συμμετέχει στοὺς ἱππικοὺς ἀγῶνες τοῦ Πολυγώνου μὲ τὴ φοράδα της Μάκ, ποὺ πολὺ συχνὰ φρένιαζε καὶ ἀλλοίμονο στὸν ἀναβάτη της. Τοῦτο συμβαίνει κι' αὐτὴ τὴν ἡμέρα. Ἡ Μὰκ ἀφηνιάζει καὶ ἡ Βέττα θὰ σκοτωνόταν, ἂν ὁ Θέμος Δαρίδης, ὁ μηχανικὸς ποὺ τὴ ζήτησε σὲ γάμο, δὲν ὁρμοῦσε, μὲ κίνδυνο τῆς ζωῆς του, νὰ τὴν σώση—ἀλλὰ καὶ νὰ φύγη ἀμέσως, γιατὶ εἶχε τὴν πικρία στὴν ψυχή, γιατὶ δὲν ἤθελε νὰ συναντήση τὸν πατέρα τῆς Βέττας, πού, τρελλὸς πρῶτα ἀπὸ τὸ φόβο του γιὰ τὴ ζωὴ τῆς κόρης του, ἡσύχασε ἅμα σώθηκε καὶ ζητοῦσε τὸ... σωτῆρα, γιὰ νὰ τοῦ δώση μισὸ ἑκατομμύριο, ποὺ εἶχε ὑποσχεθῆ σ' ὁποιον ἔσωζε τὸ κορίτσι του. Καὶ πραγματικά, ὁ Δαρίδης εἶχε προβλέψει κι' αὐτὸ τὸν ἐξευτελισμὸ καὶ καλὰ ἔκανε ποὺ ἔφυγε, παρὰ τὶς παρακλήσεις τῆς δ)δος Ραλλόγλου, ποὺ τοῦ ζητοῦσε νὰ μείνη. Γιατί, μόλις ἔφθασε ὁ γερο-Ραλλόγλου, τὸν ζήτησε γιὰ νὰ τὸν... πληρώση.—Γιατί; ρώτησε ἡ Βέττα ἀνήσυχη; —Γιατὶ τόσα ὑποσχέθηκα σ' αὐτὸν ποὺ θὰ σ' ἔσωζε. — Τόσα; ρωτᾶ ἡ Βέττα μὲ σβυσμένη φωνή...

8ον

Ἀτάραχος, ἐπανέλαβε ὁ πολυεκατομμυριοῦχος :

—Μισὸ ἑκατομμύριο !

(Σὰν νἄλεγε :

Μισὸ ἑκατοστάρικο !)

Ἡ νεαρὴ κοπέλλα ἐκύτταξε τὸν πατέρα της μὲ δικαιολογημένη κατάπληξι.

Καὶ ὕστερα, τὸ ἐπῆρε στ' ἀστεῖα, ἐκάγχασε.

Καὶ εἶπε :

—Μπᾶ !

—Ναί !...

—Μισὸ ἑκατομμύριο ἔταξες, γιὰ νὰ μὲ σώσῃς πατερούλη μου, ἀγαπημένε μου πατερούλη ; Ἀλλά, λοιπόν, τόσα πολλὰ ἀξίζω ;

—Ἀξίζεις, κορούλα μου, ἕνα ὁλόκληρο θησαυρό. Ὅμως....

—Τί ;

—Αὐτὴ εἶνε ἡ ἐξήγησις τῆς προθυμίας τοῦ Θέμου Δαρίδη, νὰ κινδυνεύση τὴ ζωή του, γιὰ νὰ σὲ σώση.

—Αὐτή ;

—Καὶ βέβαια ! Ποῦ νομίζεις ὅτι βρίσκεσαι, χρυσό μου κοριτσάκι ; Καὶ σὲ ποιὸν αἰῶνα νομίζεις ὅτι ζῆς ; Ζῆς στὸν εἰκοστὸ αἰῶνα, στὸν αἰῶνα τῆς ὕλης καὶ τοῦ χρήματος. Στὸ δέκατο ἔνατο αἰῶνα ἔζουσε ὁ Ἀλῆ Πασσᾶς. Στὸν εἰκοστὸ αἰῶνα ἀκμάζει ὁ Ἀλῆ..Παρᾶς !

Καὶ ὁ γέρο βιομήχανος, κατευχαριστημένος ὁ ἴδιος ἀπὸ τὸ ἀμφιβόλου ποιότητος καλαμπούρι του, ἐρρίχτηκε πάνω σὲ μιὰν πολυθρόνα,—καὶ ξεκαρδίστηκε νὰ γελᾷ.

Ὅταν ἐκόπασαν λίγο τὰ χάχανά του, ὁ βιομήχανος κ. Ραλλόγλου ἐπῆρε τὸ χέρι τῆς κόρης του, τὸ ἔσφιξε μέσα στὸ δικό του γλυκά, νοιώθοντας πλημμύρα στοργῆς.

Τῆς εἶπε :

—Βέττα...

—Παπάκη ;

—Ἄκουσε, μωρό μου ! Ξαίρεις ὁ μπαμπάκας σου πόσο σὲ ἀγαπᾶ, δὲν εἶνε ἔτσι ;

Ἡ νεαρὴ κοπέλλα ἐχάϊδεψε τὶς σπάνιες καὶ ἀσημένιες τρίχες τοῦ πατρικοῦ κεφαλιοῦ, μὲ θερμὴ αἴσθησι.

Τοῦ εἶπε :

—Κι' ἐγὼ σ' ἀγαπῶ, ἀγαπημένε μου παπάκη !

—Λοιπόν, ἐγώ, παιδί μου, θέλω τὸ καλό σου. Ἄκου.

—Τί ;

—Ὁ ἀξιότιμος κύριος Θέμος Δαρίδης μπορεῖ νἆναι νέος τοῦ συρμοῦ καὶ τοῦ κόσμου, μὲ κομψὰ ροῦχα καὶ μὲ χαριτωμένο πρόσωπο. Δὲν ἀντιλέγω. Ὅμως....

—Ὅμως ;

—Αὐτὰ εἶνε προσόντα γιὰ νὰ γίνῃ κανεὶς ἕνα καλὸ...μαννεκέν. Καὶ ὄχι ἕνας καλὸς σύζυγος. Τί θέλεις νὰ πάρῃς, μικρούλα μου ; Κοῦκλο ἢ ἄνθρωπο ;

Ἡ Βέττα τοῦ ἀποκρίθηκε στὰ ἀστεῖα :

—Θέλω νὰ παντρευτῶ....κοῦκλο !

—Ἄφησε, παιδί μου, τὰ ἀστεῖα! Τὸ ζήτημα εἶνε πολὺ σοβαρώτερο, ἀπὸ ὅ,τι τὸ φαντάζεσαι.

—Σοβαρώτερο ἔ Γιατί ;

—Διότι ἔχουμε δυὸ προτάσεις γάμου γιὰ τὸ χέρι σου, ἀγαπητή μου Βέττα. Δύο ἄνδρες, διεκδικοῦν τὸ δικαίωμα νὰ σὲ κάμουν γυναῖκα των.

Ἡ νεαρὴ ἀριστοκράτις ἐκύτταξε τὸν πατέρα της μὲ ἀπορία :

—Δύο ;

—Ἀκριβῶς !

—Καλά, τὸν ἕνα ὑποψήφιο τὸν ξαίρω. Εἶνε ὁ....ὁ....

—Εἶνε ὁ ἀξιότιμος κύριος Θέμος Δαρίδης. Γιατὶ ἐκοκκάλωσες. Γιατὶ σ' ἔπιασε γλωσσοδέτης ; Πές τὸ ὄνομά του καὶ μὴ ντρέπεσαι. Ἢ μήπως....

Τὴν ἐκύτταξε πονηρά :

—Ἢ μήπως σὲ πονεῖ λίγο τὸ δοντάκι σου ;

—Ἄ, παπάκη !

Ὅμως, τοὐαὐτὸ καὶ λεῖο μουτράκι της, ἐπορφυρώθηκε, ἔσταξε ἀπὸ τὰ χνουδάτα μάγουλά του αἶμα.

Ὁ κ. Ραλλόγλου ἐξακολούθησε στὸν ἴδιο τόνο :

—Εἶνε νέος, νόστιμος, καὶ εἶνε φυσικὸ νὰ σὲ τραβάη λίγο. Ὅμως ἐγώ, παιδί μου, τὸν ἀντιπαθῶ.

—Γιατί ;

—Δὲν ξαίρω γιατί. Δὲν ἔχω, ἴσως κανένα συγκεκριμένο λόγο νὰ τὸν ἀπεχθάνουμαι. Ἐπὶ τέλους, δὲν μοῦ ἐσκότωσε δὰ καὶ τὸν πατέρα. Τί μοὔχει κάνει ἔως τώρα ὁ κ. Δαρίδης ; Ζητᾶ νὰ φάη τὰ χρήματάμου, νὰ ξεκοκκαλίσῃ μέχρι πεντάρας τὴν προικούλα σου, ποὺ εἶνε ἀρκετὰ στρογγυλή, ἐδῶ, ποὺ τὰ λέμε, διάβολε....

Ἡ Βέττα, τώρα ἔγινε σοβαρή, πολὺ σοβαρή.

Μιὰ σκιὰ ἐκάλυψε τὰ φωτεινά της χαρακτηριστικὰ ποὺ ἐβασίλεψαν, ἔσβυσαν ὅλα μέσα στὸ λυκόφως αὐτῆς τῆς ξαφνικῆς μελαγχολίας.

Εἶπε :

—Ἄκουσε, παπάκη μου !

—Τί ;

—Ἰσχυρίζεσαι ὅτι ὁ κ. Δαρίδης μὲ θέλει ἀποκλειστικῶς γιὰ τὰ λεπτά μου ;

—Δὲν τὸ ἰσχυρίζομαι μόνο. Εἶμαι ὁλότελα πεπεισμένος, μικρούλα μου. Καὶ μάλιστα, εἶμαι ἕτοιμος νὰ σοῦ τὸ ἀποδείξω....

—Πῶς ;

—Ἐσταμάτησε τὴν ἀφηνιασμένη σου φοράδα ξαίρεις πότε ;

—Πότε ;

—Μόνον, ὅταν ἐφώναξα ὅτι χαρίζω μισὸ ἑκατομμύριο σ' αὐτόν, ποὺ θὰ σὲ σώσῃ ! Προηγουμένως ὁ λαμπρὸς αὐτὸς καὶ εὐέρος νέος ἦτον κρυμμένος ἀνάμεσα στὸ πλῆθος καὶ δὲν ἔδειχνε τὸ παραμικρὸ σημεῖο ζωῆς. Τί ἀποδεικνύει αὐτό ;

—Τί ἀποδεικνύει ;

—Ὅτι, ἁπλούστατα, διάβολε δὲν εἶχε καμμιὰ διάθεσι νὰ ριψοκινδυνεύσῃ τὸ τομάρι του δωρεάν, τζάμπα ἢ καὶ βερεσέ ! Τοῦ ἀρέσει νὰ ἐξαργυρώνῃ ὅλες τὶς πράξεις του, τοῖς μετρητοῖς. Ἔχει ὡς ἐμπορικὴ ἀρχή του, αὐτὸ ποὺ λὲν οἱ Τοῦρκοι: Πεσίνι !

Καὶ γιὰ δεύτερη φορά, ὁ γηραιὸς βιομήχανος ἐξεκαρδίστηκε στὰ γέλοια.

Ὅταν ἔγινε γαλήνη πάλι μέσα στὸ στόμα καὶ στοὺς βρόγχους τοῦ γέρο πλουτοκράτου, ἡ κόρη του εἶπε :

—Ὥστε, μόνο γιὰ τὰ λεπτά μου μὲ θέλει ὁ Δαρίδης ;

—Βέβαια.

—Ὥστε, λοιπόν, παπάκη, δὲν εἶμαι ἐγὼ ἀξία νὰ ἀγαπηθῶ ἐγὼ γιὰ τὴν ἑαυτή μου ; Δὲ σοῦ φαίνεται ὅτι μὲ προσβάλλεις ; Τόσο ἄσχημη καὶ τόσο στερημένη προσόντων εἶμαι, λοιπόν, ποὺ δὲν εἶνε δυνατὸν νὰ βρεθῇ ἄνθρωπος νὰ μὲ ἀγαπήσῃ γιὰ τὴν ἑαυτή μου ;

—Παιδάκι μου, τρελλάθηκες ; Καὶ ὑπάρχει πιὸ ὄμορφο κορίτσι ἀπὸ σένα, στὴν Ἀθήνα ;

—Τότε ;

—Τότε, νά : Ὁ Δαρίδης εἶνε προικοθήρας ! Εἶνε ἕνας κοινὸς προικοθήρας ! Σὲ θέλει γιὰ τὴν προῖκα σου ! Σὲ παντρεύεται ἀποκλειστικὰ γιὰ τὴν προῖκα σου !

—Ἄ μπᾶ ;

—Φυσικά ! Εἶνε ἀπένταρος ! Καὶ ἕνας ἀπένταρος λιμοκοντόρος τί ἄλλο μπορεῖ νἆναι, βρὲ παιδί μου, παρὰ προικοθήρας ; Ἔχουν αἴσθημα αὐτοί ; Ἀγαποῦν αὐτοί ; Ἀγάπη! Ἄς γελάσω ! Χᾶ ! Χᾶ ! Χᾶ ! Ἀγάπη ! ἐρωτεύονται τὴν κάσσα τοῦ πατέρα, φλερτάροντας μὲ τὴν κόρη του ! Πρὸς τὴν κόρη. Κόρτε ! Πρὸς τὸ χρηματοκιβώτιο ! Πάθος...

—Λοιπόν ;

—Λοιπόν, ἰδού : Ἐγὼ ἀνέκαθεν ἔμαθα νὰ δυσπιστῶ, κοριτσάκι μου, πρὸς τοὺς ἀχαρτοσήμωτους φιφτιτού, ποὺ πολιορκοῦν τὰ κοριτσάκια τῶν πλουσίων.

—Μά, καλὲ παπάκη, σκέψου τί λές. Στὸ κάτω—κάτω ὁ Θέμος Δαρίδης δὲν ἀνήκει σ' αὐτὴ τὴν κατηγορία τῶν...πῶς τοὺς εἶπες ;...τῶν ἀδέκαρων λιμοκοντάρων. Ἐργάζεται ἀξιοπρεπέστατα τὸ παιδί, κερδίζει τὸ ψωμί του μὲ τὸν τίμιο ἱδρῶτα του. Πλούσιος βέβαια δὲν εἶνε σὰν καὶ σένα...σὰν καὶ μᾶς. Ἀλλά, τέλος πάντων δὲν εἶνε καὶ ζητιᾶνος, οὔτε ἀπένταρος. Βγάζει ἕνα μισθὸ ἀπὸ 8.000δραχμὲς τὸ μῆνα.

ΤΟ ΣΑΒΒΑΤΟΝ
6 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ
“Η ΦΩΝΗ
ΤΗΣ
ΚΡΗΤΗΣ,,

Ἰδιοκτήτης - Διευθυντὴς
ΖΑΧ. ΕΠ. ΧΑΤΖΗΔΑΚΗΣ
Μεγάλη ἑβδομαδιαία ἐφημερὶς

ΟΡΓΑΝΟΝ ΤΩΝ ΑΠΑΝΤΑΧΟΥ ΚΡΗΤΩΝ ΔΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΟΔΟΝ ΚΑΙ ΕΥΗΜΕΡΙΑΝ ΤΗΣ ΚΡΗΤΗΣ. Ὕλη ἐκλεκτή, ἐπίκαιρος καὶ ἐνδιαφέρουσα.— Σύνταξις ἐπιμελημένη. — Συνεργάται διακεκριμένοι. Πληροφορίαι καὶ ἀρθρογραφία ἐπὶ ὅλων τῶν ζητημάτων ποὺ ἀφοροῦν τὴν Κρήτην. — Εἰδήσεις ἐξηκριβωμέναι ἐπὶ τῆς γεωργικῆς, παραγωγικῆς, ἐμπορικῆς, οἰκονομικῆς καὶ κοινωνικῆς κινήσεως καὶ ζωῆς τῆς Κρήτης καὶ τῶν Κρητῶν.

ΑΠΑΝΤΑΧΟΥ ΚΡΗΤΕΣ ΕΝΔΙΑΦΕΡΘΗΤΕ ΔΙΑ ΤΗΝ ΦΩΝΗ ΤΟΥ ΤΟΠΟΥ ΣΑΣ

Γραφεῖα : Ἀθῆναι, ὁδὸς Ἁγ. Κωνσταντίνου 4β (Κ)
Τηλ. 53.581.

Γιὰ τρίτη, τώρα, φορὰ ὁ γέρο βιομήχανος, ἐκάγχασε δυνατά.

(Καὶ τὰ τετραπλᾶ πρισγούλια τοῦ ὑποσιαγόνου του ἀνατράνταξαν, ἀλάφιασαν καὶ ἐτρικύμισαν,—ὡς ταρτελλέττες ζελέ...)

Ἐτραύλισε, — πολιορκημένος ἀπὸ τὰ γέλοια ἕως τὸ κεφάλι :

—8.000 τὸ μῆνα ; 8.000 τὸ μῆνα; Χέ ! Καὶ εἶνε λεφτά, εὐλογημένο κορίτσι, 8.000 τὸ μῆνα ; Χᾶ ! Χᾶ ! Πάλι, ἄς γελάσω ! Μά, ἐσύ, παιδάκι μου, σήμερα ἐβάλθηκες νὰ μὲ πνίξῃς ἀπὸ τὰ γέλοια, γιὰ νὰ μέ... κληρονομήσῃς, πρὶν τὴν ὥρα σου !

—Παπάκη !

— Ἔλα ! Καλά... Ἄμ, τί εἶνε σήμερα, ὀκτὼ χιλιάδες δραχμές, βρὲ παιδί μου ; Ὀκτὼ χιλιάδες δίνω ἐγὼ στὸ προσωπικὸ τοῦ μεγάρου μου, στὸν τελευταῖο μου ὑπηρέτη, Χᾶ ! Χᾶ ....Χᾶ....καὶ χώρια τὰ τυχερά τους, δηλαδὴ τὰ ὅσα μᾶς κλέβουνε.

—Παπάκη, τέλος πάντων. Ξαίρω ὅτι εἶσαι ἀγύριστο κεφάλι. Καὶ ὅτι ἅμα σοῦ μπῇ μιὰ ἰδέα στὸ κεφάλι, δύσκολα σοῦ βγαίνει. Ἔχεις τὴ γνώμη ὅτι ὁ κ. Δαρίδης εἶνε ἕνας πρόστυχος προικοθήρας, ποὺ ἐποφθαλμιᾶ μόνο τὰ λεφτά μου, αἴ ;

—Ναί !

—Ὡραῖα ! Ἀλλά, προηγουμένως, μοῦ εἶπες ὅτι μὲ ζητοῦν εἰς γάμον δύο κύριοι....

—Δύο, βέβαια ! Χᾶ ! Χᾶ ! Δύο, γιὰ τὴν ὥρα. Καὶ ἀργότερα, βλέπουμε, ἔχει ὁ Θεός ! Ἅμα ἔχει προῖκα ἕνα κορίτσι, οἱ γαμπροὶ σπάζουν τὰ κουδούνια, χτυποῦν τὴν πόρτα της ἀπὸ τὸ πρωΐ ἕως τὸ βράδυ. Καὶ σαράντα χέρια νἄχε αὐτὸ τὸ κορίτσι, οἱ ὑποψήφιοι γαμπροὶ θὰ τῆς ζητοῦσαν καὶ τὰ σαράντα.

Ἡ Βέττα—ποὺ ἄρχιζε πιὰ νὰ τὴν κουράζῃ αὐτὴ ἡ συζήτησις—τὸν ἔκοψε ἀπότομα :

—Ποιὸς εἶν ὁ ἄλλος ;

—Ὁ ἄλλος ὑποψήφιος ;

—Ναί !

—Χμ ! Θέλεις νὰ τὸν μάθῃς, καθὼς βλέπω. Παρ' ὅλο, ποὺ σὲ γαργαλεύει λίγο ἡ καρδούλα σου, γιὰ τὸν ὀμορφονιὸ τὸ Δαρίδη...Ἄχ ! Τί σοῦ εἶνε αὐτὰ τὰ μοντέρνα κορίτσια...

—Τέλος πάντων, θὰ μοῦ πῇς ποιὸς εἶνε αὐτὸς ὁ δεύτερος ὑποψήφιος, ναί ἢ ὄχι ;

—Θὰ σοῦ πῶ. Εἶνε ἕνας Ἀμερικάνος....

Τὰ μάτια τοῦ ὡραίου κοριτσιοῦ διεστάλησαν ἀπὸ τρόμο :

—Παναγία μου !

—Τί ;

—Ἀμερικάνος ;

—Ναί...

—Καὶ μὲ Ἀμερικάνο θέλεις νὰ μὲ παντρέψῃς ; Γιὰ νὰ πεθάνω στὴ Ν. Ὑόρκη ; Γι' αὐτό, μοῦ πῆρες δασκάλα γιὰ τὰ ἐγγλέζικα ;

Τότε, μόνο, ὁ γέρο βιομήχανος ἐκατάλαβε τὴν τραγελαφικὴ παρεξήγησι.

—Κουτό ! Αἴ, κουτό ! Δὲν εἶπα Ἀμερικανός ! Εἶπα Ἀμερικάνος.

—Καὶ τί διαφορά ;

—Μεγάλη ! Ἀμερικανὸς εἶνε ὁ Ἀμερικανός, ὁ γ ι ά γ κ ι ς ! Ἀμερικάνος εἶνε Ἕλλην, ὁ ὁμογενὴς καὶ ἔτσι λέγεται γιατὶ ἔζησε καὶ ἐργάστηκε πολλὰ χρόνια στὴν Ἀμερική.

Καὶ ὕστερα ἀπὸ τὸ μάθημα αὐτὸ τῆς γεωγραφικῆς ἀνθρωπολογίας, ὁ κ. Ραλλόγλου ἐσυνέχισε :

—Εἶνε, λοιπόν, ὁμογενής, ἔζησε τριάντα χρόνια στὸ Σικάγο, ὅπου εἶχε μ π ρ α σ σ ε ρ ί καὶ ἐκέρδισε πολλά.

—Τριάντα χρόνια ;

—Σωστά !

—Καλά, παπάκη ! Καὶ πόσων χρόνων εἶνε ὁ Χριστιανός ;

Σ' αὐτὸ τὸ σημεῖο, ἐκόμπιασε λίγο ὁ γέρος.

Ἦτον αὐτὴ ἡ «ἀχίλλειος πτέρνα» τοῦ δευτέρου συνοικεσίου, ὅ,τι καλοῦν οἱ Γάλλοι σὲ ἀνάλογες περιστάσεις :

«—Σφᾶλμα τοῦ θώρακος !»

Διστάζοντας, ἐψιθύρισε ὁ γέρο βιομήχανος :

—Αἴ, δὲν εἶνε βέβαια καὶ παιδί ! Τί νὰ τὰ κάμῃς καὶ τὰ ἀγόρια ; Οἱ πολὺ νέοι εἶνε, παιδί μου, ἄστατοι, ἁρποῦν τὴν προῖκα καὶ νοικιάζουν γκαρσονιέρες σ' ἀπόκεντρα. Δηλαδή, μὲ τὰ λεφτὰ τῆς νόμιμης γυναίκας πληρώνουν τὶς παράνομές των παλλακίδες....

Ἀδυσώπητη, ἐρώτησε ἡ Βέττα Ραλλόγλου :

—Πόσων ἐτῶν εἶνε ;

—Μά...

—Τί ;

—Σαράντα ὀκτώ !

—Ἄ ! Δηλαδή, πενῆντα καὶ βάλε, δὲν εἶνε ἔτσι ;

—Ἄ, ὄχι δά ! Τὰ παραλὲς καὶ ἐσύ, καημένη ! Τί διάβολο ! Δὲν εἶνε ὁ ἄνθρωπος οὔτε Μαθουσάλας, οὔτε Ζαρὸ ἀγάς. Ἄλλως τε, θέλεις, παιδί μου, νὰ σοῦ πῶ ἕνα πρᾶγμα ; Ἐγώ, ἐὰν ἤμουν κορίτσι τῆς παντρειᾶς στὴ θέσι σου, δὲν θἄπαιρνα ἄντρα κάτω ἀπὸ σαράντα. Τί νὰ πάρω, δηλαδή ; Ἕνα νευρόσπαστο ; Ἕνα κνώδαλο ; Ἕνα γυναικᾶ, μὲ νερουλιασμένο τὸ μυαλό καὶ τὴν καρδιὰ του ἀγκινάρα, ποὺ νὰ μαγκώνῃ στὶς γωνιὲς ἀκόμα καὶ τὶς καμαριέρες μου ;

—Τέλος πάντων, πόσων ἐτῶν εἶνε, αὐτὸς ὁ κύριος ;

—Σοῦ εἶπα : Σαράντα ὀκτώ....

—Χωρὶς τὰ καλοκαίρια, ἐκατάλαβα. Λαμπρά. Καὶ τώρα, ἄς ἀρχίσουμε ἀπὸ τὴν ἀρχή.

—Τί θέλεις ;

—Πῶς λέγεται ;

—Εἶνε ὁ κύριος Μαλάμης, ὁ ὁμογενὴς τραπεζίτης ἀπὸ τὸ Σικάγο...

— Μαλάμης....Μαλάμης... Μαλάμης....Ἄγνωστος. Δὲ θυμᾶμαι νἄχω ἀκούσει ποτὲ τὸ ὄνομα αὐτουνοῦ τοῦ Ἀβραάμ ! Μήπως ἔχω δῆ τὴ φάτσα του πουθενά, παπάκη ;

—Ὤ, σίγουρα !

—Λοιπόν, ἔστω ! Δὲ θυμᾶμαι. Τέλος πάντων. Εἶπες ἔχει λεφτά ;

—Λεφτά ; Λεφτὰ νὰ ἰδοῦν τὰ μάτια σου. Χρῆμα μὲ οὐρά. Δολλάρια.

—Δολλάρια ;

—Ἄπειρα.

—Πόσα ἐπὶ τέλους, δολλάρια ἔχει αὐτὸς ὁ μίστερ Μαλάμης, ἐρώτησε ἡ νεαρὴ κοπέλλα, ποὺ ἄθελά της ἄρχισε νὰ διασκεδάζῃ μ' αὐτὴ τὴν ὑπόθεσι.

—Πεντακόσιες χιλιάδες δολλάρια!

—Καὶ πόσες δραχμὲς μᾶς κάνουν;

—Δὲν ξαίρεις πολλαπλασιασμό, μωρὲ παιδάκι μου ;

— Πολλαπλασιασμὸ ξαίρω, καλὲ παπάκη ! Ἀλλὰ δὲν ξαίρω χρηματιστήριο. Πόσο πάει τὸ δολλάριο ;

—Ἑκατὸ δραχμές.

—Ἄρα, ἔχει πενῆντα ἑκατομμύρια αὐτὸς ὁ κύριος ;

— Σωστὰ καὶ πρόσβαρα.

—Λοιπόν, ἄκουσε, παπάκη. Μὲ θέλουν γυναῖκα του δύο κύριοι. Ἐγὼ φυσικά, δὲ μπορῶ νὰ παντρευτῶ καὶ τοὺς δύο. Τὸν ἕνα θὰ πάρω. Καὶ γιὰ νὰ δῶ ποιὸς μὲ ἀγαπᾶ πραγματικὰ ἀπὸ τοὺς δύο σκέφτηκα νὰ κάμω ἕνα θαυμάσιο πείραμα....

(Ἀκολουθεῖ)

ΣΤΡΑΤΗ ΜΥΡΙΒΗΛΗ
ΤΟ ΔΑΧΤΥΛΙΔΙ
ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

Ἤτανε μιὰ γρηούλα καμμιὰν ἑβδομηνταριὰ χρονῶ καὶ τὴ λέγανε Λυγερή.Εἶδες ἐκεῖ ὄνομα γιὰ γρηούλα. Ὅμως τὸ σήκωνε ἀκόμα σὰ φλάμπουρο τῆς νιότης, τὸ σήκωνε μ' ὅλα τὰ ἑβδομῆντα της χρόνια καὶ δὲν τὄβαζε κάτω. Ἡ γιαγιὰ Λυγερή. Ἤτανε κοντούλα, ἤτανε ντελικάτη καὶ ναζοῦ. Εἶχε πεντέξη ἐγγονές, κοπέλλες τῆς παντρειᾶς πιὰ οἱ μεγάλες, κι' ἐμεῖς ποὔμαστε γειτονάκια, μιὰν αὐλὴ ἀκούγαμε. Ἡ γιαγιὰ ἡ Λυγερὴ ἤθελε τὸ φακιολάκι της πάντα φρέσκο, καὶ τ' ἄσπρα σγουράκια της τὰ βγαίνανε μὲ μιὰ κοριτσίστικη φιλαρέσκεια στὶς παραφτίδες, μπουκλάκια μεταξωτά. Οἱ κοπέλλες τῆς τὰ χαϊδεύανε.

— Ὄχου τὰ σγουράκια σου, γιαγιακούλα μου, ὄχου τὰ καβουράκια σου! Καὶ κείνη κρυφοκαμάρωνε, ὅμως ἔκανε πὼς ντρεπότανε.

Χτυποῦσε τὸ χέρι τοῦ κοριτσιοῦ, κι' ἔλεγε :

— Ἔλα δὰ πλιὰ κι' ἐσεῖς! Ἔλα δὰ πλιά !

Τῆς εἴχανε μιὰ φαρδειὰ πολυθρόνα, ντυμένη μὲ μιὰ λουλουδιαστὴ κλάδα, ὅπου ἤτανε σταμπαρισμένα ἕνα σωρὸ παιδάκια μὲ τριανταφυλλιὲς κάλτσες, σφιχτὲς στὸ γόνα καὶ μαῦρα γοβάκια. Βαστούσανε ἀπὸ ἕνα πανεράκι πράσινα τριαντάφυλλα στὸ κεφάλι τους. Ἤτανε ἡ πρώτη καὶ τελευταία φορὰ ποὺ βλέπαμε πράσινα τριαντάφυλλα, ὅμως ὅλα αὐτὰ τὰ παιδάκια, ποὺ ἤτανε σκορπισμένα παντοῦ παντοῦ, σ' ὅλες τὶς μεριὲς τῆς πολυθρόνας, τὰ βαστούσανε χωρὶς καμμιάνε ἀπορία στὸ κεφάλι τους, μὲ τὸ φυσικώτερο τρόπο.

Στὸ τέλος τῶν τελῶ κι' ἐμεῖς συνηθίσαμε νὰ τὰ βλέπουμε ἔτσι, πράσινα, καλῶς καμωμένα. Αὐτὴ ἡ πολυθρόνα ἤτανε πολὺ φαρδειά, σὰν ἕνας μικρὸς καναπές, στημένη ἀντικρὺ στὸ παραγώνι, μέσα στὴ μεγάλη τραπεζαρία. Μπορεῖ κι' ὅλας νὰ μὴν ἤτανε ἐξαιρετικὰ φαρδειὰ καὶ νὰ μᾶς ἀπόμεινε ἔτσι, μέσα στὴ θύμηση, γιατὶ ἡ γιαγιὰ Λυγερὴ ἤτανε πολὺ μικροκαμωμένη, πολὺ ντελικάτη, κι' ἔπιανε τὴ μισὴ πολυθρόνα.

Σὰν ἕνα κοριτσάκι ποὺ γέρασε ξαφνικά, σὲ μιὰ νύχτα μέσα.

Ἡ γιαγιὰ Λυγερὴ εἶχε δυὸ μικρὰ καστανὰ ματούλια, ἔτσι γλυκά. Ὅλο καὶ χαμογελούσανε καὶ σὰν ἀχτίδες καλωσύνης. Οἱ ἐγγονὲς βάζανε μαξιλάρια, καὶ καθίζανε χάμου, κοντὰ κοντὰ στὶς μαλλένιες παντοῦφλες της μὲ τὸ φελλένιο πάτο. Τῆς λέγανε καὶ τὴν πειράζανε.

— Ὤ, γιαγιακούλα μου, πές μας πῶς τὸ κάνεις καὶ βαστιέσαι μαθές, ἔτσι βεργομεσάτη, νὰ γίνουμε καὶ μεῖς! Κι' ἐκείνη ἔλεγε πάλι : καὶ σεῖς ! Ἔλα δὰ πλιά !

Ἔτσι γαρύφα ἤτανε ἡ γιαγιὰ ἡ Λυγερή, ἔτσι χαδιάρα καὶ ναζοῦ. Ὁ Μπαρμπαλιᾶς εἶχε χρόνια ποὺ συχωρέθηκε, κι' ἤτανε πάντα σὰ νὰ ζοῦσε μέσα σὲ κεῖνο τὸ παιδοθέμι, τόσο πολὺ τόνε μελετούσανε ἡ γιαγιὰ Λυγερὴ κι' οἱ κοπέλλες ποὺ ὅλο καὶ νυρίζανε τὴν κουβέντα πάνω στὴ θύμησή του, γιὰ νὰ τὴν καλοκαρδίζουνε. Μιλούσανε γιὰ τὸν παπποῦ πρόσχαρα, λέγανε χωρατάδες καὶ ἱστορίες, σὰ νἄτανε ὁ Μπαρμπαλιᾶς ἐκεῖ κοντὰ στὸ παραγῶνι καὶ φουμάριζε τὸ γιασσουμένιο «τακίμι» του καὶ τἄκουγε καὶ τ' ἀπόσωνε. Καὶ κεῖνο τὸ χειμωνιάτικο βράδυ, ἡ Τριανταφυλλιά, ἡ μεγάλη ἡ γγόνα, μὲ τὶς χοντρὲς μπλεξοῦδες τυλιγμένες δυὸ φορὲς πάνω στ' ἄσπρο κούτελο, ἔρριξε στὴ φωτιὰ μιὰν ἐλίτικη σκίζα κι' εἶπε :

— Ἔ, γιαγιὰ Λυγερή, οὖλα καλὰ κι' ἄξια στὸν καιρό σας, μόνο ποὺ δὲν ὁρίζατε τὶς ἀγάπες σας. Σᾶς στεφανώνανε, μαθές, καὶ τὸ γαμπρὸ τόνε πρωτοβλέπατε κάτ' ἀπ' τὸ στέφανο !

Γύρισε τὸ γελούμενο πρόσωπό της πρὸς τὴ γιαγιὰ θαρρετὰ καὶ ξανάπε μὲ ψεύτικη λύπηση :

Ἡ καημένη ἡ γιαγούλα!

Ὅλοι γυρίσανε καὶ βλέπανε τὴ γιαγιὰ καὶ περιμέναμε νὰ δοῦμε τί λογῆς πουλὶ θὰ βγάλῃ τὸ φόλι τῆς Τριανταφυλλιᾶς. Ἡ γρηὰ κύτταξε κάμποσο τὴ χρυσῆ φλόγα ποὺ σηκώθηκε καὶ χόρευε μέσα στὸ τζάκι κι' εἶπε πολύξερα:

— Τὸ θαρρεῖτε σεῖς, πῶς δὲν ὁρίζαμε τὴν ἀγάπη στὰ χρόνια μας. Ἄμ' ἂν ἤτανε κοπελλούδα μου. Στὰ χρόνια μας καὶ στὰ ζαμάνια μας.

Ἡ Τριανταφυλλιὰ ἀπόσωσε:

— Ναί, θὰ μᾶς πῇς τώρα πώς, ὁ Παπποῦς ἤξερε ἀπὸ ἐρωτιὲς καὶ καλούδια....

Ἡ Γιαγιὰ σήκωσε τὰ ψηλογραμμένα φρύδια της κι' εἶπε χωρὶς νὰ σηκώσῃ τὰ μάτια της ἀπὸ τὴ φλόγα :

— Ὁ Παπποῦς δὲν ἤξερε ἀπὸ ἐρωτιὲς κι' ἀπὸ καλούδια. Ὁ Παπποῦς ἤξερε ἀπὸ ἀγάπη.

Αὐτὸ εἶν' ἄλλο πρᾶμμα βλέπεις. Ὁ παπποῦς ἤτανε ἀρχοντάνθρωπος.

Ἐγὼ ἤμουν φτωχούλα. Στὰ λιομαζώματα μ' ἀγάπησε ὁ ἁγιασμένος. Ἤμουνα μὲ τὴ μάννα μου στὸ «Ντάϊφα» ποὺ μάζευε στὰ χτήματά του. Μιὰ μαζώχτρα, μωρὸ πρᾶμμα. Ἤμουνα δὲν ἤμουνα δεκαπέντε χρόνων.

Σὰν τέλειωσαν οἱ ἐλιές, γυρίζαμε μὲ τὰ βιολιὰ καὶ μὲ τὰ λαγοῦτα ἀπ' τὸ χωράφι, ὅλοι, μαζῶχτρες καὶ ραβδιστάδες κι' ἀγωγιάτες, νὰ φᾶμε τὶς τηγανίτες στὸ σπίτι τοῦ ἀφέντη καὶ νἀγλεντήσουμε τὰ «γλυτώματα». Τὰ παλληκάρια πήρανε τὰ καλάθια μας, τὰ σηκώσανε ψηλὰ πάνω στὶς μακρυὲς «Ντέλμπες» καὶ τὰ βάλανε φωτιά. Τὰ ζὰ ἀνεβαίνανε μπροστὰ φορτωμένα. Τὰ στερνὰ γομάρια, στολισμένα μὲ μυρσίνες κι' ἀγριοπιπεριὲς μὲ κόκκινα βολάκια. Ὁ παπποῦς μᾶς καλοδέχτηκε στὸ σπίτι. Χορέψαμε, γελάσαμε, τραγουδίσαμε, φάγαμε τηγανίτες μὲ τὸ μέλι.

Στὸ τέλος μοίρασε σ' ὅλους κι' ἀπόνα ἀσημένιο κάρτο γιὰ ρεγάλο. Ἤτανε χιονισμένα, σὰν καλὴ ὥρα ἀπόψε, καὶ φεύγαμε ἀπ' τὸ σπίτι του, τούτη ἐδῶ, ἡ τραπεζαρία ἤτανε, κοντὰ μεσάνυχτα.

Πήγαμε κι' ἐμεῖς, μὲ τὴ μητέρα νὰ καλονυχτήσουμε τὸν ἀφεντικὸ καὶ νὰ φχηθοῦμε καὶ τοῦ χρόνου. Ὁ παπποῦς σιγογέλασε,ξεροκοκκίνησε κι'εἶπε:

— Ἔ, ὁ Θεὸς νὰ μᾶς ἔχῃ γερούς, κι' ἡ Λυγερή, στὸ χέρι σας εἶναι, μπορεῖ νὰ μαζεύῃ κοντά μου ὅλα τὰ χρόνια. Σὰν πήγαμε σπίτι, στρώσαμε καὶ κοιμηθήκαμε κι' ὁ βοριᾶς τραγουδοῦσε μέσα στὸ μπουχαρί. Ἡ μάννα μου ἡ σγωρεμένη γύριζε καὶ ξαναγύριζε μέσα στὸ στρῶμα της.

— Δὲν ἔχεις ὕπνο μάννα ἀπόψε τῆς λέω κάτ' ἀπ' τὸ πάπλωμα.

— Δὲν τὸν ἀκοῦς ποὺ λύσσαξε θ'χατέρα ! μοῦ λέει, ταγιά, ὁ ἀγέρας ποὺ σφύριζε τῆς φευγάτιζε τὸν ὕπνο.

Ἐγὼ μιλιά. Σὲ λίγο ἡ μάννα μου πάλι γυρίζει πλευρὸ καὶ ξεφυσᾶ.

Ἐγὼ κάνω πὼς δὲν ἀκούω.

Κείνη δὲ βάσταξε. Ἔβγαλε τὸ κεφάλι ἀπ' τὸ στρωσίδι καὶ λέει :

— Τὸν ἄκουσες δὰ θ'χατέρα;

— Ἄς τον κι' ἄς φυσᾶ ὥς που νὰ βαρεθῇ, μάννα, τῆς λέω πάλι νώ, κάτ' ἀπ' τὸ πάπλωμα. Μηδὲ καράβια ἔχουμε στὴ θάλασσα, μηδὲ καρπὸ στὰ δέντρα.

Κείνη ξαναλέει :

— Γιὰ τὸ λόγο τ' λέω, θ'χατέρα. Τὸν ἄκουσες τὸ λόγο τ' ;

— Ἄ ! Γιὰ τ' ἀφεντικὸ λές μάννα ; λόγος ἤτανε σὰν ὅλονῶ. Δὲν κατάλαβα τίποτα σημαδιακό, κάνω γὼ τὸν ἀνήξερο.

Κείνη δὲ ματαιιλεῖ. Μόνο γύρισε ἀπ' τὴν ἄλλη καὶ γὼ ἀποκοιμήθηκα.

Σὲ δυὸ βδομάδες ἔρχεται στὸ σπίτι ἡ κυρὰ Παγώνα ἡ προξενήτρα. Κυριακὴ ἀπολειτουργα ἤταν. Ἔφερε τὸ προξενιὸ τοῦ παπποῦ. Χαρὲς πλιὰ ἐμεῖς, τρεχάματα. Ἦρθε στὸ φτωχικό μας, ηὗγα, κέρασα. Ἀρραβωνιαστήκαμε, σταυρώσαμε δαχτυλίδι. Σ' ἕνα χρόνο ἤτανε νὰ γίνῃ ἡ χαρά.

Ἡ κυρὰ Παγώνα στὰ μέσα καὶ στὰ ἔξω. Ἤτανε μιὰ τετραπέρατη γυναῖκα, χωρατατζοῦ καὶ μαργιόλα. Παράξενη γυναῖκα, ὅμως ἡ καρδιά της ἕνα κομμάτι μάλαμα. Ξενικιὰ ἤτανε ἐρχόμενη ἀπὸ τὶς Σαράντα Ἐκκλησιές χρόνια ὁλομόναχη στὸν κόσμο. Ἡ χαρά της νὰ παντρολογᾷ τὸν κόσμο. Ἔλα σύ, ὁ πατέρας μου νὰ λάχῃ ἕνας μουρμούρης, ἕνας ἀνάποδος ἄνθρωπος, θεὸς σχωρέστον. Ἡ ἀνάποδη τῆς μάννας μου. Ὅλα τότε φταίγανε, ὅλα τὸν μποδίζανε τοῦ γαμπροῦ. Τὰ καλὰ ποὺ μοὔστελνε τόνε προσβέλνανε. «Μὲ τὶς ἀρχοντιές του, δηλαδή, πάει νὰ μᾶς θαμπώσῃ τὸ μάτι». Κάθε φορὰ τοὔκανε κι' ἀπὸ μιὰ χωριατιὰ τοῦ παπποῦ. Ὅσπου στὸ τέλος θύμωσε καὶ κεῖνος ἀπ' τὶς χοντράδες τοῦ πεθεροῦ του, φωνάζει μιὰ μέρα κρυφὰ τὴν κυρὰ Παγώνα, βγάζει τὸ δαχτυλίδι μου ἀπ' τὸ χέρι του καὶ τῆς τὸ δίνει.

— Πάρτονε τοῦτο τὸ χαλκά, τῆς λέει, καὶ πήγαινέ τον πίσω τῆς Λυγερῆς. Πές της πὼς δὲν τρώγονται πιὰ τὰ φερσίματα τοῦ γονιοῦ της. Ἄς λείψῃ κι' ἄς εὕρῃ τὸν καλλίτερό μου. Χωρίζω !

«Βρὲ καλέ μου, βρὲ κακέ μου ».

Τὰ πολεμᾶ ἡ κυρὰ Παγώνα νὰ γυρίσῃ τὸ κεφάλι του νὰ κρατήσῃ τὸ δαχτυλίδι.

Τίποτα. «Νὰ τὸ πάρῃς καὶ νὰ τῆς τὸ πᾶς στὸ χέρι της ». Σήκωσε θυμωμένη τὶς πλάτες. Τὸ πῆρε καὶ τὤδεσε κόμπο στὴν ἄκρη στὴ μαγουλίκα της νὰ μοῦ τὸ φέρῃ. Πέρασαν ἔτσι μῆνες. Χρόνος κόντεψε. Ὁ Λιᾶς δὲ φαινότανε πιὰ ἀπ' τὸ σπίτι καὶ κανένας δὲν ἤξερε τί τρέχει. Ἐγὼ φαρμάκι πιὰ στὴν καρδιά μου. Ὅμως ποῦ νὰ βγάλω κουβέντα ἀπ' τὸ στόμα μου. Ὁ πατέρας φουρτουνιασμένος ἀπ' τὸ πρωῒ ὥς τὸ βράδυ. Καὶ κανένας μας νὰ μὴν ξέρῃ τίποτα, οὔτε γιὰ τὸ γυρισμὸ τοῦ δαχτυλιδιοῦ, οὔτε γιὰ τὸ χόλιασμα τοῦ παπποῦ. Ὅσπου ὁ Λιᾶς πέφτει ἄρρωστος. Ἀγάμνηνε, κιτρίνιζε, σούρωνε μέρα μὲ τὴ μέρα καὶ κανένας δὲν ἤξερε τί ἔχει. Πῆγε στὴ γώρα, στοὺς γιατρούς, τὸν ξετάζανε, τίποτα δὲν τοῦ βρίσκανε. Ὡστόσο ὅλο κι' ἀδυνάτιζε. Χτικιὸ εἶνε, εἴπανε. Ὅπου μιὰ μέρα ποὺ ἔλαχε στὸ σπίτι του ἡ κυρὰ Παγώνα, τὴν παίρνει στὰ λόγια ἀπ' ὄξω καὶ τῆς λέει τὸν καϋμό του.

— Ἄμ τὸ ξέρω γὼ τώρα, Παγώνα, τί ἔχω, μόνο τί νὰ κάνω τώρα ποὖνε πιὰ χαλασμένα τὰ πράμματα.Ἡ πέτρα ἔπεσε στὸ πηγάδι καὶ πάει. Γυρίζει πιὰ πίσω ἡ πέτρα ;

— Ποιὰ πράμματα μπρὲ εἶνε χαλασμένα; ρωτᾶ ἡ κυρὰ Παγώνα, καὶ ποιὰ πέτρα ἔπεσε στὸ πηγάδι ;

—Ἔ ! πῶς νὰ ξέρῃς, λέει ὁ παπποῦς καὶ ἀναστενάζει. Αὐτὴ ἡ ἀνακεφαλάδα μου, ν' ἀποδιώξω τὴν ἀρραβῶνα τῆς Λυγερῆς. Ἄμποτε ν' ἄκουγα τὰ λόγια σου τότες κυρὰ Παγώνα, νὰ μὴν τῆς γύριζα πίσω τὸ δαχτυλίδι. Σάμπως ἤτανε νὰ πάρω τὸν πατέρα της στέφανο.

— Ποιὸ δαχτυλίδι λὲς αὐτοῦ πέρα μπρέ, λέει ἡ κυρὰ Παγώνα.

— Τὸ δαχτυλίδι τῆς Λυγερῆς λέω, ποὔδωσα πέρσι καὶ τῆς πῆγες πίσω μαζὶ μὲ τὰ πικρά μου λόγια.

Κάνει ἔτσι δὰ ἡ κυρὰ Παγώνα, λύνει κατ' ἀπ' τὸ σαγόνι τὴ μαγουλίκα της καὶ χαλᾶ ἕνα κόμπο στὴ μιὰ τὴν ἄκρη. Ἀπὸ μέσα βγάζει τὸ δαχτυλίδι καὶ τὸ δίνει τοῦ παπποῦ σας.

— Μπρὲ Λιά, τοῦ λέει, γιὰ μωρὸ μὲ πῆρες πὼς θὰ πήγαινα πίσω τὸ δαχτυλίδι σου, στὴν κοπέλλα. Κοῦκου στὰ μυαλά σου λέω ! Ἕνα χρόνο μπρὲ τὸ βαστῶ δεμένο ἐδωνά, καὶ φυλάω τὴν ὥρα. Πάρτο μπρέ, καὶ τράβα στὸ κορίτσι, πετεινοκέφαλε !

Αὐτὸ ἤταν. Τὴν ἴδια ὥρα ὁ παπποῦς ἦρθε στὸ σπίτι κι' ὁ γάμος ἔγινε ἄρον-ἄρον σὲ δώδεκα μέρες, τὰ προικιὰ μ' ἀφημένα στὴ μέση. Τὴν ἴδια ὥρα πέρασαν κι' ἀνορεξιές, κι' ἀνεφαγιές, κι' οἱ ζαλάδες κι' οἱ ἀρρώστιες καὶ τὰ κομμένα γόνατα.

Νά, τέτοιας λογῆς ἤτανε στὰ χρόνια μας οἱ ἐρωτιὲς καὶ τὰ καλούδια κοπέλλες. Ἦταν ἀγάπη θανατᾶ Τ' ἀκοῦς Τριανταφυλλιὰ μ', τ' ἀκούω νὰ λές !

Ὄξω στὸ δρόμο στοίβιχζε ὁλοένα τὸ χιόνι πάνω στὸ χιόνι κι' οἱ μπαμπακοῦλες ἀκουμπούσανε σὰν πεταλοῦδες πάνω στὸ χλιὸ τζάμι καὶ σβύνανε. Τὰ κούτσουρα τρίζανε γλυκὰ μέσα στὸ φαρδὺ παραγώνι καὶ χόρευε ἡ φλόγα ἡ παλαβὴ πάνω στὶς ἐλίτικες σκίζες. Ἡ γιαγιὰ σώπαινε καὶ χαμογελοῦσε πρὸς τὴ φωτιά, ποὺ λαμπάδιαζε, τῆς μεγάλης πολυθρόνας της τὰ πανεράκια της ἀπ' ὅλες τὶς μεριὲς ἀπὸ πράσινα τριαντάφυλλα. Κανένας δὲν ἔκοψε γιὰ λίγο τὴ χρυσὴ κλωνιὰ τῆς σιωπῆς καὶ μέσα στὴ ζεστὴ τραπεζαρία πήγαινε κι' ἐρχότανε ὁ ἴσκιος τοῦ παπποῦ, ἤρεμος καὶ γελαζούμενος, μὲ τὸ μακρὺ γιασσουμένιο τακίμι, ποὺ ὅλο κάπνιζε. Ἤτανε σὰ νὰ τ' ἄκουγε ὅλα κι' ἔγνεφε μὲ τὸ κεφάλι του βεβαιωτικὰ καὶ κεῖνος.

— Τ' ἀκοῦς Τριανταφυλλιά μ', τ' ἀκούω νὰ λές!

Σ. ΜΥΡΙΒΗΛΗΣ

ΑΝΕΚΔΟΤΑ. - ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

Ἡ μίσες Ντόντη Σμὶθ πρὸ ἓξ ἐτῶν ἦταν πωλήτρια σ' ἕνα κατάστημα παιγνιδιῶν τοῦ Λονδίνου. Κατόπιν ἔγραψε ἕνα θεατρικὸ ἔργο, ποὺ παίχθηκε μὲ μεγάλη ἐπιτυχία. Ἀκολούθησαν ἄλλα τέσσερα ἔργα, ἀπὸ τὰ ὁποῖα ἡ κυρία Σμὶθ ἔχει εἰσπράξει ὡς τώρα 60.000 λίρες ποσοστά.

* * *

Ἡ μὶς Ἄννα Ζέκρβις ἐδῶ καὶ δυὸ χρόνια μοίραζε προγράμματα ἑνὸς θεάτρου ἐπαρχιακῆς πόλεως. Κατόπιν ἔγινε ταμίας τοῦ ἰδίου θεάτρου καὶ μετὰ δυὸ μῆνες ἔκαμε ἐμφάνισι στὸ κόρο. Ἐξειλίχθη σὲ πρώτης τάξεως χορεύτρια καὶ πρὸ ἡμερῶν ὑπέγραψε συμβόλαιο μ' ἕνα ἀπὸ τὰ μεγαλείτερα μιοῦζικ-χώλλ τοῦ Λονδίνου μὲ ἀμοιβὴ 500 λίρες τὴ βραδυά.

* * *

Ὁ μικρὸς Ἄλ Σμὶθ πουλοῦσε ἐφημερίδες στὴ Μάντισον στρῆτ τῆς Νέας Ὑόρκης. Ἀργότερα βρῆκε μιὰ θέσι κλητῆρος στὴν περίφημη δημοκρατικὴ Λέσχη Τάμμανυ Χώλλ. Ἐν τῷ μεταξὺ σπούδαζε στὸ Πανεπιστήμιο. Μετὰ εἴκοσι χρόνια ἐξελέγη παμψηφεὶ κυβερνήτης Νέας Ὑόρκης καὶ κατόπιν ὑποψήφιος Πρόεδρος τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν.

* * *

Πρὸ πολλῶν ἐτῶν ἕνας δεκανεὺς τῆς φρουρᾶς στὸ Γιβραλτὰρ ἀντελήφθη ἕνα νεαρὸ ἀξιωματικό, ὁ ὁποῖος ἐκάπνιζε κοντὰ σὲ μιὰ ἀποθήκη ἐκρηκτικῶν ὑλῶν.

Τὸν ἐπλησίασε καὶ τοῦ ὑπέδειξε νὰ σβύσῃ τὸ τσιγάρο του.

— Καὶ ἂν δὲν τὸ σβύσω; ρώτησε ἐκεῖνος.

— Θὰ σᾶς ἀναφέρω στὸ Διοικητή.

Ὁ ἀξιωματικὸς τότε, χαμογελῶντας, συνεμορφώθη πρὸς τὴν ὑπόδειξι τοῦ δεκανέως καὶ τὴν ἑπομένη τὸν ἀνέφερε στὸν Διοικητή... γιὰ προαγωγή.

Μετὰ εἴκοσι χρόνια ἀντάμωσαν ξανὰ στὸ Μπούκιγχαμ.

Ὁ τέως δεκανεὺς ἦταν τώρα ταγματάρχης τῆς Ἀνακτορικῆς φρουρᾶς καὶ ὁ νεαρὸς ἀξιωματικός... Βασιλεὺς τῆς Ἀγγλίας — ὁ Γεώργιος Ε'.

* * *

ΑΜΙΜΗΤΟ

Ὁ μικρός.—Κύριε ἀστυφύλακα μήπως εἴδατε μιὰ κυρία μ' ἕνα παιδάκι ;

Ὁ ἀστυφύλαξ.—Ὄχι μικρέ.

Ὁ μικρός.—Ἡ κυρία ἦταν ἡ μαμά μου. Τὸ παιδὶ εἶμαι ἐγώ.

ΚΑΤΙ ΠΟΥ ΣΥΜΒΑΙΝΕΙ

Ἐκείνη.—Θὰ μὲ πάρῃς.

Ἐκεῖνος.—Ὄχι.

Ἐκείνη.—Τότε θὰ σὲ πάρω ἐγώ.

ΟΝΕΙΡΑ

Κάποιος εἶδε στὸ ὄνειρό του ὅτι ἐπάτησε ἕνα καρφί. Ἐξύπνησε λοιπὸν ἀμέσως κι' ἄρχισε νὰ φωνάζῃ ὅτι πονεῖ στὸ πόδι, ἐκάλεσε δὲ καὶ τὸ σύνοικό του, γιὰ νὰ ἰδῇ τὸ πάθημά του.

Κ' ἐκεῖνος τοῦ εἶπε :

— Καλὰ νὰ πάθῃς ! Ποιὸς σοῦ εἶπε νὰ κοιμᾶσαι ξυπόλητος.

ΥΠΟΨΗΦΙΟΣ ΓΑΜΒΡΟΣ

— Ἐὰν θέλετε γυναῖκα μιὰ ἀπὸ τὶς κόρες μου πρέπει νὰ ξέρετε τὰ ἑξῆς: Ἡ μικρότερη ἔχει προῖκα 300.000, ἡ μεσαία 400.000 καὶ ἡ μεγαλύτερη 500.000. Διαλέχτε.

Κι' ὁ γαμβρός :

— Δὲν ἔχετε ἄλλη μεγαλύτερη :

ΙΣΠΑΝΙΑ

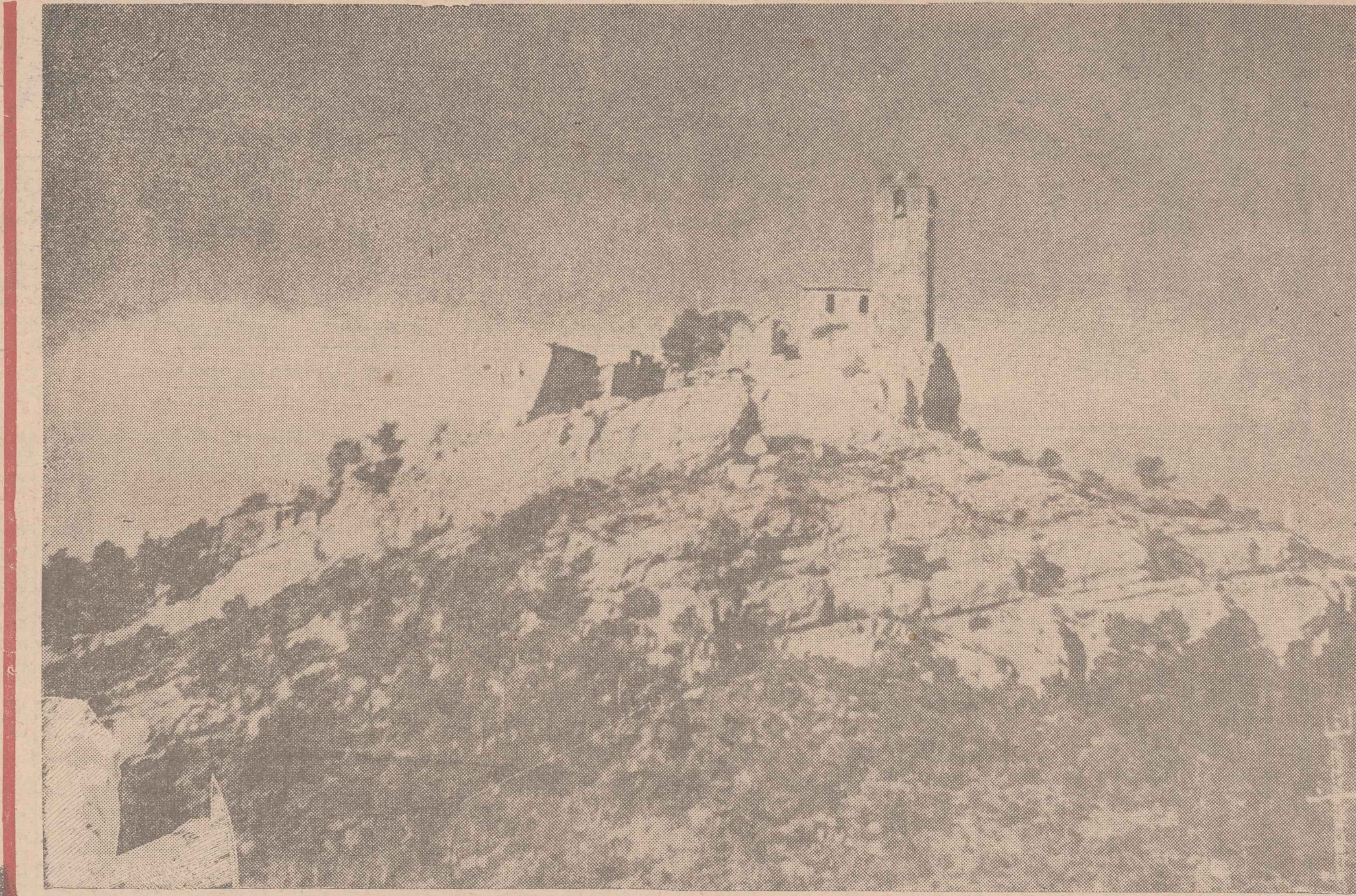

Τὶς ἀνήσυχες αὐτὲς ἡμέρες ποὺ περνοῦμε, ποὺ παίζεται ἡ τύχη ὁλοκλήρου τοῦ κόσμου, ἔχουμε λησμονήσει σχεδὸν πῶς ἐφθάσαμε σ' αὐτὸ τὸ σημεῖον. Πλησιάζουμε νὰ ξεχάσουμε τὸν ἐμφύλιο Ἱσπανικὸ πόλεμο ποὺ καταποντίσθηκε μέσα στὸ πέλαγος τῶν διεθνῶν ἀντιθέσεων.

Μέσα στὴ σύγκρουσι ποὺ φέρνει ἀντιμέτωπους συνασπισμοὺς μεγάλων κρατῶν, ὁ πόλεμος μεταξὺ δύο παρατάξεων Ἱσπανῶν, ἄρχισε νὰ παρουσιάζεται σὰν δευτερεῦον ἐπεισόδιον. Τὶ σημασίαν ἔχουν οἱ δυναμιτισταὶ τῆς Μαδρίτης καὶ οἱ φαλαγγῖται τῆς Σαλαμάνκας ὅταν ἀρχίζει ἡ καταμέτρησις τῶν μεγαλειτέρων στρατιῶν τοῦ κόσμου ; Οἱ πρῶτοι μάλιστα πρωταγωνισταὶ τοῦ δράματος ἔχουν ἐξαφανισθῆ ἀπὸ τὴ σκηνή : ὁ Καμπαλέρο ἀπειλεῖται μὲ ἐκτόπισι ἀπὸ τὴ σημερινὴ κυβέρνησι τῆς Βαλένθιας καὶ ὁ ἀρχηγὸς τῶν φαλαγγιτῶν εἶναι στὶς φυλακὲς τῆς Σαλαμάνκας.

Πόση μεταβολὴ ἐπίσης ἔγινε στὸν τρόπο τῆς διεξαγωγῆς τοῦ πολέμου. Ἐδῶ καὶ δέκα πέντε μῆνες μιὰ μικρὰ δύναμις στρατιωτῶν ξεκινοῦσε γιὰ νὰ καταλάβῃ μιὰ πόλι, μιὰ ἐπαρχία καὶ εὕρισκε ἀπέναντί της ἕνα μπουλούκι ἀσύντακτο αὐτοσχεδίων πολεμιστῶν. Πολλὲς φορὲς ὁ πόλεμος διατηροῦσε ὅλη του τὴ γραφικότητα : οἱ ἀντίπαλοι σταματοῦσαν τὸ τουφεκίδι τὸ μεσημέρι γιὰ νὰ φᾶνε καὶ νὰ κοιμηθοῦν καὶ ξανάρχιζαν τὸ ἀπόγευμα ποὺ δρόσιζε πάλι. Μὲ μιὰ σιωπηλὴ συμφωνία, ποὺ τὴν τηροῦσαν καὶ οἱ δυὸ ἀντίπαλοι μὲ πίστι, ποὺ δὲν ἐκδηλώθηκε ποτὲ σὲ ἐπίσημες διεθνεῖς συμφωνίες καὶ ἀναγνωρισμένους κανόνες τοῦ διεθνοῦς δικαίου, οἱ Ἱσπανοί, ὅσον κι' ἂν ἀλληλοεμισοῦντο, δὲν ἐννοοῦσαν νὰ παραιτηθοῦν τοῦ μεσημεριάτικου ὕπνου των, τῆς πατροπαράδοτης «σιέστας». Σιγὰ - σιγὰ τὰ δυὸ ἀντίπαλα στρατόπεδα μεγάλωναν κι' οἱ ὀπαδοὶ τῶν δύο παρατάξεων ἔπαιρναν τὰ ὅπλα. Ἀλλὰ ἐννοοῦσαν νὰ κρατήσουν ὅλα τὰ δικαιώματα τοῦ ἑκουσίου πολεμιστοῦ. Κάθε ὁμάδα ποὺ συνέπραττε μὲ τὸν ἕνα ἢ τὸν ἄλλο στρατό, ἐπήγαινε μὲ τοὺς δικούς της ἀρχηγούς, μὲ τὴ δική της σημαία. Κάθε πολεμιστὴς ἐννοοῦσε νὰ μείνῃ ἀνεξάρτητος καὶ κύριος τοῦ ἑαυτοῦ του. Ἐπήγαινε στὸ μέτωπο ὅποτε ἤθελε καὶ ἔφευγε μόλις βαρυόταν. Συχνὰ ὀπαδὸς τῆς μιᾶς ἢ τῆς ἄλλης παρατάξεως, ποὺ ἔφευγε γιὰ τὴ μάχη ἔλεγε στὴ γυναῖκα του :

—Πάω στὸ μέτωπο ὡς τὸ τέλος τῆς ἑβδομάδος καὶ τὴν Κυριακὴ θὰ γυρίσω νὰ πᾶμε τὰ παιδιὰ στὸν κινηματογράφο.

Καὶ γύριζε, μὲ τὸ τουφέκι κρεμασμένο στὸν ὦμο καὶ πήγαινε στὸν κινηματογράφο. Ὅταν νόμιζε πὼς ξεκουράστηκε ἀρκετά, ξανάπαιρνε τὸ δρόμο γιὰ τὸ μέτωπο.

Ὁ πόλεμος τῶν πρώτων μηνῶν εἶχε κάποια γραφικότητα καὶ κάποιον εἰδυλλιακὸ χαρακτῆρα. Κοριτσόπουλα ἄφηναν τὰ μαθήματά τους στὸ Πανεπιστήμιο καὶ τὴ δουλειά τους στὸ ἐργοστάσιο καὶ ἔφευγαν γιὰ τὸ μέτωπο μὲ ἕνα κοντογκρᾶ στὴν πλάτη. Οἱ Ἱσπανοὶ ἐννοοῦσαν νὰ κάμουν τὸν πόλεμο μὲ κέφι καὶ μὲ ἀσυναρτησία, ὅπως κάνουν ὅλες τὶς δουλειές τους. Ἤθελαν νὰ συμπλακοῦν σὰν δυὸ παρέες ποὺ ἔχουν νὰ λύσουν κάποια διαφορά.

* * *

Ἔπειτα ἦρθαν οἱ ξένοι. Ἔφεραν μαζύ τους ἀεροπλάνα, τανκς, πολυβόλα καὶ πρὸ παντὸς ἔφεραν πειθαρχία, στρατηγικὴ καὶ σκληρότητα. Τὸ χαράκωμα ποὺ πρῶτα φιλοξενοῦσε τὸν ἔρωτα μαζὺ μὲ τὸ θάνατο, ἀποκτοῦσε ἀμπρὶ ἀπὸ μπετόν. Ὁ μεσημεριάτικος ὕπνος καταργήθηκε κι' αὐτὸς ἀκόμη ὁ νυκτερινὸς ἔπαψε νὰ εἶναι ἀτάραχος. Οἱ ξένοι ποὺ εἶχαν ἔλθη ἔφερναν τὶς δικές τους ἀντιλήψεις, τὰ δικά τους ὅπλα καὶ τὴν τακτικὴ ποὺ εἶχαν διδαχθῆ στὶς μάχες τοῦ Μεγάλου Πολέμου.

Οἱ φλογερὲς Ἀνδαλουσιάνες καὶ οἱ ὑπερήφανες Καστιλιάνες, οἱ Κάρμεν καὶ οἱ Κοντσίτες δὲν εἶχαν πιὰ τὴ θέσι τους στὸ μέτωπο. Οἱ πολεμισταὶ στὰ χαρακώματα δὲν πυροβολοῦσαν πιὰ καθισμένοι στὶς καρέκλες ποὺ ἔφερναν ἀπὸ τὸ σπίτι τους ἢ ξαπλωμένοι στὰ στρώματα ποὺ ἅρπαζαν ἀπὸ τὸ γειτονικὸ χωριό. Καὶ οἱ Κάρμεν ξαναγύρισαν στὴ δουλειά τους ἢ τὸ πολὺ πολὺ σὲ καμμιὰν ὑπηρεσία τῶν μετόπισθεν. Ἄλλες πῆγαν στὰ καινούργια σπίτια τους, γιατὶ στὸ μεταξὺ εἶχαν παντρευθῆ στὸ χαράκωμα.

Καὶ οἱ ξένοι ἔφθαναν διαρκῶς περισσότεροι κι' ὁ πόλεμος ποὺ ἄρχισε σὰν σύγκρουσι δυὸ Ἱσπανικῶν παρατάξεων κατανττοῦσε σιγὰ - σιγὰ παγκόσμιος. Διεθνεῖς φάλαγγες, Μαῦρα βέλη, Λιττόριο, στρατηγοὶ Κλεμπὲρ καὶ Τεροῦτσι, ἀεροπλάνα «Κατοῦσκα», «Φίατ» καὶ «Χάϊκελ». Μόνο τὰ ὀνόματα αὐτὰ ἀκούονται σ' ὅλες τὶς μάχες, στὴ Μαλάγα καὶ στὴν Ἀραγῶνα. στὸ Μπιλμπάο καὶ στὴν Γκουανταλαχάρα, στὴν Πεναρόγια καὶ στὸ Μπρουνέδε.

Ἄλλοι ἀπὸ τοὺς ξένους αὐτοὺς εἶχαν φθάσει ἀπὸ ἰδεολογικὴ συγγένεια κι' ἄλλοι ἀπὸ πολιτικὴ σκοπιμότητα. Ἄλλοι ἔφθαναν κρυφά, ὁδηγούμενοι ἀπὸ τὸ πάθος καὶ τὸ φανατισμό τους κι' ἄλλοι κατὰ διαταγήν, συντεταγμένοι.

* * *

Καὶ μίαν ἡμέρα ὁ κόσμος ἀνεκάλυψε πὼς στὴν Ἱσπανία ἔπαψε πιὰ νὰ γίνεται ἐμφύλιος πόλεμος. Τὶς νίκες τὶς ἑώρταζαν οἱ ξένοι καὶ γιὰ τὶς ἧττες ἀπελογοῦντο στὸ ἐξωτερικό. Λιμάνια, κάστρα καὶ ἀεροδρόμια ὠργανόνονταν καὶ ἐκρατοῦντο ἀπὸ ξένους. Κι' ὁ κόσμος ἄρχισε νὰ ρωτάῃ ποιὸς πρόκειται νὰ εἶναι ὁ κερδισμένος ἀπ' αὐτὴ τὴν ἀλληλοσφαγή, ποὺ κρατοῦσε περισσότερο ἀπὸ ἔτος καὶ ποὺ τὸ τέλος της δὲν φαινόταν καθόλου κοντεινό. Ὁ πόλεμος ἀντὶ νὰ περιορίζεται ξαπλώνονταν καὶ ἔφθανε ἀπὸ τὶς Ἡράκλειες στῆλες στὸ στενὸ τῆς Ἕλλης. Ὑποβρύχια ποὺ δὲν ἀνῆκαν οὔτε στὸν ἕνα οὔτε στὸν ἄλλο ἀπὸ τοὺς δυὸ θεωρητικοὺς ἀντιπάλους τῆς Ἰβηρικῆς χερσονήσου καὶ ποὺ δὲν ἐγνώσθη, ἢ τοὐλάχιστον δὲν ἀνεγνωρίσθη φανερά, σὲ ποιὸν ἀνῆκαν, κούρσευαν τὶς θάλασσες καὶ βούλιαζαν ἀδιάκριτα βαπόρια μὲ ξένες σημαῖες.

Πόσο μακρυὰ βρισκόμαστε ἀπὸ τὸν Ἰούλιο τοῦ 1936 ! Ὅταν διαβάζει κανεὶς περιγραφὲς τῶν πρώτων μαχῶν. νομίζει πὼς πρόκειται γιὰ πόλεμο ἄλλου αἰῶνος, ταξὶ... θωρακισμένα μὲ στρώματα ἔπαιζαν τὸ ρόλο τὰνκς καὶ σωλῆνες τοῦ νεροῦ γεμισμένες πρόχειρα μὲ δυναμίτη, φιλοδοξοῦσαν νὰ παραστήσουν τὶς χειροβομβίδες. Πέρισυ ὁ αἰσθηματικὸς καὶ ρωμαντικὸς πολεμιστὴς ἀψηφοῦσε τὰ τουφέκια τῶν ἀντιπάλων του γιὰ νὰ σώσῃ κάποιο πουλὶ ποὺ εἶχε τραυματισθῆ καὶ συχνὰ ὁ ἀντίπαλος ποὺ συγκινιόταν ἀπὸ τὴ χειρονομία αὐτὴ σταματοῦσε. Τώρα ἄοπλα γυναικόπαιδα χτυποῦνται στοὺς δρόμους μὲ τὰ πολυβόλα τῶν ἀεροπλάνων. Ὁ πόλεμος συγχρονίσθηκε.

Καὶ μόνο τότε ἐκεῖνοι ποὺ πίστευαν, ἢ ἔκαναν πὼς πίστευαν, ὅτι ἐπρόκειτο περὶ πολέμου δύο Ἱσπανικῶν κομμάτων, δύο Ἱσπανικῶν ἰδεολογιῶν, ποὺ θὰ ἔπρεπε νὰ τοὺς ἀφήσουν νὰ ξεκαθαρίσουν μόνοι τους τοὺς λογαριασμούς τους, κατάλαβαν πὼς κάποια μεταβολὴ εἶχε γίνει, πὼς κάτω ἀπὸ τὸ προκάλυμμα τῶν ἰδεολογιῶν διαφαινόνταν πολιτικὰ καὶ οἰκονομικὰ συμφέροντα, πώς, ὅπως εἶπε ἕνας ὁμιλητὴς τῆς Γενεύης, οἱ ἰδεολογίες αὐτὲς εἶχαν «γεωλογικὸν περιεχόμενον» καὶ ἑλκύοντο μὲ ἀσυγκράτητη μαγνητικὴ δύναμι ἀπὸ τὰ κοιτάσματα μεταλλευμάτων καὶ τὰ ἐπίκαιρα στρατηγικὰ σημεῖα.

* * *

Καὶ ἀπὸ τὸν πόλεμο σιγὰ - σιγὰ ἀπέμεινε ἡ διεθνὴς πλευρά του. Τὸ Τολέδο, τὸ Ζερουέλ, ἡ Πανεπιστημιακὴ πόλις, τὸ Γιγὸν, τὸ Μπρουνέδε, ἔχασαν τὸ μεγαλείτερο μέρος τῆς σημασίας τους καὶ τώρα γίνεται λόγος γιὰ συγκοινωνιακοὺς δρόμους, γιὰ λιμάνια, γιὰ ἀσφάλεια βάσεων, γιὰ ἐλευθερία τῶν θαλασσῶν, γιὰ διεθνῆ ἰσορροπία.

Στὶς ἐφημερίδες βλέπει κανεὶς τὶς πολεμικὲς ἐπιχειρήσεις ν' ἀπασχολοῦν λίγες γραμμὲς ποὺ διαρκῶς γίνονται λιγώτερες, ἐνῷ οἱ διεθνεῖς συνεννοήσεις καὶ οἱ ἀλληλογραφίες μεταξὺ τῶν πρωτευουσῶν καταλαμβάνουν ἀτελείωτες στῆλες. Ὁ Φράνκο καὶ ὁ Νεγκρὶν, ὁ Μιάχα καὶ ὁ Κέϊπο ντὲ Λιάνο πῆραν τὴ θέσι κομπάρσων, ἐνῷ στὸ προσκήνιο παρουσιάσθηκαν οἱ βεντέττες τῆς διεθνοῦς πολιτικῆς καὶ διπλωματίας. Ματαίως ὁ Κέϊπο ντὲ Λιάνο μιλᾶ ἀπὸ τὸ ραδιοφωνικὸ σταθμὸ τῆς Σεβίλλης καὶ ἄσκοπα ὁ Ντὲλ Βάγιο βγάζει λόγους στὴ Μαδρίτη. Ὁ δείκτης τοῦ ραδιοφώνου στρέφεται σὲ ἄλλα μήκη κι' ὁ ἀκροατὴς ἀναζητᾶ εἰδήσεις ἀνάμεσα στὰ μπλοὺζ τοῦ Λονδίνου καὶ τὶς καντσονέτες τῆς Ρώμης, ἀδιαφορῶντας γιὰ τὶς καστανιέτες τῆς Σαλαμάνκας καὶ τὰ μπολέρο τῆς Βαρκελώνης. Οἱ λόγοι τοῦ Σικάγου καὶ τοῦ Ὀλυμπιακοῦ Σταδίου τοῦ Βερολίνου, ἀκούονται εὐκρινέστερα ἀπὸ τὶς κανονιὲς τῆς Σιέρρα Γκουανταράμα καὶ τῆς Πένας ντὲ Ἐουρόπα καὶ μὲ ἕνα γεωγραφικὸ παράδοξο ἡ Μαδρίτη βρίσκεται πολὺ κοντὰ στὸ Νανκίν.

Ὁ κόσμος περνᾶ πολὺ ἀνήσυχες ἡμέρες καὶ ἡ μόνη ἐλπίδα ποὺ μένει εἶναι στὴν πεποίθησι πὼς τὸ αἴσθημα τῶν εὐθυνῶν, δὲν χάθηκε ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους ποὺ κινοῦν τοὺς μοχλοὺς τῆς διεθνοῦς πολιτικῆς.

Γιατὶ ἡ ἀτμόσφαιρα εἶναι τόσον ὑπερπληρωμένη ἠλεκτρισμοῦ, ὥστε ἐὰν καὶ μιὰ μόνο στιγμὴ οἱ ὑπεύθυνοι γιὰ τὶς τύχες τοῦ κόσμου χάσουν τὴν ψυχραιμία τους μπορεῖ ν' ἀνάψῃ τέτοια πυρκαϊὰ στὸν κόσμο, ποὺ τὸ ἔτος τῆς Ἱσπανικῆς ἀλληλοσφαγῆς νὰ φαίνεται ἔτος γαλήνης.

Οἱ διευθύνοντες τὰς τύχας τῶν λαῶν τὸ καταλαβαίνουν, καὶ ὅλες οἱ προσπάθειές των τείνουν στὸν περιορισμὸ τῆς πυρκαϊᾶς. Ὁ μόνος κίνδυνος προέρχεται ἀπὸ τὸν πολλαπλασιασμὸ τῶν ἑστιῶν καὶ ἀπὸ τὴν διαρκῶς διαδιδομένην πεποίθησιν ὅτι ἀρκεῖ νὰ εἶσαι ἀποφασιστικὸς γιὰ νὰ ἐπιτύχῃς ὅ,τι θέλεις, ἀδιαφορῶντας γιὰ χαρτιά, ὑπογραφὲς καὶ δογματικὲς ἐπικρίσεις.

Σὲ δυὸ σημεῖα τοῦ κόσμου, πολὺ ἀπομακρυσμένα τὸ ἕνα ἀπὸ τὸ ἄλλο, σήμερα τὸ κανόνι κροτεῖ καὶ μὲ τὴν σημερινὴν ἀλληλοσύνδεσι τῶν συμφερόντων καὶ τῶν βλέψεων, συγκινεῖται καὶ ἀνησυχεῖ ὅλη ἡ ἀνθρωπότης. Ἂν οἱ ἐπιστημονικὲς κατακτήσεις πολλαπλασίασαν τὰ μέσα ἐπικοινωνίας τῶν λαῶν, παράλληλα πολλαπλασιάσθηκαν καὶ τὰ σημεῖα προστριβῆς. Ὅταν πληροφορούμεθα τὶς λεπτομέρειες καὶ τὶς φάσεις τῆς μάχης τῆς Σαγκάης, καὶ τοῦ Πάο—Τίγκ, τῆς Ἀραγῶνος καὶ τοῦ Λεόν, ἀπείρως γρηγορώτερα ἀπ' ὅ,τι ὁ ἀρχαῖος Ἀθηναῖος ἔμαθε τὴν ἔκβασι τῆς μάχης τοῦ Μαραθῶνος, ὁ κόσμος ἐστέναξε τόσο πολύ, ποὺ τὸ ἀπώτατο σημεῖο τῆς σφαίρας νὰ μᾶς φαίνεται πὼς κεῖται στὴ γειτονιά μας. Ἂν οἱ ἀρχαῖοι Λακεδαιμόνιοι μπόρεσαν νὰ ἀδιαφορήσουν γιὰ τὶς μάχες ποὺ γινόταν στὴν Ἀττική, ὁ σύγχρονος Εὐρωπαῖος ἀνησυχεῖ καὶ ταράσσεται γιὰ τὶς συγκρούσεις τοῦ Σανσὶ καὶ τοῦ Σαντούγκ. Αὐτὴ ἡ Ἀμερική, ποὺ εἶχε γιὰ δόγμα της ν' ἀδιαφορῇ γιὰ ὅσα συμβαίνουν πέρα ἀπὸ τ' ἀκρογυάλια της, παρακολουθεῖ μὲ διαρκῶς μεγαλείτερο ἐνδιαφέρον τὰ γεγονότα τῆς Εὐρώπης καὶ τῆς Ἀσίας καὶ οἱ Ἀμερικανοὶ εἶχαν τὸ αἴσθημα πὼς οἱ τορπιλλισμοὶ τῆς Μεσογείου καὶ οἱ βομβαρδισμοὶ τῆς Καντῶνος γινόνταν πολὺ κοντὰ στὴ χώρα τους.

Τὸ ἀεροπλάνο ποὺ περνᾶ σὲ λίγες ὧρες τὸν Ἀτλαντικό, ἔκαμε στενὸ ποτάμι τὸν ὠκεανὸ ποὺ χρειάσθηκαν μῆνες γιὰ νὰ διαπλεύσουν οἱ καραβέλες τοῦ Κολόμβου.

Καὶ ὁ κόσμος, ποὺ θυμᾶται ἀκόμα πολὺ καλὰ ὅλα ὅσα συνέβησαν πρὸ εἴκοσι ἐτῶν, εὔχεται νὰ μὴν ξαναγίνουν. Ἐλπίζει, πὼς ἡ καθημερινὴ στενώτερη συνεργασία τῶν ψυχραίμων θὰ φέρῃ σοφώτερες σκέψεις σὲ κείνους —ἂν ὑπάρχουν— ποὺ μὲ ἐλαφρὰ καρδία δὲν θὰ δίσταζαν νὰ πλησιάσουν τὴ φωτιὰ στὸ φυτῆλι.

ΕΝΑ ΑΓΝΩΣΤΟ ΚΟΡΙΤΣΙ

ΑΙΣΘΗΜΑΤΙΚΗ ΝΟΥΒΕΛΛΑ

ΤΟΥ κ. ΜΙΝΟΥ ΑΝΔΡΟΥΛΙΔΑΚΗ

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ ΤΩΝ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΩΝ.—Ὁ Λίνος Ρενάνης, ἀρχισυντάκτης μιᾶς ἐφημερίδος, μέσα στὰ πολλὰ γράμματα ποὺ παίρνει κάθε μέρα, ξεχωρίζει ἕνα σὲ ρὸζ φάκελλο, ποὺ τοῦ ἀποσπᾶ τὴν προσοχή. Τὸ ἀνοίγει καὶ τὸ διαβάζει προσεκτικά. Κάποια τοῦ ζητάει νὰ γράφῃ στὴ φιλολογικὴ σελίδα τῆς ἐφημερίδος του. Καὶ αὐτὸ τὸ γράμμα — πόσα τέτοια νἄχῃ λάβει χωρὶς νὰ τὰ προσέξῃ; —τὸν ἀναστατώνει. Τὸ διαβάζει, τὸ ξαναδιαβάζει, σκέπτεται ποιὰ νἆναι ἡ ἐπιστολογράφος καὶ τὴν φαντάζεται ὤμορφη καὶ χαριτωμένη. Καὶ τὴν ἀγαπᾶ! Φεύγοντας ἀργὰ ἀπὸ τὸ γραφεῖο του, περνάει ἀπὸ τὸ διευθυντή του. Εἶναι φίλος του καὶ γιὰ μιὰ στιγμὴ θέλει νὰ τοῦ ἐκμυστηρευθῇ τὸ «κάζο» του. Μὰ μετανοιώνει ἀμέσως. Τοῦ λέει πὼς εἶνε ἄκεφος κι' ὁ Βλαστὸς τὸν παρακαλεῖ νὰ ἡσυχάσῃ γιὰ μιὰ βραδυά. Αὐτὸ γίνεται.... Ὕστερα ὁ Λίνος θυμᾶται τὴ συνέχεια τοῦ ρωμάντζου του. Πῶς ἔγραψε στὸ «Ἄγνωστο Κορίτσι» δεχόμενος τὴ συνεργασία του καὶ πὼς ἡ ἀπάντησί του, λεύτερα τὸν ἔκαμε νὰ πιστέψῃ πὼς τὸν ἀγαπᾶ. Μὰ θύμωσε μὲ τὴ σκέψι αὐτή. Μοὔγραψε ἔτσι, σκέφτηκε, μ' ἀφιέρωσε κι' ἕνα τραγούδι, ἴσως γιὰ νὰ πετύχῃ πιὸ εὔκολα τὴ δημοσίευσί του, ἀκόμη γιατὶ μὲ λογαριάζει ἀνώτερό του, γιατὶ μὲ θεωρεῖ κάτι σὰν... ἄϋλον...

4ΟΝ

Στὴ φράσι αὐτὴ σταμάτησε:

Εἶχε πῆ:

«...σὰν κάτι ποὺ τὸ λογάριαζε ἄϋλο...».

Καὶ μειδίασε...

Μὰ γιατί;

Μὴ δὲν ἦταν κι' ἀλήθεια;

Ἐξήτασε — ἔτσι στὰ πρόχειρα κείνη τὴν ὥρα — τὴ ζωή του ὅλη, ἀπὸ μικρός, ἀπὸ τοσοδούλικος κι' εἶδε πὼς τίποτα δὲν τὸν στιγμάτιζε. Πάντοτε ἦταν τὸ «θῦμα». Τὸ «θῦμα» τῶν περιστάσεων, τὸ «θῦμα» μιᾶς κακιᾶς μοίρας ποὺ τὸν κυνηγοῦσε. Τὸ «θῦμα» τῶν ἄλλων...

Ἀλλοίμονον! Κι' ὅμως ὅλοι τὸν μακάριζαν... Κι' ὅλοι τὸν θεωροῦσαν εὐτυχισμένον... Κι' αὐτὸς ἤξερε... Μὰ σκεπτότανε: Καλλίτερα ἔτσι... Γιατί νὰ μάθουν κι' οἱ ἄλλοι... Γιατί νὰ χαίρουνται γιὰ τὶς ἀτυχίες μου...

Ἀτυχίες;

— Ναί!... Πόσες ἀτυχίες; Πόσες; Καὶ σ' ὅλα τὰ ἐπίπεδα. Σ' ὅλες τὶς ἐπιδιώξεις του. Πάντα θυσιάστηκε γιὰ τοὺς ἄλλους. Καὶ πάντα τ' ἀνταπέδιδαν κακὸ ἀντὶ καλοῦ. Πάντα ἔκαμε ὅ,τι ἡ συνείδησίς του τοῦ εἶπε. Κι' ὅμως πάντα, ὅλοι ποὺ εὐεργέτησε τὸν κτύπησαν. Καὶ τὰ φόρτωνε ὅλα στὴ ράχι τῆς κακῆς Μοίρας.

Δὲν θυμόταν νὰ ἦταν ποτὲ εὐχαριστημένος μὲ τὸν ἑαυτόν του, κι' ἂς φαινόταν γελαστός.

Δὲν θυμόταν νἄζησε μὲ ἄνεσι, κι' ἂς κέρδιζε πολλά.

Δὲν θυμόταν νὰ πῆ: «Δόξα σοι ὁ Θεός»... κι' ἂς εἶχε πετύχει στὸ ἐπάγγελμά του ὅ,τι ἄλλοι δὲν ἔφτασαν ποτέ.

Κι' ἂν κάποτε ἔφθανε ἡ ὥρα νὰ πῆ πὼς πέτυχε, πὼς ἡσύχασε, πὼς ὅλα πᾶν καλά, κάτι θαρχόταν νὰ τὸν κάμῃ νὰ μετανοιώσῃ.

Μὰ τί τοὔρθε πάλι νὰ θυμηθῇ τὴν ζωή του στὴν ὥρα αὐτή;

Γιατί;

Καλλίτερα θὰ ἦταν νὰ σκεπτόταν τὸ μέλλον του.

Τὸ μέλλον του;

Ναί!...

Μὰ τώρα, τὸ μέλλον του. ἄλλου ἡ ὕπαρξι συγκεντρωνόνταν κάπου...

Σὲ κάποιο ὄνειρο... σὲ κάποιο ἄγνωστο πρόσωπο — σ' ἕνα φύλλο ρὸζ χαρτί...

Τί νἄκρυβε αὐτὸ τὸ «ἄγνωστο», αὐτὸ τὸ ρὸζ χαρτί, μὲ τὰ στρογγυλὰ γράμματα, ποὺ γύριζαν τὶς οὐρίτσες των σὰν δρέπανα, ἕτοιμα νὰ τὸν κάμουν στ' ἄγκιγμά τους νὰ πονέσῃ...

Κι' αὐτὸ τὸ ρὸζ χαρτάκι, τὸ ξαναπῆρε στὰ χέρια του πάλι καὶ διάβασε τὰ γραφόμενά του. Διάβασε τὸ τραγοῦδι ποὺ τοὔστειλε τὸ «ἄγνωστο κορίτσι» — εἶχε τὸν τίτλο «Ἀγάπες» — μιά, δυό, πέντε, δέκα φορές.

Τ' ἄρεσε;

Αὐτὸ τὸ ἐρώτημα γεννήθηκε μέσα του.

Καὶ στὸ ἐρώτημα αὐτὸ ἄρχισε νὰ τ' ἀπαγγέλῃ...

Ἀγάπες στὴ ζωὴ μέχρι τὸ θάνατο
κι' ἀγάπες ποὖναι ψέμματα κι' ἀλήθεια
ἀγάπες μὲ χαμόγελα καὶ κλάμματα
κι' ἀγάπες ποὖναι μόνο παραμύθια.

Ἀγάπες ποὺ πετοῦνε ἀσυλλόγιστα
κι' ἀγάπες ποὺ ζητοῦνε κάποια χρόνια
ἀγάπες ὅπου σβύνουνε σὰν ὄνειρο
κι' ἀγάπες ποὺ προσμένουνε συμπόνια.

Ἀγάπες στῆς ζωῆς μας τὴν πεζότητα
κι' ἀγάπες μὲ περίσσια περηφάνεια
ἀγάπες ποὺ ζητοῦνε τὴν ἀπόλαυσι
κι' ἀγάπες ποὺ μᾶς ρίχνουν στὴν ἀφάνεια.

Τελείωσε. Αὐτὸ ἦταν.

Μὰ ἡ φωνή του, στὸν τελευταῖο στίχο, ἔνοιωθε νὰ τρέμῃ. Ἦταν σὰν θρίαμβος, μὰ μαζὺ καὶ σὰν παράπονο καὶ σὰν κλάμμα.

Θύμωσε μὲ τὸν ἑαυτό του... Θύμωσε γιὰ καλὰ γι' αὐτό. Καὶ θέλησε νὰ σκίσῃ αὐτὸ τὸ ρὸζ γραμματάκι μ' ὅλες τὶς ἀγάπες ποὺ εἶχε κεῖ ἀραδειάσει τὸ «ἄγνωστο κορίτσι — ποιὸς ἤξερε γιὰ ποιοὺς —νὰ τὸ κάμῃ χίλια κομματάκια τὸ χαρτὶ αὐτό, νὰ τὸ πετάξῃ στὸ καλάθι τῶν ἀχρήστων — ὄχι, νὰ τὸ κάψῃ καλλίτερα.

Μὰ ὅπως τὸ πῆρε στὸ χέρι του καὶ τὸ τσαλάκωσε, σταμάτησε... Τὸ ρὸζ χαρτί, χονδρὸ ὅπως ἦταν, ἄφησε ἕνα ἦχο παράδοξο, σὰν ἕνα παράπονο, μιὰ διαμαρτυρία...

Ἔνοιωθε σὰν νὰ τοῦ πόνεσε ἡ καρδιά. Κι' ἄνοιξε τὴ χούφτα του καὶ τὸ πῆρε τὸ ρὸζ χαρτάκι σὰν νὰ εἶχε ψυχὴ κι' αἰσθήσεις καὶ τὸ χάϊδεψε, κι' ὕστερα τὤστρωσε πάνω στὸ τραπέζι, τὸ ἴσωσε μὲ τὴν παλάμη του καὶ τὸ φύλαξε προσεκτικὰ σ' ἕνα φάκελλο ποὺ ἔγραφε ἀπ' ἔξω: «Ἰδιαίτερα».

Καὶ σκέφθηκε νὰ μὴν τὸ δημοσιεύσῃ.

— Ὄχι! Αὐτὸ τὸ τραγοῦδι ἦταν γραμμένο γι' αὐτόν, ἦταν τοὐλάχιστον ἀφιερωμένο σ' αὐτόν. Γιατί νὰ τὸ δώσῃ βορὰ τοῦ κοινοῦ, γιατὶ νὰ παραδώσῃ τὰ «ἅγια τοῖς κυσίν»;

Ὄχι! Θὰ τὸ κρατοῦσε γιὰ τὸν ἑαυτό του... Θὰ τὤχε σὰν μιὰ ἀνάμνησι... Σὰν ἕνα ζωντανὸ σημάδι τῆς τελευταίας περιπετείας του —γιατὶ βέβαια θὰ ἦταν ἡ τελευταία...

Κι' ἐστοχάστηκε τὰ χρόνια του. Ἀλήθεια πόσα χρόνια! Πόσα πολλά! Καὶ σκέφτηκε «πόσο χρόνων ἄραγε νἆταν τὸ «ἄγνωστο κορίτσι».

Δὲν τὤξερε κι' αὐτό. Μὰ τὸ ὑπέθεσε ἀμέσως. Ἦταν δὲν ἦταν εἴκοσι χρόνων.

—Πῶς τὸ ξέρεις, Ρενάνη; ρώτησε τὸν ἑαυτό του.

Καὶ ὁ ἄλλος Ρενάνης τ' ἀπάντησε:

— Τὸ ξέρω. Νὰ ἰδῇς. Ὅταν τὴν ἰδῇς — ἂν κάποτε συναντηθῆτε— θὰ βεβαιωθῇς, πὼς ἔτσι εἶναι ποὺ σοῦ λέω.

Καὶ τότε ὁ Λίνος ξαναρώτησε τὸν ἐσωτερικὸ Ρενάνη, τὸν ἄλλο ποὺ κάποτε, σὰν τώρα καλὴ ὥρα, μιλοῦσε μαζύ του:

— Κι' εἶναι ψηλή, ξανθή, μὲ γαλανὰ ὀνειροπόλα μάτια; — ἔτσι ποὺ τὴν φαντάζομαι;

— Χμ! Αὐτὸ δὲν τὸ ξέρω... Αὐτό, δὲν μπορῶ νὰ τὸ ξέρω, Λίνο μου... Ἄλλωστε τί σημασία ἔχει αὐτό;... Τί ξανθή, τί μελαχροινή!... Τί καστανά, τί γαλανὰ μάτια;... Ὅταν ἀγαποῦμε, ὅλα, παιδί μου μᾶς φαίνονται ὡραῖα. Δὲ θυμᾶσαι τὸ τραγοῦδι τοῦ Στεκέτι, αὐτὸ τὸ ὑπέροχο, τὸ ραφιναρισμένο, τὸ θεῖο:

«Ἀγαπῶ μιὰ κοπελλιά,
ποὺ ὅλοι λὲν πὼς δὲν εἶναι ὡραία.
Μὰ εἶναι τυφλοί,
οἱ ἄνθρωποι αὐτοί,
γιατὶ δὲν βλέπουνε τὶς χάρες της,
δὲν βλέπουν τὶς κρυφὲς ἀρετές της
ποὺ τὴν κάνουν πανωραία».

Καὶ ὁ ἄλλος Ρενάνης, ὁ ἐσωτερικὸς συνέχισε:

— Μὰ γιατὶ νὰ θυμηθῇς τὸ Στεκέτι κι' ὄχι μιὰ μαντινάδα τοῦ τόπου σου. Τὴν ξέχασες Λίνο, παιδί μου; Νὰ στὴν πῶ λοιπὸν ἐγώ, ἂν καὶ κάποτε τὴν τραγουδοῦσες, νέος σὰν ἤσουν, κι' ἐζοῦσες στὸν λεύτερο ἀέρα τοῦ νησιοῦ σου:

«Μὴ τὴν θωρεῖς τὴν ἀγαπῶ
μὲ τὰ δικά σου μάτια
μὲ τὰ δικά μου νὰ τὴ δῇς
καὶ νὰ γενῇς κομμάτια».

Ὁ Ρενάνης θύμωσε:

— Φτάνει! φώναξε. Εἶσαι ἀλυτήριος.

Κι' ὁ ἄλλος ἀπάντησε:

— Ποῦ νἆναι ὅλοι ρωμαντικοὶ σὰν καὶ σένα... Φιλέσπλαγχνοι κι' ἐλεήμονες!...

Καὶ γέλασε — τί; γέλασε; — κάγχασε ὁ ἄθλιος τόσο κοροϊδευτικά, ποὺ ὁ Λίνος πετάχτηκε ὄρθιος, βγῆκε στὸ γραφεῖο τῆς συντάξεως καὶ τἄβαλε μὲ τὸν συντάκτη τῆς ὕλης.

— Δὲ μοῦ λές, κύριε Ραπέργα, γιατὶ δὲ κτυπήσατε σὲ ὀκτάστηλο τὴν χθεσινὴ συνεδρίασι τῆς Κοινωνίας τῶν Ἐθνῶν;

— Μὰ δὲν συζήτησε σοβαρὰ θέματα, κύριε ἀρχισυντάκτα.

— Σοβαρὰ εἶπες; Δὲν εἶναι σοβαρὸ ζήτημα ἡ προσφυγὴ τῆς Παραγουάης ποὺ σκοτώνεται μὲ τὴ Βολιβία μῆνες τώρα;

Κόκκαλο ὁ συντάκτης τῆς ὕλης.

Κι' ὁ Ρενάνης, τὴ σιωπὴ αὐτή, τὴν παρεξήγησε.

— Ἀκοῦστε, κύριε Ραπέργα... Τελευταῖα δὲν προσέχετε καθόλου... Παρακαλῶ, μαζέψτε τὸ νοῦ σας στὴ δουλειὰ κι' ἀφῆστε τὶς θεατρινοῦλες — ἐδῶ ἔκαμε πὼς πῆρε φιλικὸ τόνο — ποὺ, ἄκουσέ με μένα, μόνο ζημιὲς φέρνουν. Ἄκουσες, Δῆμο — τώρα τοῦ εἶπε τὸ μικρό του ὄνομα καὶ ἄφησε καὶ τὸν πληθυντικὸ — πρόσεχε περισσότερο τὶς εἰδήσεις σου καὶ λιγώτερο τὶς θεατρίνες σου.

Κι' ἔφυγε βιαστικός. Καὶ κατεβαίνοντας τὴ σκάλα, σκέφτηκε πόσο εἶχε ἄδικο νὰ μαλώσῃ ἔτσι ἄγαρμπα τὸν καϋμένο τὸ Δῆμο Ραπέργα, ποὺ ἂν κι' ἀγαποῦσε πολὺ τὶς θεατρίνες, ὅμως ἀγαποῦσε τὴ δουλειά του περισσότερο. Κι' ἀκόμη, σήμερα, εἶχε δίκηο. Σκοτίστηκαν οἱ Ρωμηοὶ ἂν βγάζουν τὰ μάτια τους οἱ Βολιβιανοὶ μὲ τοὺς Περουβιανούς. Αὐτοὺς τοὺς ἐνδιαφέρει περισσότερο: Τὸ ἔγκλημα τοῦ Ψυχικοῦ μὲ τ' ἄγνωστο πτῶμα μιᾶς δολοφονημένης μυστηριωδῶς γυναίκας, παρὰ ὅλα τὰ ἐξωτερικὰ τοῦ κόσμου μαζύ. Δὲς καὶ τὸν «Παρθενῶνα», σκέφτηκε. Δὲν ἔχει τὴν πρώτη κυκλοφορία;... Καὶ πῶς τὴν ἔχει: Μὲ τὸ ἔγκλημα τῆς Γιαπωνέζας Ταμάρας ποὺ σκότωσε στὸν Πειραιᾶ τοὺς ἑπτὰ Κινέζους ἐρωμένους της, μὲ τὴν ἀναγνωσματοποίησι τοῦ Μοσκιοῦ, μὲ τὴ δραματικὴ περιγραφὴ τῆς ἐκτελέσεως τοῦ κακούργου Νιτενιόγλου, τὰ ἄσυλα τῶν παρθένων καὶ χίλια δυὸ τέτοια κομμάτια. Ἄστον λοιπὸν τὸν Δῆμο — σκέφτηκε — νὰ τραβήξῃ πρὸς τὰ ἐκεῖ. Ποιὸς ξέρει. Μπορεῖ νὰ βλέπῃ καὶ καλλίτερα.

* * *

Πέρασαν μέρες. Ὄχι πολλές.

Κι' ὁ Ρενάνης ἕνα πρωῒ ψάχνοντας τὴν ἀλληλογραφία βιαστικά, εἶδε τὸ ρὸζ φάκελλο ἀνάμεσα σὲ ἄλλα γράμματα.

Ἦταν τὸ δεύτερο γράμμα τῆς Ρέας. Ἔσκισε τὸ φάκελλο καὶ τράβηξε τὸ γράμμα.

Τοὔγραφε:

«Ἀγαπητὲ κύριε,

Θἄθελα ἔστω κι' ἀπὸ τόσο μακρυὰ ποὺ βρίσκουμαι, νὰ μὲ θεωρήσετε σὰν μιὰ εἰλικρινὴ φίλη σας καὶ νὰ μοῦ δείξετε ὅλη τὴ συμπάθεια καὶ τὴν ἐπιείκειά σας. Στὸ τελευταῖο φύλλο τῆς «Κραυγῆς», ἀνάμεσα στὴν ἐκλεκτὴ ὕλη τῆς φιλολογικῆς σελίδος της, δημοσιεύτηκε κ' ἕνα ποίημα, ποὺ σᾶς ἐσωκλείω τ' ἀποκόμματό του. Κυττάξτε το, γιατὶ ἀσφαλῶς δὲν θὰ τὸ προσέξατε ὁ ἴδιος ὅταν στάλθηκε νὰ δημοσιευτῇ καὶ πέστε μου εἰλικρινῶς ἂν αὐτὸ μπορεῖ νὰ εἶναι ποίημα.

Νὰ μὲ συγχωρῆστε ποὺ σᾶς τὸ γράφω αὐτό, ποὺ τολμῶ νὰ κάμω τὴν παρατήρησι αὐτή, ἐγὼ — ἕνα κορίτσι δεκαεπτὰ ἐτῶν — σὲ σᾶς ἕνα φημισμένο δημοσιογράφο. Μὰ ἐπειδὴ ἄκουσα νὰ γίνεται λόγος γι' αὐτό, ἐδῶ, μεταξὺ ἀνθρώπων ποὺ λὲν πὼς ἔχουν κάποια γνώμη, ἐγὼ σὰ φίλη, μὲ ὅλο τὸ θάρρος, πῆρα τὴν ἀπόφασι νὰ σᾶς τὸ γράψω.

Μὲ ἄπειρη ἐκτίμησι
Ρέα Μαρλῆ»

Ὁ Ρενάνης θύμωσε.

— Τὸ δάσκαλο θὰ μᾶς κάμῃ; μουρμούρισε. Κι' ἀποφάσισε νὰ μὴ τῆς ἀπαντήσῃ. Μὰ δὲν τὰ κατάφερε. Κι' ὄχι μόνο αὐτό, μ' αὐτὴ τὴ φορὰ τῆς ἔγραψε ἕνα μεγάλο γράμμα, ποὺ δὲν ἦταν βέβαια ἐρωτικό, μὰ ποὺ ἄφινε τὴν νέα νὰ καταλάβῃ τὸ ἐνδιαφέρον του γιὰ δαύτη.

Σὲ μιὰ βδομάδα, πῆρε τὴν ἀπάντησι. Καὶ τὴν διάβασε πάλι μὲ λαχτάρα:

Ἡ νέα τοῦ ἔγραφε:

«Ἀγαπητὲ κύριε,

Εἶμαι συγκινημένη ἀπὸ τὰ λόγια σας. Μπορῶ λοιπὸν νὰ σᾶς προσφέρω μιὰ εὐχαρίστησι καὶ λίγη ξεκούρασι ἀπὸ τόσο μακρυὰ καὶ νὰ τὴν ἀνταλάσσω μὲ μιὰ πρωτόγνωρη συγκίνησι; Αὐτὸ μὲ κάνει λίγο χαρούμενη καὶ περισσότερο ὑπερήφανη.

Σκέπτομαι πὼς ἡ ἀπόστασι ποὺ χωρίζει δυὸ ἄτομα, φέρνει κάποτε γοργορώτερα τὴν προσέγγισι τῶν αἰσθημάτων των. Κι' αὐτὸ δὲν εἶναι μόνο συγκινητικό, ἀλλὰ καὶ γοητευτικό.

Μὰ τί νὰ σᾶς πῶ: Ὅσο γοητευτικὸ κι' ἂν εἶναι αὐτὸ τὸ κρυφτοῦλι μέσα σὲ μιὰ κόλλα χαρτί, ὅσες συγκινήσεις κι' ἂν προσφέρῃ, πόσο ὤμορφο κι' εὐγενικὸ θὰ ἦταν ἐκ μέρους σας ἂν μοῦ προσφέρατε κάποτε τὴν εὐχαρίστησι, νὰ κάμετε ἕνα ταξειδάκι ὡς τὴ μακρυνὴ γωνιὰ ποὺ μένω. Κι' ἔτσι θὰ ξεφεύγατε καὶ λίγο ἀπὸ τὴν ρουτίνα, ἀπὸ τὴν μονοτονία τῆς δουλιᾶς καὶ θὰ ξεκουράζεστε ἀκόμη περισσότερο, γνωρίζοντας ἕνα κορίτσι, ποὺ ἔχει τόσο τὴν ἐπιθυμία νὰ σᾶς γνωρίσῃ, ὥστε νὰ σᾶς προσκαλῇ.

»Ξέρω, ἀγαπητὲ κύριε, ὅτι ἡ δουλειά σας εἶναι τέτοια, ποὺ βέβαια δὲν σᾶς ἐπιτρέπει, ὅταν θέλετε, νὰ κάμετε αὐτὸ ποὺ σᾶς γράφω Μὰ οὔτε κι' ἐγὼ θέλω νὰ σκεφθῆτε κάτι τέτοιο. Θἄμουνα ὅμως ἀδιάκριτη ἂν σᾶς ρωτοῦσα πότε θὰ ἦταν αὐτὸ δυνατό; Δὲν πειράζει πὼς θὰ περιμένω. Θἄχω ὅση ἀπαιτεῖται ὑπομονή. Ἂν ὅμως, κάποτε ἐρχόσαστε, ἂν μοῦ κάνατε αὐτὴ τὴ χάρι, βεβαιωθῆτε πὼς θὰ μο χαρίζατε λίγες ὧρες ἀληθινὰ εὐχάριστες, μαζὺ μὲ μιὰ ἀξέχαστη ἀνάμνησι. Γιατὶ μὲ τὶς συνθῆκες ποὺ γνωριστήκαμε—ποὺ γνωριζόμαστε ἤθελα νὰ πῶ—δὲν μπορεῖ νὰ ξεχαστῇ κάτι, δὲν μπορεῖ νὰ ξεχαστῇ ἡ ἀνάμνησι τῆς γνωριμίας αὐτῆς, ποὺ θἆναι γιὰ μένα αἰώνια.

Μὲ ἐκτίμησι
Ρέα»

Ὁ Λίνος παρετήρησε πὼς αὐτὴ τὴ φορὰ ἡ νέα ἔγραφε μόνο τὸ μικρό της ὄνομα. Δὲν εἶχε ὑπογράψει μὲ τὸ πατρωνυμικό της. Κι' αὐτὸ τὸν ἔκαμε πολὺ εὐτυχῆ. Κείνη τὴν ἡμέρα ἐργάστηκε ὅσο ποτέ. Κι' ἔγραφε σχεδὸν μοναχός του ὅλη τὴν ἐφημερίδα, ἐκτὸς ἀπὸ τὶς εἰδήσεις τῆς τελευταίας σελίδας. Ἂν μποροῦσε — ἂν τὶς ἤξερε — θὰ τὶς ἔγραφε κι' αὐτές. Ὅμως θυμήθηκε τὰ παληά του, πὼς κάποτε ἦταν κι' αὐτὸς ρεπόρτερ — κι' ἕνας ρεπόρτερ ποὺ τὸν λογάριαζαν οἱ συνάδελφοί του — κι' ἀποφάσισε σήμερα, τὴν ἡμέρα αὐτὴ τῆς εὐτυχίας του, νὰ δοκιμάσῃ καὶ μιὰ δημοσιογραφικὴ συγκίνησι.

Σηκώθηκε, πῆρε τὸ καπέλλο του καὶ τράβηξε γιὰ τὸ σπίτι τοῦ πρωθυπουργοῦ. Μπῆκε στὸ εὐρύχωρο χὼλ τ' ἀρχοντικοῦ σπιτιοῦ, μ' ὅλη τὴν ἐλευθερία ποὔδινε ἡ ἰδιότητά του κι' ἡ παληὰ φιλία του μαζύ του κι' ἔστειλε τὴν κάρτα του. Σὲ λίγο τὸν εἶχε δεχτῆ καὶ μιλοῦσε μαζύ του πολλὴ ὥρα. Τὴν ἄλλη ἡμέρα ἡ «Κραυγὴ» εἶχε μιὰ ἐπιτυχία. Ἕνα πεντάστηλο κτυπητό, γιὰ τὸ «κυβερνητικὸ πρόγραμμα».

Καὶ τὰ δημοσιογραφικὰ γραφεῖα βούϊξαν. Κι' ἡ «Κραυγὴ» πούλησε χιλιάδες φύλλα παραπάνω, γιὰ τὴ σπαρταριστὴ εἴδησι ποὺ δημοσίευσε.

Ὁ Βλαστὸς — ὁ διευθυντὴς τῆς «Κραυγῆς» — ποὺ βρισκόνταν στὴ Σαλονίκη, πῆρε τὸν Ρενάνη στὸ τηλέφωνο:

— Λίνο, ποιὸς εἶχε τὴ σημερινὴ ἐπιτυχία; τὸν ρώτησε, γιατὶ ἐδῶ χάλασε ὁ κόσμος. Ἐξαντλήθηκαν ὅλα τὰ φύλλα τῆς «Κραυγῆς».

— Δὲν ἦταν καὶ σπουδαία, ἀπάντησε ὁ Λίνος.

— Κατάλαβα, τὸν διέκοψε ὁ Βλαστός. Τὴν εἴδησι τὴν ἔβγαλες ἐσύ...

Ὁ Λίνος εὐχαριστήθηκε. Εἴπαμε πὼς εὐχαριστιόνταν πολὺ ὅταν τ' ἀνεγνώριζαν τὴ δουλειά του. Μὰ γεμᾶτος ἀκόμη ἀπὸ χαρὰ γιὰ τὴν εὐτυχία του, γιὰ τὴ συγκίνησι τὴ ζωηρὴ ποὺ πῆρε ἀπὸ τὸ γράμμα τ' «ἀγνώστου κοριτσιοῦ», εἶπε στὸ Βλαστό:

— Ἀγαπητὲ Παῦλο. Κάνεις λάθος. Τὴν εἴδησι αὐτὴ τὴν ἔβγαλε μιὰ νέα συνεργάτις μας: Ἡ δεσποινὶς Ρέα Μαρλῆ...

— Ποιά; ρώτησε ὁ Παῦλος. Δὲν τὴν ξέρω...

— Ποῦ νὰ τὴν ξέρῃς; Κι' ἐγὼ δὲν τὴν ἤξερα ὡς τὰ χθές. Μὰ σήμερα, σήμερα εἶμ' ἐρωτευμένος μαζύ της...

(Ἀκολουθεῖ)

ΤΟ ΜΑΤΩΜΕΝΟ ΧΡΥΣΑΦΙ

ΣΥΝΤΝΕΫ ΧΟΡΛΕΡ.

ΚΟΠΥΡΑΪΤ "ΕΥΡΩΠΗΣ,,

—Ἀλλό! Ἰνσπέκτορ Γκρήβ;

—Ναί. Ποιὸς τηλεφωνεῖ;

— Ὁ ἀστυφύλαξ Ἔμπερτ Σμίθ. Στὴ γωνία τῆς Κλῆβερ Στρήτ καὶ Τσέστερ Σκουέρ βρῆκα ἕνα πτῶμα ἀνθρώπου περίπου σαράντα ἐτῶν.

—Πότε τὸ εἶδες τὸ πτῶμα;

—Μόλις τώρα. Ἔτρεξα ἀμέσως στὸ κοντινὸ καπνοπωλεῖο γιὰ νὰ σᾶς τηλεφωνήσω.

— Φέρει τραύματα;

—Ναί. Ἕνα μαχαῖρι χωμένο στὸ μέρος τῆς καρδιᾶς.

—Τὸ πῆρες τὸ μαχαῖρι;

— Ὄχι. Περιμένω ὁδηγίες σας. Ὁπωσδήποτε ὁ ἄνθρωπος εἶνε νεκρός. Αὐτὸ εἶνε τὸ μόνο ποὺ ἔχω πιστοποιήσῃ ἕως τώρα.

—Καλά. Περίεμενέ με ἐκεῖ καὶ μὴν ἀφήσῃς κανένα νὰ πλησιάσῃ τὸ πτῶμα. Ἔφθασα ἀμέσως.

Δὲν χρειάστηκε πολὺ ὥρα γιὰ νὰ φθάσῃ στὸν τόπο, ὅπου ἀνευρέθη τὸ πτῶμα, ὁ Ἰνσπέκτορ Γκρήβ μὲ τὸν βοηθό του Τόμσον, τὸν Τζάκ Μέϊς, τῆς ἐγκληματικῆς σημάνσεως καὶ τὸν ἰατροδικαστὴ τῆς ὑπηρεσίας Δρα Βός.

Ἦταν περίπου ἕντεκα ἡ ὥρα καὶ ἡ νύχτα βροχερή. Ἡ πλατεῖα ὅμως ἦταν τόσο καλὰ φωτισμένη, ὥστε νὰ προξενῇ κατ' ἀρχὴν ἔκπληξι πῶς σ' ἐκεῖνο τὸ κεντρικὸ σημεῖο τῆς πόλεως διεπράχθη ἔγκλημα χωρὶς νὰ κινήσῃ τὴν προσοχὴ κανενὸς διαβάτου.

Ὁ Ἰνσπέκτορ Γκρήβ ἐφώτισε ἰσχυρὰ μ' ἕνα ἠλεκτρικὸ φανάρι τὴ μορφὴ τοῦ θύματος. Ὁ ἰατροδικαστὴς ἔσκυψε καὶ ἐδοκίμασε κάποια δυσκολία γιὰ ν' ἀνοίξῃ τὸ βλέφαρο καὶ νὰ πιστοποιήσῃ ὅτι ἡ κόρη δὲν ἀντιδροῦσε στὸ φῶς, γεγονὸς ποὺ ἔπειθε ὅτι ὁ θάνατος εἶχεν ἐπέλθει.

—Ἔχει πεθάνει πρὸ ἀρκετῆς ὥρας, ἐδήλωσε ὁ ἰατροδικαστής, ἐνῶ ἐδοκίμαζε ν' ἀνοίξῃ τὰ σφιγμένα δάκτυλα τοῦ δεξιοῦ χεριοῦ τοῦ νεκροῦ.

Ὁ Ἰνσπέκτορ Γκρὴβ ἐν τῷ μεταξὺ παρατηροῦσε προσεκτικὰ τὸ πρόσωπο τοῦ θύματος. Τοῦ ἔκαμε ἐντύπωσι ὅτι δὲν ὑπῆρχε τίποτε, κανένας μορφασμὸς πόνου ἢ ἀγωνίας, ποὺ νὰ φανέρωνε τὴ φοβερὴ πάλη τοῦ σκοτωμένου γιὰ τὴ ζωή.

—Διάβολε, μουρμούρισε. Θἄλεγε κανεὶς ὅτι πέθανε ἀπὸ φυσικὸ θάνατο. Ἔπειτα, γιὰ κύτταξε, γιατρέ, τὰ φορέματά του δὲν εἶνε ματωμένα....

Μὲ τὶς τελευταῖες λέξεις ὁ Γκρὴβ ξεκούμπωσε τὸ γιλέκο καὶ τὸ πουκάμισο τοῦ νεκροῦ, ἀφοῦ προηγουμένως τράβηξε δυνατὰ κι' ἔβγαλε τὸ μαχαῖρι ἀπὸ τὸ ἀριστερὸ μέρος τοῦ στήθους, ποὺ ἦταν σφηνωμένο.

Μπῆκε μέσα κι' εἶδε πάνω σ' ἕνα κρεββάτι ἕναν ἄνθρωπο δεμένο.

—Χμ, ἔχετε δίκιο, ἔκαμε ὁ ἰατροδικαστής. Οὔτε σταγόνα αἵματος στὸ τραῦμα. Ἀσφαλῶς τὸ μαχαῖρι αὐτὸ βυθίστηκε στὸ κορμὶ τοῦ θύματος πολλὴ ὥρα μετὰ τὸ σταμάτημα τῆς κυκλοφορίας. Ὁ θάνατος δὲν προῆλθε ἀπὸ τὸ τραῦμα... ἀλλὰ οὔτε παρουσιάζει σημεῖα στραγγαλισμοῦ...

Ἀφοῦ ἀντήλλαξαν ἀκόμη μερικὲς σκέψεις ὁ Ἰνσπέκτορ καὶ ὁ ἰατροδικαστής, διέταξαν τὴ μεταφορὰ τοῦ πτώματος στὸ νεκροτομεῖο, ὅπου συνέχισαν τὶς ἔρευνές τους. Στὸ τέλος βγῆκε τὸ συμπέρασμα: Ὁ νεκρὸς ἀνῆκε σὲ ἄνθρωπο 38—40 ἐτῶν καὶ ὁ θάνατος εἶχε ἐπέλθει τοὐλάχιστον πρὶν ἀπὸ ὀκτὼ ὧρες, ἀποκλείεται δὲ νὰ εἶχε προκληθῇ ἀπὸ τὸ τραῦμα τοῦ μαχαιριοῦ, τὸ ὁποῖο, ἄγνωστο γιὰ ποιὸ λόγο, εἶχε βυθισθῇ σ' ἕνα πτῶμα κι' ὄχι σὲ ζωντανὸ ἄνθρωπο...

Ἦταν ἕνα ἀπὸ τὰ συνηθισμένα τρὺκ τῶν κακούργων γιὰ νὰ παραπλανήσουν τὴν ἀστυνομία.

Ὁ Τζὰκ Μέϊς διεπίστωσε μὲ τὴ σειρά του ὅτι τὰ δακτυλικὰ ἀποτυπώματα τοῦ πτώματος ἀνῆκον στὸν Τζώρτζ Λής, ἄλλοτε ὑπάλληλον Τραπέζης, ποὺ εἶχε καταδικαστεῖ κάποτε γιὰ κλοπὴ καὶ εἶχε σταλεῖ στὶς φυλακὲς τοῦ Τρέντον.

Ἡ διεύθυνσις τῶν φυλακῶν, ἀπὸ τὴν ὁποία ἐζητήθησαν πληροφορίες, τηλεφώνησε ὅτι ὁ Τζώρτζ Λὴς εἶχε ἀποφυλακισθῇ πρὸ τριῶν μηνῶν καὶ ζοῦσε στὴν Νέϋτον Στρὴτ 684.

Τὴν ἄλλη μέρα, πρωῒ-πρωΐ, ὁ Ἰνσπέκτορ Γκρὴβ πῆγε στὴν παραπάνω διεύθυνσι καὶ ζήτησε νὰ δῇ τοὺς ἐνοίκους τοῦ σπιτιοῦ. Τὸν δέχθηκε μιὰ νέα γυναῖκα ντυμένη στὰ μαῦρα, ἡ ὁποία δήλωσε ὅτι εἶνε ἡ κυρία Λής.

—Ὁ ἄντρας μου, εἶπε, ἀπαντῶντας σὲ σχετικὴ ἐρώτησι τοῦ ἀστυνομικοῦ, πέθανε χθὲς τὸ ἀπόγευμα στὸ Νοσοκομεῖο Κίγκσαϊρ ἀπὸ πνευμονία καὶ σήμερα πρόκειται νὰ γίνῃ ἡ κηδεία.

—Ἐν τῷ μεταξὺ ποῦ βρίσκεται ὁ νεκρός; ρώτησε ὁ Γκρὴβ ἀφοῦ ἐξέφρασε τὴ λύπη του στὴ χήρα, γιατὶ ἦταν ὑποχρεωμένος νὰ τὴν ἐνοχλήσῃ σὲ μιὰ τόσο τραγικὴ γι' αὐτὴν στιγμή.

—Ὁ νεκρὸς μετεφέρθη στὴ μικρὴ ἐκκλησία τοῦ νεκροταφείου Κίγκσαϊρ, ἀπάντησε ἡ δυστυχισμένη γυναῖκα, ἐνῶ λυγμοὶ ἔκοβαν τὰ λόγια της καὶ τὰ μάτια της εἶχαν πλημμυρίσει δάκρυα.

⁂

Μόλις ἔφθασε στὸ γραφεῖο του ὁ Γκρὴβ ἔλαβε γνῶσιν τηλεφωνικῆς ἀναφορᾶς τοῦ φύλακος τῆς ἐκκλησίας τοῦ νεκροταφείου, ὁ ὁποῖος εἶχε διαπιστώσει τὸ πρωΐ, μόλις ἄνοιξε τὴν ἐκκλησιά, ὅτι εἶχε ἐξαφανισθῆ τὸ πτῶμα ποὺ εἶχε παραλάβει ἀπὸ βραδὺς πρὸς φύλαξιν.

Τὸ πρᾶγμα ἦταν πιὰ φανερό: Οἱ κακοποιοὶ δὲν εἶχαν σκοτώσει τὸν Τζώρτζ Λής. Εἶχαν κλέψει ἁπλῶς τὸ πτῶμα του ἀπὸ τὴν ἐκκλησία τοῦ νεκροταφείου, τοῦ σφήνωσαν ἕνα μαχαῖρι καὶ τὤρριξαν στὴ γωνία τῆς Τσέστερ Σκουὲρ γιὰ νὰ δημιουργήσουν τὴν ἐντύπωσι ἐγκλήματος καὶ νὰ προκαλέσουν τὴν προσοχὴ τῆς Ἀστυνομίας.

Ἀλλὰ γιὰ ποιὸ λόγο;

Νὰ τὸ πρόβλημα ποὺ ἔπρεπε νὰ λύσῃ τώρα ὁ Ἰνσπέκτορ Γκρήβ.

Διέταξε νὰ σταλῇ τὸ πτῶμα τοῦ Λὴς ξανὰ στὸ νεκροταφεῖο κι' ἑτοιμάσθηκε νὰ μπῇ στὸ γραφεῖο τοῦ Διευθυντοῦ του γιὰ ν' ἀναφέρῃ τὰ διατρέξαντα, ὅταν χτύπησε τὸ κουδοῦνι τοῦ τηλεφώνου του.

Πῆρε τὸ ἀκουστικὸ καὶ ἄκουσε νὰ τοῦ λένε:

—Ἐδῶ, Τράπεζα τοῦ Μπρούνσβικ. Σήμερα τὸ πρωΐ, ποὺ οἱ ὑπάλληλοι τῆς τραπέζης κατέβηκαν στὸ ὑπόγειο θησαυροφυλάκειο, ἀντελήφθησαν ὅτι οἱ πόρτες τοῦ διαμερίσματος τῶν «χρυσῶν ράβδων» ἦταν ἀνοιχτές. Ὁ νυκτερινὸς φύλακας δὲν βρέθηκε πουθενά. Ἀπὸ τὸ διαμέρισμα αὐτὸ λείπει χρυσὸς ἀξίας πενῆντα χιλιάδων λιρῶν.

—Αὐτὸ εἶνε, εἶπε ὁ Γκρὴβ, χτυπῶντας τὴ γροθιά του πάνω στὸ γραφεῖο του. Ἡ τράπεζα εἶνε στὸ ἄλλο ἄκρο τῆς περιφερείας μας. Οἱ κακοῦργοι ἔρριξαν στὴ Τσέστερ Σκουέρ τὸ πτῶμα τοῦ Λὴς γιὰ νὰ ἀπασχολήσουν ἐκεῖ τὴν προσοχή μας καὶ νὰ κάνουν μὲ περισσότερη ἄνεσι τὴ δουλίτσα τους.

Ἀφοῦ ζήτησε μερικὲς συμπληρωματικὲς πληροφορίες ἀπὸ τὸν διευθυντὴ τῆς Τραπέζης, κατέβηκε γλήγορα καὶ πήδησε στὸ αὐτοκίνητό του

Μετὰ ἕνα τέταρτο βρισκόταν στὰ ὑπόγεια τῆς Τραπέζης.

Ἐνήργησε λεπτομερῆ ἔρευνα παντοῦ, ἀλλὰ δὲν βρῆκε παρὰ ἐλάχιστα ἴχνη, ποὺ θὰ μποροῦσαν νὰ τὸν βοηθήσουν.

Ἄρχισε ἀμέσως ἐντατικὴ ἔρευνα γιὰ τὴν ἀνακάλυψι τοῦ χαμένου νυκτοφύλακος. Δὲν μπόρεσε ὅμως νὰ τὸν βρῇ πουθενά.

Πεισμωμένος, τὸ ἀπόγευμα ξαναπῆγε στὰ ὑπόγεια τῆς Τραπέζης. Σὲ μιὰ στενὴ δίοδο, ἀνάμεσα στὰ διαμερίσματα τῶν χρυσῶν ράβδων ἀνεκάλυψε κάτι ποὺ δὲν εἶχε προσέξει τὸ πρωΐ. Ἦταν μερικοὶ μικροσκοπικοὶ βῶλοι λάσπης, ποὺ εἶχαν πιὰ ξεραθῆ. Προφανῶς εἶχαν μείνει ἐκεῖ ἀπὸ τὰ λαστιχένια ὑποδήματα τῶν ληστῶν. Στὴν περιοχὴ ἐκείνη δὲν ὑπῆρχαν παρὰ μόνο δυὸ δρόμοι μικροὶ καὶ στενοὶ ποὺ δὲν ἦταν στρωμένοι μὲ ἄσφαλτο. Ἡ μικροσκοπικὴ ἐξέτασις τῶν μορίων τοῦ χώματος ἀπέδειξε πὼς ἦταν ὅμοιο ἀκριβῶς μὲ τὸ χῶμα τῆς μικρῆς Κέϋνον Στρήτ, ἐπειδὴ δ' εὑρέθησαν καὶ ἴχνη λιπάσματος, ἦταν φανερὸ πὼς ἡ λάσπη προήρχετο ἀπὸ περιβόλι. Ἀλλὰ στὴν Κέϋνον Στρήτ δὲν ὑπῆρχε παρὰ ἕνα περιβόλι γύρω σ' ἕνα παληὸ ἀκατοίκητο σπίτι....

⁂

Ἀφοῦ ἔζωσε μὲ ἀστυνομικὴ δύναμι τὸ σπίτι αὐτό, ὁ Γκρὴβ μπῆκε μέσα κι' ἐρεύνησε παντοῦ. Δὲ βρῆκε τίποτε. Κατέβηκε τότε στὸ ὑπόγειο.

Στὸ τελευταῖο σκαλοπάτι τῆς ξύλινης σκάλας ἀντελήφθη τὸ ἄκρον ἑνὸς μεγάλου ἀναμμένου φυτηλιοῦ. Τὸ πάτησε μὲ τὸ πόδι του καὶ τὤσβυσε. Ὕστερα παρηκολούθησε τὸ φυτῆλι καὶ ἔφθασε σ' ἕνα μικρὸ δωμάτιο. Μπῆκε μέσα καὶ εἶδε πάνω σ' ἕνα κρεββάτι ἕναν ἄνθρωπο δεμένο. Ἀπὸ τὶς φωτογραφίες ποὺ τοὔχαν δώσει στὴν Τράπεζα, γνώρισε ἀμέσως τὸ νυκτοφύλακα.

Κάτω ἀπὸ τὸ κρεββάτι ποὺ τελείωνε τὸ φυτῆλι ὑπῆρχε ἕνα κιβώτιο μὲ μεγάλη ποσότητα ἐκρηκτικῆς ὕλης....

Ὁ νυκτοφύλακας ἐξιστόρησε πῶς ἔχασε ξαφνικὰ τὶς αἰσθήσεις του στὴν Τράπεζα καὶ πῶς κατόπιν βρέθηκε δεμένος ἐκεῖ μέσα, ὅπου τοῦ εἶχαν ἑτοιμάσει οἱ λησταὶ ἕνα φρικτὸ θάνατο. Ἔδωσε δὲ τὴν πολύτιμη πληροφορία πὼς ἄκουσε τὸν ἀρχηγὸ τῆς σπείρας νὰ λέῃ στοὺς ἄλλους ὅτι τὸ βράδυ θ' ἀντάμωναν στὸ κατάστρωμα τοῦ γιὼτ «Τάμεσις».

Τὸ ἴδιο βράδυ, ὕστερα ἀπὸ μιὰ σωστὴ μάχη, οἱ ἀστυνομικοὶ μὲ ἐπὶ κεφαλῆς τὸν Γκρὴβ, συνέλαβαν τὸν ἀρχηγὸ καὶ δύο μέλη τῆς σπείρας τῶν ληστῶν, ἐνῶ τὰ πτώματα τῶν ἄλλων τριῶν εἶχαν πέσει ματωμένα πάνω στοὺς σάκκους μὲ τὸ κλεμμένο χρυσάφι.

ΑΝΕΚΔΟΤΑ

Τῆς Ἀλίκης Διπλαράκου

Τὴν πρώην δίδα Διπλαράκου, τώρα κ. Βαλλέρ, ὅταν ἦταν «Μὶς Εὐρώπη» καὶ περιώδευσε στὴν Ἀμερική, τὴν ρώτησε ἕνας Ἀμερικανὸς δημοσιογράφος πῶς θὰ μποροῦσε αὐτὴ ποὺ ἔφθασε νὰ γίνῃ βασίλισσα τῆς ὠμορφιᾶς νὰ ζήσῃ μὲ ἕνα κοινὸ θνητό, ὅταν θὰ παντρευόντανε.

— Μὰ τότε θὰ εἶμαι ἀφωσιωμένη σύντροφος, ἀπήντησε. Δὲν θὰ λένε: «Νὰ ὁ ἄντρας τῆς «Μὶς Εὐρώπης», ἀλλὰ «νὰ ὁ κ. Τάδε καὶ ἡ κυρία του».

— Ὥστε θὰ παραιτηθῆτε ἀπὸ βασίλισσα; ἐπέμεινε ὁ δημοσιογράφος.

— Θὰ εἶμαι βασίλισσα τοῦ σπιτιοῦ μου καὶ ὁ ἄντρας μου θὰ εἶνε ὁ βασιληᾶς μου.

— Καὶ πρωθυπουργός σας; ξαναρώτησε ὁ Ἀμερικανὸς δημοσιογράφος, ποὺ τοῦ ἄρεσαν οἱ ἀπαντήσεις τῆς ἔξυπνης Ἑλληνοπούλας.

—Ἡ... καμαριέρα μου.

ΧΙΟΥΜΟΡ

Οἱ ἐκδρομεῖς...

ΟΙ ΕΚΔΡΟΜΕΙΣ...

— Δὲν ἀντέχω πειά... Τὰ πόδια μου πονοῦν φοβερά.... Κάναμε πάνω ἀπὸ ἕξη χιλιόμετρα.

— Ἐμένα δὲν μὲ πονοῦν τὰ πόδια μου, ἀλλ' οἱ ἀρβύλλες!...

ΜΕΤΑΞΥ ΠΟΙΗΤΩΝ

— Γιατὶ φεύγεις;

— Γιατὶ σὺ μὲν ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ ἀπαγγέλῃς στίχους, μὰ ἐγὼ δὲ νὰ προφυλάω τὴν καρδιά μου ἀπὸ συγκινήσεις....γιὰ τὸ θάρρος σου.

ΛΥΣΙΣ ΑΠΟΡΙΑΣ

— Ἤθελα νἄξερα, γιὰ ποιὸ λόγο λένε, ὅτι κάνει κανεὶς μεγαλύτερες καταστροφὲς μὲ τὴν πέννα παρὰ μὲ τὸ σπαθί.

— Γιατὶ ἁπλούστατα, μὲ τὸ σπαθὶ δὲν μπορεῖ νὰ ὑπογράψῃ κανείς.....συναλλαγματικές.

FELIX. CARR. *Ἀστυνομικὸν μυθιστόρημα*

Ἀπόψε τὰ μεσάνυκτα

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ ΤΩΝ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΩΝ.— Τὸν δόκτορα Γκλάσγουωρθ τῆς Νέας Ὑόρκης ξυπνᾶ κατὰ τὶς 11 ἀπὸ τὸν ὕπνο του ἕνα τηλεφώνημα, ποὺ τοῦ ἀναγγέλλει ὅτι ἡ γηραιὰ φίλη του κ. Γκάρτνερ «θὰ πεθάνῃ τὰ μεσάνυκτα». Κατάπληκτος ὁ γιατρός, εἰδοποιεῖ τὴν ἀστυνομία καὶ ὕστερα κατεβαίνει στὸ δρόμο καὶ παίρνει τὸ πρῶτο αὐτοκίνητο ποὺ συναντᾷ. Δυστυχῶς, ὅ,τι τοῦ ἐτηλεφωνήθη γίνεται. Ἐνῷ ἡ κ. Γκάρτνερ εἶναι καλά, στὶς δώδεκα ἀκριβῶς, ὕστερα ἀπὸ μιὰ λεμονάδα ποὺ ἤπιε, πέθανε. Ὅλοι ὑποψιάζονται τὸν πιστὸ ὑπηρέτη της, τὸν Πῆτερ, ποὺ τῆς ἔδωσε τὴ λεμονάδα λίγα λεπτὰ πρίν. Ἀλλὰ ἐνῷ ἡ ὑπόθεσις περιπλέκεται, ὁ ἐπιθεωρητὴς Νταίηβις ἔχει τὴν βεβαιότητα ὅτι ὁ δολοφόνος εἶναι ἄλλος. Ὅτι εἶναι κρυμμένος στὸ σπίτι κι' ἔρριξε, χωρὶς ὁ Πῆτερ νὰ τὸν ἰδῇ, κάποιο δηλητήριο στὴ λεμονάδα. Ἐν τῷ μεταξὺ συνεχίζονται αἱ ἔρευναι καὶ ἀνακαλύπτεται ἕνα σύρμα τηλεφώνου ποὺ κατέληγε στὴν ταράτσα. Ἡ Ἔβελιν, ἡ ἀνεψιὰ τῆς νεκρῆς, παθαίνει στὸ διάστημα αὐτὸ μιὰ τρομερὴ κρίσι καὶ δείχνει σὲ κάποιο σημεῖο τοῦ δωματίου της, φωνάζοντας: «ἐκεῖ, ἐκεῖ». Μὰ ἀπὸ κεῖ βγαίνει ὁ «Κοριός», ἕνας ἄνθρωπος τοῦ σπιτιοῦ, σχεδὸν τρελλὸς καὶ φεύγει σὰν κυνηγημένος. Ὁ Νταίηβις δὲν μπορεῖ νὰ ἐξακριβώσῃ τίποτε τὸ θετικό. Θέτει ὑπὸ ἐπιτήρησι τὸ γιατρὸ καὶ συνομιλῶντας μὲ τὴν Ἔβελιν ποὺ ἔχει συνέλθει, μαθαίνει ὅτι εἶναι ἀρραβωνιασμένη μὲ τὸν Τζέημς Ρίνσον καὶ ὅτι ὁ ἀδελφός της πῆγε στὴ Βραζιλία γιὰ μιὰ περιουσιακὴ διαφορὰ τῆς θείας της, μὲ τὴν οἰκογένεια τοῦ μνηστῆρος της. Ἀλλ' ὅλα αὐτὰ ἀντιλαμβάνεται ὅτι ἡ νέα κινδυνεύει καὶ τὴν θέτει ὑπὸ ἀστυνομικὴ ἐπίβλεψι. Μὰ ἐνῷ τὴν μεταφέρει σὲ κάποιο ξενοδοχεῖο γιὰ νὰ χάσουν τὰ ἴχνη της οἱ δολοφόνοι, ἀπάγεται ἀπὸ τὸν «Πράσινο Δράκο». Τὸ ἴδιο βράδυ ὁ Ἔντυ Γκρήν, βοηθὸς τοῦ Νταίηβις, μπαίνει στὸ γραφεῖο του λέγοντας: Ἰνσπέκτορ, ἔφερα τὸν Τζέημς Ρίνσον—ποὺ μετὰ μιὰ ἀνάκρισι, ποὺ τὸν πιάνει ὁ Ἰνσπέκτορ νὰ τοῦ ἀραδιάζῃ ψέματα καὶ κατὰ τὴν ὁποία ἐξακριβώνει πὼς τοῦ λείπει τὸ κουμπὶ τοῦ μανικετιοῦ, ποὺ βρέθηκε στ' ἁμάξι τῆς νέας ποὺ ἀπήχθη, τὸν συλλαμβάνει. Εὐχαριστημένος ὁ Νταίηβις πηγαίνει νὰ φάῃ, νομίζοντας πὼς ἔπιασε τὸν «Πράσινο Δράκο», ὅταν στὸ πρόσωπο τοῦ βοηθοῦ τοῦ γκαρσονιοῦ ἀναγνωρίζει τὸν «Κοριό», ποὺ τοῦ λέει: «Προσοχή! Μᾶς παρακολουθεῖ ὁ Πράσινος Δράκος. Μὴν κυττάξετε, γιατὶ ὁπωσδήποτε δὲν θὰ τὸν ἀναγνωρίσετε.

8ΟΝ

— Γιὰ στάσου, Κοριέ, ἔκαμε ὁ Ἰνσπέκτορ, μὲ ἀγωνία. Δὲν εἶναι ὁ Τζέημς Ρίνσον ὁ Πράσινος Δράκος;

Ὁ «Κοριὸς» γέλασε πάλι τὸ χαρακτηριστικὸ ἀνέκφραστο γέλιο του καὶ ἀπάντησε:

— Χμ, χμ, αὐτὸ θὰ τὸ δοῦμε αὔριο. Πάντως ὅμως ὁ Τζέημς Ρίνσον δὲν εἶναι πιὰ στὸ κρατητήριο ποὺ τὸν ἀφήσατε... Καληνύχτα, ἀπόψε σᾶς περιμένουν νέες ἐκπλήξεις...

Ὁ «Κοριὸς» ἔφυγε γρήγορα φορτωμένος πιάτα καὶ μπῆκε στὴν κουζίνα.

Ὁ Νταίηβις ἔρριξε μὲ τρόπο μιὰ ματιὰ γύρω, μὰ δὲ μπόρεσε νὰ διακρίνῃ πουθενὰ οὔτε τὸν Τζέημς Ρίνσον, οὔτε καμμιὰ ἄλλη ὕποπτη φυσιογνωμία. Μασῶντας μὲ λύσσα τὴν ἄκρη τοῦ πούρου του, ἔφυγε γλήγορα ἀπὸ τὸ ρεστωρὰν κι' ἔτρεξε ξανὰ στὸ γραφεῖο του.

Ἐκεῖ δὲν ἦταν πιὰ ὁ Ἔντυ Γκρήν. Εἶχε πάει στὸ σπίτι τῆς δολοφονημένης Ρόζας Γκάρτνερ γιὰ νὰ συνεχίσῃ τὴ φρούρησι τοῦ γιατροῦ Γκλάσγουωρθ καὶ τὸν εἶχε ἀντικαταστήσει στὸ γραφεῖο ὁ Τζὶμ Χάρλοου, ὁ ὁποῖος περπατοῦσε πάνω-κάτω ἀνήσυχος, μὲ τὰ χέρια χωμένα στὶς τσέπες. Μόλις εἶδε τὸν Ἰνσπέκτορ Νταίηβις, τὸν κύτταξε μ' ἕνα βλέμμα γεμᾶτο παράπονο καὶ τοῦ εἶπε :

— Ἰνσπέκτορ, θέλω νὰ μοῦ ἐπιτρέψετε μιὰ παρατήρησι. Ἡ διαταγή σας δὲν ἦταν καθόλου ψυχολογημένη. Ἐγὼ εἶμαι ἀπολύτως βέβαιος ὅτι ὁ Πράσινος Δράκος εἶνε ὁ Τζέημς Ρίνσον καὶ ὅτι ὁ δολοφόνος τῆς Ρόζας Γκάρτνερ, ὁ Πῆτερ Σμίθ, εἶναι τυφλὸ ὄργανό του... Δὲν ἔπρεπε λοιπόν...

— Γιὰ στάσου, διέκοψε τὸ ντετέκτιβ ὁ Νταίηβις. Ποιὰ διαταγή μου; Τί δὲν ἔπρεπε; Δὲν καταλαβαίνω τί λές.

— Ὁ Τζὶμ Χάρλοου κύτταξε τὸν ἐπιθεωρητὴ μὲ ζωηρὴ ἔκπληξι.

— Δὲ μοῦ τηλεφωνήσατε σεῖς, εἶπε, νὰ παραδώσω τὸν Τζέημς Ρίνσον στὸν πατρόλμαν Ἔρικ Πάτερσον ;

— Ἐγώ;! Ὀνειρεύεσαι βέβαια.

— Δὲν πιστεύω νὰ θέλετε ν' ἀστειευθῆτε μαζί μου, Ἰνσπέκτορ. Μὲ καλέσατε πρὸ μισῆς ὥρας στὸ τηλέφωνο. Ἐγνώρισα πολὺ καλὰ τὴ φωνή σας. Ἐκτὸς τούτου, ὅταν ἐγὼ ἔφερα ἀντιρρήσεις καὶ ἐδήλωσα ὅτι μόνο σὲ μιὰ ἔγγραφο διαταγὴ θὰ συμμορφωθῶ, μοῦ εἴπατε: «Καλά, περίμενε τότε τὸν Πάτερσον». Μετὰ δέκα λεπτὰ ἦλθε ὁ Πάτερσον καὶ μοῦ ἔφερε αὐτό σας τὸ σημείωμα. Δὲν πιστεύω νὰ πῆτε ὅτι καὶ γι' αὐτὸ ὀνειρεύομαι.

Μὲ τὴν τελευταία φράσι ὁ Τζὶμ ἔδωσε στὸ Νταίηβις ἕνα σημείωμα. Μόλις ἐκεῖνος τὸ πῆρε στὰ χέρια του καὶ τὸ κύτταξε, ἄφησε μιὰ κραυγὴ ἐκπλήξεως :

— Διάβολε! φώναξε. Ἐγὼ ὁ ἴδιος θὰ στοιχημάτιζα ὅτι αὐτὰ τὰ γράμματα εἶναι δικά μου! Εἶναι καταπληκτικό! Τὸν παρέδωσες τὸν Τζέημς Ρίνσον;

— Τί νάκανα; Μποροῦσα νὰ παρακούσω τὴ διαταγή σας; Τὸν παρέδωσα.

— Εἶναι φοβερό! Οὔτε γὼ τηλεφώνησα, οὔτε τὸ σημείωμα αὐτὸ εἶναι δικό μου!

— Μιλᾶτε σοβαρά;

— Σοβαρώτατα! Μᾶς πῆραν τὸν Τζέημς Ρίνσον μέσα ἀπ' τὰ χέρια! Αἶσχος! Ποτὲ δὲν φανταζόμουν πὼς θὰ παθαίναμε ἕνα τέτοιο ρεζιλίκι!

— Μὰ καλά... γιὰ σταθῆτε... ἐγὼ κοντεύω νὰ χάσω τὸ μυαλό μου. Σᾶς βεβαιώνω πὼς ἐγνώρισα καλὰ τὴ φωνή σας στὸ τηλέφωνο.

— Τί σημασία ἔχει αὐτό; Καὶ ὁ δόκτωρ Γκλάσγουωρθ γνώρισε καλὰ τὴ φωνὴ τοῦ Πῆτερ καὶ τῆς κυρίας Γκάρτνερ...

— Ἔπειτα ὁ πατρόλμαν Πάτερσον; Ποιὸς τὸν διέταξε νὰ ρθῇ νὰ παραλάβῃ τὸν κρατούμενο; Ἐκεῖνος μὲ διαβεβαίωσε πὼς τὸν διατάξατε σεῖς...

— Εἶπε ψέματα!

— Τότε... τὸ πρᾶγμα εἶναι ἀκόμη πιὸ τρομερό, γιατὶ ἀποδεικνύεται πὼς ὁ Πράσινος Δράκος ἔχει ἀνθρώπους του μέσα στὴν Ἀστυνομία!

— Τίποτε δὲν ἀποκλείεται! Τώρα βλέπω πόσο ἔχει δίκηο ὁ Μάρτιν Μπέκ, ποὺ ἐπιμένει νὰ εἶναι ἀθέατος καὶ μυστηριώδης καὶ γι' αὐτοὺς ἀκόμη τοὺς ἀστυνομικούς. Δὲν μπορεῖ κανεὶς νάχῃ σὲ κανένα ἀπόλυτη ἐμπισοσύνη.

Ὁ Ναίηβις ἄρχισε νὰ περπατάῃ μέσα στὸ δωμάτιο μὲ σφιγμένες γροθιές, ἐνῷ ὁ Τζὶμ Χάρλοου σαστισμένος ρωτοῦσε:

— Καὶ τώρα;... Τί πρέπει νὰ γίνῃ; Τὸ ἀποψινὸ κόλπο δὲν ἀφίνει καμμιὰ ἀμφιβολία ὅτι ὁ Τζέημς Ρίνσον εἶναι ὁ Πράσινος Δράκος...

Ἐκείνη τὴ στιγμὴ ἀκούστηκε ἕνα χτύπημα στὴν πόρτα.

Ἐμπρός, ἔκαμε ὁ Νταίηβις.

Ἡ πόρτα ἄνοιξε καὶ μπῆκαν μέσα δυὸ πατρόλμαν μὲ τὸν Πάτερσον στὴ μέση, τυλιγμένο σὲ μιὰ κουβέρτα.

Μόλις ὁ Νταίηβις κι' ὁ Χάρλοου ἀντίκρυσαν τὸν Πάτερσον, ἔμειναν στὴν ἀρχὴ μὲ τὸ στόμα ἀνοικτὸ ἀπὸ τὴν ἔκπληξι, ὕστερα ὁ Νταίηβις εἶπε:

— Ἄ, εἶναι δῶ λοιπὸν ὁ φιλαράκος μας. Ὡραῖα!

Καί, κυττῶντας τὸν Πάτερσον μ' ἕνα βλέμμα γεμᾶτο περιφρόνησι, ρώτησε:

— Λέγε μου, ποῦ εἶναι ὁ Τζέημς Ρίνσον;

Ὁ Πάτερσον κύτταξε μὲ ἀπορία τὸν ἐπιθεωρητή, μὴ καταλαβαίνοντας τί τὸν ρωτοῦσε.

— Μὴν κάνεις τὸν κουτό! βρυχήθηκε ὁ Ἰνσπέκτορ. Δὲν σώζεσαι μ' αὐτά!

Καὶ γυρίζοντας στοὺς ἄλλους δυὸ ἀστυνομικούς, ποὺ εἶχαν φέρει τὸν Πάτερσον, τοὺς ρώτησε:

— Ποῦ τὸν πιάσατε αὐτόν; Δὲ βρήκατε χειροπέδες νὰ τοῦ φορέσετε καὶ τὸν σφίξατε μέσα σ' αὐτὴ τὴν κουβέρτα;

Οἱ δυὸ πατρόλμαν κυττάχθηκαν ἔκπληκτοι. Ὕστερα μίλησε ὁ ἕνας:

— Δὲν τὸν τυλίξαμε γιὰ νὰ μὴ μᾶς φύγῃ, ἄλλως τε δὲν ἔχει δύναμι οὔτε γιὰ νὰ σταθῇ στὰ πόδια του. Τὸν βρήκαμε γυμνὸ μὲ μόνα τὰ ἐσώρρουχά του καὶ γι' αὐτὸ τὸν σκεπάσαμε μὲ τὴν κουβέρτα.

Ὁ Νταίηβις σούφρωσε τὰ φρύδια του.

— Τὸν βρήκατε; Ποῦ τὸν βρήκατε; ρώτησε.

— Στὴν εἴσοδο ἑνὸς σταθμοῦ τοῦ ὑπογείου ποὺ ἐπισκευάζεται καὶ αὐτὴ τὴν ὥρα εἶναι ἔρημος, γωνία ὀγδόης λεωφόρου καὶ τριακοστῆς ἕκτης ὁδοῦ. Περνῶντας ἀπὸ κεῖ, ἀκούσαμε ἕνα βογγητό. Πλησιάσαμε ρίξαμε τὸ φῶς τῶν ἠλεκτρικῶν φαναριῶν μας καὶ εἴδαμε ἕναν ἄνθρωπο γυμνό, δεμένο σφιχτά. Δὲν ἀργήσαμε νὰ γνωρίσωμε τὸ συνάδελφο Πάτερσον.

Στὰ χείλη τοῦ Τζὶμ Χάρλοου φάνηκε ἕνα χαμόγελο εἰρωνικὸ καὶ ὕστερα ἡ μορφή του σκοτείνιασε ἀπὸ μιὰ ἔκφραση ὀργῆς.

— Εἶναι ὅλοι συνένοχοι! φώναξε.

— Ἥσυχα! ἔκαμε ὁ Νταίηβις. Πρέπει νὰ μάθωμε τί ἔγινε.

Ὁ Πάτερσον διηγήθηκε, ὅτι κοντὰ στὸ σταθμὸ τὸν πλησίασε ἕνας ἄνθρωπος καὶ τὸν ρώτησε τί ὥρα εἶναι. Ὅταν ἔβγαλε ἀπὸ τὴν τσέπη τὸ ρολόϊ του, ὁ ἄγνωστος τὸν χτύπησε δυνατὰ μὲ μιὰ σιδερένια γροθιὰ στὸ σαγόνι. Θυμόταν καλὰ ὅτι εἶχε δῆ τὴ σιδερένια γροθιά, ἀλλὰ δὲν πρόφθασε ν' ἀποφύγῃ τὸ χτύπημα. Ἔχασε ἀμέσως τὶς αἰσθήσεις του...

Ὁ Νταίηβις πρόσεξε καὶ εἶδε πράγματι στὸ σαγόνι τοῦ Πάτερσον τὰ σημάδια τοῦ κτυπήματος.

— Ἀσφαλῶς ἐκεῖνος ποὺ ἦλθε καὶ παρέλαβε τὸν Τζέημς Ρίνσον δὲν ἦταν ὁ Πάτερσον, εἶπε σὲ λίγο.

— Δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ γελάστηκα, ἐδήλωσε μὲ πεῖσμα ὁ Χάρλοου. Ἦταν ὁ ἴδιος ὁ Πάτερσον !

— Ἢ κάποιος ποὺ τοῦ ἔμοιαζε καταπληκτικά, ἐσυμπλήρωσε ὁ Ἰνσπέκτορ, ὅπως ἔμοιαζε καταπληκτικὰ μὲ τὴ φωνή μου ἡ φωνὴ ποὺ ἄκουσες στὸ τηλέφωνο καὶ ὅπως ἐπίσης καταπληκτικὴ εἶναι ἡ μίμησις τοῦ γραφικοῦ μου χαρακτῆρος καὶ τῆς ὑπογραφῆς μου στὸ σημείωμα ποὺ σοῦ ἔφερε ὁ ψευτο-Πάτερσον.

— Μὰ τότε... τότε, ἔκαμε σαστισμένος ὁ Τζὶμ Χάρλοου, ἔχουμε νὰ κάνωμε μ' ἕνα σωστὸ σατανᾶ!

— Ἀκριβῶς! Ὁ Πράσινος Δράκος εἶναι ἀληθινὸς σατανᾶς! Περὶ αὐτοῦ δὲν ὑπάρχει ἀμφιβολία. Ἀλλὰ δὲν θὰ ξεφεύγῃ πάντοτε. Νὰ εἶσαι βέβαιος, εἶπε ὁ Νταίηβις, περπατῶντας μὲ ἀργὰ βαρειὰ βήματα πρὸς τὸ γραφεῖο του.

Ὕστερα γύρισε ἀπότομα καὶ διέταξε :

— Πηγαίνετε ὅλοι στὸ διπλανὸ δωμάτιο. Ἔχω ἀνάγκη νὰ μείνω μόνος γιὰ νὰ σκεφθῶ...

Δὲν εἶχε ἀκόμη βγῆ ἀπὸ τὸ δωμάτιο ὁ Τζὶμ Χάρλοου, ποὺ εἶχε μείνει τελευταῖος, ὅταν χτύπησε τὸ κουδοῦνι τοῦ τηλεφώνου. Ὁ Νταίηβις τοῦ ἔκαμε νόημα νὰ περιμένῃ καὶ πῆρε τὸ ἀκουστικό.

— Ἰνσπέκτορ Νταίηβις, εἶπε. Ποιὸς εἶν' ἐκεῖ;

Ἡ ἀπάντησις ἔκαμε τὰ μάτια τοῦ ἐπιθεωρητοῦ ν' ἀστράψουν παράξενα. Τοῦ μιλοῦσε ὁ Μάρτιν Μπέκ. Περὶ αὐτοῦ ἦταν βέβαιος, γιατὶ ὁ «ἀθέατος» ἀστυνομικὸς τοῦ μετεβίβασε τὶς συνθηματικὲς λέξεις, τὶς ὁποῖες κανένας ἄλλος δὲν ἤξερε ἐκτὸς ἀπὸ τοὺς δυό τους.

— Ἰνσπέκτορ Νταίηβις, εἶπε καθαρὰ ἡ φωνὴ τοῦ Μάρτιν Μπέκ. Σᾶς κάλεσα γιὰ νὰ σᾶς πληροφορήσω, ὅτι ἡ μὶς Ἔβελιν Γκόρπυ εἶναι ἐν ἀσφαλείᾳ καὶ ἄριστα εἰς τὴν ὑγείαν της. Μὴν ἀνησυχεῖτε γι' αὐτήν...

— Πῶς τὸ ξέρετε; Ποιὸς τὴν ἀπήγαγε;

— Αὐτὸ θὰ τὸ μάθετε πολὺ σύντομα. Πάντως, στὸ ξενοδοχεῖο ποὺ θὰ τὴ στέλνατε, παραμόνευε ὁ Πράσινος Δράκος καὶ ἡ φτωχὴ νέα θὰ εἶχε τώρα συναντήσει τὴ θεία της, τὴ γρηὰ Γκάρτνερ...

— Αὐτὸ μοῦ προξενεῖ κατάπληξι. Τὸ ξενοδοχεῖο αὐτὸ δὲν τώξεραν παρὰ τρεῖς ἄνθρωποι μόνο...

— Ποιοὶ εἶν' αὐτοί;

— Ἐγώ, ὁ Ἔντυ Γκρήν ποὺ εἶχε κρατήσει ἕνα δωμάτιο γιὰ τὴν ἀδελφή του δῆθεν μὲ ψεύτικο ὄνομα, καὶ ὁ Τζὶμ Χάρλοου, ποὺ ὡδηγοῦσε τὸ αὐτοκίνητο...

— Ὁπωσδήποτε, ὁ Πράσινος Δράκος τὸ εἶχε πληροφορηθῆ...

— Αὐτὸ εἶν' ἀπίστευτο!

— Ναί, ἀλλὰ ἔτσι εἶναι! Καὶ αὐτὸ σημαίνει πὼς ὁ Πράσινος Δράκος εἶναι πολὺ κοντά σας.

— Τὸν ξέρετε λοιπόν;

— Μὴ βιάζεσθε. Ἐγὼ ἐργάζομαι ἐντατικὰ κατὰ τὸ δικό μου τρόπο, καὶ ἐλπίζω νὰ σᾶς τὸν παραδώσω πολὺ σύντομα. Ἔχω νὰ σᾶς ἀναγγείλω ἀκόμη ὅτι ὁ Τζέημς Ρίνσον εἶναι ἐπίσης ἐν ἀσφαλείᾳ. Λυποῦμαι ποὺ ἀναγκάσθηκα νὰ κακομεταχειρισθῶ τὸν φτωχὸ Πάτερσον καὶ νὰ πάρω γὼ τὴ θέσι του, ἀλλὰ ἔπρεπε πάσῃ θυσίᾳ νὰ παραλάβω τὸν Τζέημς Ρίνσον, γιατὶ δὲν ἦταν καθόλου ἀσφαλὴς στὸ κρατητήριό σας...

— Ὥστε, σεῖς παρουσιασθήκατε στὸν Τζὶμ Χάρλοου ὡς Πάτερσον;

— Ναί. Εἶμαι βέβαιος πὼς ὁ Χάρλοου ἀκόμη στοιχηματίζει ὅτι ὁ πραγματικὸς Πάτερσον... εἶμ' ἐγώ! ἔκαμε ὁ Μάρτιν Μπέκ, γελῶντας ἕνα γέλιο, ποὺ δὲν εἶχε τώρα καμμιὰ ὁμοιότητα μὲ τὸ ἠλίθιο χαχάνισμα τοῦ «Κοριοῦ».

— Πέστε μου, ρώτησε ὁ Νταίηβις ἀνυπόμονα, ποιὰ νομίζετε πὼς εἶναι ἡ θέσις τοῦ Τζέημς Ρίνσον στὴν ὅλη ὑπόθεσι;

— Ἕνα, πρὸς τὸ παρόν, ξέρω καλά: Ὅτι ἡ ζωή του μᾶς εἶναι πολύτιμη καὶ αὐτὸ ἀποδεικνύεται ἀπὸ τὴ λύσσα τοῦ Πράσινου Δράκου νὰ τὸν ξεπαστρέψῃ. Ἂν ὁ Τζέημς Ρίνσον εἶναι ἔνοχος, πρέπει νὰ ζήσῃ γιὰ νὰ μαρτυρήσῃ, ἂν εἶναι ἀθῶος, πρέπει νὰ προστατευθῇ...

— Ἐν τούτοις ἔχω ἕνα σοβαρὸ πειστήριο ἐναντίον του.

— Τὸ μονόγραμμα ποὺ βρέθηκε μέσα στὸ αὐτοκίνητο, ἀπὸ τὸ ὁποῖο ἀπήχθη ἡ μὶς Ἔβελιν Γκόρπυ;

— Ναί. Τὸ ξέρετε;

— Πῶς δὲν τὸ ξέρω, ἀφοῦ... ἐγὼ τὸ ἔρριξα μέσα στὸ αὐτοκίνητο;

— Σεῖς;! Ὥστε σεῖς κάματε τὴν ἀπαγωγή;

— Ἴσως. Βλέπετε, ἔπρεπε νὰ γίνῃ. Καὶ ἔπρεπε νὰ ἐνοχοποιηθῇ γι' αὐτὴ ὁ Τζαίημς Ρίνσον.

— Γιατί;

—Γιὰ νὰ πιστέψῃ ὁ Πράσινος Δράκος ὅτι πήρατε στραβὸ δρόμο καὶ νὰ τὸν χτυπήσω ἀσφαλέστερα.

— Ὥστε ἡ ἱστορία ποὺ μοῦ διηγήθηκε ὁ Τζέημς... ἡ περιπέτειά του μὲ μιὰ γυναῖκα στὸ Σέντραλ Πάρκ;

— Εἶναι ἀληθινή.

— Σκηνοθετημένη δηλαδὴ γιὰ νὰ τοῦ πάρετε ἀπὸ τὸ μανίκι τὸ μονόγραμμα;

— Ἀκριβῶς. Πάντως σεῖς πρέπει νὰ ἐκδηλώνετε στὸ περιβάλλον σας τὴν ἀντίληψι, ὅτι ὁ Τζέημς Ρίνσον εἶναι ἔνοχος καὶ ὅτι ἡ ἀποψινὴ ἁρπαγή του εἶναι ἔργον τοῦ Πράσινου Δράκου.

— Ὥστε ὑποπτεύεσθε τὸ περιβάλλον μου;

— Ξέρετε τὴν ἀρχή μου: ὑποπτεύομαι τοὺς πάντας καὶ τὰ πάντα... ἐκτὸς ἀπὸ σᾶς...

— Εὐχαριστῶ γιὰ τὴν ἐξαίρεσι.

— Λοιπόν, τώρα στρέψετε ὅλη σας τὴν προσοχὴ στὸ ἀεροπλάνο, ποὺ φθάνει αὔριο ἀπὸ τὴ Βραζιλία. Πρέπει νὰ προφυλαχθῇ ὁ ἀδελφὸς τῆς Ἔβελιν Γκόρπυ ἀπὸ τὰ νύχια τοῦ Πράσινου Δράκου.

— Τὸ ἔχω ὑπ' ὄψιν μου. Θὰ ζώσω τὸ ἀεροδρόμιο μὲ ἀστυνομικὴ δύναμι καὶ δὲν θὰ ἐπιτρέψω τὴν εἴσοδο σὲ κανένα.

— Θὰ ἤθελα αὐτὲς οἱ κινήσεις σας νὰ εἶναι ὅσο τὸ δυνατὸν πιὸ ἐντυπωσιακές.

— Πολὺ καλά. Μιὰ ἐρώτησι ἀκόμη: Τί πιστεύετε γιὰ τὸν Πῆτερ Σμίθ; Ἐπιμένετε ὅτι εἶναι ἀθῶος;

— Μὰ αὐτὸ σᾶς τὸ εἶπα ἀπὸ τὴν πρώτη στιγμή. Τὴν ἴδια δήλωσι ἔκανε στοὺς συνεργάτας σας ὁ Πράσινος Δράκος, ἀλλ' ἡ δήλωσί του εἶχε σκοπὸ νὰ τοὺς μπερδέψῃ καὶ ἦταν ἀντίθετη πρὸς ἐκεῖνο ποὺ πραγματικὰ ἤθελε νὰ πιστέψετε.

— Ὅσον ἀφορᾷ τὸ γιατρὸ Γκλάσγουωρθ;

— Νὰ τὸν φρουρῆτε ἀγρύπνως.

— Γιατί πέσατε ἐπάνω του σήμερα τὸ πρωὶ στὸ σπίτι τῆς Γκάρτνερ καὶ τοῦ ρίξατε τὴ σύριγγα ἀπὸ τὰ χερια; Ἔγινε ἐπίτηδες αὐτὸ ἢ μήπως ἦταν τυχαῖο;

— Ἔγινε ἀκριβῶς γιὰ νὰ τὸν ἐμποδίσω νὰ κάμῃ τὴν ἔνεσι στὴ μὶς Ἔβελιν Γκόρπυ.

— Γιατί;

— Αὐτὸ θὰ σᾶς τὸ πῇ ἡ χημικὴ ἀνάλυσις τοῦ ὑγροῦ τῆς ἀμπούλας. Σᾶς καληνυκτίζω, κύριε Νταίηβις.

— Μιὰ στιγμή. Πέστε μου πιὸ συγκεκριμένα: θεωρεῖτε ἐπικίνδυνο τὸν γιατρὸ Γκλάσγουωρθ;

— Κάθε ἄνθρωπος εἶναι ἐπικίνδυνος ὅταν πέσῃ ἐπάνω του ἡ σκιὰ τοῦ Πράσινου Δράκου. Σᾶς εἶπα ἀρκετὰ γι' ἀπόψε. Καληνύχτα.

— Καληνύχτα, εὐχαριστῶ.

⁂

Ὁ Νταίηβις ἄφησε τὸ ἀκουστικὸ καὶ κύτταξε, χαμογελῶντας τὸν Τζὶμ Χάρλοου, ποὺ στεκόταν ὄρθιος κοντά του καθ' ὅλο τὸ διάστημα τῆς παραπάνω συνομιλίας.

— Λοιπὸν, Χόρλοου ρώτησε, κατάλαβες ποιὸς ἦταν στὸ τηλέφωνο;

— Δὲν ἄκουσα, βέβαια, τί ἔλεγε ἐκεῖνος. Ἐλάχιστες φράσεις του ξεκαθάρισα, ἀλλὰ ἀπὸ ὅσα λέγατε σεῖς, συμπεραίνω ὅτι ἦταν ὁ Μάρτιν Μπέκ.

— Ἀκριβῶς, ὁ Μάρτιν Μπέκ, τὸ καταπληκτικώτερο ἀστυνομικὸ δαιμόνιο ποὺ ἔχει νὰ ἐπιδείξῃ ὁ νεώτερος κόσμος.

Χάρλοου ποὺ στεκόταν ὄρθιος κον-

— Γιὰ νᾆμαι εἰλικρινής, εἶπε, δὲν χωνεύω αὐτὸν τὸν ἄνθρωπο. Πρῶτα ἀπ' ὅλα δὲν ξέρουμε ἂν εἶναι ἄνθρωπος ἢ ἐνσαρκωμένος σατανᾶς. Ξεφυτρώνει διαρκῶς ἐκεῖ ποὺ δὲν τὸν σπέρνουν καὶ ἀνακατεύεται σὲ δουλειὲς ποὺ δὲν εἶναι δικές του...

— Χμ... ἴσως, ἔκαμε ὁ Νταίηβις...

— Ὅπου στραφῇς, αἰσθάνεσαι τὴν παρουσία του καὶ ὅμως δὲν τὸν βλέπεις πουθενά. Τυραννιέσαι μέρες ὁλόκληρες γιὰ μιὰ δουλειὰ καὶ τὴν τελευταία στιγμὴ μπαίνει αὐτὸς στὴ μέση καὶ στὰ θαλασσώνει. Αὐτοῦ τοῦ εἴδους τὸ «σύστημα» δὲν τὸ καταλαβαίνω...

— Κι' ἐγώ, στὴν ἀρχή, δὲν τὸ καταλάβαινα, μὰ ἡ πεῖρα μ' ἐδίδαξε πὼς εἶναι τὸ καλύτερο...

— Νά, ἔξαφνα, στὴν τωρινὴ ὑπόθεσι. Ὑπῆρχε κανένας λόγος νὰ κάνῃ ὅλες αὐτὲς τὶς φασαρίες σήμερα, νὰ μᾶς ἀναστατώσῃ, νὰ μᾶς ἐκνευρίσῃ καὶ στὸ τέλος νὰ μᾶς τηλεφωνῇ ὅτι ἐκεῖνα ποὺ ἀποδίδαμε στὸν Πράσινο Δράκο εἶναι ἔργα του; Γιατί νὰ μὴ μᾶς κάνῃ γνωστὲς εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς τὶς ὑποψίες του καὶ τὶς ἐνέργειές του; Τί τοῦ χρωστᾶμε νὰ μᾶς κρατάῃ σὲ μιὰ διαρκῆ ἀναστάτωσι; Καί, στὸ κάτω τῆς γραφῆς, σὲ ποιὸν πρέπει νάχωμε τὸ νοῦ μας ἐμεῖς; Στὸν Πράσινο Δράκο ἢ στὸν Μάρτιν Μπέκ;

(Ἀκολουθεῖ)

Γ. Μουρούζης

Ο ΘΡΥΛΙΚΟΣ ΑΝΘΡΩΠΟΣ ΠΟΥ ΑΝΕΣΤΑΤΩΣΕ ΤΗΝ ΑΘΗΝΑ

Β'.

Ἐγράψαμε στὸ προηγούμενο φύλλο, κάμποσα ἀνέκδοτα τοῦ «τρελλοῦ καβαλλάρη» τοῦ Γεωργίου Μουρούζη. Σήμερα θὰ διηγηθοῦμε καὶ ἄλλα ποὺ πρώτη φορὰ βλέπουν τὸ φῶς τῆς δημοσιότητος.

* * *

Ὁ γενναῖος ἴλαρχος, σὲ μιὰ τῶν ἐπαναστάσεων τῆς Κρήτης, κατέβηκε στὴ μεγαλόνησο γιὰ νὰ ἀγωνισθῇ γιὰ τὴν ἐλευθερία της. Ὁρμητήριο τῶν ἐπαναστατῶν ἦταν ἡ ὕπαιθρος: Ὁ νομὸς Χανίων, ὁ Ἀποκόρωνος, τὰ Σφακιά, τὸ διαμέρισμα τῆς ἐπαρχίας Ρεθύμνης, Ἀμαρίου, Ἁγίου Βασιλείου, Μυλοποτάμου, Μεσσαρᾶς, Ἡρακλείου ἕως περὶ τὴν Ἱεράπετραν. Ὁ Μουρούζης ἕνα βράδυ εἶχε βγῆ στὸ κέφι περισσότερο ἀπ' ὅ,τι ἔπρεπε. Καὶ οὔτε λίγο οὔτε πολὺ θέλησε νὰ «κάμῃ μιὰ βόλτα στὶς ἐπαναστατημένες ἐπαρχίες».

Ὁ Κρητικὸς ὁπλαρχηγὸς ποὺ τὰ εἶχαν τσούξει μαζύ, ὅταν ἄκουσε τὴν ἐπιθυμία τοῦ Μουρούζη, γέλασε.

Κι' ὁ Μουρούζης θύμωσε:

— Γιατί γελᾶς καπετὰν Μανώλη; τὸν ρώτησε. Δὲν εἶναι δὰ Ἀφρικὴ ἡ Κρήτη, νὰ μὴ μπορῶ νὰ τὴν γυρίσω σὲ μιὰ μέρα!...

Κι' ὁ καπετάνιος :

— Καπετὰν Γιώργη, τὸ κρασὶ σὲ κουζούλανε. Γιατὶ ἡ Κρήτη εἶναι μικρὴ Ἀφρικὴ μὰ ἔχει πιὸ μεγάλα λιοντάρια. Κι' ἂν θέλεις νὰ σκοτωθῇς παλληκαρίσια, φυλάξου!...

Ὁ Μουρούζης δὲν μπόρεσε νὰ ἐξηγήσῃ κείνη τὴν ὥρα τοῦ συντρόφου του τὸν αὐθόρμητο παραλληλισμό. Μὰ τὴν ἄλλη μέρα, νηφάλιος πιά, τὸν ηὗρε καὶ τὸν δικαίωσε :

— Μωρὲ καπετὰν Μανώλη. Δίκηο εἶχες χθὲς τὸ βράδυ. Ἂν ἔκανα πὼς ἔφευγα νὰ γυρίσω τὸ νησί, θἄχα πέσει σὲ καμμιὰ παγάνα κι' ἀντίο σου.

— Καλὰ ποὺ τὸ κατάλαβες, ξεροκέφαλε! μουρμούρισε ὁ Κρητικός.

* * *

Ἄλλοτε πάλι εἶχε πιαστῇ μὲ τὸν μακαρίτη Μάνο, τὸν γενναῖο ἄνθρωπο, ποὺ κατέβηκε στὴν Κρήτη στὴν τελευταία ἐπανάστασι τοῦ 1897 καὶ κατόπι ἔμεινε μονίμως στὰ Χανιά, ὅπου ἕως σήμερα ζοῦν τὰ παιδιά του. Ὁ Μουρούζης διάφορος χαρακτήρας ἀπὸ τὸν Μάνο, τὸν ζήλευε γιατὶ εἶχε κοντά του τοὺς πιὸ νουνεχεῖς καπετάνιους καὶ μαζύ τους ἐπολεμοῦσε ἀποτελεσματικά. Κι' αὐτὴ ἡ ζήλεια τοῦ Μουρούζη ἔκαμε τὸ Μάνο νὰ χωριστῇ ἀπ' αὐτὸν καὶ νὰ πολεμᾷ μὲ τοὺς φίλους του σ' ἄλλη περιφέρεια.

Θυμωμένος ὁ Μουρούζης, τὸν θυμήθηκε ἕνα βράδυ καὶ ἤπιε περισσότερο. Καὶ σ' ἕνα νέο πολεμιστὴ ποὺ τὸν θαύμαζε, τοὔσκασε τὸ μυστικό :

— Πεταγόμαστε στὰ Σφακιά, ποὺ θέλω νὰ βρῶ τὸ Μάνο;

—Στὰ Σφακιά; ρώτησε ὁ Κρητικὸς ἔκπληκτος, ὅπως ἁπλᾶ εἶπε ὁ Μουρούζης τὸ πρᾶγμα.

— Ναί! Ἔχω νὰ τοῦ πῶ κάτι.

— Μὰ ὡς τὰ Σφακιὰ εἶνε μιὰ μέρα.

—Καὶ δὲν ντρέπεσαι νὰ τὸ λὲς ἐσὺ κοτζὰμ παλληκάρι αὐτό! ἀπήντησε ὁ Μουρούζης, θέλοντας νὰ θίξῃ τὸ φιλότιμο τοῦ Κρητικοῦ.

—Πᾶμε σὰ θές, καπετὰν Γιώργη, μὰ ὅποιος τὸ μετανοιώσῃ νὰ μοῦ τὸ πῇς, εἶπε πεισμωμένα ὁ Κρητικός.

Νύχτα ἦταν κι' ἐξημέρωσε. Ἀνάμεσα στὰ πετρώδη ἐδάφη εἶχαν διανύσει ὀλίγα μίλια. Ὁ Μουρούζης εἶχε κουραστῇ.

Κι' ἐρώτησε τὸν Κρητικό :

— Εἶναι μακρυὰ μωρὲ Μηνᾶ, ὡς τὰ Σφακιά;

— Θὰ περπατοῦμε ὅλη μέρα, καπετάνιο μου.

— Τότε ξηγιέμαι μὲ τὸ Μάνο ἄλλη φορά.

— Εἶπασοῦ το 'γώ, γέλασε ὁ ἐπαναστάτης, πὼς ἐγὼ δὲ θὰ μετανοιώσω.

Ὁ Μουρούζης γέλασε ἀντὶ νὰ θυμώσῃ :

— Ἄλλη φορὰ — τοῦ ξεμυστηρεύτηκε — ὅταν εἶμαι πιωμένος μὴ μ' ἀκοῦς!... Περίμενε νὰ ξεμεθύσω.

* * *

Κι' ἀφοῦ ἀρχίσαμε τὰ ἐπαναστατικὰ ἀνέκδοτά του, ἂς συνεχίσουμε :

Στοῦ Βάμου τοῦ Ἀποκορώνου τῆς Κρήτης, ἦσαν οἱ ἐπαναστάται Κρητικοὶ καὶ Ἕλληνες ἐθελονταί. Σὲ μιὰ συμπλοκὴ ποὺ ἐξελείχθηκε σὲ μάχη, ὅπου σκοτώθηκαν καὶ τρεῖς ἀξιωματικοὶ Ἕλληνες, ὁ Τρυγγέτας, ὁ Πραΐδης κι' ὁ Βαφείδης, ὁ Μουρούζης δὲν κρατήθηκε.

Πῆρε μερικοὺς ἀντάρτες — γιατὶ τὴν ἀποτυχία τῆς ἐπιθέσεως τὴν ἀπέδωσε στὸ κακὸ σχέδιο τοῦ ἐπιτελείου τοῦ στρατοῦ τῆς κατοχῆς — κατέβηκε πρὸς τὰ κάτω ὅπου ἦταν ὁ ἐχθρὸς κι' ὕψωσε λευκὴ σημαία.

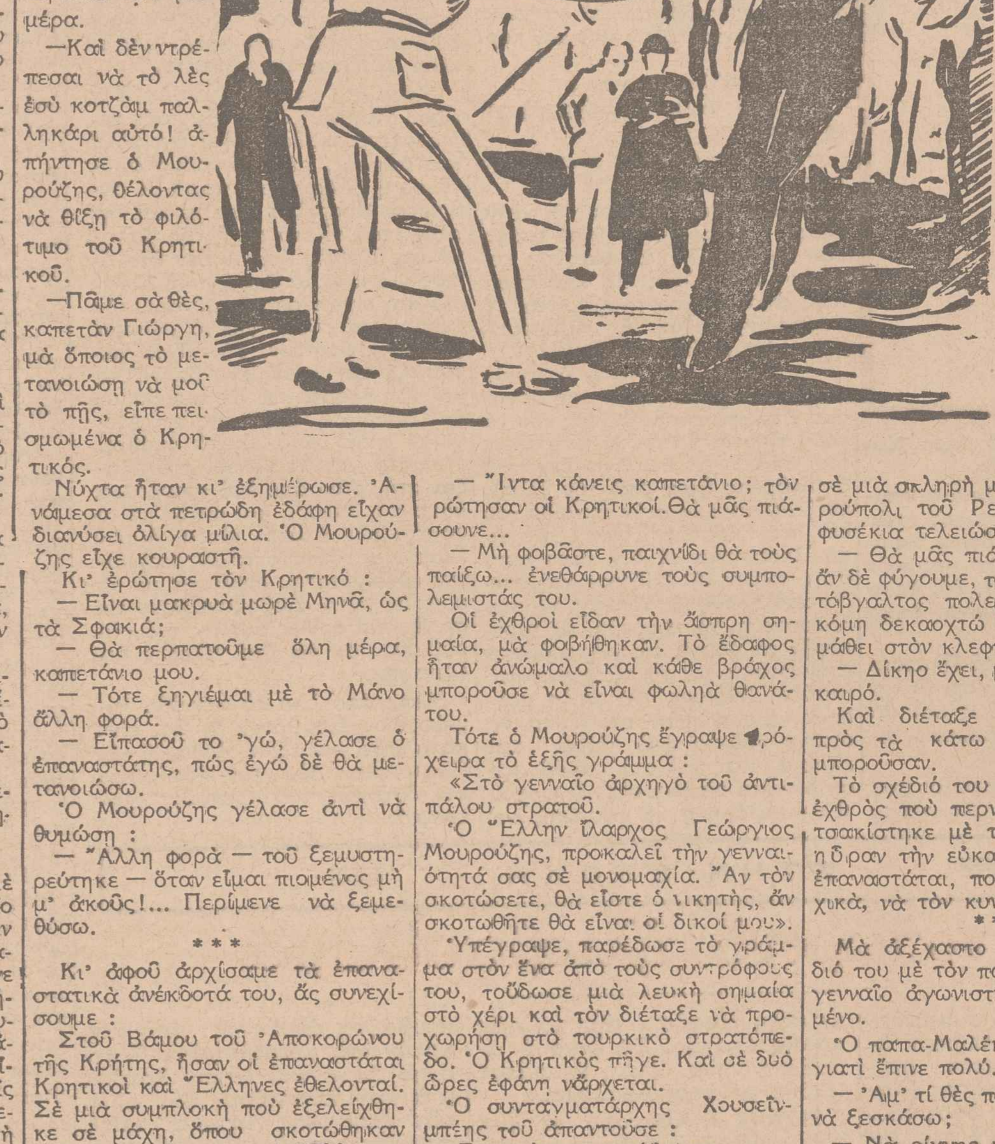

— Ἴντα κάνεις καπετάνιο; τὸν ρώτησαν οἱ Κρητικοί. Θὰ μᾶς πιάσουνε...

— Μὴ φοβᾶστε, παιχνίδι θὰ τοὺς παίξω... ἐνεθάρρυνε τοὺς συμπολεμιστάς του.

Οἱ ἐχθροὶ εἶδαν τὴν ἄσπρη σημαία, μὰ φοβήθηκαν. Τὸ ἔδαφος ἦταν ἀνώμαλο καὶ κάθε βράχος μποροῦσε νὰ εἶναι φωλιὰ θανάτου.

Τότε ὁ Μουρούζης ἔγραψε ἰδιόχειρα τὸ ἑξῆς γράμμα:

«Στὸ γενναῖο ἀρχηγὸ τοῦ ἀντιπάλου στρατοῦ.

Ὁ Ἕλλην ἴλαρχος Γεώργιος Μουρούζης, προκαλεῖ τὴν γενναιότητά σας σὲ μονομαχία. Ἂν τὸν σκοτώσετε, θὰ εἶστε ὁ νικητής, ἂν σκοτωθῆτε θὰ εἶναι οἱ δικοί μου».

Ὑπέγραψε, παρέδωσε τὸ γράμμα στὸν ἕνα ἀπὸ τοὺς συντρόφους του, τοῦδωσε μιὰ λευκὴ σημαία στὸ χέρι καὶ τὸν διέταξε νὰ προχωρήσῃ στὸ τουρκικὸ στρατόπεδο. Ὁ Κρητικὸς πῆγε. Καὶ σὲ δυὸ ὧρες ἐφάνη νἄρχεται.

Ὁ συνταγματάρχης Χουσεΐνμπέης τοῦ ἀπαντοῦσε :

«Γενναιότατε συνάδελφε,

Ἡ φήμη σας διατρέχει τὰς τάξεις τοῦ στρατοῦ μου. Θὰ ἦταν τιμή μου νὰ διασταυρώσω τὸ ξίφος μου μὲ τὸ δικό σας. Ἀλλὰ δυστυχῶς, μὲ τὰς συνεπείας ποὺ θέλετε, δὲν ἔχω ἐξουσιοδότησιν. Ὑποθέτω ἄλλωστε ὅτι οὔτε σεῖς ἔχετε, καὶ μόνο γιατὶ ἔχετε ἐμπιστοσύνη στὸ σπαθί σας, τὰ παίζετε ὅλα γιὰ ὅλα.

Ὅταν τελειώσῃ ὁ πόλεμος, θὰ εἶμαι εὐτυχὴς — ἂν ζοῦμε κι' οἱ δυὸ — νὰ περάσουμε ἕνα βράδυ μαζί.

Μὲ ἐξαιρετικὴ τιμὴ κλπ.»

Ὁ Μουοούζης εὐχαριστήθηκε ἀπὸ τὴν ἀπάντησι. Μὰ ὁ Κρητικὸς ποὺ τὴν ἔφερε, τοῦ εἶπε ἅμα τὴν ἄκουσε :

— Καπετάνιο, ἀλλοῦ νὰ τὰ πῇ αὐτά. Φοβήθηκε, σοῦ λέω!...

Κι' ὁ Μουρούζης εὐχαριστήθηκε περισσότερο. Τ' ἄρεσε νὰ πιστεύουν οἱ ἄνδρες του στὸ ἀνίκητό του.

* * *

Μιὰ ἄλλη φορὰ πολεμοῦσε ὧρες σὲ μιὰ σκληρὴ μάχη, στὴν Ἀργυρούπολι τοῦ Ρεθύμνου. Κατὶ τὰ φυσέκια τελειώσανε.

— Θὰ μᾶς πιάσουνε ζωντανοὺς ἂν δὲ φύγουμε, τοῦ εἶπε ἕνας πρωτόβγαλτος πολεμιστής, παιδὶ ἀκόμη δεκαοχτὼ χρόνων ποὺ εἶχε μάθει στὸν κλεφτοπόλεμο.

— Δίκηο ἔχει, μὰ ἔχουμε ἀκόμα καιρό.

Καὶ διέταξε νὰ ροβολήσουν πρὸς τὰ κάτω [illegible] βράχους [illegible]. Γιατὶ ὁ ἐχθρὸς [illegible] κάτω, [illegible] βράχους κι' [illegible] ἀπέναντι [illegible] πυρομα[illegible]

* * *

Μὰ ἀξέχαστο εἶναι τὸ ἐπεισόδιό του μὲ τὸν παπᾶ-Μαλέκο, ἕνα γενναῖο ἀγωνιστὴ Κρητικὸ ἱερωμένο.

Ὁ παπα-Μαλέκος, τὸν ἐμάλωνε γιατὶ ἔπινε πολύ.

— Ἀμ' τί θὲς παπᾶ νὰ κάνω γιὰ νὰ ξεσκάσω;

— Νὰ ρίχνῃς μπαλοτιές.

Ὁ Μουρούζης δὲν ἔχασε καιρό. Σηκώθηκε. Πῆρε τὸ γκρᾶ του, τὸν γιόμισε κι' ἄρχισε νὰ ρίχνῃ κατὰ τοῦ ἐχθροῦ, ποὺ ἦταν ἀπέναντί του στρατοπεδευμένος.

Καὶ σὲ πέντε λεπτὰ εἶχε ἀρχίσει μιὰ μάχη ποὺ βάσταξε ὧρες, μὲ ἀποτέλεσμα νὰ νικήσουμε.

Ὁ μακαρίτης ὁ Μανοῦσος ὁ Κούνδουρος, ποὺ ἦταν ἀρχηγὸς στὸ τμῆμα αὐτό, διέταξε ἀνακρίσεις. Κι' ὅταν τοῦ εἶπαν πὼς προεκλήθη τὸ ἐπεισόδιο, παρ' ὅλο τὸ ὀλύμπιο ὕφος του, ἔσκασε στὰ γέλια.

— Μὰ κι' ὁ Μουρούζης ἔλεγε τοῦ παπᾶ :

— Ἂν σοῦ ξαναρέσῃ ξαναπὲς συμβουλές.

Κι' ὁ γενναῖς κληρικός :

— Μὲ τρελλοὺς δὲν τὰ ξαναβάζω.

* * *

Τὰ ἀνέκδοτα τοῦ Μουρούζη κατὰ τὸ διάστημα ποὺ πολέμησε στὴν Κρήτη εἶναι πάμπολλα.

Ἀλησμόνητο θὰ παραμείνῃ ὅταν θέλησε «νάμπῃ στὰ Χανιὰ» — νὰ κυριεύσῃ δηλαδὴ τὰ Χανιὰ ποὺ τὰ κατεῖχε ἰσχυρὸς στρατὸς ἐχθρικός.

— Καὶ πῶς θὰ τὰ πάρῃς, καπετὰν Γιώργη, τὸν ρώτησε ἕνας Σφακιανός, ποὔφαγε τὰ νειᾶτα του στὸν πόλεμο.

— Θἄμπω μέσα κλέφτηκα μὲ κάμποσα παλληκάρια, θὰ ξεσηκώσω τοὺς δικούς μας καὶ θὰ κάμω γιούργια. Ὅταν ἀνάψω φωτιὰ θὰ πέσετε σεῖς ἀπάνω.

— Καὶ θὰ σπάσουμε τὰ μοῦτρα μας, συνεπλήρωσε ὁ γέρω καπετάνιος.

Ὁ Μουρούζης πετάχτηκε ὄρθιος :

— Ἂν δὲν ἦσουνα γέρος θὰ σ' ἔκανα νὰ μετανοιώσῃς, φώναξε.

Κι' ὁ καπετάνιος ἤρεμος.

— Αἴ, ἂς συχωρῶ τὸ Θεὸ ποὺ τὴ γλύτωσα γιατ' εἶμαι γέρος!...

Ἡ γαλήνη τοῦ γενναίου ὁπλαρχηγοῦ ἔκαμε τὸν Μουρούζη νὰ συνέλθῃ.

Ἔσκυψε, πῆρε τὸ ροζιασμένο ἀπὸ τὸ ντουφέκι χέρι καὶ τὸ φίλησε :

—Συχώρα με, καπετὰν Σήφη, τοῦ εἶπε καὶ τὰ μάτια του δάκρυζαν.

Κι' ὅμως τὸ σχέδιο αὐτὸ τοῦ Μουρούζη συνεζητήθη σοβαρῶς κατόπιν μεταξὺ τῶν ἰθυνόντων ἐπαναστατικῶν κύκλων.

Ἀλλ' ἀρκετὰ γιὰ σήμερα. Σ' ἄλλο φύλλο θὰ δημοσιεύσουμε ἀνέκδοτα τοῦ Μουρούζη ἀθηναϊκὰ καὶ σ' ἄλλο Παριζιάνικα, ποὺ θ' ἀφήσουν ἐποχήν. Καὶ τὸ σπουδαιότερο, ἐντελῶς πρωτότυπα.

Ο ΠΑΛΗΟΣ

Η ΚΑΤΑΣΚΟΠΙΑ ΤΩΝ ΚΙΤΡΙΝΩΝ

ΠΡΑΚΤΩΡ W 3

(ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΑΠΟ ΤΗΝ 6ην ΣΕΛΙΔΑ)

—Τὸ ξέρετε;

—Ναί. Καὶ θὰ σᾶς ὁδηγήσουν ὡς ἐκεῖ ἄνθρωποί μου. Γι' αὐτὸ διέταξα νὰ σᾶς φέρουν πρῶτα ἐδῶ. Γιὰ νὰ σᾶς δώσω λεπτομερεῖς ὁδηγίες, ὥστε νὰ μὴ βρεθῆτε πρὸ ἀπροόπτου...

—Μόλις λίγα λεπτὰ πρὶν ἀπήχθη ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους τοῦ πράκτορος W3 ἡ μὶς Οὐέλμπορν. Σκοπὸς τοῦ θηρίου αὐτοῦ εἶνε νὰ βασανίσῃ τὴ δυστυχισμένη νέα μπρὸς στὰ μάτια τοῦ πατέρα της γιὰ νὰ τὸν κάνῃ νὰ μιλήσῃ καὶ νὰ φανερώσῃ τὰ μυστικὰ τοῦ σχεδίου του... Δὲν θὰ προφθάσῃ ὅμως...

⁂

Ἕνα κίτρινο αὐτοκίνητο σταμάτησε μετὰ τρεῖς ὧρες ἔξω ἀπὸ μιὰ ὡραία βίλλα τῆς εὐρωπαϊκῆς συνοικίας τῆς Σαγκάης. Τρεῖς ἄνθρωποι κατέβηκαν, ἄνοιξαν μ' ἕνα κλειδὶ τὴ μικρὴ πίσω πόρτα τοῦ κήπου καὶ μπῆκαν. Προχώρησαν σ' ἕνα γκαράζ. Ἐκεῖ ὁ ἕνας ἀπ' αὐτούς, ποὺ ἐκτελοῦσε χρέη ὁδηγοῦ, ἄνοιξε μιὰ καταπακτὴ καὶ εἶπε στοὺς ἄλλους.

— Θὰ κατεβοῦμε δεκαπέντε σκαλιά. Ὕστερα θ' ἀκολουθήσωμε μιὰ μεγάλη στοά, ποὺ βγαίνει στὸ ὑπόγειο τοῦ στρατηγείου τοῦ πράκτορος W3. Φθάνοντας ἐκεῖ ξέρετε τί θὰ γίνῃ...

Οἱ ἄλλοι κούνησαν τὸ κεφάλι καὶ ἄρχισαν ἀμέσως νὰ κατεβαίνουν....

⁂

Ἐπάνω σὲ μιὰ ὡραία σάλα, ποὺ δὲν εἶχε ὅμως κανένα παράθυρο, παρὰ δυὸ μυστηριώδεις εἰσόδους, ἦταν δεμένος σὲ μιὰ πολυθρόνα ὁ καθηγητὴς Οὐέλμπορν καὶ δίπλα του, δεμένη ἐπίσης, ἡ κόρη του Γκρέης. Ἀπὸ πίσω τους στεκόταν ἕνας ἀγριωπὸς Γιαπωνέζος μὲ τὸ πιστόλι προτεταμένο καὶ μπρός τους ἕνας ἄλλος, ντυμένος ἄψογα.

Χτύπησε τὶς παλάμες του. Μπῆκε ἕνας ἄλλος Γιαπωνέζος μὲ ἀπαισία μορφὴ δημίου.

—Νάρθῃ τὸ συνεργεῖο! διέταξε ὁ συμμορίτης μὲ τὸ κομψὸ κοστοῦμι καὶ τὸ εἰρωνικὸ χαμόγελο.

Μετὰ λίγες στιγμὲς ἡ μὶς Οὐέλμπορν εἶδε μὲ φρίκη νὰ φέρνουν καὶ νὰ τοποθετοῦν δίπλα της ἕνα εἶδος μαγκαλιοῦ μὲ ἀναμμένα κάρβουνα, μέσα στὰ ὁποῖα ἦταν ριγμένα δυὸ κομμάτια σίδερα κατακόκκινα ἀπὸ τὸ πύρωμα... Πίσω ἀπὸ τὸ μαγκάλι αὐτὸ καὶ δίπλα της τοποθετήθηκε ἕνας ἀπαίσιος Γιαπωνέζος, ποὺ κρατοῦσε στὰ χέρια του μιὰ μακρυὰ λαβίδα...

— Λοιπὸν, λυποῦμαι πολύ, ἀλλὰ θὰ βασανίσω κατὰ τὸν φρικτότερο τρόπο τὴ δεσποινίδα, ὥς που νὰ μιλήσῃ ὁ πατέρας, εἶπε ὁ «τζέντλεμαν βασανιστής». Ἐμπρός! Πρῶτα τὸ δεξὶ μάγουλο, ὕστερα τὸ ἀριστερὸ μάτι...

Ὁ ἄνθρωπος μὲ τὴ λαβίδα ἔπιασε ἕνα ἀπὸ τὰ ἀναμμένα σίδερα καὶ τὸ ὕψωσε πάνω ἀπὸ τὸ μαγκάλι...

—Μή! φώναξε τότε ὁ δυστυχισμένος καθηγητής. Μή! Θὰ μιλήσω!...

—Ὄχι! φώναξε μὲ πεῖσμα ἡ κόρη του. Ὄχι! Δὲ θὰ μιλήσῃς, μπαμπᾶ!

Τότε ὁ ἄνθρωπος μὲ τὴ λαβίδα ἔκανε μιὰ γλήγορη κίνησι καὶ τίναξε τὸ ἀναμμένο σίδερο ἀπάνω στὸ χέρι τοῦ Γιαπωνέζου ποὺ κρατοῦσε τὸ πιστόλι. Ἐκεῖνος οὔρλιασε ἀπὸ τὸν πόνο καὶ ἄφησε νὰ τοῦ πέσῃ τὸ ὅπλο. Μὲ μιὰ δυνατὴ γροθιὰ τότε ὁ «ἄνθρωπος μὲ τὴ λαβίδα» τὸν ξάπλωσε ἀναίσθητο στὸ πάτωμα καὶ σκύβοντας ἀμέσως πῆρε τὸ πιστόλι του.

Ὁ «τζέντλεμαν βασανιστής», κατάπληκτος ἀπὸ τὴ στάσι τοῦ δημίου, στάθηκε ἐμπρός του καὶ τοῦ φώναξε:

—Ἄτιμε! Προδότη! Θὰ τὸ πληρώσῃς ἀκριβὰ αὐτό!

Μιὰ σφαῖρα ὅμως ποὺ φυτεύθηκε στὸ λαρύγγι του, ἔκοψε τὴ φωνή του καὶ τὸν ξάπλωσε νεκρό.

Ταχὺς σὰν ἀστραπὴ ὁ «ἄνθρωπος μὲ τὴ λαβίδα» ἔβγαλε ἕνα μαχαῖρι κι' ἔκοψε τὰ δεσμὰ τῆς Γκρέη καὶ τοῦ καθηγητοῦ Οὐέλμπορν, ἐνῷ συγχρόνως ξεκόλλησε τὰ μακρυὰ Κινέζικα μουστάκια καὶ τὰ φρύδια του.

—Ὁ Ντρέηκ! ψιθύρισε κατάπληκτη ἡ νέα.

Μὰ κείνη τὴ στιγμὴ ἀκούστηκε μιὰ γνώριμη φωνή:

—Ψηλὰ τὰ χέρια!

Στράφηκαν ὅλοι πρὸς τὸ βάθος τοῦ δωματίου, ὅπου ἦταν ἕνα ἄγαλμα τοῦ Βούδδα. Καὶ εἶδαν μὲ τρόμο ὅτι τὸ ἄγαλμα δὲν ἦταν παρὰ ἕνας συμμορίτης μὲ μάσκα, ποὺ κρατοῦσε προτεταμένη ἐναντίον τους τὴν κάννη ἑνὸς ὁπλοπολυβόλου.

—Δὲν εἶνε τόσο εὔκολο νὰ μὲ ξεμπερδέψετε ὅσο νομίζετε! φώναξε ὁ τρομερὸς ψευτο-Βούδδας. Τώρα θὰ δῆτε πῶς ἐκδικεῖται ὁ πράκτωρ W3!

Ξαφνικὰ ὅμως ἀπὸ μιὰ μυστικὴ εἴσοδο τοῦ δωματίου εἰσώρμησαν δύο Κινέζοι, ἐκεῖνοι ποὺ εἶχαν μπῆ μαζὺ μὲ τὸν Ντρέηκ ἀπὸ τὴν ὑπόγεια στοὰ καὶ δυὸ ταὐτόχρονοι πυγειο στοὰ ἀκούστηκαν. Τὰ ὁπλοπολυβόλο ἔπεσε ἀπὸ τὰ χέρια τοῦ ψεύτικου Βούδδα.

Μὲ δυὸ πηδήματα ὁ Ντρέηκ βρέθηκε μπροστά του καὶ τοῦ ἔβγαλε τὴ μάσκα, ἐνῷ οἱ δύο Κινέζοι τοῦ Γιοὺγκ-Σοὺ-Φὰ τὸν ἔδεσαν γερά. Καὶ μὲ κατάπληξι ὁ νέος καθὼς καὶ ἡ μὶς Οὐέλμπορν ἀνεγνώρισαν τὴ μορφὴ τοῦ μυστηριώδους πράκτορος W3: ἦταν ὁ περίφημος μίστερ Κυότο....

ΝΑΥΤΙΚΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

Ο ΤΣΟΠΑΝΟΣ της ΘΑΛΑΣΣΑΣ

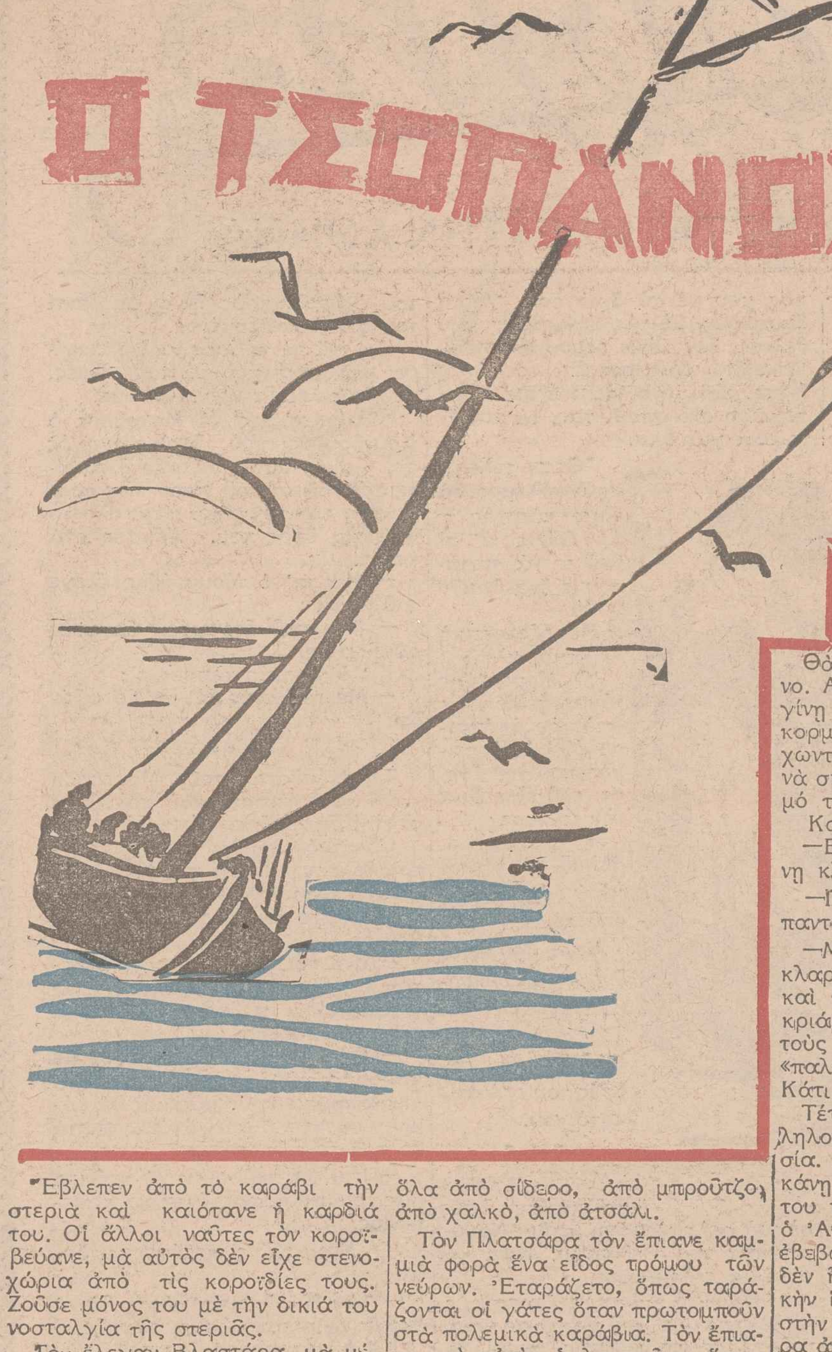

ΚΩΣΤΑ ΦΑΛΤΑΪΤΣ

Ἔβλεπεν ἀπὸ τὸ καράβι τὴν στεριὰ καὶ καιότανε ἡ καρδιά του. Οἱ ἄλλοι ναῦτες τὸν κοροϊδεύανε, μὰ αὐτὸς δὲν εἶχε στενοχώρια ἀπὸ τὶς κοροϊδίες τους. Ζοῦσε μόνος του μὲ τὴν δικιά του νοσταλγία τῆς στεριᾶς.

Τὸν ἔλεγαν Βλαστάρα, μὰ μέσα στὸ πολεμικὸ καράβι τὸν εἶχαν μετανομάσει σὲ Πλατσάρα.

Τὸ μικρό του ὄνομα ἦταν Ἀνδρέας, μὰ οἱ ναῦτες τὸν ἔλεγαν Γιῶργο Πλατσάρα καὶ μπάρμπα - Γιῶργο. τὸν παρέβαλλον μὲ τὸν μπάρμπα - Γιῶργο τοῦ Καραγκιόζη καὶ ὅλοι οἱ ἄλλοι γινόντουσαν καραγκιόζηδες καὶ τὸν κορόϊδευαν. Δὲν εἶχεν ἔλεος ὁ καϋμένος ὁ Ἀνδρέας ἀπὸ τοὺς ἄλλους συναδέλφους του. Ὅλα τὰ πειράγματα ποὺ μποροῦσε κανεὶς νὰ σοφισθῇ τὰ ἐχρησιμοποιοῦσαν. Τοῦ ἔβαζαν τὰ ἐφτὰ καρφιά.

Αὐτὴ ἡ ἱστορία γινότανε τὴν ἐποχὴ τοῦ Ἑλληνοτουρκικοῦ πολέμου τοῦ 1912 στὸν «Ἀβέρωφ». Μέσα στὸν στόλο ἦσαν καὶ ἄλλοι στεριανοὶ ποὺ ὑπηρετοῦσαν. Τοὺς εἶχαν βγάλη φυλλάδιο ναυτικὸ καὶ τοὺς ἔκαναν ναυτικούς. Οἱ περισσότεροι προσαρμόζονταν πρὸς τὴν νέα των κατάστασι. Σιγὰ-σιγὰ ἢ πιὸ γλήγορα συνήθιζαν τὴν θάλασσα. Τὴν μυρουδιά της. Τὰ κύματα. Τὴν λαμαρίνα τοῦ καραβιοῦ, τὴν σαντίκα τοῦ κήτους, τὰ λάδια, τὰ κάρβουνα. Γραβοῦσαν κουπὶ μὲ χαρά, ἀνεβοκατέβαιναν ἀναρριχώμενοι ἀπὸ τὸν λεμβοῦχο, ἐστόλιζαν τὸ λεξιλόγιό των μὲ ναυτικὲς φράσεις καὶ ἔβαζαν καὶ στραβὰ τὸ πιλήκιό των, δεῖγμα ναυτικότητος.

Ὁ Πλατσάρας δὲν εἶχε κατορθώσει νὰ προσαρμοσθῇ σὲ τίποτα ἀπὸ αὐτά. Ἡ ψυχή του ἔμενε ποιμενική. Καὶ ὅσο πιὸ πολὺ βρισκόταν στὸ καράβι, τόσο περισσότερο γινόταν στεριανός. Μιλοῦσε γιὰ πρόβατα, γιὰ γίδια, γιὰ κλαριά, γιὰ λόγγους, γιὰ ρευματιές. Τὸν ἀπασχολοῦσαν τὰ καρδάρια κι' ἀκόμα οἱ γκλίτσες, οἱ τσαντίλες, οἱ ξυλογαβάθες καὶ τὰ ξυλοχούλιαρα, μὲ τὰ ὁποῖα ἔτρωγαν οἱ ποιμένες. Στὴν τσοπάνικη του ζωὴ αὐτὸς δὲν εἶχε γνωρίσει μετάλλινο ἄλλο τίποτα ἀπὸ τὰ κουδούνια. Ὅλα τὰ σύνεργά του ἦσαν ξυλένια. Καὶ τώρα τίποτα ἄλλο ἀπὸ λαμαρίνα, ἀπὸ μέταλλα. Τριγύρω του ὅλα ἦσαν ἀπὸ μέταλλο. Τὸ καράβι ἕνας ὄγκος μετάλλου. Τὰ ὑποφράγματα μετάλλινα. Ἡ γέφυρα. Οἱ τσιμινιέρες. Τὰ κανόνια. Τὸ δάπεδο, ὅλα ἀπὸ σίδερο, ἀπὸ μπρούτζο, ἀπὸ χαλκό, ἀπὸ ἀτσάλι.

Τὸν Πλατσάρα τὸν ἔπιανε καμμιὰ φορὰ ἕνα εἶδος τρόμου τῶν νεύρων. Ἐταράζετο, ὅπως ταράζονται οἱ γάτες ὅταν πρωτομποῦν στὰ πολεμικὰ καράβια. Τὸν ἔπιανε καὶ αὐτὸν ἡ λαμαρῖνα, ὅπως πιάνει τὶς γάτες.

Αὐτὴ ἡ νοσταλγία τοῦ Πλατσάρα γιὰ τὴν στεριὰ ἦτο κάτι τὸ καταπληκτικό. Ἔλεγε πὼς σὰν θὰ ἀπελύετο ἀπὸ τὸ στρατιωτικό, εἶχε αὐτὸ τὸ ὄνειρο :

Θὰ ἐπήγαινε στὸ μαντρί του ποὺ ἀπ' ἔξω εἶχεν ἕνα μεγάλο σχῖνο, σὰν δένδρο. Θὰ ἔπιανε τὴν ρίζα του καὶ δὲν ξεκολλοῦσεν ἀπὸ αὐτήν.

Θὰ ρίζωνε μαζὺ μὲ τὸ σχῖνο. Αὐτὸ ἦταν τὸ ὄνειρό του. Νὰ γίνῃ καὶ αὐτὸς μιὰ ρίζα ἢ ἕνας κορμὸς κάποιου θάμνου. Καὶ νάρχωνται τὰ πρόβατα καὶ τὰ γίδια νὰ σκιάζωνται κάτω ἀπὸ τὸν κορμό του.

Καὶ οἱ ἄλλοι ἔλεγαν :

—Βρὲ ὁ Ἀνδρέας θέλει νὰ γίνῃ κλαρί.

—Γιατὶ νὰ μὴ γίνω κλαρί ; ἀπαντοῦσεν αὐτός.

—Μωρὲ ἀπὸ τράγος θὰ γίνῃς κλαρί ; (Τὸν ἔλεγαν καὶ τράγο καὶ πρόβατο, καὶ κατσίκι, καὶ κριάρι καὶ αὐτὸς εἰς ἀπάντησιν τοὺς ἀποκαλοῦσε «λαμαρίνα» ἢ «παληομπρούτζο» ἢ «μαντέμι». Κάτι τέτοιες βρισιὲς εὕρισκε).

Τέτοιος ναύτης ἦταν ἀκατάλληλος γιὰ κάθε διανοητικὴ ἐργασία. Δὲν τοῦ ἔκοβε ὁ νοῦς του νὰ κάνῃ τίποτα. Οἱ ἄλλοι πατριῶτες του ναῦτες (ἅ δὲν ἔχω ξεχάσει, ὁ Ἀνδρέας ἦταν ἀπὸ τὴν Τζιά), ἐβεβαίωναν πὼς στὴν πατρίδα του δὲν ἦταν κουτός. Εἶχεν ἐξαιρετικὴν ἱκανότητα σὲ ὅ,τι ἀνεφέρετο στὴν ποιμενική. Ἤξευρε καλλίτερα ἀπὸ ὅλους νὰ ἀρμέγῃ, νὰ κωλοκουρεύῃ, νὰ κουρεύῃ, νὰ τυροκομῇ, νὰ ὁδηγῇ τὰ γιδοπρόβατα στὴν βοσκὴ καὶ νὰ τὰ φέρνῃ στὸ σταῦλο. Ἤξευρε νὰ χτίζῃ μανδριά, νὰ σιάχνῃ τὴν στροῦγκα, νὰ φτιάνῃ γράκια ἀπὸ πέτρες καὶ κλαριά. Καὶ ἐνῷ στὸ καράβι μέσα δὲν ἦτο σὲ θέσι οὔτε ἕνα σχοινὶ νὰ λεβάρῃ ἢ νὰ μαϊνάρῃ, στὸ μαντρί του, ἦτο ἐπιτηδειότατος εἰς ὅλα.

Ἐσκάλιζεν ἐπιτηδειότατα ξυλοχούλαρα, ἔφτιανε ξυλογαβάθες, ἐλύγιζε ἐπιτηδειότατα χοντροφοινικιὲς στὴ φωτιὰ καὶ ἔφτιανε στραβόραβδα. Ἔκανε περίτεχνα στεφάνια ἀπὸ πρινάρι γιὰ τὰ κουδούνια, ἔστριβε τὴν τρίχα καὶ ἔκανε λυτάρια τεχνικώτατα.

Μέσα στὸ καράβι εἶχε γίνει ἕνα εἶδος ἀνοήτου ζώου. Ἔμοιαζε περισσότερο, καθὼς ἦτο ὀγκώδης καὶ ἀψηλός, μὲ ἕνα κορμὸ πλατάνου ἢ βαλανιδιᾶς, παρὰ μὲ ἄνθρωπο. Μπορεῖ δὲ νὰ εἶχε καὶ τὴν σκέψι τοῦ πλατάνου ἢ τῆς βαλανιδιᾶς. Καθὼς λοιπὸν δὲν ἦτο ἄξιος γιὰ καμμιὰ διανοητικὴ ἐργασία καὶ εἶχε τεραστία δύναμι, τὸν ἐχρησιμοποιοῦσαν γιὰ τὸ σήκωμα μεγάλων φορτίων. Τὸν εἶχαν μεταβάλῃ σὲ κινούμενο βαροῦλκο καὶ τὸν ἐφόρτωναν μὲ τσουβάλια ἀπὸ ὄσπρια ἢ μὲ κάσσες ποὺ ἐζύγιζαν πάνω ἀπὸ ἑκατὸ ὀκάδες. Μάλιστα γιὰ νὰ γελοῦν τοῦ ἔβαζαν στὴν ράχι ἀπὸ δυὸ τσουβάλια ὄσπρια ἢ ἀλεῦρι, καὶ αὐτὸς μὲ τὸ φορτίο τῶν ἑκατὸν εἴκοσι ἢ τῶν ἑκατὸν σαράντα ὀκάδων, ἐπήγαινεν εὐκολώτατα. Μάλιστα μὲ τὸ φορτίον αὐτὸ ἀνεβοκατέβαινε τὶς στενὲς καὶ ὄρθιες σκάλες τοῦ καραβιοῦ, σὰν νὰ ἦτο τελείως ξεφόρτωτος.

Μέσα ἀπὸ ὅλο τὸ καράβι, νομίζω πὼς ἕνα μόνον ἄτομο, εἶχε καταλάβει καὶ εἶχεν αἰσθανθῇ τὸν Πλατσάρα. Δὲν τὸν εἰρωνεύετο, καὶ διαρκῶς τοῦ κρατοῦσε συντροφιά.

Τὸ ἄτομο αὐτὸ δὲν ἦτο ναυτικός, δὲν ἦτο κἂν ἄνθρωπος. Ἦτανε μιὰ λευκὴ γιδοῦλα.

Τὴν εἶχαν φέρει δῶρο στὸν ναύαρχο Κουντουριώτη καὶ ὁ ναύαρχος ἐσκέφθη πὼς ἕνας μόνο ἦτο κατάλληλος γιὰ νὰ φυλάσσῃ καὶ νὰ περιποιῆται τὴν κατσίκα. Ὁ Πλατσάρας. Τὸν ἐφώναξε λοιπὸν καὶ τοῦ εἶπε :

«Ἀνδρέα σὲ διορίζω τσοπάνη στὴν γίδα. Ἀπὸ τώρα αὐτὴ θὰ εἶναι ἡ ὑπηρεσία σου».

Τὰ ἀνέκφραστα μάτια τοῦ Ἀνδρέα ἐπῆραν ἀλλοιώτικο φῶς. Εἶχαν γίνει ἐξυπνότατα μάτια καὶ γιὰ πρώτη φορὰ εἶδαν στὸ καράβι μέσα τὰ μάτια τοῦ Ἀνδρέα νὰ χύνουν φῶς.

Ἀπάντησε λοιπὸν ἔτσι στὸν ναύαρχο :

—Κουμπάρε (ὅλους τοὺς ἀπεκάλει ὁ Ἀνδρέας κουμπάρους) νὰ μείνῃς ἥσυχος. Αὐτὴ τὴν γιδοῦλα θὰ τὴν φυλάξω καλλίτερα κι' ἀπὸ τὴν ἀδελφή μου.

Ἀπὸ τότε, ἔπαψαν νὰ φορτώνουν μὲ τσουβάλια τὸν Ἀνδρέα, καὶ μοναδική του ἀπασχόλησιν εἶχε τὴν φροντίδα τῆς ἄσπρης γιδούλας. Εἰκοσιτέσσερις ὧρες τὴν ἡμέρα ἔμενε μαζύ της. Τῆς μιλοῦσε, τὴν ἐχάϊδευε, τῆς γελοῦσε. Τῆς ἔκανε γριμάτσες, ὅπως κάνουν οἱ μεγάλοι γριμάτσες στὰ μικρὰ παιδιά, γιὰ νὰ προκαλέσουν τὸ γέλοιο τους. Τὴν περιέφερε δὲ παντοῦ, γιατὶ εἶχε τὸ ἐλεύτερο ἀπὸ τὸν ναύαρχο. Τὴν ἔφερνε ἀκόμη καὶ στὰ διαμερίσματα τῶν ἀξιωματικῶν καὶ στὸ μικρὸ μπαλκονάκι τῆς πρύμνης ποὺ ἦτανε μόνο γιὰ τὸν ναύαρχο καὶ γιὰ τὸν ἀρχιεπιστολέα.

Ὧρες ὁλάκαιρες μιλοῦσεν ὁ Ἀνδρέας μὲ τὴν γιδούλα. Τῆς ἔλεγε ἱστορίες, παραμύθια, τραγούδια ποιμενικά. Τῆς ἐξεμυστερεύετο ἀκόμη καὶ τὰ αἰσθηματικά του ὄνειρα. Γιατὶ εἶχε δημιουργηθῇ στὴ ψυχὴ τοῦ Ἀνδρέα ἕνας παράξενος αἰσθηματικὸς κόσμος. Τὸ ὄνειρό του, τὸ αἴσθημά του, ἦταν ὅταν θὰ ἐτελείωνε ὁ πόλεμος, νὰ τοῦ χάριζεν ὁ ναύαρχος τὴν γιδοῦλα καὶ νὰ τὴν ἔπαιρνε στὴν πατρίδα του, στὸ μαντρί του.

—Γυναῖκα θὰ στήνε δώσουμε, τοῦ ἔλεγαν οἱ ἄλλοι ναῦτες. Θὰ σᾶς στεφανώσουμε μὲ μιὰ κληματόβεργα.

Ὁ Ἀνδρέας ἔρριχνε μιὰ ματιὰ θυμωμένη καὶ δὲν μιλοῦσε. Ἂν ὅμως ἐπαναλάμβαναν τὸ πείραγμα, ἂν ἔθιγαν πιὸ πολὺ τὴν γιδοῦλα, ὁ Ἀνδρέας μποροῦσε νὰ πετάξῃ ὅλο τὸ πλήρωμα τοῦ «Ἀβέρωφ» στὴ θάλασσα.

Γιὰ πολλοὺς μῆνες ὅσο βάσταξαν οἱ δυὸ πόλεμοι, ὁ Βαλκανοτουρκικὸς καὶ ὁ Βαλκανοβουλγαρικός, ὁ Ἀνδρέας ἔκανε ὅλους μέσα στὸν «Ἀβέρωφ» νὰ περνοῦν τὶς ὧρες τῶν εὐχάριστα. Καθημερινὸ θέαμα στὸν «Ἀβέρωφ» ἦτο αὐτὸς καὶ ἡ γιδοῦλα του. Τὸ ὄνειρό του ὅμως τὸ μεγάλο τοῦ Ἀνδρέα δὲν πραγματοποιήθηκε.

Ἡ καϋμένη ἡ γιδοῦλα μᾶς εἶχεν ἀφήσει χρόνους. (Τὴν ἔφαγε καὶ αὐτὴ ἡ ἀρρώστεια τῆς λαμαρίνας) πρὶν ἀποστρατευθῇ ὁ Ἀνδρέας καὶ τραβήξει γιὰ τὸ βουνό.

Κ. ΦΑΛΤΑ:Ι:ΤΣ

ΣΤΗΝ ΕΞΟΧΗ

Φθινοπωρινὸ ἡλιοβασίλεμα

Ἕνα ροδογάλανο συμπαθητικὸ χρῶμα ἄρχισε τώρα ν' ἁπλώνεται πλατειὰ στὸν ὁρίζοντα. Ὁ ἥλιος γιομάτος φλόγες, κατεβαίνει στὴ δύσι του, σκορπίζοντας στὴ γῆ τὶς τελευταῖες του ἀχτίδες.

Γύρω τὰ βουνὰ σκεπάστηκαν μὲ μιὰ χλωμὴ σκιά ποὺ σιγὰ - σιγὰ ἁπλώθηκε καὶ γύρω στοὺς κάμπους.

Ἕνα δροσάτο ἀεράκι χαϊδεύει ἁπαλὰ καὶ δροσίζει τὰ διψασμένα χορτάρια. Πάει ὁ ἥλιος, κρύφτηκε πίσω ἀπ' τὸ βουνό.

Σὲ λίγο, ἄλλα ἀσπρογάλανα χρώματα, χυθήκανε πλούσια στὸ περιγιάλι καὶ σκορπίσανε ρουμπίνια καὶ διαμάντια στὰ γαλάζια νερά.

Τὰ φύλλα τῶν δένδρων, ἀναταράχτηκαν παράξενα.

Ὁ ψαρᾶς στ' ἀκρογιάλι λύνει βιαστικὰ τὴ βαρκοῦλα του κι' ἑτοιμάζει τὰ δίχτυα του.

Ἕνα μεγάλο ἄστρο, φώτισε ξαφνικὰ τὴν Ἀνατολή, τρεμουλιαστὰ λαμπυρίζοντας κι' ἀνεβαίνει στὸν οὐρανὸ, τόσο γλήγορα, ποὺ μᾶς κάνει ἐντύπωσι. Μερικὲς νυχτερίδες πετάξανε χαμηλὰ, μὲ κάτι τρελλὲς στροφές, σὰν κάτι καλὸ νὰ ἔχασαν καὶ ψάχνουν νὰ τὸ βροῦνε. Ἀκόμα χρυσίζουνε οἱ ἄκρες τ' οὐρανοῦ καὶ κάτι μικρὰ συννεφάκια, πῶς κι' ἀπὸ ποῦ, παρουσιαστήκανε ξάφνου ; ἀλλάζουνε κάθε λογῆς σχήματα. Καὶ τώρα, νὰ μιὰ μεγάλη ἅμαξα τῆς παληᾶς καλῆς ἐποχῆς. Σὲ λίγο ἡ ἅμαξα γίνηκε ἕνας θεόρατος Ἰνδὸς μὲ περικεφαλαία...

Νάτονε ! Κρατάει κι' ἕνα τόξο...Μὰ νά ! ἔσβυσε κι' αὐτὸς καὶ πάει. Τώρα ἕνα σωρὸ ἄσπρα ἀρνάκια σκορπίστηκαν στὸν οὐρανὸ καὶ τρέχουν, τρέχουν στὸ θαμπὸ φόντο του καὶ χάνουνται κι' αὐτὰ σὰν τὸν ἥλιο, ποὺ κρύφτηκε, πίσω ἀπ' τὸ βουνό. Καὶ τ' ἄλλα τ' ἀρνιά, στὸν κάμπο μαζεύουνται κι' αὐτὰ γιὰ τὸ μαντρί. Ὁ τσοπάνης ἀκουμπισμένος στὴ γκλίτσα του κυττάζει ἀφηρημένα τὰ ἀρνιά του καὶ τ' ἄλλα τ' οὐρανοῦ, πού 'ναι σχηματισμένα ἀπὸ τ' ἄσπρα συννεφάκια...

Μὰ τώρα, τίποτα δὲν ἔμεινε πιὰ στὸν οὐρανό. Πάει ἡ ἅμαξα τῆς παληᾶς καλῆς ἐποχῆς. Πάει κι' ὁ Ἰνδὸς μὲ τὴν περικεφαλαία καὶ μὲ τὸ τόξο. Πᾶνε κι' αὐτὰ μαζὺ μὲ τ' ἀρνάκια τ' οὐρανοῦ. Μὰ τώρα τὶ ἀσῆμι ἀναλυτὸ χύνεται ἀπ' τὸν οὐρανό ; Εἶναι ἡ σελήνη ὁλόγιομη. Πλημμήρισε ὁ κόσμος ἀπὸ τ' ἄσπρο χλωμὸ φῶς της, ποὺ σκέπασε κάμπους καὶ βουνὰ κι' ἀσήμωσε τὰ γαλήνια νερὰ τῆς θάλασσας.

Κάτου ἐκεῖ στὴν ἄλλη ἄκρη, τὸν ἀπέραντον θόλον, ἀκόμα φέγγει τὸ ἡλιοβασίλεμα. Οἱ νυχτερίδες δὲν φαίνουνται πουθενὰ πιὰ καὶ μόνο μιὰ κουκουβάγια ἀκούεται ἀπὸ μακρυὰ ποὺ μοιρολογάει. Ἐκεῖ στὴν ἄκρη τοῦ κήπου λάμπει μιὰ πυγολαμπίδα, πότ' ἐδῶ, πότ' ἐκεῖ σὰν κάποια ψυχὴ ποὺ ζητάει τὸ φῶς στὸ σκοτάδι.

Τὸ βραδυνὸ ἀεράκι ἀναδεύει τὰ κλαδιὰ τῶν δένδρων. Σωρὸς τὰ ξερὰ φύλλα σκορπιοῦνται χάμου στὴν κατάξερη γῆ. Ἕνα παληὸ ταγκὸ ἀκούεται ἀπὸ κάποιο φωνόγραφο καὶ μιὰ πεταλουδίτσα μὲ κερασένια χείλη καὶ μάτια ποὺ πετᾶνε φλόγες, συνοδεύει τὸ σκοπὸ ψιθυριστὰ, στ' ἀντικρυνὸ παράθυρο, μὲ εὔθυμη καὶ γελαστὴ φωνίτσα... Κι' ἔφυγε κι' αὐτὴ κλείνοντας τὸ παράθυρο, ἐνῷ τὸ παληὸ ταγκὸ ἀκούεται τώρα πιὸ ζωηρὸ καὶ χαρούμενο ξεφεύγοντας ἀπὸ τὶς κλειστὲς γρίλιες...Καὶ κάτι τώρα ἀναδεύει τὰ κλαδιὰ σὰ σούσουρο. Μιὰ λεπτὴ βροχούλα πέφτει σιγανὰ, συνοδεύοντας τὸ τραγοῦδι. Ἕνα μικρὸ συννεφάκι πέρασε. Πέρασε καὶ πότισε τὴ διψασμένη γῆ, σημάδι τοῦ φθινόπωρου. Μέσα ὅμως σὲ μιὰ καμαρούλα εἶναι κλεισμένη ὁλάκερη μιὰ ἄνοιξη ποὺ τραγουδάει κι' ὅλο τραγουδάει, ἀνοιξιάτικα μέσα στὸ θλιφτὸ φθινόπωρο.

ΣΤ. ΚΑΤΣΙΛΟΜΥΤΗ

ΟΙ ΑΘΛΙΟΙ ΤΟΥ ΠΕΙΡΑΙΩΣ

Ἡ πιὸ περίεργη δημοσιογραφικὴ ἔρευνα μέσα στὴν πολυκύμαντη ζωὴ τοῦ ἐπινείου

ΓΡΑΜΜΕΝΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ,,ΕΥΡΩΠΗ'' ΑΠΟ ΤΟΝ ΣΥΝΕΡΓΑΤΗ ΜΑΣ

κ. ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΜΠΟΥΚΟΥΒΑΛΑ

Οἱ τραγικοὶ καὶ οἱ κωμικοὶ τύποι ποὺ περιπλανηθήκανε στοὺς Πειραϊκοὺς δρόμους κατὰ τὰ τελευταῖα 30 χρόνια.

Ο ΓΙΩΡΓΗΣ ΚΛΟΥ-ΚΛΟΥ, ΣΑΡΑΒΑΛΟΣ

Τῆς ἴδιας ἐποχῆς τῆς Σαρανταφουστανοῦς καὶ τοῦ Ἀντρέα τοῦ Ὄπηδον — γιὰ τοὺς ὁποίους γράφουμε στὸ προηγούμενο φύλλο — ἦτανε καὶ ὁ Γιώργης Κλοῦ-Κλοῦ, Σαράβαλος. Αὐτὸς, ἀντιθέτως πρὸς τοὺς δύο συγχρόνους του τύπους, ἦτανε θορυβώδης καὶ ἄκρως ἐπικίνδυνος τρελλός. Ἄ, ὅλα κι' ὅλα.... Ὅποιος τὰ ἔβαζε μὲ τὸν Σαράβαλο δὲ γλύτωνε «δράκου ρίζα καὶ ἂν εἶχε». Θὰ τὸν κυνήγαγε «μέχρι δευτέρα παρουσία», ὅπως ἐμφαντικὰ ἔλεγε.

Ὁ Σαράβαλος ἀπὸ τὸ παρουσιαστικό του ἔδειχνε πὼς ἦτανε αἱμοβόρος καὶ θηριώδης τρελλός. Ἦτανε μεσόκοπος τότε ποὺ τὸν ἐγνωρίσαμε περιφερόμενο προκλητικὰ στὸν παραλιακὸ δρόμο. Εἶχε μέτριο ἀνάστημα, ἦτανε λίγο καμπούρης καὶ ἔτρεφε λιγδαλέαν γενειάδα καὶ κόμην. Τὰ μάτια του ἦσαν σκοῦρα ἀπὸ τὴν νύκτα τῆς ψυχῆς του καὶ κάπου-κάπου ἀγρίευαν ἀπὸ τὶς μανιακὲς σκέψεις τοῦ μυαλοῦ του.

Δὲν ζητιάνευεν ἱκετευτικὰ, ἀλλὰ ἀπαιτοῦσε μὲ ὕφος ἀπειλητικὸ τὴν συνδρομὴ τῶν συνανθρώπων του. Πήγαινε στοὺς καταστηματάρχας τῆς παραλίας καὶ τοὺς ἀνάγκαζε νὰ τοῦ δίνουν δεκάρες γιὰ νὰ τὸν «ξεφορτωθοῦν».

—Δῶστε μου—τοὺς ἔλεγεν ἀπροκάλυπτα—δεκάρες γιὰ νὰ μασήσω, γιατὶ ἀλλοιῶς θὰ φάω σᾶς...

Ἀμ' οἱ γυναῖκες.... Ὅταν τὶς ἐπλησίαζεν ἐτρομοκρατοῦντο οἱ καϋμένες καὶ μόνο τὴν τσάντα ποὺ δὲν τοῦ προσέφεραν.

Ὁ Γιώργης ΚλοῦΚλοῦ Σαράβαλος ἦτανε τρομερὰ βλάσφημος. Ἀπὸ τὸ βρωμερὸ στόμα τῆς τρισαθλίας ὑπάρξεώς του ξεφεύγανε βαρύτατες φράσεις ποὺ κάνανε ὅλους ὅσους τὸν ἀκούγανε, ἀνεξαρτήτως φύλου καὶ ἡλικίας, νὰ κοκκινίζουν γιὰ λογαριασμό του.

Ὁ Σαράβαλος ἔπρεπε νὰ βρίζῃ. Τὶς αἰσχρολογίες τὶς εἶχε μέσα στὸ αἷμα του. Δὲν μποροῦσε νὰ περάσῃ μιὰ μέρα ἥσυχη. Ὅταν δὲν τὸν πείραζε κανεὶς καὶ δὲν εἶχεν ἄλλο ἀντικείμενον ἐξυβρίσεων, πήγαινε στ' ἀκροθαλάσσι καὶ μιλοῦσε μὲ τὸ... νερό. Ἔλεγε... Καὶ τί δὲν ἔλεγε στὴ θάλασσα. Τὴν πέρναγε γενεὲς δεκατέσσαρις ποὺ λέμε. Τῆς....ζητοῦσε τὸ λόγο γιατὶ κουνάει τὶς βάρκες, γιατὶ εἶνε θολὴ, γιατὶ δὲν φέρνει τὰ ψάρια μέχρι τὸ κεφαλόσκαλο γιὰ νὰ τὰ πιάνῃ μὲ τὸ χέρι του καὶ γιατὶ ἀκόμα δὲν στερεύει γιὰ νὰ πάρῃ τὰ... οἰκόπεδά της ποὺ τοῦ ἀνῆκαν πατρογονικά.

Δὲν τὰ ἔβαζε μόνον μὲ τὴν θάλασσα. Κάποιο δειλινὸ τὸν εἴδαμε μανιασμένο φοβερὰ νὰ προσπαθῇ νὰ καταρρίψῃ ἕνα ξύλινον τηλεγραφικὸν στύλον στὴν παραλία.

Ὅταν κάποιος ἀπετόλμησε νὰ τὸν ρωτήσῃ τὶ τοῦ ἔφταιγεν ἡ κολώνα, ὁ Σαράβαλος ἐστράφη φρενήρης πρὸς αὐτὸν καὶ τοῦ ἀπήντησε:

—Μ' ἐμποδίζει τὸν δρόμο μου, ὅπως τώρα ἐσὺ ποὺ βρίσκεσαι μπροστά μου καὶ μοῦ κλείνεις τὸν θαλασσινὸν ἀέρα. Χάσου.

Τὴν τελευταίαν λέξιν του τὴν συνώδευσε μὲ ἀπειλητικὴν χειρονομίαν καὶ ὁ ἀτυχὴς ἐκεῖνος πανικόβλητος ἐτράπη εἰς φυγήν. Ἐὰν ζῇ σήμερα, ἴσως νὰ... τρέχῃ ὅταν θυμᾶται τὴν ἐπιθετικὴν ἐκείνην διάθεσιν τοῦ Σαράβαλου.

⁂

Τώρα οἱ πιτσιρῖκοι ποίαν στάσιν τηροῦσαν ἀπέναντι τοῦ Σαράβαλου; Χμ! Ὅσοι τὸν ἐπείραζαν ἔπρεπε ἀποδεδειγμένως καὶ δεδοκιμασμένως νὰ εἶνε δρομεῖς. Ἀλλοιῶς ἔπεφταν στὰ νύχια του καὶ καθὼς ἦτανε φρενιασμένος μόνον ποὺ δὲν τοὺς κατεσπάρασσε! Τὸν βλέπαμε καθημερινῶς νὰ τρέχῃ ἔξαλλος στὸν παραλιακὸ δρόμο μὲ ὀρθωμένους τοὺς γρόνθους του καὶ νὰ κραυγάζῃ :

—Τώρα θὰ τὰ πληρώσετε ὅλα!

—Θὰ σᾶς ξεκοιλιάσω!

—Ζωντανοὶ δὲν θὰ φύγετε!

—Ἦρθε τὸ τέλος σας.

—Θὰ σᾶς σκοτώσω ὅλους !

Οἱ πιτσιρῖκοι ἔθεταν σὲ ἀμηχανίαν τὸν Σαράβαλον ὅταν διεσπείροντο πρὸς διαφόρους κατευθύνσεις. Τὸν ἔκαναν ν' ἀμφιβάλλῃ ποιὸν ἀπ' ὅλους ἔπρεπε νὰ προτιμήσῃ στὸ κυνηγητό. Πάντως κάποιον κυνηγοῦσε, τὸν ὁποῖον συχνὰ ἔχανε χωμένον σὲ κανένα σπίτι ἢ μαγαζί.

Ἐν τούτοις ἡ μανία τοῦ Σαράβαλου δὲν κατηυνάζετο. Καθότανε στὸ μέρος ποὺ διέφυγεν ἡ λεία του καὶ βλασφημοῦσεν ὧρες ὁλόκληρες. Καὶ τί δὲν ἔλεγε... Βρυσιὲς χυδαῖες καὶ ἀγοραῖες. Ἂν τύχαινε νὰ βρισκόντουσαν στὴ γειτονιὰ γυναικοῦλες ἀπεσύροντο στὰ σπίτια τους, ἔκλειναν τὰ παραθυρόφυλλα καὶ ἀμπαρώνανε τὴν πόρτα τους. Δὲν τὸν ἀνέφεραν αὐτὲς μὲ τ' ὄνομά του ἢ τὰ γνωστὰ παρατσούκλια του, ἀλλὰ τὸν λέγανε: τ«Κουρσάρον», «Ἀντίχριστον» καὶ «Δράκον».

Καὶ δὲν ἦτανε ἄστοχοι οἱ χαρακτηρισμοί τους. Ὅλοι τὸν ἔκριναν ὡς δημόσιον κίνδυνον, ὁ ὁποῖος «πήγαινε φιρὶ-φιρὶ γιὰ καυγᾶ» κι' ὅταν δὲν μποροῦσε νὰ τὸν ἀνοίξῃ «τρωγότανε μὲ τὰ ροῦχα του». Μερικὲς μάλιστα μαννάδες τὸν ἐχρησίμευαν ὡς φόβητρον γιὰ τὰ μικρὰ παιδιά τους ὅταν ἀτακτοῦσαν. Τοὺς ἔλεγαν:

—Τώρα ποὺ θὰ περάσῃ ὁ Κουσάρος θὰ σὲ βγάλω ἔξω ἀπὸ τὴν πόρτα γιὰ νὰ σὲ καταβροχθίσῃ. Θὰ τοῦ πῶ ὅτι δὲν μ' ἀκοῦς καὶ ὅτι εἶσαι ἕνα παληόπαιδο.

Τρόμος λοιπὸν καὶ φόβος ὁ Σαράβαλος στὶς γειτονιὲς μέχρι τῶν ὁποίων τὸν παρέσυραν ὅσοι θέλανε ν' ἀπολαύσουν τὶς θορυβώδεις ἐκδηλώσεις τῆς τρέλλας του.

⁂

Ὁ Σαράβαλος δὲν ἦτανε ἄεργος, παρ' ὅλον ὅτι ἦτο ἐπίμονος καὶ ἀπαιτητικὸς ζήτουλας. Ὁ Σαράβαλος ἐξήσκει τὸ ἐπάγγελμα τοῦ ὀψοκομιστοῦ. Ἦτανε δηλαδὴ χαμάλης στὴν Ἀγορὰ ὅταν δὲν περιήρχετο τὰς προκυμαίας καὶ τὰ σοκάκια διὰ νὰ συνάζῃ τὴν ἀπαραίτητη συμπλοκὴ μὲ τοὺς... ἀγνώστους ἐχθρούς του.

Ἔτσι ὁ Σαράβαλος κατώρθωσε νὰ ἔχῃ τὴν διπλῆν ὑπόστασιν: τοῦ ἀλήτου καὶ τοῦ βιοπαλαιστοῦ. Αἱ δουλειὲς τῆς χαμαλίκας δὲν πηγαίνανε πολὺ καλὰ γιὰ τὸν ἁπλούστατον λόγον ὅτι εἶχε χάσει τὴν ἐμπιστοσύνην τοῦ κόσμου. Ποιὸς μποροῦσε νὰ ἐμπιστευθῇ τὰ ψώνια τοῦ σπιτιοῦ του στὸ Σαράβαλο, ἀφοῦ ἤξευρε πὼς ὁπωσδήποτε θὰ συνεπλέκετο στὸ δρόμο του καὶ ὅτι ἐνδεχόμενον ἦτο κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς φρενήρους καταστάσεώς του ν' ἀπορρίψῃ ὅ,τι ἔφερε στὰ χέρια του ἢ ἐπὶ τῶν ὤμων του.

Οἱ ἐνδοιασμοὶ αὐτοὶ καὶ αἱ ἐπιφυλάξεις ὅλων τῶν καλῶν Πειραιωτῶν νοικοκυραίων ἦσαν ἀπολύτως δικαιολογημένοι ἀπὸ αὐτὰ τὰ πράγματα. Δὲν ἦτο οὔτε ἡ πρώτη μὰ μήτε καὶ ἡ τελευταία φορὰ ποὺ ἐπῆρε κόσμο καὶ κοσμάκη στὸ λαιμὸ του. Τοῦ δίνανε τὰ ψώνια τους ἀπὸ τὴν Ἀγορὰ καὶ λαβαίνανε ἀμέσως τὴν ρητὴ διαβεβαίωσιν πὼς «μετὰ πέντε λεπτὰ θὰ εἶνε στὰ χέρια τῆς κυρᾶς». Ἐπείθοντο ὅσοι δὲν τὴν εἴχανε πάθει ἄλλη φορὰ καὶ ἀπέθεταν στὸ περιπετειῶδες καλάθι ποὺ εἶχε τὸ κρέας, τὰ φροῦτα καὶ ὅ,τι ἄλλο φαγώσιμον εἶδος εἶχαν ἀγοράσει. Ὑπὸ αἰσίους οἰωνοὺς ἀνεχώρει ἀπὸ τὴν Ἀγορὰν ὁ Σαράβαλος, ἀκούων καὶ τὰς τελευταίας ὑποδείξεις τῶν ἐνδιαφερομένων:

—Γιώργη ἀπὸ τὸ πεζοδρόμι.

—Σαράβαλε, ἄσε τὸν κόσμο νὰ λέῃ καὶ τράβα τὸ δρόμο σου.

—Δὲν εἶνε τώρα καιρὸς, Κλοῦ-Κλοῦ, νὰ τὰ βάλῃς μὲ τὸν κόσμο.

—Πρόσεξ ε νὰ μὴ σοῦ φᾶνε τὰ ψώνια...

Ὁ Σαράβαλος μὲ τὸκαλάθι στὸν ὦμο τραβοῦσεν ἐν σπουδῇ τὸν δρόμο του, γιὰ νὰ δείξῃ πὼς τίποτε, μὰ τίποτε, δὲν θὰ τὸν ἀπασχολοῦσε. Καὶ ὅλες αὐτὲς αἱ προσποιήσεις μέχρι τοῦ νὰ στρίψῃ στὸ πρῶτο σοκάκι. Ὅταν πιὰ εἶχεν ἀπομακρυνθῇ ἀπὸ τὴν ἀκτῖνα τῆς ὁρατότητος τῆς πελατείας του, ὁ Σαράβαλος ἔξυνε τὴν μύτη του γιὰ καυγᾶ. Πέρναγεν αἴφνης δίπλα του ἕνα παιδὶ χωρὶς νὰ τὸν προσέξῃ καὶ νὰ τοῦ μιλήσῃ. Ἔ, αὐτὸς πεισματωνότανε. Γούρλωνε εὐθὺς τὰ μάτια του καὶ φώναξε:

—Ρὲ στραβοπούλι, ἄει στὸ διάβολο.

Τὸ παιδὶ ποὺ καμμιὰ φορὰ δὲν τὸν ἤξευρε παραξενευότανε καὶ τοῦ ἀπαντοῦσε:

—Νὰ πᾶς ἐσὺ, γεροξούρα.

Ποιὸς εἶδε τὸν Θεὸ καὶ δὲν τὸν ἐφοβήθηκε! Μὲ τὴν καλαθούνα πάντοτε στὴν πλάτη τὸ ἔστρωνε στὸ κυνῆγι. Ἀλλοῦ ἔπρεπε νὰ πάῃ ὁ Σαράβαλος καὶ ἀλλοῦ βρισκότανε ἔπειτα ἀπὸ λίγα λεπτά. Καὶ ἐτύχαινε πολλὲς φορὲς τὸ καλάθι του νὰ παθαίνῃ ἀβαρία ἀπὸ τὰ πολλὰ τραντάγματά του. Τὰ ψώνια πέφτανε στὸ δρόμο καὶ τ' ἁρπάζανε ὅσα ἀλανάκια βρισκόντουσαν σ' αὐτόν.

Λένε πὼς κάποτε τοῦ εἶχε δοθῇ ἕνα κοττόπουλο καὶ διάφορα φροῦτα νὰ τὰ πάῃ σ' ἕνα σπίτι βιομηχάνου. Ὁ Σαράβαλος κατὰ τὰ συνηθισμένα τσακώθηκε στὸ δρόμο, κι' ἔπειτα τοῦ ἔπεσαν δίπλα ἕνα σωρὸ ἀλητόπαιδες ποὺ σχεδὸν τὸν ἔκαναν θηρίο. Ἔτρεχε καὶ τὸ κοττόπουλο, ἂν καὶ σφαγμένο, χοροπηδοῦσε στὸ καλάθι. Τὸ κυνῆγι ἀδιάκοπο, μὲ ἐναλλασσόμενα ὅμως πρόσωπα, συνεχίστηκε ἀπὸ τὸ πρωῒ μέχρι τὸ ἀπόγευμα καὶ πέραν ἀκόμη ἀπ' αὐτό. Ἔφτασε τὸ βράδυ καὶ ὁ Σαράβαλος βρέθηκε στὰ Ὑδρέϊκα νὰ τρέχῃ, χωρὶς νὰ ἔχῃ διάθεσι νὰ σταματήσῃ. Ἐκεῖ κάπου τοῦ ἔπεσαν καὶ τὸ κοττόπουλο, τὰ πορτοκάλλια καὶ τὰ μανιτάρια. Ὅταν πιὰ ἡ νύκτα προχωροῦσε πολὺ, ἔχασε ἀπὸ τὰ μάτια του ὅλους τοὺς διαβόλους ποὺ τὸν ἐπείραζαν καὶ ἔμεινε μόνος. Ρέστος...

Σὲ μιὰ γωνιὰ κοντοπιάσθηκε παραπονεμένος γιὰ τὴν... ἐγκατάλειψι.

Κατέβασεν ἀπὸ τοὺς ὤμους τὸ καλάθι καὶ τότε διεπίστωσε πὼς τοῦ λείπανε τὰ ψώνια ὅλα καὶ πὼς ἦτανε ἀδειανό. Ἡ λύπη του μετετράπηκε σὲ βαρειὰν, ἀβάστακτη στεναχώρια. Ἡ σκέψις ὅτι στὴν Ἀγορὰ μποροῦσαν νὰ τὸν βγάλουν γιὰ κλέφτη τοῦ πλήγωσε τὴν καρδιά.

Μὲ μιᾶς ὅμως ἔβαλε στὸ μυαλό του νὰ πάῃ στὸ σπίτι τοῦ βιομηχάνου καὶ νὰ δώσῃ τὶς ἀπαιτούμενες ἐξηγήσεις. Παρ' ὅλο λοιπὸν ὅτι ἦσαν περασμένα μεσάνυκτα, κατευθύνθηκε στὴν Καστέλλα καὶ βροντολόγησε κατ' ἐπανάληψι τὴν πόρτα τοῦ μεγάρου τοῦ βιομηχάνου. Αὐτὸς ἀνησύχησεν ἀπὸ τὰ κτυπήματα τῆς ὥρας ἐκείνης καὶ βγῆκε στὸ παράθυρο.

Μὲ τὸ ὠχρὸ φῶς τοῦ ἠλεκτρικοῦ λαμπιονιοῦ διέκρινε τὸ Σαράβαλο. Θυμωμένος τότε τοῦ εἶπε:

—Φτάνει ποὺ δὲν μοῦ ἔφερες τὰ ψώνια, ἔρχεσαι τέτοια ὥρα νὰ μὲ ἀνησυχήσῃς; Στὸ διάβολο...

Ὁ Σαράβαλος ἀγρίεψε τότε καὶ μὲ βροντερὴ φωνὴ τοῦ ἀπήντησε:

—Ἀκριβῶς ἐπειδὴ δὲν ἦλθα τὸ πρωῒ σοῦ κτύπησα τώρα τὴν πόρτα.

—Μήπως ἔφερες τὸ κοττόπουλο;

—Ὄχι δὲν τὸ ἔφερα...

—Τότε ἦρθες γιὰ νὰ δῶ τὰ μοῦτρα σου;

— Ὄχι, ἀφεντικὸ, ἀλλὰ γιὰ νὰ σοῦ πῶ πὼς ἡ κόττα ἂν καὶ σφαγμένη ἔκανε... φτερά. Βλέπεις λοιπὸν ὅτι εἶμαι ἐν... τάξει.

Ὁ βιομήχανος δὲν μπόρεσε νὰ μὴ γελάσῃ, τὴν ὥρα δὲ ποὺ ἔκλεινε τὰ παραθυρόφυλλα ἄκουσε ξεκαρδισμένος καὶ τὴν τελευταία δικαιολογία τοῦ Σαράβαλου.

—Τὸ κοττόπουλο ἦτανε μισοζώντανο κι' ἔφυγε. Τί νὰ τοῦ κάνω ἐγώ;

Ὁ Σαράβαλος κάποτε, παραμονὲς νέου ἔτους εἶχε μιὰ σπουδαίαν ἔμπνευσιν, ἡ ὁποία ἔκανε πραγματικὸ πάταγο σ' ὅλον τὸν Πειραιᾶ καὶ συνήγειρε τοὺς κατοίκους του.

Ἕνα πρωῒ πῆγε στὴν Κεντρικὴν

(ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΣΤΗ ΣΕΛΙΔΑ 22)

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ ΤΩΝ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΩΝ.— Ὁ Ξάνθος, παιδὶ ἑνὸς δικαστικοῦ ἀποτραβηγμένου στὴν ἐπαρχία, ξαναφεύγει γιὰ τὴν Ἀθήνα, ὅπου εἶναι τὸ σόϊ τοῦ πατέρα του. Ἡ μητέρα του, ποὺ δὲν χωνεύει τοὺς συγγενεῖς τοῦ ἀνδρός της, γιατὶ εἶναι πολὺ «ἐλεύθεροι» καὶ ἰδίως τὶς γυναῖκες, ποὺ «λὲν πολλὰ γι' αὐτή», τὸν συμβουλεύει νὰ μὴ τοὺς βλέπη κἄν. Ἀλλ' αὐτός, ποὺ τοῦ ἀρέσει ἡ Πιπίτσα, μιὰ ἐξαδέλφη του παντρεμένη, μόλις ἔφθασε στὴν Ἀθήνα πάει σπίτι της καὶ τὴν ἄλλη βραδυά, ὅπως τοῦ ὥρισε, συναντῶνται στὸν κῆπο. Καὶ τὸ μοιραῖο ἔρχεται. Ποιὸς μπορεῖ ν' ἀντισταθῆ σ' αὐτό; Ξυπνῶντας τὸ πρωῒ ὁ Ξάνθος, εὐτυχισμένος γιὰ τὴν κατάκτησί του, μαθαίνει ἀπὸ τὸν ξενοδόχο του, πὼς ὁ Σταυράκης ἔχει ἐξαφανιστῆ, μὲ πληρωμένο τὸ λογαριασμό, κι' ὅλα ἐν τάξει. Καὶ ἀνησυχεῖ. Σκέπτεται μήπως βρίσκεται στὴν Τερέζα —μιὰ θεία του, ποὺ τὴν εἶχε γνωρίσει ὁ μικρός. Ἀπεφάσισε λοιπὸν νὰ πάη στὴν Ἐλίζα, μιὰ ἄλλη θεία του, ποὺ τὴν ἀπόφευγε, γιατὶ δὲν τὸν ἄφινε ἥσυχο, γιὰ νὰ μάθη γιὰ τὸν Σταυράκη. Τί κι' ἂν πάλι τὸν προκαλοῦσε, ἂν ξεχνοῦσε τὴν Πιπίτσα γιὰ μιὰ στιγμούλα, μήπως κι' αὐτὴ δὲν εἶχε παντρευτῆ καὶ τὸν εἶχε ξεχάσει;

ΔΗΜΟΣΘΕΝΗ ΒΟΥΤΥΡΑ

ΠΡΩΤΟΤΥΠΗ ΝΟΥΒΕΛΛ ΓΡΑΜΜΕΝΗ ΓΙΑ ΤΗΝ „ΕΥΡΩΠΗ"

ΔΕΥΤΕΡΗ ΑΝΟΙΞΗ

6ΟΝ

Αὐτὰ σκεπτόταν αὐτά. ἢ μ' αὐτὰ πάλευε, ἀλλὰ στὸ τέλος βγῆκε γιὰ νὰ πάη στὸν Πολοκούρη, γιὰ νὰ τοῦ πῆ τί συμβαίνει καὶ νὰ τοῦ ζητήση τὴ συμβουλή του. Ἔπειτα ὅμως θὰ πήγαινε, ἂν τὸν ἄφινε ὁ θειός του Πολοκούρης, καὶ ἀπ' τὸ θεῖο τοῦ Σταυράκη. Αὐτὰ ὅμως θὰ τὰ κανόνιζε ὁ Πολοκούρης...

Πῆρε ἕνα αὐτοκίνητο καὶ γρήγορα βρέθηκε στὸ σπίτι του.

Ἀλλὰ ποιὰ ὑπῆρξε ἡ ἔκπληξή του ὅταν ἀντὶ τῆς Τριανταφυλλιᾶς τοῦ παρουσιάστηκε ἡ Ἐλίζα !...

— Βρὲ καλῶς τον! Βρέ, βρέ, τί ἤτανε τοῦτο!... Ἔπρεπε ὅμως νὰ πιάσω ἐδῶ τὸ πόστο γιὰ νὰ σὲ συλλάβω!... Ἄ, μασκαρατζίκο!...

Καὶ τοῦ εἶπε πῶς βρέθηκε κεῖ.

Ὁ Πολοκούρης μὲ τὴν Τριανταφυλλιὰ καὶ τὰ κορίτσια τους, εἴχουνε πάει στὸν Πόρο, σ' ἕνα σπίτι φιλικό τους καὶ θἄμεναν δυὸ-τρεῖς ἡμέρες. Θὰ βάφτιζαν κι' ἕνα παιδάκι. Καί, γιὰ νὰ μὴ μείνη τὸ σπίτι τους μόνο μὲ τὴν ὑπηρέτρια καὶ ἐπειδὴ εἴχανε καὶ ζῶα, παρακάλεσαν τὴν Ἐλίζα νὰ πάη νὰ μείνη ἐκεῖ αὐτὲς τὶς δυὸ-τρεῖς ἡμέρες. Ἡ Ἐλίζα οὔτε παιδιά, οὔτε σκυλιὰ εἶχε, ὅπως τοὖπε, καὶ δέχτηκε. Εἶχε σταθῆ ὅμως τυχερή, γιατὶ τὸν ἔπιασε!

Κι' ἔπειτα:

— Καὶ τώρα, γιὰ πές μου, κύριε ἐσύ. γιατί χάθηκες; Καὶ σὲ περίμενα καὶ σὲ περίμενα καὶ ποῦ νὰ ἔρθης!... Ἔτσι προσβάλλουν τὶς κυρίες;... Ἄσε ποὺ ἦρθα δυὸ-τρεῖς φορές, ἦρθα καὶ μὲ τὶς θειές σου, ποὺ ἤθελαν νὰ σὲ γνωρίσουν μὲ τὴν Παναγιώτα, τὴν Εὐθυμία καὶ τὴν Κυριακή.... Μάλιστα, κύριε!... Καὶ σὺ εἶχες χαθῆ !...Μὰ καλὰ τὸ βράδυ, ἔτσι χάνονται οἱ νέοι, ἀλλὰ καὶ τὴν ἡμέρα;... Αὐτὸ βγαίνει ἀπ' τὰ ὅρια!...

Ὁ Ξάνθος ἀναγκάστηκε νὰ πῆ ψέματα, ψέματα ποὺ τόσο τ' ἀποστρεφόταν. Πῶς ἔψαχνε νὰ βρῆ γραφεῖο γιὰ ν' ἀρχίση τὴ δουλειά του ἐκεῖ, στὴν Ἀθήνα, κι' ἔτρεχε καὶ γιὰ κάτι δουλειὲς τοῦ πατέρα του...

— Ἄ, ἔτσι λοιπόν, τὄχεις ἀποφασίσει γιὰ καλὰ νὰ μείνης ἐδῶ μαζί μας; Ὡραία, ὡραία!....Μὰ καὶ νὰ σὲ βλέπουμε ὅμως, ὄχι ὅπως τὄκανες τώρα!...Γιατὶ εἶχες ὧρες, ἄ, μὴ λὲς τίποτα. τσιμουδιά! εἶχες ὧρες ποὺ μποροῦσες νἄρθης νὰ μᾶς δῆς καὶ νὰ σὲ δοῦμε!... Τώρα, θὰ πῆς, τὶς ξόδευες κάπου ἀλλοῦ, ἀλλὰ μποροῦσε νὰ μείνη καὶ γιὰ μᾶς μιὰ ὥρα!... Ἔλα, κάθησαι, μὴ στέκεσαι!... Ἄ, μὰ τὸ Θεό, ἔτσι μοῦρχεται νὰ σὲ πνίξω!...

Καὶ τὸν ἔπιασε ἀπ' τὸ σαγόνι καὶ τοῦ τὄσφιξε.

— Τώρα ἔχετε δίκηο, τῆς εἶπε ἅμα τὸν ἄφησε ἐλεύθερο. μὰ δὲν ξέρω...

— Ἄφησέ τα, ἄφησέ τα! τὸν διέκοψε αὐτή. Δὲν ἀκούω γὼ τέτοια!... Τέρας!... Σὲ μένα δὲν περνοῦνε αὐτά !.... Καὶ θέλεις νά, ἐδῶ πὼς ἦρθες...

— Μὰ δὲν ξέρετε, συγγνώμη... γιὰ ν' ἀκοῦστε γιατί ἦρθα... Ἂν δὲν συνέβαινε κάτι σπουδαῖο, δὲ θὰ ἐρχόμουνα...

— Τί σπουδαῖο συμβαίνει; τὸν ρώτησε ἐκείνη παύοντας νὰ τὸν κατατρώγη μὲ τὰ μάτια καὶ σουφρώνοντας τὰ φρύδια της.

Ὁ Ξάνθος τῆς διηγήθηκε τὴν ἐξαφάνιση τοῦ Σταυράκη...

Εἶδε ὅμως τὴ μορφή της νὰ ἡσυχάζη κι' ἕνα χαμόγελο νὰ φαίνεται στὰ χείλια της καὶ νὰ κουνᾷ τὸ κεφάλι :

— Ἐγὼ ἐνόμισα πὼς συμβαίνει τίποτε ἄλλο. εἶπε, τώρα γι' αὐτὸ ἐγὼ θὰ σοῦ πῶ κάτι γιὰ νὰ ἡσυχάσης!... Μάλιστα, ἀνηψούλη μου!.. Μὰ ἐγώ, ἐγὼ θὰ σὲ μπάσω στὰ μυστήρια τῆς οἰκογένειάς μας, ἐγώ!... Καὶ θὰ δῆς τί εἶναι!... ὅλο φλόγα!.. Ἄ, τέρας!... Καλά, θὰ σοῦ πῶ!... Ἡσύχασε ὅμως γι' αὐτὸν τὸ βλάκα!... Καλὰ βρῆκες τὴ διεύθυνση, καλά!... Μὰ τί βρίσκει, δὲ μπορῶ νὰ καταλάβω, τὶ βρίσκει αὐτὴ ἡ Τερέζα σ' αὐτὸ τὸ βλακόμουτρο!.... Μὰ ἔχει γερὴ πετριά....

— Ποιά, ἡ Τερέζα;

— Ἀμ' ποιὰ ἄλλη!... Τὴν ἔχει τὴν πετριὰ γερή, ἀνοψιούλη μου, γερή!... Μάλιστα, μάλιστα !... Μὰ δὲν ξέρεις...: εἶναι γιὰ κωμωδία! Θέλει νὰ φαντάζεται ὅτι εἶναι μεγάλη κυρία, μαρκησία, κοντέσσα, ξέρω κι' ἐγώ, κάτι τέτοιο, τῆς ἐποχῆς τοῦ Λουδοβίκου δεκάτου τετάρτου! Δὲν ἔχει καλὴ πετριά... Καλά, θὰ σοῦ πῶ γιὰ τὸ βλακο-Σταυράκη σου! Θἀκούσῃς σιγά, σιγά!... Ἴσια-ἴσια ἐγὼ προσπαθῶ νὰ σὲ μπάσω μέσ' στὰ οἰκογενειακὰ μυστήρια! Κάνε λοιπὸν ὑπομονή! Ἐγὼ θὰ σ' ἀνοίξω καὶ τὴν καρδιά μου ἀκόμα! καὶ τὴν καρδιά μου! Ἄ δὲ σὲ κάνω ξεφτέρι, παληόπαιδο, νὰ μὴ μὲ λένε Λίζα!... Μὰ σὰ νἄχη κόψη τὸ χρῶμα σου, ἀνηψούλη μου! Τὦδα κι' ἀπὸ πρίν. Ἄ. μπερμπατάκο! Θὰ τὰ ποῦμε ἔπειτα. ἔπειτα! Τώρα πρέπει νὰ σοῦ πῶ γιὰ τὸ φίλο σου καὶ γιὰ τὴν Τερέζα... τὴ μαντὰμ Τερέζα!... Σοῦ πάει ὅμως αὐτὸ ἔτσι, τὸ λίγο ὠχρό...

— Καλά, μὰ γιὰ πέστε μου γιὰ τὴν Τερέζα...

— Οὔ!... Θὰ σοῦ πῶ γιὰ τὴν Τερέζα, γιὰ νὰ ἡσυχάσης καὶ νὰ ἡσυχάσω! Λοιπόν, γιὰ ἄκουσε: Ἐπῆγα προχτὲς στὴν Τερέζα. Μὲ κάλεσε νὰ πάω καὶ πῆγα. Ἔ, εἶπα μὲ τὸ νοῦ μου, κάτι πάλι θἄχη σκαρώσει! κάτι περίμενα νὰ δῶ νέο. Λοιπόν. πάω καὶ κάθομαι στὴ σάλα, μοῦ δίνει κι' ἕνα τσιγαράκι... Ἄ, ναί, τώρα τὸ θυμήθηκα!... Μήπως θέλεις νὰ σοῦ φέρω ἕνα τσιγαράκι;... Καλά, καλά, ἔπειτα, νὰ πιοῦμε κι' ἕνα καφεδάκι. Λοιπόν. κεῖ ποὺ καπνίζαμε, τὴν ἀκούω νὰ φωνάζη:

— Ἔλα, Ἐρῖκε!...

»Τί Ἐρῖκο φωνάζει αὐτή, λέω, κανένα Φραντζέζο θἄπιασε ἐρωμένο! Ἀλλὰ νά, καὶ βλέπω καὶ προβάλλει μιὰ φάτσα... ἐκείνου τοῦ βλάκα, μιὰ μουτράρα, νά!... σὰ μουλκέϊκο πεπόνι, καὶ νά, μᾶς ἔρχεται!... Μὲ τὴ χωριστρούλα του!... Ἀλλά, δὲ μοῦ λές, πῶς ἤτανε ντυμένος, πῶς τὸν εἶχαν ντύσει αὐτὸ τὸ βλάκα; Ἔ, γιὰ πές μου;... Τὸν εἶχαν ντύσει σὰν ἀκόλουθο τῆς Αὐλῆς. τῆς ἐποχῆς τοῦ Λουδοβίκου δεκάτου τετάρτου! Μάλιστα! Ἐκεῖ νὰ τὸν ἔβλεπες! Φοροῦσε μεταξωτὰ κοντὰ θαλασσιὰ πανταλόνια, δεμένα μὲ κορδέλλες στὰ γόνατα, κάλτσες ψηλές, σκαρπινάκια τῆς ὥρας!... Σακκάκι ἐκείνης τῆς ἐποχῆς, μόνο περρούκα ποὺ δὲν τοὖχε βάλει!... Καὶ οὔτε ντροπή, οὔτε διάκριση! Σὰ νὰ φοροῦσε ροῦχα δικά του, σημερινά! Ἄ. φρίκη!

— Δὲν εἶναι χαριτωμένος; μοῦ λέει κείνη ἡ τρελλὴ καθὼς ἦρθε καὶ κάθησε ὁ ἀρχιβλάκας σὲ κάτι μαξιλαράκια κοντὰ στὰ πόδια της...

»Τί νὰν τῆς πῶ; Χαριτωμένη κείνη ἡ μουτράρα, μὲ κάτι μάτια σὰ μισὰ αὐγά!... Ἄσε τὴ βλακεία του, τί ἄρχισε νὰ λέη!... Θὰ τοὔκοβα τὴ γλῶσσα!

— Μὰ ἡ κόρη της ποῦ ἤταν;...

— Ἡ κόρη της; στὸ κάτω πάτωμα. Δὲν τῆς ἐπιτρέπει ν' ἀνεβῆ ἐπάνω. Μὰ αὐτὴ θὰ τὰ ξέρη. Βρῆκες! Δὲν τῆς ξεφεύγει τίποτα!... Τώρα θὰ ἡσύχασες, ἔ, ἀνηψούλη μου;... Ἔ, τέρας, τέρας!...

Μὲ τὰ δόντια σφιγμένα τἆπε τὰ τελευταῖα λόγια καὶ κουνῶντας μὲ μανία τὸ κεφάλι. Κι' ἔπειτα ἀπὸ λίγο, ἀφοῦ τὸν κύτταξε καλά:

— Μὰ δὲ μοῦ λές, ἐσὺ μόνο τῆς μάννας σου παιδὶ εἶσαι; δὲν εἶσαι καὶ τοῦ πατέρα σου;

— Πιστεύω ὅτι εἶμαι καὶ τοῦ πατέρα μου, τῆς ἀπάντησε αὐτὸς χαμογελῶντας, ἀλλὰ λίγο πειραγμένος.

— Μὰ τὸ ξέρουμε αὐτό, καὶ φαίνεται καθαρά, πῶς εἶσαι καὶ τοῦ πατέρα σου, ἀλλὰ δὲν ξέρουμε ἂν πῆρες καὶ κεῖνο ἀπ' τὸν πατέρα σου, ἐκεῖνο τὸ οἰκογενειακό, τὴ λαύρα, τὴ φωτιὰ ποὺ μᾶς καίει!... Νὰ τοῦτο δῶ, ποὺ βλέπεις, ἔχει φλόγα μέσα!

Καὶ κούνησε μὲ τὸ χέρι της τὸ στῆθος, τοὺς μαστούς, ποὺ ἐξεῖχαν, προτείνονταν σὰ νὰ ζητοῦσαν κάποιο χέρι νὰ τοὺς χαϊδέψη...

Κι' αὐτὴ ἐξακολούθησε:

— Καὶ σὺ δὲν ἀμφιβάλλω κάτι θὰ πῆρες ἀπ' τὸ δικό μας σόϊ, ἀπ' τὸν πατέρα σου!... Δὲ μπορεῖ! Καὶ τί σοῦ ἤτανε αὐτός! πῶ, πῶ!... Ἀληθινὸ ὅμως παιδὶ τῆς οἰκογένειάς μας!... Μὴ στραβομουτσουνιάζεις! Σοῦ λέω τὴν ἀλήθεια! Μὰ δὲν ξέρεις τὰ θαύματά του, μὲ πόσες εἶχε μπλέξει ἀπὸ μικρός!... Ἐμένα μοῦ τὰ εἶπανε. δὲν τἄδα, εἶδα ὅμως ἄλλα θαύματά του! Μὰ κι' ἀκόμα ποὺ παντρεύτηκε κ' εἶχε κεῖνον τὸν κέρβερο, τὴ μάννα σου, πάλι ἔκανε τὰ θαύματά του!... Πρὸ πάντων ὅταν ἐρχόντουσαν γιὰ λίγες μέρες στὴν Ἀθήνα. Οἱ λίγες ὅμως ἡμέρες ἐκεῖνες τοὔφθαναν νὰ κάνη ὅ,τι θέλει!... Μὲ τό σόϊ μας ὅμως, πάντα μ' αὐτό! Καὶ ἡ μάννα σου ἔβοσκε! Καὶ ὅλο μὲ τό σόϊ του. Ἐμεῖς εἴμαστε δύσκολες στοὺς ξένους, ἀλλὰ στοὺς δικούς μας..παραδινόμαστε!.. Μάλιστα. Κι' ἔτσι ὁ πατερούλης σου ἁλώνιζε! Καὶ δὲ μοῦ λές, μὲ ποιὰ δὲ' τἄφτιαξε!... Καὶ μὲ τὴν ἀδελφή μου τὴν Κυριακή, τὴν Εὐθυμία, τὴν Παναγιώτα, τὴν Τριανταφυλλιά, τὴν Τερέζα, τὴν Ἀνέζω, κι' ἄλλες συγγενεῖς μας!... Τὸν εἴχαμε βγάλει κόκκορα! Μόνο μὲ μένα δὲν τἄφτιασε!... Μάλιστα...

— Τὰ παραλέτε νομίζω....

— Ἐγώ;...Ψέμματα δὲ σοῦ λέω!! Κἔπειτα στὄπα, ἀνηψούλα μου, ἐμεῖς δὲν τὄχουμε τίποτα μεταξύ μας εἶνε οἰκογειακό !..Πρέπει ὅμως νὰ συμπαθεῖς καὶ τὸ πρόσωπο...Ἐσὺ τὶ λές ;....

— Ναί, εἶπε ἐκεῖνος, ἔτσι εἶνε.

— Μὰ δὲν μποροῦσες νὰ μὴν τὸ παραδεχτεῖς ! Μὰ τώρα θὰ σοῦ πῶ καὶ κάτι ἄλλο. Ἄ, Ὄχι, ὄχι, ἀλλοῦ πῆγε ὁ νοῦς μου τώρα ! Νὰ γιὰ ἄκουσε, πρέπει νὰ τὸ προσέξεις:

Ἐδῶ σούφρωσε τὰ φρύδια καὶ τὰ μάτια της ἔγιναν αὐστηρά. Καὶ ὁ Ξάνθος εἶπε μὲ τὸ νοῦ του, πὼς τῆς πήγαινε ὡραία ἔτσι.

Κιαὐτὴ ξακολούθησε :

— Δὲ μοῦ λὲς ποιὲς εἶνε οἱ τίμιες ;....Ὅλες τὶς τίμιες κάνουν. Πολλὲς φορὲς λένε γιὰ μιά : Αὐτὴ εἶνε τίμια γυναίκα, εἶνε πρώτης τάξεως κυρία. Κι' αὐτὴ κάνει τὰ χειρότερα ! Οἱ τίμιες οἱ ἀληθινὲς τίμιες, εἶνε σπάνιες ! Καὶ μιὰ ἀπ' αὐτὲς εἶνε ἡ μάνα σου ! Ἄ, τὴν ξέρουμε καλὰ ὅλες ! Οἱ ἄλλες ; Ὅλες τὰ ἴδια κάνουν, τὶ θὰ κάνουν ἂν βροῦνε εὐκαιρία...Ναί, ναί, ἄκου ἐμένα ! Πρέπει νὰ μ' ἀκούς ! Θὰ σοῦ γίνω δασκάλισα καὶ θὰ σὲ κάνω ξεφτέρι. Γέλα, γέλα ! ἀλλὰ στάσου νὰ πῶ ὅτι ἤθελα νὰ πῶ καὶ ὕστερα σοῦ λέω...Μὰ κοντεύω νὰ τὸ χάσω...Ἄ, νά !...Καὶ γι' αὐτό ποὺ λὲς ἐμεῖς δὲν παραδεχόμαστε γιὰ συγγενεῖς τὰ παιδιὰ τῶν ἀδελφῶν μας ! Ἐγὼ δὲν παραδέχουμαι τὸ παιδὶ τοῦ ἀδελφοῦ μου γιὰ παιδί του ! Ὄχι δὲν τὸ παραδέχουμαι ! Εἶνε δικό του ;... Ἀλλὰ τῆς ἀδελφῆς μου τὸ παραδέχουμαι !..Μάλιστα ! Ἔτσι δὲν εἶνε ἀνηψούλα μου ;...Ἄ, νὰ στάσου ! Θὰ πάω νὰ κάνω τὸ καφεδάκι ποὺ εἴπαμε καὶ νὰ καπνίσουμε κι' ἕνα τσιγάρο ! Ἔτσι. Ἄ τέρας !

(Ἀκολουθεῖ)

ΑΓΑΠΕΣ ΣΤΗ ΘΑΛΑΣΣΑ

ΜΠΟΥΡΛΟΤΤΟ

ΝΑΥΤΙΚΟ ΔΙΗΓΗΜΑ

3ΟΝ

(Τελευταῖον)

— Ναί, ξέρω... ἡ πιὸ φοβερὴ εἶναι ἡ πληγὴ τῆς καρδιᾶς. Ἀφοῦ τὸ φεγγάρι τὴ γιατρεύει, ἐγὼ δὲ μιλῶ... Ἐσυνήθισα νὰ σέβωμαι τοὺς καλοὺς γιατρούς...

Οἱ νέοι γέλασαν κι' ἐξακολούθησαν τὴν τρυφερή τους συζήτησι, ἐνῷ τὸ πλοῖο ἔσκιζε περήφανα τὰ ἀσημωμένα νερὰ τοῦ ὠκεανοῦ...

* * *

Ντάν! Ντάν! Ντάν!

Μεσάνυχτα. Οἱ μεταλλικοὶ ἦχοι τῆς καμπάνας σκόρπιζαν στὴ νυκτερινὴ σιγὴ σὰν ἀντίλαλος ἀπόκοσμου σήμαντρου.

— Ἀλλαγὴ βάρδιας! ἀκούστηκε ἡ φωνὴ τοῦ ναύτη ποὺ ἤτανε στὸ τιμόνι.

Ἀπὸ τὴν πλώρη ξεκίνησαν οἱ βάρδιες, καὶ σὲ λίγο οἱ κουρασμένοι ναῦτες ἔσερναν τὰ βαρειά τους βήματα πρὸς τὶς ξύλινες κοκέτες τους γιὰ νὰ ξεκουραστοῦν...

Πέρασε κάμποση ὥρα.

Ξαφνικά, μιὰ κραυγὴ ἀκούστηκε ἀπὸ τὴν πλώρη :

— Πυρκαϊά !

Ὁ Σόρτυ τινάχτηκε τρομαγμένος, κι' ἐνῷ ὁ καπετάνιος ἄρχισε νὰ δίνη διαταγές, ἐκεῖνος κατέβηκε τὰ σκαλλιὰ τῆς γέφυρας. Δυὸ ἄνθρωποι τρέξανε ἀπὸ τὴν πλώρη στὴν καμπίνα τοῦ ὑπάρχου. Τοὺς ἀκολουθοῦσε ὁ μαῦρος Μὰκ Κῆναν...

Τὸ πλοῖο ἀναστατώθηκε μέσα σ' ἕνα λεπτό. Τὸ πλήρωμα ἔτρεξε ἄνω κάτω, σαστισμένο, ἐνῷ πύρινες γλῶσσες ἄρχισαν κι' ὅλας νὰ πηδοῦν ἀπὸ τὸ ἄνοιγμα τῆς πλώρης.

— Τὶς βάρκες ! διέταξε ὁ πλοίαρχος.

Μὰ ἐκείνη τὴ στιγμὴ δέχθηκε ἕνα δυνατὸ χτύπημα στὸ κεφάλι κι' ἔπεσε ἀναίσθητος. Συγχρόνως δυὸ ἄνθρωποι τύλιξαν τὴ Βίβιαν, ποὺ στεκόταν πλάϊ του τρομαγμένη, σὲ μιὰ κουβέρτα καὶ τὴν κατέβασαν στὸ κατάστρωμα, ὅπου περίμενε ὁ ὕπαρχος. Ἦταν τέτοια ἡ ταραχὴ ποὺ ἐπικρατοῦσε ἐκείνη τὴ στιγμὴ πάνω στὸ πλοῖο, ὥστε κανεὶς δὲν ἀντελήφθη τὴ σκηνὴ αὐτή.

Τότε ἀκούστηκε ἕνας ναύτης νὰ φωνάζη :

— Μᾶς ἔκοψαν τὶς βάρκες!

Συγχρόνως ὁ Ρότζερς κατέβασε γρήγορα μιὰ βάρκα στὴ θάλασσα, ἐνῷ ἄρχισαν ν' ἀκούωνται πυκνοὶ πυροβολισμοὶ καὶ οἱ ἄνθρωποι τοῦ πληρώματος νὰ κυλιοῦνται ματωμένοι στὸ κατάστρωμα.

— Ἐδῶ, φώναξε ὁ ὕπαρχος στοὺς ἀνθρώπους του, ποὺ εἶχαν πηδήσει στὴ βάρκα του, ἕτοιμος νὰ τοὺς ρίξη σὰν ἄψυχο δέμα τὴ λιπόθυμη Βίβιαν.

Μὰ ἐκείνη τὴ στιγμὴ ἕνα γερὸ χέρι ἅρπαξε τὸ Ρότζερς ἀπὸ τὸ λαιμὸ καὶ ἕνα ἄλλο τοῦ κατάφερε ἕνα τρομερὸ χτύπημα στὸ σαγῶνι. Ἦταν ὁ Σόρτυ, πού, ἔξαλλος, μὲ τὰ μαλλιὰ ἀνακατωμένα καὶ μὲ μάτια ποὺ πετοῦσαν ἄγριες φλόγες, ἔδωσε καὶ μιὰ τελειωτικὴ κλωτσιὰ στὸ κεφάλι τοῦ τέρατος ποὺ εἶχε κυλιστεῖ μ' ἕνα βαρὺ γδοῦπο στὸ κατάστρωμα.

Ὁ νέος ἅρπαξε στὴν ἀγκαλιά του τὴ Βίβιαν. Ἕνας πυροβολισμὸς ἀκούστηκε τότε ἀπὸ τὴ βάρκα. Τὸ χέρι τοῦ Σόρτυ παρέλυσε, μὰ δὲν ἔχασε τὸ θάρρος του.

— Πιάστε τους ! φώναξε στὸ μαῦρο φίλο του καὶ τὸν Χάρρυ Μπράουν, ποὺ ἔτρεξαν κοντά του, δείχνοντας τοὺς ἀνθρώπους τῆς βάρκας, ἐνῷ ἡ πυρκαϊὰ φούντωνε πάνω στὸ καράβι.

Ὁ Μὰκ Κῆναν πήδησε ἀμέσως καὶ μὲ τὸ βάρος τοῦ σώματός του ἀναποδογύρισε τοὺς τρομαγμένους φίλους τοῦ Ρότζερς, ποὺ προσπαθοῦσαν νὰ ξαναγεμίσουν τὶς καραμπίνες τους.

Μὰ τώρα καὶ τὸ ἄλλο πλήρωμα εἶχε ἀντιληφθεῖ τί γινόταν καὶ τρέξαν ὅλοι μὲ ἀληθινὴ λύσσα νὰ συλλάβουν τοὺς ἐγκληματίες, ἐνῷ μέσα στὸ πανδαιμόνιο ἐκεῖνο ἀκούστηκε ἡ φωνὴ τοῦ Σόρτυ :

— Παιδιά, τὸν καπετάνιο ! Προφθάστε ! Τρέξτε στὴ γέφυρα !

* * *

Ὅταν χάραξε ἡ μέρα, τὸ «Κουκουΐ» εἶχε βουλιάξει πιά.

Μέσα στὴ μεγάλη βάρκα, ὁ Σόρτυ, πληγωμένος, ἔγερνε στὴν ἀγκαλιὰ τῆς Βίβιαν, ποὺ εἶχε συνέλθει καὶ περιποιόταν συγχρόνως τὸν ἀγαπημένο της καὶ τὸν γέρο θεῖο, τὸν θαλασσόλυκο Κέννεν, ποὺ ἦταν ἐπίσης τραυματισμένος στὸ κεφάλι...

Οἱ ναῦτες ποὺ εἶχαν σωθεῖ μαζί τους κωπηλατοῦσαν γερά, ἐνῷ οἱ ἄλλοι ἀπὸ τὶς σχεδίες τοὺς ἔκαναν σινιάλα, δίνοντας ἀναφορά... Ἔλειπαν ὀκτὼ ἄνθρωποι ἀπὸ τὸ πλήρωμα...

Ὁ Μὰκ Κῆναν καὶ ὁ Μπράουν στέκονταν ὄρθιοι στὴν πλώρη τῆς βάρκας. Στὰ πόδια τους ἦταν δεμένοι σφιχτὰ χεροπόδαρα ὁ Ρότζερς καὶ οἱ τρεῖς ἀπὸ τοὺς συντρόφους του. Οἱ ἄλλοι δύο εἶχαν σκοτωθεῖ.

Ἡ Βίβιαν ἔρριξε μιὰ ματιὰ γύρω, πῆρε μιὰ βαθειὰ ἀνάσα καὶ ὕστερα κύτταξε τρυφερὰ τὸ Σόρτυ. Ἔσκυψε πάνω ἀπὸ τὸ κεφάλι του καὶ ψιθύρισε :

— Ἀγαπημένε μου Σόρτυ. Μοὔσωσες τὴ ζωή... Γι' ἀντάλλαγμα θὰ σοῦ δώσω ὅλη τὴν ἀγάπη καὶ τὴν εὐτυχία ποὺ σοῦ ἀξίζει...

Ἐκεῖνος χαμογέλασε καὶ τῆς χάϊδεψε τὰ χρυσαφένια μαλλιά, ἐνῷ ὁ καπετὰν - Κέννεν, κυττῶντας μακρυὰ πρὸς τὸ μέρος ποὺ βούλιαξε τὸ καράβι, ψιθύρισε μὲ βουρκωμένα μάτια :

— Εἶχα κι' ἐγὼ μιὰν ἀγάπη... τὴν ἔχασα.

— Δὲν μοῦ λέτε, ἔκανε τότε σ' εὔθυμον τόνο καὶ μὲ τὴν ἰδιαίτερη προφορά του ὁ μαῦρος Μὰκ Κῆναν. Νὰ ρίξωμε αὐτὰ τὰ παληόσκυλα στὴ θάλασσα γιὰ νὰ μὴν κουράζωνται πολὺ τὰ παιδιὰ ποὺ τραβᾶνε κουπί ;

Καὶ λέγοντας αὐτὰ ἔδειξε τὸ Ρότζερς καὶ τοὺς ἀνθρώπους του.

Ὁ καπετὰν - Κέννεν ἔρριξε τότε στὸν ὕπαρχό του ἕνα βλέμμα γεμᾶτο περιφρόνηση καὶ ἀπάντησε ὕστερα στὸ μαῦρο :

— Ὄχι. Μιὰ φορὰ λέρωσα τὴ θάλασσα, ποὺ βάφτισα μέσα σ' αὐτὴ τοῦτο τὸ κάθαρμα. Δὲν τὴν ξαναλερώνω. Ἡ θάλασσα εἶναι ἁγνὴ καὶ ταιριάζει γιὰ μνῆμα μόνο στοὺς τίμιους ναυτικούς. Αὐτοὺς θέλω νὰ τοὺς παραδώσω ζωντανοὺς στὴν κρεμάλα μετὰ δυὸ μέρες ποὺ θὰ φτάσουμε στὸ πόρτο...

J. Allan Dunn

ΚΥΡΙΕΣ διαβάστε με

Τὶ καπέλλο θὰ φορέσετε

Τὰ πρόσωπα μποροῦν νὰ καταταχθοῦν σὲ τέσσαρες κατηγορίες καὶ ὑπάρχουν χίλοι τρόποι μὲ τοὺς ὁποίους μιὰ γυναῖκα μπορεῖ νὰ γίνεται ὡραία. Θ' ἀρέσετε μάλιστα τόσο περισσότερο, ὅσο ξέρετε νὰ διορθώνετε τὰ φυσικὰ ἐλαττώματά σας μὲ τὸ ντύσιμο ἢ τὸ καπέλλο. Ἰδιαιτέρως μὲ τὸ καπέλλο ποὺ θὰ φορέσετε, μπορεῖτε νὰ βελτιώσετε τὸ πρόσωπό σας.

Τί καπέλλο πρέπει νὰ φορῆτε; Ἐκεῖνο ποὺ τονίζει ἕνα εὐχάριστο, χαριτωμένο, εὔθυμο καὶ καθαρὸ πρόσωπο. Γι' αὐτὸ πρέπει νὰ καλύπτη τὰ ἐλαττώματα, νὰ διορθώνη τὸ σχῆμα τοῦ κεφαλιοῦ, νὰ διορθώνη τὴν ἰσορροπία τοῦ συνόλου. Μπορεῖτε μάλιστα νὰ τοῦ ζητήσετε ἀκόμη περισσότερα: νὰ μαλακώση τὰ σκληρὰ χαρακτηριστικά, νὰ κρύψη τὶς σκιὲς στὶς ὧρες τῆς κοπώσεως. Εἶνε ἕνας φίλος ποὺ πρόθυμα θὰ σᾶς προσφέρη τὶς ὑπηρεσίες του καὶ τοῦ ὁποίου μπορεῖτε νὰ ζητήσετε τὴ συνδρομὴ γιὰ νὰ συμπληρώσετε τὴν ὀμορφιά σας.

Παράδειγμα εἶνε τὸ μοντέλλο αὐτὸ τῆς Σουζὺ ποὺ σᾶς παρουσιάζουμε. Ὅταν τὸ πρόσωπο εἶνε στρογγυλὸ νὰ προτιμᾶτε πάντοτε ἕνα καπέλλο μὲ ὕψος. Ἀντιθέτως σὲ ἕνα μακρὺ πρόσωπο τὸ καπέλλο πρέπει ἀπαραιτήτως νὰ εἶνε πλατὺ καὶ χαμηλό. Σὲ ἕνα λεπτὸ πρόσωπο μὲ ἔντονα χαρακτηριστικά, προτιμᾶτε πάντοτε ἕνα καπέλλο μὲ τολμηρὸ σχῆμα ποὺ νὰ τραβᾶ γενικὰ τὸ βλέμμα.

Σᾶς κυττάζει ποτὲ ἕνας ἄνδρας δυὸ φορές ;

Τὸ νὰ ἕλκη καὶ νὰ συγκρατῆ τὰ βλέμματα τῶν ἀνδρῶν ἕνα γυναικεῖο πρόσωπο, εἶναι τὸ μυστικὸ τῆς θελκτικῆς ἐπιδερμίδος Νεανικὸ δέρμα ζωντανό, χωρὶς ρυτίδες, χωρὶς λεκέδες, βελούδινο, εἶναι τὸ ἀποτέλεσμα τῆς χρήσεως τῆς κρέμας : ΡΟΔΑΛΙΝΗ ΧΙΩΝ

Αἱ ἐκφράσεις θαυμασμοῦ καὶ συγχαρητηρίων ποὺ ἔχει στὸ ἐνεργητικόν της καθὼς καὶ ἡ πολυετὴς πεῖρα τῶν κατασκευαστῶν της, πείθουν περὶ τῆς θαυματουργοῦ ἰδιότητος τῆς κρέμας

ΡΟΔΑΛΙΝΗ ΧΙΩΝ

ΠΡΟΪΟΝ ΤΗΣ ΑΡΩΜΑΤΟΠΟΙΪΑΣ CANE

FORMA

ΟΙΚΟΣ
ΟΡΕ
44 ΠΕΡΙΚΛΕΟΥΣ
ΚΟΠΤΙΚΗ - ΡΑΠΤΙΚΗ
παντὸς εἴδους γυναικείων φορεμάτων, παιδικῶν, ἐσωρρούχων καὶ πυτζαμῶν.
Διδασκαλία τοῦ ἰδίου κ. ΟΡΕ ἐπὶ 11ετίαν εἰδικευθέντος εἰς Παρισίους, Λονδῖνον, Ἀθήνας.
ΟΙΚΟΤΡΟΦΕΙΟΝ
οἰκογενειακόν, ὑπὸ τὴν ἄμεσον ἐπίβλεψιν τῆς κ. ΟΡΕ
Ὁ ἔντυπος κανονισμός μας ἀποστέλλεται δωρεάν.
Φορέματα ἕτοιμα καὶ ἐπὶ παραγγελίᾳ.
Δεχόμεθα ραπτικὰ μὲ 300 δραχμὰς καὶ ἄνω.

ΔΙΟΡΘΩΣΤΕ
ΤΗ ΣΙΛΟΥΕΤΤΑ ΣΑΣ

Ἡ φετεινὴ μόδα τοῦ χειμῶνος, ποὺ θέλει τὰ φορέματα ἐξαιρετικὰ ἐφαρμοστά, θὰ χαροποιήση τὶς γυναῖκες ποὺ ἔχουν ἄψογο σιλουέττα. Ἀλλὰ θὰ γίνη δεκτὴ μὲ λιγώτερον ἐνθουσιασμὸ ἀπὸ ἐκεῖνες ποὺ θὰ ἤθελαν νὰ κρύψουν μερικὰ λάθη τῆς φύσεως. Ἂν εἶσθε ἀπὸ τὶς τελευταῖες, μὴν ἀπελπίζεσθε καὶ μὴ παραιτηθῆτε ἀπὸ τὸ νὰ φορῆτε αὐτὰ τὰ νεανικὰ καὶ χαριτωμένα μοντέλα. Μπορεῖτε νὰ διορθώσετε τὴ σιλουέττα σας μέσα σὲ λίγες ἑβδομάδες.

Δὲν θὰ μιλήσουμε ἐδῶ γιὰ τὶς γυναῖκες, στὶς ὁποῖες ἡ ἐξαιρετικὴ ἀδυναμία ἀπαγορεύει νὰ φοροῦν πολὺ ἐφαρμοστὰ φορέματα. Ξέρετε ὅτι εἶνε πολὺ πιὸ δύσκολο νὰ παχύνετε παρὰ ν' ἀδυνατίσετε. Εἶνε ὄχι μόνον ζήτημα φυσικῆς ἀγωγῆς, ἀλλὰ διαίτης, τρόπου ζωῆς καὶ συχνὰ χρειάζονται μῆνες προσπαθείας πρὶν νὰ ἐπιτευχθῆ θετικὸν ἀποτέλεσμα. Ἀπευθυνόμεθα λοιπὸν σὲ κεῖνες ποὺ στενοχωροῦνται κάπως ἀπὸ κάποιαν πολυσαρκία. Σ' αὐτὲς θὰ προσπαθήσουμε νὰ δώσουμε τὸν τρόπο ν' ἀποκτήσουν κάποια σιλουέττα.

Πρῶτον εἶνε τὸ μασσάζ. Ἀλλὰ δὲν μποροῦν ὅλες οἱ γυναῖκες νὰ κάνουν δύο ἢ τρεῖς φορὲς τὴν ἑβδομάδα μασσάζ, εἴτε γιατὶ τὶς ἐμποδίζουν οἱ ἀσχολίες τους, εἴτε γιατὶ δὲν μποροῦν νὰ ὑποστοῦν τὰ ἔξοδα.

Ἀπὸ σᾶς καὶ μόνον ἀπὸ σᾶς ἐξαρτᾶται ν' ἀποκτήσετε καλὴ γραμμή. Κάθε γυναῖκα ἔχει στὴ διάθεσί της τὰ μέσα γιὰ νὰ διορθώση τὰ φυσικά της ἐλαττώματα καὶ γι' αὐτὸ τὶς χρειάζεται μόνον λίγο θάρρος καὶ ἐπιμονή. Τὸ ἀποτέλεσμα εἶνε θετικὸ καὶ ἀξίζει τὸν κόπο.

Ἡ φετεινὴ χειμωνιάτικη μόδα ἀπαιτεῖ πρὸ παντὸς ἄψογο παράστημα καὶ εὐρύχωρο στῆθος. Ἂν κάνετε καθιστικὴ ζωή, ἂν περνᾶτε πολλὲς ὧρες σκυφτὲς ἢ καθιστές, πρέπει νὰ κάνετε γυμναστικὴ γιὰ νὰ διορθώσετε τὶς φυσικὲς συνέπειες αὐτῶν τῶν στάσεων.

Στὸ ἑπόμενο θὰ σᾶς δώσουμε μερικὰ γυμνάσματα εὔκολα καὶ ἐξαιρετικὰ πρακτικά.

Σπὸρ καὶ πρωϊνὰ

Τὰ σπὸρ καὶ τὰ ταξειδιωτικὰ φορέματα δὲν μεταβάλλονται οὔτε συχνά, οὔτε πολύ. Οἱ νέες τάσεις τῆς μόδας πολὺ ἐλαφρὲς μεταβολὲς φέρνουν στὶς γραμμές των.

Ἡ μακρυὰ καὶ ἴσια τουαλέττα τοῦ ταξειδιωτικοῦ πανωφοριοῦ ἐξεθρόνισε τὸ παλαιὸ τρουά - κὰρ καὶ τὴ ρεντιγκότα. Ρεγκλὰν κι' ἐφαρμοστά, μὰ τὰ μανίκια πιὸ πλατειὰ στοὺς ὤμους, δίνουν πιὸ πολὺ ἀθλητικὴ ὄψι στὴ μοντέρνα γυναῖκα.

Ἡ ἴδια τάσις ἐκδηλοῦται καὶ στοὺς χρωματισμούς, ὅπου τὰ σκωτσέζικα καὶ τὰ καρωτὲ φέρνουν ἕνα τόνο πρωτοτυπίας.

Ἀντιθέτως τὸ φουστάνι καὶ ἡ μπλοῦζα εἶνε μονόχρωμα, ἀλλὰ διαφορετικὰ στὸν τόνο, ἐνῷ μένουν πάντα ἁρμονικά. Συμπληρώνοντας αὐτὸ τὸ σύνθετο φόρεμα οἱ μπλουζίτσες ἀπὸ συρά, γαρνιρισμένες μὲ μάλλινα μοτίφ, συναγωνίζονται μὲ τὰ πάντοτε θελκτικὰ πουλ - ὄβερ.

Ἰδιαιτέρα ὅμως σημασία ἀποδίδεται στὰ ἀξεσουάρ: τσάντες καὶ παπούτσια εἶνε πρακτικὰ καὶ γερά, ἀπὸ ἀδιάβροχο ἢ δέρμα κροκοδείλου.

Τὰ γάντια εἴτε εἶνε πάνινα λαβάμπλ, εἴτε δερμάτινα, εἶνε πολὺ θελκτικά: ζωηρὰ χρώματα, κεντημένα μὲ τὸ χέρι, γραμμὲς κ.τ.λ.

Ὡς πρὸς τὰ χρώματα προτιμοῦνται κυρίως τὸ μαρόν, τὸ ὁποῖον ἀφοῦ εἶχε ἐγκαταλειφθῆ μερικὰ χρόνια, ξαναγίνεται τῆς μόδας, κυρίως τὸ ἀληθινὰ μαρόν, πιὸ κόκκινο ἴσως ἀπὸ κάθε ἄλλη φορά. Τὸ «τανάγρα», ἕνα εἶδος καφὲ κοκκινωπό, εἶνε θαυμάσιο ὡς βασικὸ χρῶμα, γιατὶ ἁρμονίζεται μὲ πολλὰ ζωηρὰ χρώματα: τὸ πράσινο, τὸ μπλὲ βιολέ, τὸ γκρὶ - μπλέ. Ἐπίσης πολὺ πρακτικὸ εἶνε τὸ σκοῦρο πράσινο. Γιὰ τὰ ἀξεσουὰρ προτιμᾶτε τὸ κίτρινο, ζωηρὸ κόκκινο, γκρενά, πράσινο - ἀψέντ, ὅλα αὐτὰ πηγαίνουν θαυμάσια πάνω σὲ σκοῦρο πράσινο φόντο. Ἄλλωστε τὰ ὡραῖα χρώματα τῶν λουλουδιῶν δὲν τονίζονται περισσότερο ἀπὸ τὰ φύλλα τους;

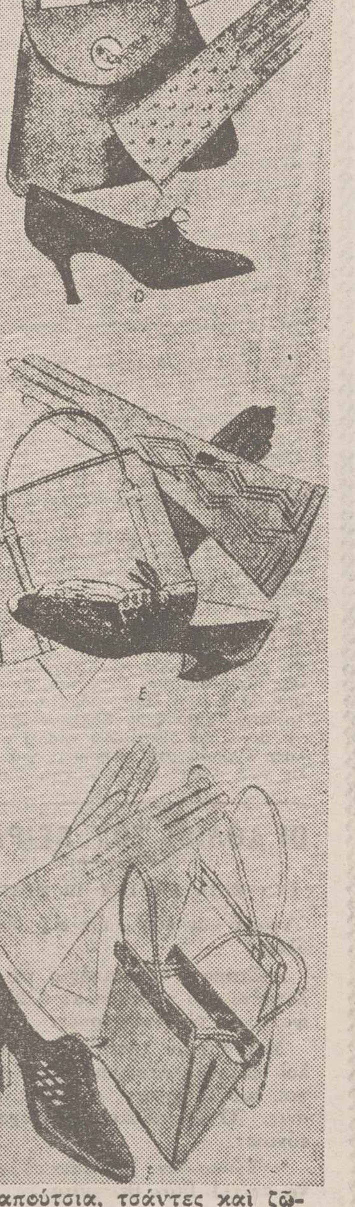

Παπούτσια, τσάντες καὶ ζῶνες πρωϊνὰ καὶ σπὸρ

Τέλος ἕνα χρῶμα πολὺ τῆς μόδας γιὰ τὰ σπὸρ εἶνε ἕνα γκρὶ πολὺ σκοῦρο, ὅπως φανέλλα σχεδὸν μαύρη.

Γιὰ τὸ πρωῒ προτιμοῦνται τὰ μικρὰ φορέματα ἀπὸ μαλακὸ μάλλινο ἢ ἀπὸ ζέρσεϋ. Ἡ φοῦστα κάπως πλατειὰ καὶ ἡ μπλοῦζα κλειστή, γαρνιρισμένη στὸ ἄνοιγμα μὲ βελοῦδο ἢ κρέπ.

ΜΑΓΕΙΡΙΚΗ

ΨΑΡΙ ΠΛΑΚΙ

Τὸ πλακὶ ψάρι στὸ φοῦρνο, εἶνε ἕνα καλὸ φαγητὸ γιὰ οἰκογένειες, γιατὶ φτουράει, ὅπως λέν οἱ νοικοκυράδες. Δὲν εἶνε δὲ καθόλου δύσκολη ἡ προπαρασκευή τους ὅπως μᾶς ὁδηγεῖ ἡ παρακάτω συνταγή :

Παίρνομεν ἕνα καλὸ ψάρι ἢ ἂν εἶνε πολὺ μεγάλο ἀνάλογο μὲ τὰ πρόσωπα ποὺ θὰ καθήσουν στὸ τραπέζι. Τὸ καθαρίζουμε, τὸ κόβουμε κατόπιν σὲ φέτες, τὸ ἁλατίζουμε καὶ τοῦ στίβουμε λίγο λεμόνι. Κατόπιν ἑτοιμάζουμε μιὰ σάλτσα ἀπὸ πολλὲς ντομάτες, ποὺ θὰ τοὺς ἔχουμε βγάλει τὴ φλούδα τους, μὲ ἁλάτι—ἃς θυμηθοῦμε ὅτι ἔχουμε βάλει στὸ ψάρι—πιπέρι, λίγα δόντια σκόρδο, λίγο μαϊντανὸ καὶ τὸ ἀνάλογο λάδι. Σ' αὐτὴ τὴ σάλτσα τοποθετοῦμε τὸ ψάρι καὶ βάζουμε τὴν καραβάνα στὸ φοῦρνο, ὅπου δὲν θέλει πολὺ ὥρα γιὰ νὰ ἑτοιμασθῆ. Τὸ ψάρι αὐτὸ εἶνε ἕνα ἀπὸ τὰ νοστιμώτερα φαγητὰ —γιὰ ὅσους βέβαια τοὺς ἀρέσουν οἱ σάλτσες.

Η ΕΥΡΩΠΗ απαντά

ΕΡ. Κ. Θεσ.—Μὴν εἶσαι βιαστική. Θὰ δημοσιευθοῦν μαζὺ μὲ τὶς φωτογραφίες.

Γ. ΧΑΡΝΚ. Πατσί.—Εὐχαριστῶ. Μὰ οἱ συμπολῖται μας, δὲν ἔχουν δυστυχῶς, τὰ ἴδια αἰσθήματα μὲ σᾶς. Μᾶς ἐγκαταλείπουν καί...χωρὶς λόγο. Ἀλλὰ τὶ νὰ κάνουμε; Κινηθῆτε λοιπὸν ὅλοι σα, ἂν θέλετε νά..βοηθήσετε. Τὰ τραγουδάκια σας θὰ δημοσιευθοῦν.

ΙΩ. ΤΡΙΑΝΤ. Πειραιᾶ. Γιὰ ποιὸ ζήτημα; Ξαναγράφτε μου. Ὅσο γιὰ τὰ παράπονο γιὰ τὴν κρίσι μου, αὐτὴ δὲν ἀλλάζει μὲ τὸ ν' ἀγοράστε ἕνα περιοδικό ἢ ἑκατό. Γιατὶ ἄλλωστε νὰ κάμω νὰ θυμώσουν εἴκοσι χιλιάδες κι' ἐπάνω ἀναγνῶστες μου, γιὰ ἕνα κομμάτι ποὺ δὲν εἶνε καλὸ καὶ νὰ εὐχαριστήσω ἕνα; Φίλε μου καὶ φίλοι μου. Ἐγὼ κάνω σχολὴ καὶ θέλω μαθητὰς πρώτης τάξεως καὶ ἀποφοίτους ἐξαιρετικούς. Ἂν θέλετε ἔτσι, παρακολουθήσατε τὴν «Εὐρώπη». Ἂν δὲν θέλετε καὶ νομίζετε, ὅτι ἐπειδὴ τὴν ἀγοράζετε—πρᾶγμα ποὺ δὲν μπορῶ καὶ νὰ τὸ ξαίρω μὲ βεβαιότητα—πρέπει νὰ δημοσιεύω ὅτι στείλατε, συγγνώμην χίλιες φορές, ἀλλὰ δὲν γίνεται. Ὅσοι θέλετε νὰ ἀναδειχθῆτε μὲ τὴν ἀξία σας μὴ βιάζεστε κι' ἀκούσατε τὶς κρίσεις μου, ποὺ εἶνε πάντοτε φιλικές, εἰλικρινεῖς καὶ προστατευτικὲς γιὰ τοὺς νέους stop. Ἡ διεύθυνσις τοῦ μαέστρου εἶνε Ἰάσωνος 45. stop. Τὰ νέα σας τραγούδια; Σᾶς δημοσιεύω ἐδῶ, ἕνα ἑξάστιχο ἀπό τό: «Στὸν ἔρωτα» γιὰ νὰ τὸ κρίνετε μόνο σας, τυπωμένο. Ἰδού το:

Μὲ σκυμμένο τὸ κεφάλι ἐβρέθηκα ξανὰ
σε γνωστὰ πολὺ γνωστά μου μονοπάτια
Ὅλ νάτια.

Ποὺ μοῦ θύμησαν ἀμέσως νύχτες
μαγεμένες δροσερὲς καὶ χτυπητὲς
ἐρωτικές.

Αὐτὸ τὸ «νάτια» τὶ θὰ πῇ; Κανένα λεξικὸ δὲν ἀναφέρει τὴ λέξι. Σᾶς πίκρανα ἴσως, ἀλλ' ἂν ἀσχοληθῆτε μὲ τὴν λογοτεχνία, θάρθῃ ἡμέρα, ποὺ θὰ πῆτε: «Ὁ Θεὸς ἂς συγχωρέσῃ τὸ μακαρίτη»—γιατὶ βέβαια, ἐγὼ θἄχω πεθάνει ἐν τῷ μεταξύ.

Κ. ΜΑ[illegible] Κομοτινή. Σεῖς τὸ βρήκατε θαυμάσιο τὸ περιοδικό, ἀλλ' οἱ φίλοι μου οἱ Κομοτιναῖοι ὄχι, κι' ἂν ρωτήσε τὸν πράκτορα κ. Χρονόπουλο, θὰ σᾶς τὸ βεβαιώσῃ. Πῆτε του, ἐκ μέρους μου νὰ κινηθῇ λίγο, γιὰ ἕνα παληὸ φίλο του. Ἐπίσης οἱ Σύλλογοι Δεσποινί[illegible] λοτε ἔγραψα στὴ «Κήρυκα» γιὰ τὰ μέλη των, γιατὶ δὲν κινοῦνται γιὰ τὴν «Εὐρώπη»; Τὤχω παράπονο. Τὰ τραγούδια σας ἐξ ἄλλου ἔχουν μιὰ πνοή. Μὰ τὸ «ὄνειρο», ποὺ εἶνε τετρασύλλαβο, ποῦ εἶνε πετασύλλαβο καὶ περνῶντας τὸν ἑξασύλλαβο, λιμενίζεται στὸν ἑπτασύλλαβο, πρᾶγμα ποὺ δὲν συγχωρεῖται μετρικῶς, ἐκτὸς ποὺ προσπαθῆτε ἄρον—ἄρον νὰ κάμετε ρίμα. Ἡ δὲ «Θέλησις» εἶνε ἔκρηξι πόνου, ποὺ γίνεται ἡφαίστειο καὶ ἔχει ὅλα τοῦ ἡφαιστείου τὰ ἀποτελέσματα.

«Μὰ κι' ἂν χρόνια πέρασαν
σὲ ξαίρω τη θυμᾶσαι
κι' ὅλες ζωντανεμένες
ὅρκους, φιλιά ἀγάπης
λαχτάρες, πόνους στεναγμοὺς
καὶ σὰν νὰ εἶνε τώρα
τοῦ χωρισμοῦ τὴν ὥρα».

Λοιπόν: ἐπιμονή, ὑπομονὴ καὶ πρὸ παντὸς διάβασμα ποιητῶν—μελέτη ἤθελα νὰ πῶ. Γιατὶ θέλω, νὰ γράψετε κάτι.

ΣΤ. ΑΛΕΞ. Ἐδῶ. Εἶνε καλό. Καὶ τ' ἄλλο καλό, γι' αὐτὸ πουλήθηκε. Ποιὸς μπορεῖ νὰ πῇ γιὰ κάτι καλό, πῶς δὲν εἶνε. Φροντίστε μ' ὅλα τὰ δυνατά σας, γιὰ τὴν «Εὐρώπη».

Γ. ΣΟΛ. Ληξ. Θὰ τὸ δώσω, ἀφοῦ οἱ στίχοι διρθωθοῦν, γιατὶ θέλουν..διόρθωμα.

Β. ΑΜΠ. Ἐσταυρωμένον. Τὸ τραγοῦδι σας φθάνει τὸ καλό, μὴ βάζετε λέξεις ὁποιεσδήποτε γιὰ νὰ κάμετε ὁμοιοκαταληξία. Ἐνῶ λίγο δούλεμα, λίγη κούραση, θὰ τὤκανε καλό. Γιατὶ ἡ κακόηχη λέξι «πυκνομαλλοῦ;» ποὺ θυμίζει τὴν «κοκινομαλλοῦ» καὶ αὐτὴ ποὺ ἔδοσε «τὸ νοῦ της ἀλλοῦ» γιὰ νὰ ταιριάσῃ μὲ τὸ «γυαλισοῦ». Θέλετε νὰ τὸ δουλέψετε καὶ νὰ τὸ ξαναστείλετε; Ἂν ναί, θὰ ὠφεληθῆτε.

ΘΡΥΛ. ΠΑΤΡΗΝ, Μέγαρα.— Εὐχαριστίες περιμένω ἀπὸ τοὺς μαθητάς. Ὄχι τὴν περισυνὴ τὴ σταυροφορία. ἀλλὰ μιὰ νέα, μιὰ μεγάλη, μιὰ ἀφάνταστη ἐκστρατεία γιὰ τὴν «Εὐρώπη» καὶ τὴν διάδοσί της καὶ τὴν ἀγορά της ἀπὸ ὅλους. Ἀπὸ τοὺς σημερινοὺς μαθητὰς θάβγουν οἱ νέοι λογοτέχναι καὶ ἡ «Εὐρώπη» θὰ τοὺς καθοδηγήσῃ στὸ νὰ ἐπιτύχουν. Ἂς τ' ἀκούσουν ὅλοι οἱ μαθηταὶ καὶ οἱ νέοι.— Ἡ «Γιοχάν» θὰ δημοσιευθῇ.

Γ. ΛΕΙΒΑΔ.—Δὲν εἶνε ἄσχημο τὸ «Στὸν ἔρωτα», μὰ δὲν εἶνε καὶ καλό. Λίγη ὑπομονή. Πολὺ διάβασμα. Περισσότερο δούλεμα τοῦ στίχου. Νὰ ἡ ἐπιτυχία. Καὶ πρέπει νὰ τὴν ἔχετε καὶ φαίνεσθε παιδὶ μὲ θέλησι καὶ ἀντίληψι καὶ μπορεῖτε νὰ γράψετε καλά.

Β. ΔΗΜΗΤΡ. Πειραιᾶ. Ἕνας—ἕνας οἱ μαθηταὶ καὶ παληοὶ φίλοι ἐμφανίζονται καὶ κατατάσσονται ὑπὸ τὰς σημαίας τῆς «Εὐρώπης». Τὸ πεοίμενα. Ἐμπρὸς λοιπόν, γιὰ νὰ ἐπιβάλλεται τὴν «Εὐρώπη». Ἂν τὸ θελήσουν ὅλοι οἱ μαθηταὶ τῆς Ἑλλάδος, τὸ ζήτημα τελείωσε. Καὶ οἱ νέοι καὶ οἱ νέεςκ φοιτηταὶ καὶ σπουδασταί, λογοτέχναι, εἶνε μαζύ μας. Κάντε αὐτὸ ποὺ γράφετε. Ἐνδιαφερθῆτε ὅλοι, ὅπως νομίζετε καλύτερα. Καὶ πρὸ παντὸς ὑποχρεώσατε ὅλους τοὺς γνωστούς σας ν' ἀγοράζουν ἀπὸ μιὰ «Εὐρώπη». Τὸ «Κι' ἀπόψε» καλὸ καὶ θὰ δημοσιευθῇ.

Α. ΕΥΘ. Γιάννενα. Ἔλαβα τὸ γράμμα σας. Θέλετε πάλι νὰ σᾶς τὰ πῶ, μ' ὅλη τὴν ἀγάπη ποὺ σᾶς ἔχω: Μὲ τὴν γραμματικὴ κατάρτισί σας, εἶνε ἀδύνατο ν' ἀσχοληθῆτε στὴ λογοτεχνία. Πρέπει νὰ μάθετε τὴν ἑλληνικὴ κι' ὕστερα νὰ γράψατε....ἑλληνικά. Ὅλοι οἱ συγγραφεῖς, ἦσαν βέβαια ἀφανεῖς, πρῶτα μὰ ἦσαν ἐγγράμματοι. Κανεὶς ἀγράμματος δὲν προόδεψε. Γι' αὐτὸ ἀφοῦ ἔχετε ταλέντο, μάθετε πρῶτα γραμματική. Θὰ εἶνε κρῖμα, νὰ μὴν τὸ κατορθώσετε, δυστύχημα δὲ γιὰ σᾶς ποὺ θὰ βαρύνῃ στὴ ζωή σας, ἂν πιστεύεται, πῶς εἶνε δυνατὸν νὰ προσληφθῆτε κάπου μὴ ξέροντας ὀρθογραφία—ἐκτὸς τοῦ ὅτι καὶ μὲ πλήρεις γραμματικὰς γνώσεις θὰ ἦταν δύσκολο πολύ. Κυττάχτε λοιπὸν τὴ δουλειά σας καὶ σύγχρονα τὸ διάβασμα. Ἂν θέλετε ἀκοῦστε με. Κι' ἂν μ' ἀκούσετε, δὲν θὰ μετανοιώσετε.

ΝΙΚΟΛ. ΔΗΜΗΤΡ. Ἀλεξ. Ἀποστείλατε φωτογραφίας.

ΝΤ. ΝΤ. ΚΥΡ. Θἄθελε μιὰ κριτικὴ ἡ «Ἀπέραντη Ἀγάπη» σας, ποὺ θὰ μ' ἀπασχολοῦσε ἀρκετὰ κι' ὁ χῶρος, δὲν ἐπαρκεῖ γι' αὐτό, ἀλλὰ δὲν εἶνε καὶ κατάλληλος. Ἂν μπορέσω, θὰ σᾶς τὴν γράψω, κι' ἂν βγάζετε τὰ γράμματά μου, τὴν διαβάζετε. Ἀνεξάρτητα ἀπὸ αὐτά, τὸ δ. θὰ δημοσιευθῇ. Σᾶς εὐχαριστῶ, γιὰ τὸ «Ἄγνωστο κορίτσι». Κι' ἐγὼ τὸ βρίσκω, γραμμένο μὲ αἴσθημα καὶ χρῶμα. Ἄλλοι ὅμως, φαίνονται πὼς ἔχουν διάφορη γνώμη.

ΡΕΝΟΝ ΓΡΑΙΚΟΝ. Δρέπανο. Μὰ γιατὶ πάλι παράπονα; Καὶ γιατὶ νὰ μὴ καταχωρεῖτε στὴ σελίδα Ν.Λ. Βλέπετε πῶς τώρα κρίνω μ' αὐστηρότητα, γιατὶ ἔτσι πρέπει, γιὰ νὰ κατορθώσω κεῖνο ποὺ θέλω. Γιατὶ λοιπὸν ἐσεῖς θέλετε «ἐκτός». Μὰ «ἐκτὸς» δημοσιεύονται μόνο συνεργασίαι τῶν συντακτῶν τῆς «Εὐρώπη» ποὔχουν ἐπάγγελμα νὰ γράφουν. Τότε νὰ τὴν καταργήσουμε τὴ Σ. Ν. Λ. τὶ λέτε;.—Ταυτότης θὰ σταλῇ. Νὰ στείλετε φωτογραφίες, κάτω ἀπὸ τὶς ὁποῖες μποροῦν νὰ μπαίνουν οἱ «περιγραφὲς» σὲ 3 ἀράδες. Ὅσοι θέλουν νὰ ἐγγραφοῦν συνδρομηταί, ἂς στείλουν ἀπ' εὐθείας τὴν συνδρομὴν των. Σᾶς εὐχαριστῶ πάρα πολὺ—πολύ, ἀλλ' εἶμαι ἐναντίον τῆς...ἀγρεύσεως συνδρομητῶν. Ἐκτὸς ἂν θέλῃ ὁ ἴδιος, ὁπότε στέλλει τὴν συνδρομήν του.

Ε. Δ. ΚΑΡ. Σιδηρόκαστρο. Εὐχαριστῶ ποὺ μὲ θυμηθήκατε, ἀλλὰ τὸ δελτίο πωλήσεως Σιδηροκάστρου, δὲν μ' εὐχαριστεῖ. Κινηθῆτε λοιπὸν οἱ φίλοι καὶ ὁ κ. πράκτωρ. Πεζὸ θὰ δημοσιευθῇ. Δελτίο σταλῇ.

ΔΗΜ. ΕΥΡ. ΠΑΠ. Θεσ)νίκη. Σᾶς εὐχαριστῶ γιὰ τὴν ἐξήγησι, ποὺ μ' ἔβγαλε ἀπὸ μιὰ ἐσφαλμένη θέσι.

ΟΙ ΑΘΛΙΟΙ ΤΟΥ ΠΕΙΡΑΙΩΣ

[ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΕΚ ΤΗΣ 19 ΣΕΛΙΔΟΣ]

Ἀγορὰ καὶ ἐδήλωσεν εἰς ἐπήκοον ὅλων:

—Σταματῶ τὸ ἐμπόριο καὶ βάζω λουκέτο στὸ κατάστημα! Διαλύω, ἀφεντικά, τὴν ἐπιχείρησι.

Μαζεύτηκαν τότε γύρω του πολλοὶ καταστηματάρχαι τῆς Ἀγορᾶς καὶ τοῦ ἐζήτησαν σχετικὰς ἐξηγήσεις. Ὁ Σαράβαλος ἀγέρωχα τοὺς τόνισε:

—Ψώνια δὲν ξαναπάω σὲ κανενὸς τὸ σπίτι! Γιὸκ θελήματα...

Ὁ κόσμος ποὺ τὸν ἄκουσε νὰ μιλάῃ μὲ τόσην σοβαρότητα γιὰ τὴν ἀποβολὴ τῆς ἀχθοφορικῆς του ἰδιότητος, τὴν ὁποίαν ποτὲ δὲν ἐξήσκησεν εὐσυνειδήτως, τοῦ εἶπε:

—Καὶ πότε πῆγες σὲ σπίτι ψώνια;

Ἀλλὰ ὁ Σαράβαλος δὲν ἀπάντησε.

Γ. ΜΠΟΥΚΟΥΒΑΛΑΣ

ΕΛΛΗΝΟΓΑΛΛΙΚΗ ΣΧΟΛΗ
"ΠΡΟΟΔΟΣ,,
Βιργινίας Μπενάκη 62
Νεόκτιστον ὑγιεινότατον κτίριον
Περιλαμβάνει: Νηπιαγωγεῖον, Δημοτικόν, Γυμνάσιον,
Δίδακτρα προσιτά.

ΟΠΤΙΚΑ-ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΚΑ
Α. Ν. ΕΥΑΓΓΕΛΙΝΟΣ
ΣΤΑΔΙΟΥ 58Β— ΑΘΗΝΑΙ
ΤΗΛΕΦ. 22-592
Ἀκριβὴς ἐκτέλεσις πάσης συνταγῆς
ΤΣΑΪΣ URO, UMBRAL, PERFA, ΠΟΝΚΤΑΛ
ΕΡΓΑΛΕΙΑ ΣΧΕΔΙΑΣΕΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ

ΟΙ ΝΕΟΙ ΛΟΓΟΤΕΧΝΑΙ

Τ' ὄνειρό μου

Ἕνα ξεχείλισμα ἡδονῆς
στὸν κόσμο μ' ἔφερε διαβάτη
κι' ἔτσι μιᾶς ζήσης ταπεινῆς
ξανοίχτηκε τὸ μονοπάτι.

Τὰ νειᾶτα κύλησαν γοργὰ
καὶ ἀνέβηκα καινούργιο δρόμο,
τοῦ Γολγοθᾶ, ποὺ τώρα ἀργὰ
περνῶ μὲ τὸ σταυρὸ στὸν ὦμο...

Ὅταν ξεκίνησα ὁ φτωχὸς
Εἶχα ὀνείρατα ἕνα πλῆθος,
μὰ νιόφαντος ἡ ἀλήθεια ἐχθρὸς
μ' ἀπόδειξε πὼς ἦταν μῦθος..

Κι' ἔτσι θλιμμένο ἰδανικὸ
ἕνα μ' ἀπόμεινε μονάχα:
σ' ἕνα ἀκρογιάλι ξωτικὸ
μιὰ χόρτινη καλύβα νἆχα.

ΑΛΕΚΟΣ ΦΑΙΑΚΑΣ

Ἀθήνα.

□□□

Στερνὸ παράπονο

Ἀγαπητή μου δεσποινίς,
ἀπ' τὸ κελλὶ κάποιας μονῆς
ποὺ κλείστηκα σᾶς γράφω.
Γύρω πανύψηλα βουνά,
κάδρα τοῦ ἥλιου σκοτεινὰ
μὰ εἰκοσάχρονη ζωὴ κάνουνε τάφο.
Κἄτ' εἰκονίσματα παληὰ
ξεθωριασμένα φυλαχτά,
ἀπόμακρου θαμποῦ ὀνείρου
(στολίζουν τὸ κελλί μου).
Παντοῦ ἁπλώνεται σιγή,
λὲς καὶ ἐπέταξε ἡ ζωὴ
στὴ χώρα τοῦ ἀπείρου.
Κι' ἐγὼ καλόγερος φριχτός,
μπρὸς στὸ χαρτὶ τοῦτο σκυφτὸς
στὴ σκέψη μου σᾶς σμίγω,
καὶ μὴ δακρύσετε γι' αὐτὸ
ἂν σὰν παράπονο σᾶς πῶ
πὼς γιὰ ὅλα αὐτὰ φταίξατε λίγο...

ΓΙΩΡΓΟΣ ΔΑΣΚΑΛΑΚΗΣ

Γλυκοχάραμα

Στὴν ἀτέλειωτη φροντίδα
τῆς παντέρημης ζωῆς
τρέχω πάντα μὲ μιὰ ἐλπίδα
στ' ἅγιο φῶς τῆς χαραυγῆς.

Καὶ στῆς θάλασσας τὸ κῦμα
ποὺ μὲ πνίγει στ' ἀνοιχτὰ
μὲ γοργόφτερο τὸ βῆμα
ὅλο τρέχω, ...πεταχτά,

κουρασμένος ἀπ' τὰ χρόνια
σὲ φωτόλουστο νησί,
κεῖ π' ἀνθίζανε αἰώνια
σμαραδόπλεχτοι κισσοί.

Χαραυγὴ μενεξεδένια,
κεῖ θ' ἀράξω. Τὴν παληὰ
ν' ἀντικρύσω χρυσαφένια
τοῦ νησιοῦ τὴν ἀγκαλιά.

Στὴν ἀτέλειωτη φροντίδα
τῆς παντέρημης ζωῆς
τρέχω πάντα μὲ μιὰ ἐλπίδα
στ' ἅγιο φῶς τῆς χαραυγῆς.

ΠΑΥΛΟΣ ΒΕΡΓΑΣ

□□□

Φεύγω μακρυὰ

Φεύγω μακρυά της!... Ἄχ, μὰ πῶς θὰ βαστάξω αὐτὸν τὸν σκληρὸ χωρισμό;

Φεύγω μακρυὰ ἀπὸ κείνη ποὺ μὲ ἀγαπᾶ καὶ μὲ λατρεύει. Φεύγω, ἀλλὰ ὁ καλός μας Θεὸς ἴσως νὰ μὲ λυπηθῇ καὶ νὰ μὲ φέρῃ πάλι κοντά της.

Καὶ τότε κι' ἐγὼ θὰ τῆς πῶ: ἦρθα ξανὰ στὴν ἀγκαλιά σου καὶ δὲ θὰ φύγω πιά...

ΜΗΤΣΟΣ ΣΤΑΥΡΑΚΑΚΗΣ

Χανιὰ

Τὸ ποταμάκι

Ἀπὸ ποῦ ἔρχεσαι, δροσερὸ κι' ἀκούραστο ποταμάκι;

Στὸ δρόμο σου, μήπως ἀπάντησες ἕνα μεγάλο καταράχτη, ποὺ ἀπ' τὴ ζήλεια του, ποὺ σ' εὗρε ὄμορφο καὶ δροσερό, σ' ἐγκρέμισε ἀπ' τὰ τρομαχτικά του ὕψη;

Μὴν τύχῃ καὶ συνάντησες ἕνα μεγάλο μῦλο, ποὺ μὲ τὶς μεγάλες φτεροῦγες του σὲ φώναξε νὰ τὸν βοηθήσῃς νὰ γυρίσῃ τὶς μεγάλες του ρόδες; Μήπως πέρασες ἀπ' ἕνα μεγάλο δάσος καὶ δρόσισες τὰ διψασμένα δέντρα του; Μήπως τὰ φύλλα τους, σοῦ ψιθύρισαν μὲ τὴ φωνή τους ποὺ ὁ ἀέρας τὴν ἔκανε πιὸ δυνατή, μιὰ λέξη εὐγνωμοσύνης;

...Καὶ μήπως, τὸ δροσερὸ νεράκι σου ἤπιανε εὐχαριστῶντας σε, κάτασπρα ἀρνάκια ποὺ βόσκανε στὸ πράσινο χορτάρι;

Γ. ΠΑΠΑΔΗΜΑΣ

Ἡράκλειον Ἀττικῆς.

ΚΑΛΛΥΝΤΙΚΟΝ ΠΡΟΣΩΠΟΥ
ΥΓΡΑ ΚΡΕΜΑ
ΣΤΑΘΜΟΣ ΤΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ

Ἐξαλείφει τελείως τὰ μπιμπίκια, τὶς πανάδες κλπ. κλπ. Ἡ ὑποδοχὴ ἧς ἔτυχεν ἐν Εὐρώπῃ ὑπερέβη πᾶσαν προσδοκίαν. Παντοῦ, εἰς ὅλας τὰς Εὐρωπαϊκὰς χώρας, τὸ ΚΕΝΙΚ κατέχει τὴν πρώτην θέσιν, ὡς τὸ μοναδικὸν μέσον διὰ τὴν διατήρησιν τῆς ἀνθηρότητος τοῦ προσώπου. Εἰς τὸ ΚΕΝΙΚ ὀφείλουν ὅλαι αἱ πρωταγωνίστριαι τοῦ Κινηματογράφου καὶ τοῦ Θεάτρου τὴν ἀνθηρότητα καὶ τὴν φρεσκάδα τοῦ προσώπου των. Τὸ ΚΕΝΙΚ ΣΑΣ ΥΠΟΣΧΕΤΑΙ ΔΙΑΡΚΗ ΝΕΟΤΗΤΑ. Δοκιμάσατέ το διὰ νὰ πεισθῆτε. Πωλεῖται εἰς τὰ καλὰ Φαρμακεῖα καὶ καταστήματα, εἰς φιαλίδια.

Γενικοὶ ἀντιπρόσωποι διὰ τὴν Ἑλλάδα καὶ τὰ Βαλκάνια:
ΚΑΝΑΡΗΣ ΚΑΙ ΠΑΠΑΔΑΚΗΣ
Περικλέους 44—Τηλ. 31.515
Β. ΜΕΝΟΥΔΑΚΟΣ καὶ Σία
Ἀντιπροσωπεία Πειραιῶς
Κολοκοτρώνη 65. Τηλέφ. 41.577.

Ἡ γραφολόγος σᾶς ἀπαντᾶ

Στεῖλτε μου στὸ περιοδικὸ «Εὐρώπη», Κολωνοῦ 67 α, τ' ὄνομά σας, τὴν χρονολογία ποὺ γεννηθήκατε καὶ τὸν τόπο καὶ θὰ σᾶς πῶ ὅ,τι σᾶς ἐνδιαφέρει.

Ντολορὲς Ντὲλ Ρόσσα

Κάδμον, Κορωπί. — Τί νὰ σᾶς πῶ; Βλέπω μεγάλας βλέψεις, ποὺ ἕως σήμερα μένουν σχεδὸν ἀνεκπλήρωτοι. Ἀλλὰ μὴ δειλιάσετε. Ἐμπρός, πάντοτε ἐμπρός. Ἂν δὲν φθάσετε στὸ σκοπό σας, θὰ κατορθώσετε νὰ τὸν πλησιάσετε. Θὰ ζήσετε εὐτυχὴς μέσα σὲ οἰκογένεια, ποὺ θὰ τὴν σχηματίσετε γρήγορα. Τυχερὴ ἡμέρα σας; Θὰ ἔλεγα ἡ Τρίτη, καὶ ἂν δὲν μοῦ ἐδίδατε αὐτὴν ὡς ἡμέραν γεννήσεως.

Ι. Θ. Φ.— Γιατὶ θέλετε ἀπάντησι, κύριε; Ἐσεῖς σκιαγραφεῖτε τόσον θαυμάσια τὸν ἑαυτό σας — τί λέγω; — τὸν ἀναλύετε, ὥστε εἶνε περιττὸ νὰ κουρασθῶ.

Μικροπαντρεμμένην, Θεσσαλονίκην. — Μὰ δὲν τὸν ξέρετε τὸν χαρακτῆρα σας; Κι' ὅμως αὐτὸς σᾶς ἔκαμε ὅπως εἶσθε; Κι' ἂν τοὐλάχιστον ἐμένατε εὐχαριστημένη, θὰ ἦτο εὐτύχημα. Ἀλλὰ πρέπει νὰ προσπαθήσετε καὶ θὰ εὐτυχήσετε, γιατὶ ὁ ἄντρας σας σᾶς ἀγαπᾷ παρὰ τὸ ὅτι δὲν τὸ ἐκδηλώνει, ὅπως ἡ εὐαίσθητη ψυχή σας θέλει. Ὑπομονὴ καὶ ἐπιμονή.

Ρένα Κ., Θεσσαλονίκην.— Δὲν βλέπω τίποτα τὸ ἄσχημο. Βέβαια δὲν εἶνε ξάστερος ὁ οὐρανός σας, μὰ μὴ βιάζεστε. Κάποτε θὰ ξημερώσῃ καὶ γιὰ σᾶς, μιὰ ἡμέρα εὐτυχισμένη. Θὰ πετύχῃ ἡ προσπάθειά σας ἡ τωρινὴ γιὰ κάτι ποὺ ἐπιδιώκετε. Καὶ συμφωνῶ μαζί σας ὅτι εἶνε ἐκεῖνος ποὺ σᾶς χρειάζετε.

Ληταΐδην, Λάρισαν. — Πολὺ πονηρὸς εἶστε καὶ νομίζετε ὅτι εἶστε ἔξυπνος. Ἀλλὰ τί νὰ γίνῃ; Κακὸ δικό σας εἶνε. Ἐπειδὴ ὅμως εἶστε παιδὶ ἀκόμη, προσπαθῆστε νὰ διαμορφώσετε χαρακτῆρα εἰλικρινῆ καὶ εὐθύν. Νὰ λέτε ὅ,τι αἰσθάνεσθε καὶ νὰ αἰσθάνεσθε πάντοτε ὡραῖα.

Πιὲρ Ὠμόν, Ν. Κοκκινιά.— Εἶστε πολὺ ρωμαντικὸς καὶ κυνηγᾶτε πράγματα ποὺ δὲν θὰ πιάσετε ποτέ. Μορφώσετε χαρακτῆρα ποὺ νὰ σᾶς βοηθήσῃ στὴ ζωή σας.

Θετικήν.— Δὲν εἶνε δύσκολο. Ἀρκεῖ νὰ μὴ κυνηγᾶτε τὶς σκιές.

Ἀλκηνθράκην, Ἀλεξ. Χαρακτὴρ καλός, ἀλλὰ ὄχι ἄνθρωπος ποὺ θὰ ἐπιβληθῆτε, διότι βιάζεσθε. Ἂν κόψετε αὐτὸ τότε θὰ προοδεύσετε. Ἀκόμη μὴν ἀφίνετε τὴν καρδιά σας νὰ παρασύρετε.

Erperous, Ἀθήνας. Εἶσαι ἕνα κορίτσι ρωμαντικό, μὲ καλὴ καρδιὰ καὶ πολὺ εὐγενικὰ αἰσθήματα. Κρῖμα εἶνε γιατὶ δὲν συναντάσατε ἀκόμη, τὴν ψυχὴ ποὺ θ' ἀνταποκριθῇ στὴ δική σας. Μὰ βλέπω, πῶς θὰ βρεθῇ καὶ μὴν ἀνησυχεῖτε. Θὰ εὐτυχήσετε καὶ νὰ θυμᾶστε θὰ μπῆτε στὴ πόρτα τοῦ σπιτιοῦ τῆς εὐτυχίας Σαββάτο.

Σιμόνη καὶ Σιμὸν καὶ Σίρλεϋ Τὲμπ, Βόλον. Πολὺ ὀνειροπόλες καὶ αὐτὸ δὲν μοῦ ἀρέσει. Χαρακτῆρες καλοί, ἄξιοι προσοχῆς ἀποφεύγετε τὰς ἐπιπολαιότητας γιατὶ αὐτὸ βαρύνει στὴ ζωή. Θὰ εὐτυχήσετε ὅπως εἴπαμε, ἀφοῦ συναντήσετε μερικὰ ἐμπόδια.

ΝΤΟΛΟΡΕΣ ΝΤΕΛ ΡΟΣΣΑ

ΑΠΑΝΤΑ Η «ΦΙΛΗ ΣΑΣ»

Γράφετέ μου τὸν πόνο σας, τὶς δυστυχίες σας, τὶς εὐτυχίες σας. Κάποια φίλη σᾶς χρειάζεται ν' ἀνοίξετε τὴν καρδιά σας καὶ νὰ σᾶς συμβουλεύσῃ ἢ νὰ σᾶς παρηγορήσῃ. Ὅσες καὶ ὅσοι ἔχετε ἀνάγκη μιᾶς «ἄγνωστης φίλης» γράψατέ μου) «Περιοδικὸ «Εὐρώπη» Κολωνοῦ 67. Διὰ τὴν «Φίλην σας».

Μάρ. Κουτσ. Λυποῦμαι εἰλικρινῶς διὰ τὸ πάθημά σου. Καὶ νὰ σκέπτωμαι, ὅτι εἶσαι μορφωμένο κορίτσι—ὅπως μοῦ γράφετε καὶ καταλαβαίνετε τὸν κόσμο; Γιατὶ ἔτσι. Πῶς παρασύρθητε; Πῶς ἀνεχθήκατε αὐτὰ τὰ μέσα καὶ μάλιστα δέχεστε νὰ κοιμᾶτε ἀκόμη τὸ πρόσωπο. Σωθῆτε διὰ τῆς... φυγῆς. Θὰ εἶσαι νικήτρια ὁπωσδήποτε.

Η ΦΙΛΗ ΣΑΣ

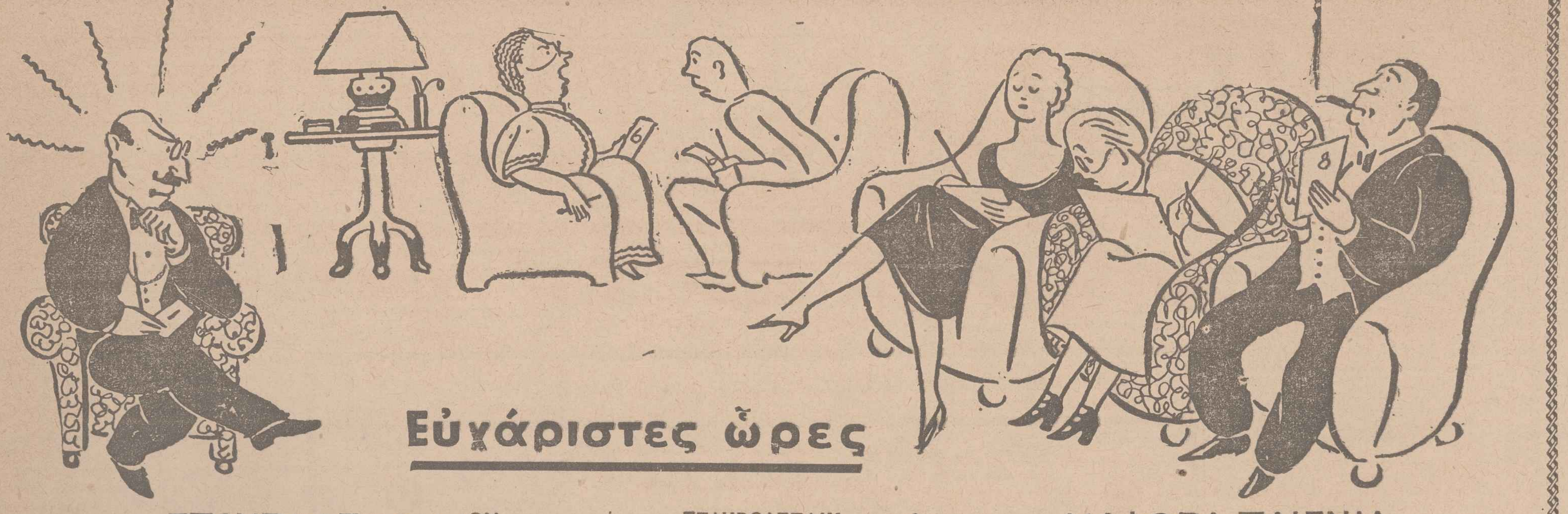

Εὐχάριστες ὧρες

ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟΝ 1ον

ΟΡΙΖΟΝΤΙΩΣ

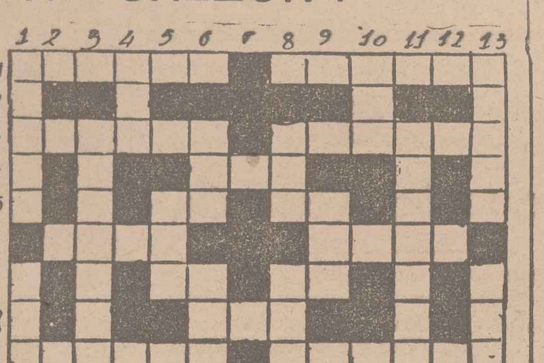

1) Περιτυλίσσω, τυλίγω.— Ἔχουν ὅλοι καὶ μερικῶν εἶναι σκληρή, ἄπονη.
3) Ταπεινὸς—Μόλυσμα.
4) Κατάρα.
5) Ὑπόθεσις — Στερητικὸν (ἀρχ.)
6) Ἔχει τέτοιον κάθε μυθιστόρημα. — Ἀπὸ τέτοιες ἀποτελεῖται τὸ σταφύλι.
7) Ὑπάρχει — Γαλλικὸν γράμμα (ὅπως προφέρεται).
8) Ἐπίρρημα χρονικόν.
9) Βασιλεύει στὰς ἐρήμους κατὰ τὰς χειμερινὰς νύκτας. —Τὸ ἐφόρουν στὴν Τουρκία οἱ γυναῖκες (ἀνορθ.).
11) «Μ' ἕνα... δυὸ τρυγόνια».— Αὐτὴ ποὺ εἶνε ἀπεχθὴς εἴς τινα.

ΚΑΘΕΤΩΣ

1) Μαλλί.— Ὑπάρχει στὰ κρεοπωλεῖα.
3) Ἤπειρος.
4) Υἱὸς τοῦ Νῶε.— Ἀριθμητικόν.
5) Ὀργανισμὸς αὐτόνομος.
6) Ὁμοιωματικόν. — Θέλει νὰ εἶνε ἡ γυναῖκα.
8) Ἀγγλικὴ νῆσος.— Μία τῶν δωδεκανήσων.
9) Θεὰ τῆς νεότητος.
10) Μήτηρ τῶν Ὀλυμπίων θεῶν. — Πρόγονοι τῶν Ρώσσων.
11) Μικρὸν χρονικὸν διάστημα (πληθ.).
13) Μὴ γνωρίζων.— Μονή.

ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟΝ ΑΡΙΘ. 2ον

ΟΡΙΖΟΝΤΙΩΣ

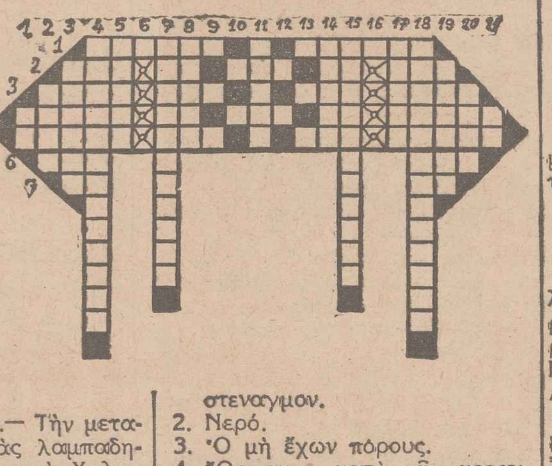

1. Φροῦτο τῆς ἐποχῆς.— Ἔτσι λέγεται ὅταν εἶνε τοῦ γάλακτος.
2. Ὄνομα τυράννου τῶν Ἰωαννίνων. — Μουσικὸς φθόγγος. — Σύνδεσμος ὑποθετικός.—Δύο φωνήεντα τῆς λέξεως «Υἱός». — Τρία κατὰ σειρὰν σύμφωνα τῆς λέξεως «Ἄρχων».
3. Πρόθεσις.— Μέσα.— Τὴν μεταχειρίζονται εἰς τὰς λαμπαδηδρομίας.— Ἱερὰ μονὴ Χαλκιδικῆς.
4. Τὰ μὴ ἔνδοξα.— Δύο γράμματα τῆς λέξεως «Ἔξω». — Ὄχι (γαλλικὴ προφορά). —Δύο γράμματα τῆς λέξεως «Κόσμος». — Παραμῦθι.
5. Δίχως.— Σύνδεσμος (τελ.). — Ἔτσι λέγεται τὸ πολὺ κομψὸν γαλλιστί. — Εὑρίσκεται εἰς τὴν καρδίαν.
6. Τρία γράμματα τῆς λέξεως «Ρόκα».— Ἄρθρον (γεν.).
7. Ἀντωνυμία προσωπικὴ (αἰτ.) — Δύο σύμφωνα τῆς λέξεως «Ράς».

ΚΑΘΕΤΩΣ

1. Μόριον συνοδεῦον ἔκπληξιν ἢ στεναγμόν.
2. Νερό.
3. Ὁ μὴ ἔχων πόρους.
4. Ὄργανον κατὰ τῶν κεραυνῶν.
5. Οἱ γυναῖκες ποὺ ἔχασαν τοὺς συζύγους των (αἰτ. πληθ.).
7. Μὲ αὐτὸ ἐφοδιάζεται ὁ ἀεροπόρος.
8. Τὸ μέρος ὅπου ὑπάρχουν ἄφθονα δένδρα (γεν. πληθ.).
11. Νῆσος τοῦ Αἰγαίου.
14. Μικρὸς ποταμός.
15. Οἴκημα νοσηλείας ἀσθενῶν.
17. Μῖγμα.
18. Ἐκεῖ τρέφονται τὰ ψάρια.
19. Ὁ τεμπέλης.
20. Ἀναγραμματισμὸς τῆς λέξεως «Σούτ».
21. Κτητικὴ ἀντωνυμία (θηλ.).

ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΑΚΙ

* * * * = Κεφαλή
* * * * = Ἐντροπή
* * * * = Ἄνθος
* * * * = Ἤπειρος
Καὶ καθέτως τὰ ἴδια.

Λύσεις

ΤΡΙΓΩΝΟΝ

ΚΙΝΑ
ΙΝΑ
ΝΑ
Α

ΛΕΞΙΓΡΙΦΟΣ

Καραμέλα (κάρα μὲ λἀ)

ΤΕΤΡΑΓΩΝΟΝ

ΑΡΤΑ
ΡΙΟΝ
ΤΟΞΑ
ΑΝΑΞ

ΑΝΕΣΤΡΑΜΜΕΝΗ ΠΥΡΑΜΙΣ

ΑγαμΕμνων
σκόΡδον
ΚιΜων
μΗν
Σ

ΣΤΟΙΧΕΙΟΓΡΙΦΟΣ

Αλ — ἕκτωρ

ΜΑΓΙΚΗ ΕΙΚΩΝ

Ὁ νέος εὑρίσκεται στὸ κάτω μέρος ἀριστερὰ καὶ φαίνεται ὅταν ἀναστραφῇ ἡ εἰκών.

ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟΝ 1ον

Ὁριζοντίως: 1. Σκάλα, Ἄδανα. — 3. Ὠμέγα. Ἱλαρά. — 4. Θεά. — 5. Καλή. Στάρι. — 7. Ἄστρα. Ἄραρ. — 8. Γάδ. — 9. Αἴτνα. Ἐκτός. — 11. Αἰσία. Ὁσία.

Καθέτως: 1. Σιών. Καμάρα. — 3. Ἀνεξάρτητος. — 5. Ἀγαθή. Ἀγάπη. — 7. Ἁγίας. Ἄδειο. — 9. Ἀπαράλακτος. — 11. Ἀκάτια. Ἀσία.

ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟΝ 2ον

Ὁριζοντίως: 1. Ἔθνος. — 2. Λέων. Ἄντε. — 3. Πύρ. Ἐνῷ. — 4. Κάρο. Τώρα. — 5. Δές. Μέρος. Ἄσε. — 7. Ράθ. Μῦς. Ἐδῶ. — 9. Ντό. Κρασί. Ὅλα. — 10. Ρίγα. Βάρη. — 11. Πάν. Ὀρπ. — 12. Μορό. Ἴσια. — 13. Συρία.

Καθέτως: 1. Δῶρον. — 2. Λύκε. Τράμ. — 3. Τέρας. Οἶνος.— 5. Ἔντομα. Ἴκαρος. — 7. Νῶε. Ρεῦμα. Ἀήρ. — 9. Σάλτσα. Βιβλία. — 11. Φτερά. Ὄρους. — 12. Ἕνας. Λίρα. — 13. Ἔρωτα.

ΔΙΑΦΟΡΑ ΠΑΙΓΝΙΑ

ΤΡΙΓΩΝΟΝ

* * * * = Νοστιμίζει τὸ φαγητό.
* * * = Ὁ κυρίαρχος.... (κλητική).
* * = Ἀνώνυμος ἑταιρεία.
* = Σύμφωνο.
Καθέτως τὰ ἴδια.

* * * * = Αἴσθημα.
* * * = Πρόγονοι τῶν Ρώσσων.
* * = Σύνδεσμος.
* = Σύμφωνον.

Ο ΦΥΛΑΚΙΣΜΕΝΟΣ

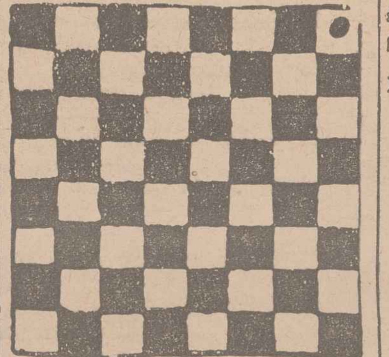

Ὁ φυλακισμένος ποὺ βρίσκεται στὸ ἐπάνω δεξιὰ κελὶ πρέπει νὰ βγῇ ἀπὸ τὴν πόρτα ποὺ βρίσκεται στὸ τελευταῖο κάτω ἀριστερὰ περνῶντας διαδοχικὰ ἀπὸ ὅλα τὰ λευκά, χωρὶς ὅμως νὰ πατήσῃ σὲ κανένα μαῦρο. Πῶς θὰ τὰ καταφέρῃ;

ΑΝΑΓΝΩΣΙΣ ΕΠΙΓΡΑΦΗΣ

ΕΚ	ΕΙ	ΑΓ	ΓΕ
ΑΔ	ΤΑ	ΕΥ	ΛΗ
Θ	ΙΗ	ΛΗ	ΖΑ
ΕΝ	ΚΕ	ΦΑ	ΠΑ

Ἡ ἐπιγραφὴ αὐτὴ εὑρίσκεται ἐντειχισμένη στὸ Ζάππειον μέγαρον. (ΑΠΟΣΤΟΛΕΥΣ: Γ. ΑΘ. Μ.)

ΣΥΝΑΡΜΟΛΟΓΗΣΙΣ ΕΙΚΟΝΟΣ

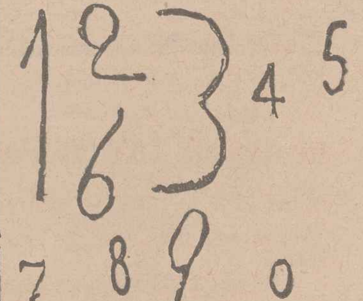

Μὲ τοὺς ἀριθμοὺς αὐτοὺς νὰ σχηματισθῇ μιὰ προσωπογραφία.

ΜΟΛΥΒΙΑ ΚΟΠΙΑΣ ΚΑΙ ΧΡΩΜΑΤΙΣΤΑ
RADIUM-GOLD
ΠΡΟΪΟΝ A.W. FABER
A.W. FABER "CASTELL"
Τὸ ἰδεῶδες μολῦβι δι' ἀντίγραφα καὶ ὑπογραφάς.
ΠΟΙΟΤΗΣ ΑΡΙΣΤΗ
ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΜΕΓΙΣΤΗ
Ἐπομένως εὐχάριστος ἐργασία καὶ οἰκονομία χρήματος.
ΖΗΤΗΣΑΤΕ ΤΑ
εἰς ὅλα τὰ καλὰ χαρτοπωλεῖα.
„SPECIAL„

ΜΕ ΔΟΣΕΙΣ ΑΝΕΥ ΕΓΓΥΗΤΟΥ ΣΚΥΡΙΑΝΕΣ ΒΥΖΑΝΤΙΝΕΣ ΚΑΙ ΑΓΓΛΙΚΕΣ ΕΠΙΠΛΩΣΕΙΣ
Ἕτοιμαι ΤΡΑΠΕΖΑΡΙΑΙ
Σκυριαναὶ Δρ. 7.500 καὶ 10.900
Βυζαντιναὶ » 16.400
Ἀγγλικαὶ » 23.000
10 κομμάτια
ΤΟΡΤΟΡΕΛΗΣ
Ἐργοστάσιον καὶ ἔκθεσις γωνία Πειραιῶς καὶ Κολοκυνθοῦς 2. Τηλ. 54.737
Ἕτοιμα σαλόνια καὶ χὼλ Σκυριανά, Βυζαντινὰ καὶ Ἀγγλικά, τὰ 10 κομμάτια ἀπὸ 3.000 καὶ ἄνω.

Σάτυρα

ΤΑ ΠΑΙΔΙΑ... ΠΑΙΖΕΙ

—Δέν νομίζεις πὼς θὰ ἔπρεπε νὰ τοὺς μαθαίναμε κανένα ἄλλο παιγνίδι ;

ΕΜΜΕΤΡΟΣ ΣΑΤΥΡΑ

ΚΑΣΤΑΝΑ

Ἔλα σὰν πέρυσι, μικρή,
[στὴν καμαρούλα μου
ἀγκαλιασμένοι καὶ οἱ δυό,
[νὰ τὰ μιλήσουμε
τὰ καστανάκια ποὺ σ'
[ἀρέσουνε, μικρούλα μου
μὲ τὴ φωτιὰ τοῦ ἔρωτά μας
[νὰ τὰ ψήσουμε.

Κι' ἂν ἡ φωτιὰ τοῦ ἔρωτά σου,
[βρὲ μικρούλα μου,
ἀπ' τὸν καιρὸ ἔχει χωνέψει
[κι' ἔχει σβύσει
ἔχω φωτιά, ἐγώ ποὺ καίει
[στὴν καρδούλα μου
κι' ὅπου μπορεῖ αὐτή...
[νὰ μᾶς τὰ ξαναψήση !

* * *

Χειρόγραφα φιλιὰ

Μοῦ στέλνεις μέσ'στὸ γράμμα σου
[«φιλάκια»
«χιλιάδες» μὲ τὴν πέννα σου
[γραμμένα
δὲν μοὖχεις ὅμως δώσει μὲ
[χειλάκια
στὸ στόμα μου, κακούργισσα
[κανένα !

Κορίτσι μου, αὐτὰ δὲν εἶνε
[πράμματα,
χειρόγραφα... δὲ θέλω
[τὰ φιλιὰ
τὰ μάτια δηλαδὴ νὰ τρῶνε
[γράμματα
καὶ νὰ χορταίνῃ μὲ περίδρομο
[ἡ κοιλιά;

ΣΩΤΟΣ—ΑΣΩΤΟΣ

ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΑΤΕ
εἰς τὴν 17ην σελίδα
Τ' ΑΝΕΚΔΟΤΑ
τοῦ θρυλλικοῦ καβαλλάρη
ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΜΟΥΡΟΥΖΗ
γραμμένα ἀπὸ παλαιὸν φίλον του καὶ συνάδελφόν του.

ΜΑΓΚΙΚΟ ΜΟΝΟΠΩΛΙΟ ΤΗΣ "ΕΥΡΩΠΗΣ"

ΤΖΟΓΕΣ ΚΑΙ ΚΑΤΙΝΑΚΙ
ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΟΥΝ ΛΙΓΑΚΙ

Τὸ Κατινάκι ἀπ' τὸ Τζογ'
τὰ κάτωθι ζητάει
Καὶ ὁ Τζογὲς, πρόθυμος
εὐθὺς τῆς ἀπαντάει

Κατινάκι πρὸς Τζογεν

Βαρὺς χειμῶνας ἔρχεται,
—Τζογέ μου ἀγαπημένε
Καὶ θέλω «χειμωνιάτικα»,
—τὸ ξέχασες καϋμένε ;
Καὶ ἄκου τὶ χρειάζουμαι,
—τὶ τώρα προτιμῶ
στὰ γράφω εἰς τὸ γράμμα μου,
—κατ' αὔξοντα ἀριθμό.

1) Θέλω «καπέλλο» τῆς μοδός,
—καινούργιο γιὰ νὰ πάρω
ἀπὸ ἐκεῖνα τὰ ψηλὰ,
—ποὺ μοιάζουν μὲ φουγάρο !

2) Θέλω καὶ «κάλτσες» ἀκριβές,
—νἆναι γερὲς τῷ ὄντι
γιατὶ οἱ φτηνὲς εἶν' πρόστυχες,
—τοὺς φεύγουνε οἱ πόντοι

3) Θέλω «παπούτσια» εὐρύχωρα,
—γιατὶ μὲ λόγους ἄλλους
αὐτὰ ποὺ ἔχω εἶνε στενά,
—καὶ πάσχω ἀπὸ κάλλους !

4) Μὰ θέλω καὶ «ἐσώρρουχα»,
—«σουτιὲν» καὶ «σεμιζέττες»,
μεταξωτὰ «κομπινεζόν»,
—«κορσὲ» μὲ καλτσοδέτες !

5) Θέλω ἀκόμα ἀγάπη μου
—καὶ «γάντια» ἐπιπροσθέτως
μοῦ τἄταξες ἐπέρυσι,
—νὰ μοῦ τὰ πάρῃς φέτος !

6) Καὶ «τσάντα» θέλω πέτσινη
—νὰ τὴν κρατῶ στὸ χέρι,
σοῦ τὴ ζητάω ἡ ἄμοιρη,
—ὅλο τὸ καλοκαῖρι !

7) Θέλω τὸ «χαρτζηλῖκι» μου,
—κι' ἀστεῖα δὲ στὸ γράφω
γιὰ νὰ πηγαίνω τὴ μαμὰ
—στὸν κινηματογράφο !

....

Υ. Γ. Αὐτὰ τὰ λίγα ἀγάπη μου
—πρὸς τὸ παρὸν ζητάω
Δι' ὅ καὶ ὑπογράφομαι,
—ἐγὼ ποὺ σ' ἀγαπάω

ΤΟ ΚΑΤΙΝΑΚΙ

Τζογὲς πρὸς Κατινάκι

Τὸ γράμμα σου τὸ ἔλαβα,
—καὶ γιὰ νὰ μὴν ἀργήσω
ἀμέσως, βρὲ Κατίνα μου,
—σπεύδω νὰ σ' ἀπαντήσω.
Γιὰ ὅσα μοῦ ἐζήτησες,
—σοῦ ἀπαντῶ χωρὶς θυμό
μὲ τὴ σειρὰ ἀγάπη μου,
—κατ' αὔξοντα ἀριθμό.

1) «Καπέλλο» πρῶτα μοῦ ζητᾶς,
—καὶ φρόντισα ὡστόσο
κι' αὔριο σοῦ ὑπόσχομαι,
—πώς θὰ σὲ... καπελλώσω !

2) Ὅσο γιὰ «κάλτσες» ποὺ ζητᾶς,
—μὴ νοιάζεσαι καθόλου
κάλτσα εἶσαι μονάχη σου,
—καὶ....κάλτσα τοῦ διαβόλου !

Κάλτσα γερή, αἰώνια,
—κι' αὐτὸ τὸ ξέρω ὄντως
κι' οἱ «πόντοι» δὲ σοῦ φεύγουνε
γιατ' εἶσαι.... γερὸς πόντος !

3) Ὅσο γιὰ τὰ «παπούτσια» σου,
—ἐσκέφθηκα γι' αὐτά,
πώς ἂν σου πάρω, πήγαινε,
—χαμένα τὰ λεφτά.
Μὰ βρῆκα γιὰ τοὺς «κάλλους» σου
—μία γιατρειὰ ἀπόλυτη
Νὰ περπατᾶς... ξυπόλυτη !

4) Ὅσο γιὰ τὰ «ἐσώρρουχα»,
—ἐσκέφθηκα μὲ μίας
Κατάρνιστα Κατίνα μου,
—πρὸς χάριν.... συντομίας !

5) Γιὰ «γάντια», μὴ μοῦ συζητᾶς,
—καὶ γνώμη ἔχω ἐνάντια.
Γιάτρισσα μοῦ κατάντησες,
—ποῦ θὰ φορέσῃς γάντια ;

6) Γιὰ «τσάντα» βρὲ Κατίνα μου,
τὴν ὄρεξί σου κρύφτη
σὰν βγαίνεις ἔξω κράταγε,
τῆς... ἀγορᾶς τὸ δίχτυ !

7) Ὅσο δὲ γιὰ τὸ «σινεμά»,
—ποὺ ἔχεις τὸ ἐλάττωμα

—Θὰ περιμένω ἀκόμη πολὺ ὥρα ; Ἡ γυναίκα μου μ' ἔστειλε γιὰ νὰ σᾶς πετάξω ἔξω !

ΕΥΓΕΝΕΙΑ

—Μήπως θὰ θέλατε νὰ σᾶς τὸ τυλίξω σ' ἕνα χαρτί ;

ΡΕΤΣΙΝΑ

Ὅταν πεθαίνῃ ὁ μπεκρῆς!

Γιὰ δὲς καιρὸ ποὺ διάλεξε
ὁ Χάρος νὰ μὲ πάρῃ,
τώρα ποὺ βάζουν τὶς μουστιὲς
νὰ βγῆ τὸ γιοματάρι !

Δὲν πνίγονται τὰ ἄτιμα!

Πίνω νὰ πνίξω τὰ μεράκια
— ὅσο μπορῶ,
ποὺ νύχτα μέσα τὴν καρδιά μου
— τὴν πονᾶνε,
ἀλλὰ τὰ ἄτιμα, ἀνεβαίνουν
— στὸν ἀφρό
γιατὶ ἐμάθανε κι' αὐτὰ
—καὶ κολυμπᾶνε !

Κρασοαπορία!

Πές μου, ρὲ κάπελα, ρὲ σύ,
γιατὶ νὰ καταλάβω δὲν μπορῶ
μέσα στὸ νερὸ ρίχνεις...κρασὶ
ἢ μέσα στὸ κρασὶ ρίχνεις...
[νερό ;

Ἀνακατώματα!

Νά, βρὲ, τὴ γῆ ποιὸς τὴν κουνάει
«κρασὶ» τὸν κόσμο κυβερνάει
σοφά... χωρὶς ἐλάττωμα.

Εἶνε μιὰ δύναμι ποὺ κάνει
εὐθὺς τὸ πάτωμα... ταβάνι
καὶ τὸ ταβάνι... πάτωμα !...

Ο ΛΕΥΤΕΡΗΣ

στὸ «Ροζικλαὶρ» ἀτέλεια
ἔχω γιὰ τρία ἄτομα !

... ...

Υ. Γ. Ἄστα λοιπόν, παράτατα
καὶ ἔλα γιὰ κρασοκατάνυξι
ποὺ τόσο σ' ἀγαπάω
καὶ δὲς τὸ παντελόνι μου
ποὖχει τὸ δόλιο ...ἄνοιξι
μὰ ἐν τούτοις δὲ μιλάω !

Ο ΤΖΟΓΕΣ

Εἰς τὴν 19ην σελίδα
Ἕνα συναρπαστικὸν ρεπορτὰζ
ΟΙ ΑΘΛΙΟΙ
ΤΟΥ ΠΕΙΡΑΙΩΣ
τοῦ Πειραιώτου συναδέλφου κ. Γ. ΜΠΟΥΚΟΥΒΑΛΑ.
Παρακολουθήσατέ το καὶ ἀπὸ σήμερον.